

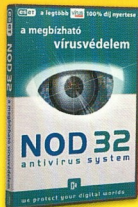
CP

Otthon a modern világban

Computer PANORÁMA

3 CD

NOD32 Antivirus

December 1-ig
frissíthető változat

TELJES VERZIÓ

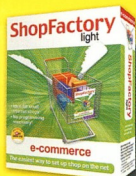
AJÁNDÉK!

Shop Factory 5

Light

E-bolt készítő

TELJES VERZIÓ

Ashampoo

BurnYa! DataCD 2

CD-író
szoftver

TELJES
VERZIÓ

+

több száz
hasznos program

Online

- erotika
- szerencsejáték

... és a hatékony szülői kontroll

77

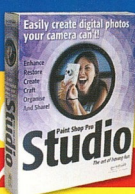
termék tesztje

NYERJE MEG!

Paint Shop Pro
Studio
86. oldal

Comput PANORÁMA

XVI. ÉVF. 2005. augusztus • 1495 Ft • www.cp.hu
Előfizetéssel csak 1083 Ft

CSAK 18

FELNÖTTEKNEK!

19. oldal

Fényképek nyomtatása otthon: teszt

Merevlemezis MP3-lejátszók: 60 óra zene a zsebben

Tippek

- E-könyv készítése PDA-ra, PC-re
- Játékvezérlők egyszerű telepítése
- Tegye Office-dokumentumait a netre

Szoftver

- Xandros Desktop OS 3
- MS OneNote 2003
- Képjavitó programok
- MP3-katalogizálók

9 770865 524003

05008

Így telefonálhat olcsón külföldön a mobiljával!

Az Acer a Windows® XP Professional
operációs rendszert ajánlja.

MOBILE
TECHNOLOGY

Acer TravelMate 3000

A mobilitás határainak átlépése

Az **Acer TravelMate 3000** a legújabb, erőteljes, **energiatakarékos Intel® Centrino™ mobiltechnológiát** használja, hogy a **teljes vezeték nélküli kapcsolattal** új dimenziót nyisson a **hordozhatóságban**. A lenyűgöző és könnyű **Acer TravelMate 3000** csúcsteljesítményű számítástechnikai élményt kínál a kétcsatornás DDR-II memóriával, a fényes 12,1"-os szélesképernyős TFT-kijelző pedig kiváló grafikai megjelenítést garantál. A hihetetlenül vékony és könnyű **Acer TravelMate 3000** kijelöli a sikerhez vezető utat.

- Intel® Centrino™ mobiltechnológia
  - Intel® Pentium® M processzor
  - Intel® 915GM Express lapkákészlet
  - Intel® PRO/Wireless 2200BG hálózati kapcsolat
- Microsoft® Windows® XP Professional
- 12,1" WXGA+ (1280 x 800 képpont felbontás)
- 2x256 MB vagy 2x512 MB DDR-II 533 MHz memória
- 60/80/100 GB merevlemez
- DVD/CD-RW combo vagy DVD-RW (Dual) meghajtó
- 1* év szervizgarancia (nemzetközi utazógarancia – ITW)

422 900 Ft-tól
bruttó **528 625' Ft**

Intel® Pentium® M processzor 740 (2 MB L2 Cache, 1,73 GHz, 533 MHz FSB)
Microsoft® Windows® XP Professional
2x256 MB RAM, 80 GB HDD

1,4** KG
A4-es méretű notebook!

www.acer.hu

Bővebb felvilágosítás és technikai információ:

+36 1 336 3300

Az Acer és az Acer TradeMark az Acer Incorporated védjegyei az USA-ban és a világban. Az Acer, az Acer TradeMark, az Acer Inside Logo, az Intel Centrino Logo és az Intel Centrino Inside Logo az Intel Corporation, illetve az Intel Inside Corporation védjegyei az USA-ban és a világban. A Microsoft, a Windows és a Windows logo a Microsoft Corporation védjegyei az USA-ban és a világban. A Centrino és a Centrino Inside Logo az Intel Corporation védjegyei az USA-ban és a világban. Az Acer TravelMate és az Acer TravelMate Series az Acer Corporation védjegyei az USA-ban és a világban. A képek a termék megnevezésével egyezően készíthettek. Az árak a fogyasztói árak. Az árak a bruttó árak, az adókat nem tartalmazzák. Az árak a 2005. június 1. napján érvényesek.

Nagykorú internet

Augusztusi számunkban egy igazán forró témát, a világháló felnőtt tartalmait vettük elő, amelyekről keveset beszélünk, ám mégis magyarok millióit vonzzák nap mint nap. Ne legyünk prüdek, a látogatói statisztikák úgyis mindent elárulnak. Reggel kilenc óra előtt pár perccel váratlanul megélnékünk a chatek, s az erotikus oldalak forgalma is ekkor fut fel igazán, hogy azután kilenckor, amikor a főnök és a munkatársak megérkeznek, ismét lanyhuljon. De az ember már csak ilyen, ott szőről, ahol éri, az irodában általában nagyobb is a sávvesztés, ráadásul nem zavar sem a férj vagy a feleség, sem a gyerek.

De mit is kínál a „felnőtt” világháló? A már említett erotikus tartalomról talán kár is beszélni, ám annál érdekesebb a mind divatosabb online ismerkedés. Fiatalok és idősebbek egyaránt rákaptak a virtuális ismerkedésre: van, aki csak beszélgetni akar, mások már flörtölnek is, és mind többen itt keresnek maguknak alkalmi partnert. Az online szerencsejáték is mind népszerűbb, hiszen sorban állás nélkül adhatjuk fel lottó, totó és kenő szelvényeinket, de akár egy Las Vegas-i online kaszinóba is beülhetünk bankot robbantani, bár erre éppen akkor az esélyünk, mintha a zöld posztos játékasztalnál próbálnánk szerencsét. A dolog mindenesetre nagyon izgalmas, és ha egyszer rákap az ember, akkor már nehéz ellenállni a játékszenvedélynek és a dollármilliók csábításának.

Mind ezek a tartalmak a felnőtteket is könnyen leveszik a lábukról, nem beszélve a gyerekekről és fiatalokról, akik még gyanútlanul szőrölnek a világhálón. Felmérések szerint a gyerekek könnyen kiadják személyes adataikat, címkéket és telefonszámukat, amellyel a rossz szándékúak könnyen visszaélhetnek. Megdöbbentő, de sok gyereket éppen akkor ér szexuális zaklatás, amikor a családi számítógépen otthon internetezik, így a szülőknek már csak ezért is érdemes résen lenniük. Címlapsztorink izgalmas oldalain tehát azt is megmutatjuk, hogy milyen szoftverekkel védhetik meg a szülők csemetéiket, hogy azok csak olyasmihöz férjenek hozzá a világhálón, ami valóban nekik való.

Fülöp Norbert
főszerkesztő-helyettes

CP

Következő számunk szeptember 1-jén jelenik meg.

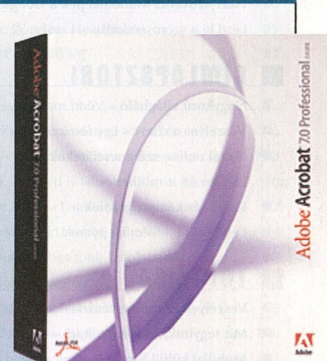
Megnyitottuk
ITmédiabOLT
üzletünket!

Kedves Olvasónk!
Az Üllői út 25. szám alatti boltunk
az alábbi címre költözött:

Cím: 1067 Budapest, Teréz krt. 47. (Nyugati pályaudvarnál)
Nyitva tartás: hétfő-péntek: 9-20, szombat-vasárnap: 9-15.

Nyeremény!

Júliusi játékunk nyertese
Krivárics Imre, sümegi
olvasónk.

Gratulálunk a **Trans-Europe Kft.**
által felajánlott
Adobe Acrobat 7.0 Pro
szoftverhez.

VÁRJUK VÉLEMÉNYÉT!

Kérjük, írja meg véleményét,
ötleteit jelen számunkkal kapcsolatban a

velemenycpanorama.hu
e-mail címre.

A véleményüket beküldők között minden hónapban

CP ajándécsomagot
sorsolunk ki.

MOZAIK

- Házi kedvenc: Műholdképek a Google oldalán – Lesd ki a szomszédod! 16

CÍMLAPSZTORI

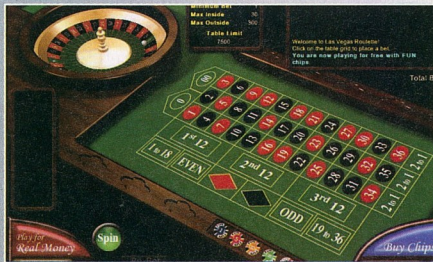
- Nagykorú világháló – Véd meg a gyermeked! 19
- Veszélyes a chat? – Egy forró csevely 20
- Hazai online szerencsejátékok – Legyen ön is milliárdos! 22
- Szűrő- és kémprogramok – Félto szülő, kiképzett gyerek 26

TOPTÉMA

- Veszélyes az online vásárlás? – Cinkelt lapok 30
- Mit tegyünk, ha jön a vihar? – Derült égből 32
- Mobilal külföldön – Hogy olcsóbban megúszhassa 34

HARDVER

- Körkép: Barebone rendszerek – Ne óvakodj a törpétől! 38
- Teszt: Dedikált fotónyomtatók – Vesp papírra az emlékeidet! 44
- Teszt: Játékvezérlők – Tarts kézben mindent! 50
- Teszt: Felső-középkategóriás videokártyák – Ha már szaggat a kép 56
- Mini-merevlemez MP3-lejátszók – 60 óra zene zsebben 60
- Búvártokok digitális fényképezőgépekhez – Nézz szembe a delfinnel! 64
- Kéziszámítógépek mindenkinek – 5 típus, akinek jól jön egy PDA 68
- Fizikai gyorsítókártyák – Játékok a jövőből 74
- Számítástechnikai bolondságok – Zeneasztal és golfszimulátor 76
- Teszt/Delux MG760R 78
- Teszt/ASUS A8N-SLI Premium 78
- Teszt/AverTV DVB-T Tuner 78
- Teszt/EIZO FlexScan L778 79
- Teszt/Easy MP3 DG-706 79
- Teszt/Conceptronic Multimedia Photobox 79
- Teszt/ASUS ACTA37R 80
- Teszt/Gigabyte GA-81955x Royal 80
- Teszt/Genius SP-HF2.0 1250 80
- Teszt/Samsung SyncMaster 430BF 83
- Teszt/Conceptronic USB Chatcam 83
- Teszt/Minolta PagePro 1350W és 1350E 83
- Teszt/Nortek NDV X-200 84
- Teszt/Philips DVDR 16 LS 84
- Teszt/Pinnacle PCTV 200e 84

19 NAGYKORÚ VILÁGHÁLÓ Véd meg a gyermeked!

A világháló nem feltétlenül gyerekeknek való, hiszen tele van olyan tartalmakkal, amelyek nem tesznek jót egy még fejlődésben lévő személyiségnek. E havi címlapsztorinkban a felnőtt, ám nem feltétlenül „örögi” tartalmak világába kalauzoljuk el olvasóinkat, és megmutatjuk, hogy mit tehetünk azért, hogy gyermekeink ne láthassák idő előtt ezeket.

34 MOBILLAL KÜLFÖLDÖN Hogy olcsóbban megúszhassa

A mobil mindig nálunk van, és miért lenne ez másképp nyaralás közben? Szeretjük élményeinket másokkal is megosztani, de nyugodtabb is az ember, ha tudja, otthonról bármikor elérhetik. Külhönből telefonálni azonban drága mulatság, ezért mi abban segítünk, hogy ne keserítse meg a nyaralás végén a telefonszámla a szép élményeiket.

44 TESZT: DEDIKÁLT FOTÓNYOMTATÓK Vesd papírra az emlékeidet!

Digitális fényképeink előhívásánál három lehetőség közül választhatunk: elvihetjük őket az egyre-másra szaporodó digitális fotólaborok valamelyikébe, elküldhetjük a képeket az interneten keresztül, és végül mi magunk is kinyomtathatjuk őket. Tesztünkben azok számára igyekszünk segítséget nyújtani, akik az utolsó megoldás hívei.

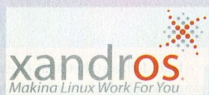
68

KÉZISZÁMÍTÓGÉP MINDENKINEK 5 típus, akinek jól jön egy PDA

Bár mind népszerűbb, sokan még mindig nem igazán tudják, hogy mire is jó egy kézisámítógép, más néven PDA. Írásunkban összegyűjtöttük azokat az embertípusokat, akiknek szerintünk jól jöhet egy ilyen masina, így ha olvasóink magukra ismernek, érdemes elgondolkodniuk a vásárláson.

100

XANDROS DESKTOP OS 3 Linux? Gyerekjáték!

Átérna a Windowsról a Linuxra, de olyan rendszerre vágyik, amely könnyen kezelhető és gyors? Szeretné leendő linuxos gépét könnyedén beilleszteni windowsos hálózatába? Esetleg windowsos programokat is futtatna Linux alatt? Itt a lehetőség...

120

BAREBONE PC-K Szereld magad!

Hazavittuk a barebone rendszert. Nincs más hátra, neki kell állnunk összerakni a rendszert, hiszen a csomagolásban csak egy félkész masina lapul! Az alkatrészeken kívül csak néhány számszámra, egy kis kezűsségre, no meg persze némi időre lesz szükségünk ahhoz, hogy összeszereljük és végre használatba vehessük új számítógépünket.

HARDVER

■ Teszt/Planet UP-100	85
■ Teszt/Conceptronic Wireless Headphone	85
■ Teszt/Minolta PagePro 1380 MF	85

SZOFTVER

■ PaintShop Pro Studio – Szépsítsd meg az emlékeid!	86
■ MP3-katalogizálás – Rendbe tett zenegyűjtemény	88
■ Shop Factory 6 Pro – Neked is lehet online áruházad!	90
■ Microsoft OneNote 2003 – Digitális jegyzetfüzet	92
■ Képjavitó szoftverek – Tedd szebbé a fotóidat!	94
■ NOD32 2.5 antivírus – Nincs több betolakodó	97
■ Szoftverek kézisámítógépekhez – Tuningold a PDA-dat!	98
■ Xandros Desktop OS3 – Linux? Gyerekjáték!	100
■ Börze/Szótár V8	103
■ Börze/SendTo 1.6	103
■ Börze/Auto Power-on	103
■ Börze/TimeLeft 3.07	104
■ Börze/Registry First Aid4	104
■ Börze/Steganos Safe 8	104
■ Börze/Adobe GoLive CS2	105
■ Börze/NVU 1.0	105
■ Börze/SaveLayout	105

KOMMUNIKÁCIÓ

■ Netteszt: Nyári fesztiválok – Mozdulj ki!	106
■ Üzenetküldés a GoodLink rendszerrel – Ha sürgős és bizalmas...	112
■ The Bat! 3.5 levelezőprogram – Olyat tud, amit más nem	114

GYAKORLAT

■ Office dokumentumok közzététele a weben – Office - online.	116
■ Barebone PC-k összerakása – Szereld magad!	120
■ Játékvérelőrk telepítése – Felkészülni, vigyázzz...!	124
■ Word dokumentum átalakítása e-könyvvé – Olvassunk vagy olvastassunk?	126

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-infó	3
Tartalom	4
CD/DVD-tartalom	5
Olvasók fóruma	8
Mozaik – Aktualitások, érdekességek	10
Adatbank	129
Impresszum	129
Előzetes	130

Computer Panoráma

Xandros Linux Open Circulation 3

100. oldal

TELJES VERZIÓ A Xandros Linux egyike a leggyorsabb és legkényelmesebb Linux rendszereknek. Az Open Circulation e-rek, Debian alapú Linux-rendszer telepíthető változata, amely tartalmazza a windowsos alkalmazások futtatásához szükséges Crossover Office csomag 15 napos próbaverzióját is. A Xandros Linuxról bővebben is olvashatnak szoftver rovatunk 100-102. oldalán.

xandros
Making Linux Work For You

Ashampoo BurnYa! 2 Data CD

TELJES VERZIÓ Itt az ideje, hogy a CD-frásra ne úgy gondoljunk, mint valamilyen végtelenül bonyolult dologra. A BurnYa! 2 segítségével könnyedén és gyorsan felírhatjuk adatainkat CD-re. Természetesen CD-t is másolhatunk, és image fájlokat is használhatunk.

Ashampoo File Splitter & Joiner

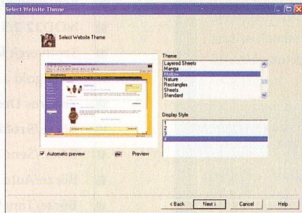
TELJES VERZIÓ Sokszor előfordul, hogy egy-egy nagyobb állomány nem fér el egyetlen adathordozón, vagy éppen a levelezőszerver korlátai miatt nem küldhetünk egy levélben nagyobb állományt. Ilyenkor jól jöhet, ha az adott állományt feldarabolhatjuk, és úgy menthetjük el, vagy küldhetjük tovább. Természetesen a program a feldarabolt fájlok „összeragasztására” is alkalmas.

Shop Factory 5 Light

90. oldal

TELJES VERZIÓ A Shop Factory 5 segítségével könnyedén hozhatunk létre online webáruházat, hatalmas befektetések, programozói és adatbázis-kezelői tudás nélkül. A program könnyen kezelhető, s a mellékelt

DVD-vel is!

A Computer Panoráma augusztusi száma is vagy 3 CD-vel vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleten is szereplő programokon kívül a *Szökjünk Athénba!* című, izgalmas amerikai filmet is megkapják.

„A II. világháború vége felé a német hadifoglyotábor

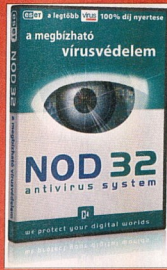

lakói felbecsülhetetlen értékű antikeleteket tárnak fel egy görög szigeten. A kincset a Führernek akarnak eljuttatni. A tábor parancsnoka viszont inkább svájci rokonainak küldi el a gyűjtemény legértékesebb darabjait. A hadifoglyok a régészprofesszorral és a helyi ellenállással együtt el akarják foglalni a sziget kolostorát, hogy megmentse a kincseket a németektől.”

Eset NOD32

TELJES VERZIÓ A világ egyik legmegbízhatóbb antivírus szoftverének tartott NOD32 vadonatúj verzióját ezúttal olvasóink is kipróbálhatják. A

NOD32 2.5 Windows 9x és Windows XP/2000/ 2003 rendszerekre készült teljes verziót megtalálják ugyanis mellékletünkön. Egy antivírus szoftver esetében persze a legfontosabb kérdés a vírus-adatbázis frissen tartása. Erre is van lehetőség! Ehhez a szük-

123 Flash Compressor 1.0
AAA Logo 1.2
AI Picture Explorer 8.04
AKVIS Coloriage
AZ Paint 4.7
Batch Fax2PDF 1.0
BR's PhotoArchiver 4.2
Decotech Pro 6.06
Duplicate Image Finder
Flyconverter 1.1
Helicon Filter 3.0
Helicon Focus 1.0
MegaView 8.02
Mobile Photo 1.5
PDFTypewriter
Picture Viewer Max 4.0
Sharptype 1.32
Web2Pic Pro 1.21

HÁLÓZAT

27 Tools-in-1 Wíchio Browser 4.2
Advanced Outlook Express Recovery 1.1
Blog Blaster 1.0
Browse3D 3.12
ClearWatch 1.01
Free Download Manager 1.7
HTML Optimizer Pro
KooMail 2.16
Mailwasher Pro 5.0
Online News Screenshot
Portello 1.05
ProxyInspector for WinGate 2.7g
ResponseMailer 2.21
SMS Create Pro 4.6
Timely Web 4.2
Token2 Plus 4.5
Visual IP Trace 1.2b
Web Transporter 3.42
Web Weaver 2005
XP Web Buttons

ZENÉ

Able MIDI Editor 1.3
Bpm Calculator 2005 2.6
CD Audio MP3 Converter
CD Czar
Fantasize Soundfont Player VSTi v2.1
GoldWave 5.1
ImTOO Video To Audio Converter 2.14
MASTER HAMMOND B3 VSTI
NextUp Talker 1.0
Sateira CD&DVD Burner 2.21
Text-To-Speech Master 2.3
Virtual Bassline 3.0
Virtuosa 5.2 Phoenix Edition

lemez melléklet 2005/8

séges kódot e számunk NOD32 2.5 vírusirtó programról szóló cikkében találják meg. E kód birtokában a www.nod32.hu/cp oldalon található regisztrációs oldalra látogathat, és az ott található űrlapot kitöltve juthatnak olvasóink az ingyenes NOD32 felhasználói névhez és jelszóhoz. Kérjük pontosan és figyelmesen adja meg az űrlapon kért adatokat, mert a szoftverlicenct a megadott adatoknak megfelelően állítjuk ki. Miután elküldtük a regisztrációs űrlapot, a megadott e-mail címre egy órán belül eljuttatják az elektronikus licenct. Kérjük, ezt a levelet őrizze meg.

A regisztrációt követően december 1-ig teljes körű terméktámogatással, frissítésekkel használhatják a NOD32 2.5 szoftvert.

Természetesen magazinunkban olvashatnak is a NOD32-ről, így telepítés előtt még érdemes átutíni tesztelőnk eleménybeszámolóját a rosszindulatú vírusok és a hős szerepét játszó NOD32 csatárjáról a kolléga PC-jén. Tanulságos...

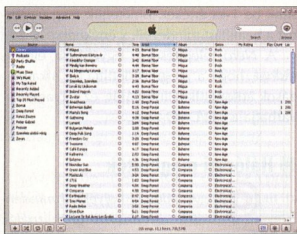
mintaoldalak segítségével percek alatt elkészíthetjük e-boltunkat, hogy azután feltöltsük a polcokat áruinkkal. A program legújabb, 6-os verziójáról Szoftver rovatunk 90–91. oldalán részletesen is olvashatnak.

iTunes 4.9

TELJES VERZIÓ Megjelent az iTunes új verziója, amely immár a Podcast funkciót is tartalmazza. Az Apple méltán népszerű zenelejátszója immár a 4.9-es verziószámmal büszkélkedhet. Akár iPod nélkül is remekül használható.

AddUp 2

Advanced Excel Repair 1.4
EF System Monitor 2.71
Encrypt and Decrypt PDF
Font Fitting Room Deluxe 1.2
Magic Utilities 2005 3.4
Mighty Fax 3.2
Mii Shield 3.1
Najitool GUI 0.2
ODBC 4 All 2.0
Ovis PDF Recover Pro
Password Discovery 2.2
Plato-Contact 1.63
PopChar 1.3
PowerPro 4.3
PS Tray Factory 2.0
Secure Password Generator 2.2
ShutDown Gold
Swift Paste 1.0
Volt 1.213

Thunderbird 1.0.2

TELJES VERZIÓ A Thunderbird az egyik legnépszerűbb alternatív levelezőprogram, amelyet az Outlook Express kiváltására készítettek, és amely számos plusz funkciót nyújt a Microsoft klienséhez képest. Ráadásul külsője is rugalmasan testreszabható, tudása pedig ingyenes modulokkal tovább bővíthető.

Adobe InDesign CS2

PRÓBAVERZIÓ Íme a teljesen megújult InDesign, amelynek segítségével könnyedén állíthatunk össze látványos prospektusokat, hirdetéseket, újságokat. Jól átgondolt kiadványszerkesztő szoftver, és nem csak profioknak. Tökéletesen együttműködik az Adobe Photoshop és Adobe Illustrator szoftverekkel, tovább növelve a munka hatékonyságát.

BSPlayer 1.30

TELJES VERZIÓ Jól sikerült médialejtszó, amely szinte minden létező médiaformátummal megbirkózik.

Paint Shop Pro Studio

PRÓBAVERZIÓ A Paint Shop Pro elsősorban azok körében népszerű, akiknek egy jól használható, mégis olcsó programra van szükségük fotók retusálásához. A Studio változat még több lehetőséget és még kényelmesebb felületet nyújt, immár a Corel zászlaja alatt. A programról részletesen is olvashatnak Szoftver rovatunk 86–87. oldalán, mi több, a szerencsésebb olvasók akár meg is nyerhetik a teljes verziós szoftvert, ha helyesen választanak kérdésszűnkre.

Eudora 6.2.3

TELJES VERZIÓ Az Eudora levelezőprogramban sokan az Outlook Express legjobb alternatívájaként látják. A program telepítőcsomagjában három változat található: egy ingyenes, egy bannerekkel megtűzdelt és egy kereskedelmi verzió. Utóbbit csak fizetség fejében, míg az első kettőt ingyenesen használhatjuk. A bannereket megjelentető változat valamivel több funkciót tartalmaz, mint a teljesen ingyenes verzió.

CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@vogelburda.hu címre írhatnak. A leggyötrőbb feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használataval bármilyen probléma felmerülne.

Offline megrendelő

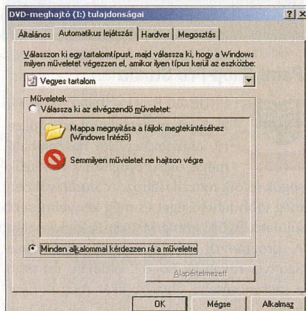
Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveink egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztását, a leme-

zünk **MEGRENDELŐ** könyvtárában található programcskával offline böngészhető végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercet lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

■ Automatikus nem-indulás

Egy éve használok egy LG CSA-4081 típusú DVD-író-t. Amióta újratelepíttem a Windows XP Prót (naprakész kiegészítésekkel, patchekkel), azóta a DVD-meghajtómű nem indítja el automatikusan az autorun.inf-et tartalmazó CD-ken lévő EXE fájlt, amelyre az autorun.inf hivatkozik. A Windowsomban sehol sem látok erre beállítási lehetőséget. Van-e valamilyen kút ebből a helyzetből?

Olykor előnyösebb az automatikus indítást választani

A probléma egyértelműen szoftveres természetű. Megoldásként a következőket javasoljuk: hívjuk elő a Sajátgépben belül a Szóban forgó meghajtó felbukkanó menüjében a Tulajdonságokat, majd menjünk az Automatikusan lejtászás fülre. Itt válasszuk ki a Vegyes Tartalom típust, és jelöljük be a Minden alkalommal érdekesen is a műveletre opciót. Ha

ezután sem indulnak a programok, akkor indítsuk el a registryt, majd a HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\ControlSet00x\Services\Cdrom alatt az Autorun kulcsnak állítsunk be 1-es értéket. Ismételjük meg ugyanezt a beállítást mindegyik x értéknél.

A Nero telepítésekor egyébként előfordulhat, hogy a program letiltja az alkalmazások automatikus indulását, ez ugyanis zavarhatja a CD/DVD-írást.

■ Hálózati meghajtók

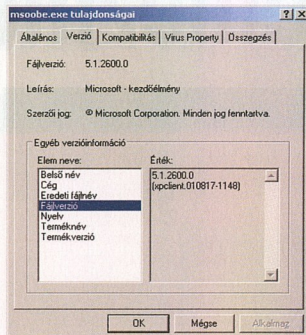
A hálózati helyeknél mindenféle ismeretlen felhasználók szerepelnek, sőt meg is nyithatók ezeket a mappákat. Kíváncsi lennék, hogyan kerültek ezek a gépemre, hiszen használok tűzfalat, SP2-t, s nem engedélyeztem senkinek a távsegítséget vagy a távoli asztalt?

A Windows XP SP2 tűzfala és a távoli segítségnyújtás semmilyen hatással nincs erre a jelenségre, a saját tűzfal ugyanis minden microsofites programot és „funkciót” átenged. Ha a számítógép hálózatban van, akkor a hálózati helyek alatt megjelennek azok a mappák, amelyekhez számítógépünk már csatlakozott vagy csatlakozni próbált. A Windows ezeket a linkeket is szorgosan gyűjti össze. Ha böngészni lehet a könyvtárakban, ebből még nem következik, hogy az aktuális gépen a tűzfal esetleg nem működik. A kérdéses könyvtárakra mutató linkeket egyébként a C:\Documents and Settings\\NetHood könyvtárban találjuk, ahonnan nyugodtan kitörölhetjük őket (legfeljebb a következő csatlakozásnál majd meg kell keresnünk a távoli számítógép megosztott könyvtárát).

■ MSOBE Windows 98 alatt?

Az Intézőben böngészve ráakadtam egy programra. Az útvonala a következő volt: C:\System\Oobe\msoobe.exe.

Sokat segít, ha megnézzük a fájl tulajdonságait: a verzió adatainál szerepelnie kell a cég nevének

Windows 98 SE operációs rendszert használok. Nem merem elindítani a programot, mert féltém, hogy valami fízetős alkalmazás. Mi ez a program?

Nem az a baj, hogy ez egy fizetős alkalmazás, hanem az, hogy a programnak Windows 98 alatt semmi keresnivalója. Az MSOBE feladata hivatalosan a Windows XP aktiválás, egyes változatoknál pedig még ott sincs rá szükség. Esetünkben valószínűleg – mi több, szinte biztosan – vírusról van szó. Érdemes összehasonlítani az XP eredeti fájlméretével (28 160 bájt), a Total Commanderrel pedig megkeresni benne például a Judges Disembowler szöveget vagy

Helyesbítés

A Computer Panoráma 2005. júliusi számának 42–43. oldalán megjelent táblázatban a Legjobb vétel díjat kapott Planet WRT-410-es router forgalmazója nem az Accesspoint Kft., hanem a HCS Kft. A forgalmazótól és olvasóinktól ezúton kérünk elnézést.

Megéri előfizetni a CP-re!

LIGHT lemez melléklet nélkül	Fél évre: 5 994 Ft Egy évre: 11 388 Ft
CLASSIC CD-melléklettel	Fél évre: 6 990 Ft Egy évre: 12 990 Ft
PREMIUM DVD-melléklettel	Fél évre: 11 940 Ft Egy évre: 23 880 Ft

Előfizetni, megrendelni?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2005-ös Computer Panoráma, vagy szeretne különszámainkból, az évi számainkból, könyveinkből vásárolni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ungyancsak itt fizethet elő akár CD-s, akár DVD-s újságunkra.
Rehó Rita: 888-3421, Fehér Ildikó: 888-3422
terjesztés@vogelburda.hu
Üzletünk: www.itmediabolt.hu, illetve Budapest, VI. Teréz kt. 47.

annak egy részét. A *Magistr-A* típusú vírus e-mailen terjed, azonosítása után pedig a *Win.Ni* fájl *Run=* sorából kell törölni a bejegyzést. A számítógép újraindítása után már a fájl is törölhető, de azért ajánlom a vírusellenőző és -irtó program állandó használatát.

■ BIOS-frissítés – sokadszor

 Szeretnék venni egy új, 160 Gb-ás merevlemez, azonban az *ABIT KG7-es* alaplapom BIOS-át valószínűleg frissítenem kell hozzá. Az interneten találtam is egy megfelelő egy oldalt, ám itt többféle frissítés is szerepel. Az egyik az új processzorok automatikus felismerésére való, a többi más célokat szolgál. Ezek között van a nagyobb winchesterek kezeléséhez szükséges frissítés is. Mindet fel kell telepítenem vagy csak az utolsót?

A Google-ba csak ennyit írtunk: ABIT KG7 BIOS – az első találat közvetlenül a letöltési helyre mutatott

A KG7-es alaplap már nem mai darab, a gyártó azonban ehhez is elkészítette a legújabb követelményeknek megfelelő BIOS-t. Hasonló esetekben csak a gyártó honlapján található BIOS fájlokat szabad letölteni és telepíteni, de csak akkor, ha minden feltételt adott (típus, revízió egyezik stb.). Mivel a BIOS-ok és más eszközök firmware-jegysége egészét alkot, nem kell sorban mindegyiket felírni, csak a legutolsót, mivel az mindent

tartalmaz. Ha a frissítőprogram felajánlja, mindenképpen mentsük el a régi BIOS-t, mert ha valamelyik eszköz nem működik megfelelően, vissza kell térnünk a korábbihoz.

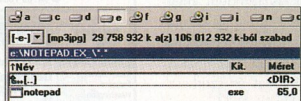
■ Fájlcsere az SP2 után

 A *Windows XP SP2* telepítése után szinte meghaltak a *P2P* programok. Többel próbálkoztam, de egyik sem az igazi. Miért?

Az SP2-be integrált tűzfal okozza a problémát, a P2P programok jogosultságait be kell állítani. Kikapcsolni is lehet, de ekkor az állandóan figyelő vírusirtó és a felugró ablakkal konfigurálható tűzfal (pl. Kerio, ZoneAlarm) használata kötelező!

■ Hova tűnt a jegyzetomb?

 Windows XP *Professional* használók, a problémám a következő: a rendszerből egész egyszerűen eltűnt a *Jegyzetomb* program, a parancsikonok nem reagálnak. Hol keressem a programot? Esetleg újra lehet telepíteni?

A Total Commander Power Pack nem csak az ISO állományokat, de a Microsoft tömörítőjét is kezeli

A program a *Windows/System32* könyvtárban található, *Notepad.exe* néven. Ha innen elindítod, akkor az indító ikonjával van a probléma, ha innen is eltűnt, akkor megkereshetjük a *Windows* könyvtárban is. Ha a számítógépen fent van a *Total Commander* és egy *CAB* fájlokat is támogató tömörítő, akkor a *Notepad.EX* nevezetű fájlból csomagolhatjuk ki.

■ Megjegyzés a tápegységek tesztjéhez

A hagyományos transzformátorok hatásfoka valóban nagyon jó (az energiaátviteli nagy transzformátorok elérhetik a 99%-ot is), a tápegységhez azonban ezenkívül egy áteresztő típusú stabilizátor is kell, amely nagyon rossz hatásfokú, és így az egység hatásfoka jóval 50% alatt lehet. Elsősorban ez az oka annak – és nem az ár –, amiért kapcsolóüzemű tápegységeket használunk.

A kapcsolóüzemű tápegységben is van transzformátor, csak sokkal magasabb frekvencián (20 kHz felett) működik, így lényegesen kisebb méretű, mint az 50 Hz-es hálózatiak. Tehát NEM kerülhet a kimenetükre hálózati feszültség, a primer és szekunder rész galvanikusan el van választva.

Reméljük, hogy teszünk nem keltett senkiben páni félelmet, a tápegységgel szembeni óvatosságot legfeljebb a bizonytalan eredetű, ismeretlen márkájú tápegységekkel szemben kell gyakorolnunk. A primer és szekunder oldalon kívül a szabályzásért felelős áramkör is el van választva a primer oldaltól egy optocouplárral, normális üzemi körülmények között tehát nem érhet baj bennünket, ha például hozzáérünk a 12 V-os kapcsolokhoz (ezeket azért ok nélkül ne fogdossuk ☺).

Tesztjeinkkel, cikkeinkkel kapcsolatosan bármilyen véleményt, megjegyzést szívesen látunk, kérjük, hogy a cikk végén szereplő e-mail címre, illetve az impresszumban szereplő címekre írjanak, a cikk címét használva jelöljék!

Kérdéseiket továbbá is a *zskohler@vogelburda.hu* címre várjuk, Olvasói rovat jelöléssel!

Köszönjük!

Aktuális számunkról

Amennyiben kérdései volnának az adott lapszámmal kapcsolatban, keresse meg szerkesztőinket!

Bányai Ferenc:
fbanyai@vogelburda.hu
Gyarmati László:
lgyarmati@vogelburda.hu
Nákovics László:
lnakovics@vogelburda.hu

Gond van a gépével?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek:

Köhler Zsolt: zskohler@vogelburda.hu
Rosta Gábor: grosta@vogelburda.hu
Hígyed Gábor: ghigyed@vogelburda.hu
Kérdéseiket természetesen internetes oldalunkon (www.cp.hu) is feltehetik.

Várjuk leveleiket!

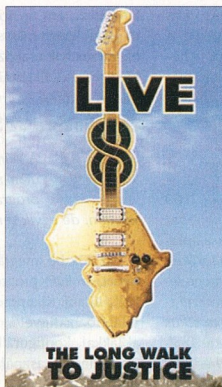
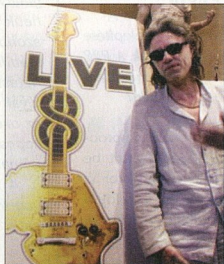
Hardveres és szoftveres gondjaikkal, problémáikkal, valamint az újságunk tesztjeivel kapcsolatban leveleiket az alábbi e-mail címre várjuk: *zskohler@vogelburda.hu*, illetve postai úton is elküldhetik őket (Köhler Zsolt, Vogel Burda Communications Kft., 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.).

■ LIVE8 KAMPÁNY

Több mint 26 millió sms

Világrekord született a *Live8* szuperkoncert kapcsán, amelyet a legszegényebb országok megsegítésére szerveztek. Egyetlen napon belül nem kevesebb mint 26,4 millió szöveges üzenet (sms) érkezett a szervezőkhöz, ami jócskán felülmúlja az eddigi csúcst, az *American Idol* televíziós tehetségkutató verseny (a Megasztár amerikai megfelelője) 5,8 millió eredményét. Az élő internetes közvetítést szintén rekordszámú néző, több mint ötmillió ember kísérte figyelemmel.

Soha nem látott számban támogatták sms-ekkel a Live8 törekvéseit

■ MAGYARORSZÁG TÍZSER

100 millió kínai netező

Meghaladta a 100 milliót a kínai internetezők száma. Az *Új-Kína* hírügynökség legfrissebb adatai szerint az 1,3 milliárd lakosú ázsiai ország ezzel a felhasználók számát tekintve – az Egyesült Államok után – a második legnagyobb internethatalommá vált. A fejlődés gyorsaságára jellemző, hogy tavaly év végén még csupán 87 millióan interneteztek Kínában.

■ ONLINE KONTRA NYOMTATOTT SAJTÓ

Változó szokások

Miként az várható is volt, a rendszeres újságolvasók szimpátiája egyre inkább eltörlődik az online újságok irányába, ennek ellenére még igencsak korai temetni a nyomtatott sajtót. A *Nielsen/Net-ratings* internetes piackutató cég legújabb felmérése szerint az online és nyomtatott sajtót egyaránt olvasó egyesült államokbeli internetezők 21 százaléka kedvenc lapja online változatát részesíti előnyben. A megkérdezettek 7 százaléka ugyanannyi időt

szán a nyomtatott és online kiadványokra, míg 72 százalékuk még mindig inkább a nyomtatott újságokat olvassa.

A kiadók is mindig megtesznek online újságjaik látogatottságának növelésére. Ennek érdekében eredeti tartalmakat, olvasói fórumokat és szerkesztői blogokat kínálnak, vagyis olyan online stratégiát alakítanak ki, amely a médium legfőbb előnyeit, az azonnaliságot és az interaktivitást erősíti.

A leglátogatottabb amerikai online újság, a NYTimes.com

■ AGRESSZÍV MOBILOK

Játékból bűncselekmény

Furcsa szokás, a *happy slapping* terjed az utóbbi időben a ködös Albionban: feltehetően túl sok whiskey-t fogyasztó fiatalok viccből gyantúlan járókelőkre támadnak, és a szerintük – mulatságos jelenetet felvételre kamerás mobiltelefonjukkal.

Ahogy az lenni szokott, az ilyen idétlenkedéseknek előbb-utóbb tragikus következménye lesz: vagy egy megtámadott túlreagálja az eseményt, és mondjuk pisztolyt ránt, vagy egy „jópofáskodó”

nem tudja, hol kell megállnia. Most az utóbbi történet: a rendőrség már őrizetbe is vette azt a két 14 éves fiatalembert, akik telefonjukkal rögzítették egy 11 éves kislány megerőszakolását, majd a felvételeket elküldték iskolatársaiknak. A szomorú eset kapcsán a hatóságok azt ígéri, a jövőben jobban odafigyelnek majd az unatkozó fiatalok különös hóbortjára, hogy hasonló bűncselekmény több ne fordulhasson elő.

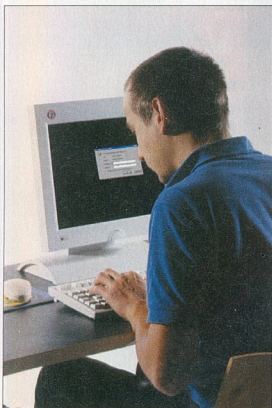
Akár bűncselekmény eszköze is lehet a videofelvétele képes mobil

■ INGYENES INTERNET

A Tele2-nél is szörfölhetünk

Csupán a telefonköltségeket kell állniuk azoknak az előfizetőknek, akik igénybe veszik a *Tele2* új, ingyenes internetszolgáltatását. Reggel 7 és éjjel 12 óra között percenként bruttó 4 forintba kerül az internet elérése, a többi időszakban pedig percenként 2,8 forintot kell fizetni. Az ingyenes internet a *T-Com* szolgáltatási területein érhető el, és kizárólag a *Tele2* ügyfelei használhatják. A regisztrációhoz az 1202-es számot kell felhívni.

■ **LASSULÓ E-KERESKEDELEM**
Félnek a vásárlók

Egyre kevesebben bíznak a webes vásárlás biztonságában

Előrejelzésében jelentősen – 15 százalékról 1-3 százalékra – csökkentette az e-kereskedelem jövő évi növekedésére vonatkozó számaikat a Gartner piacutató cég. A döntés hátterében az áll, hogy az e-kereskedelemmel kapcsolatos legújabb felmérésük szerint az 5000 egyesült államokbeli válaszadó 42 százaléka úgy nyilatkozott: jövőre csökkenteni netes kiadásait. Mintegy egyharmaduk biztonsági okokból már most is kevesebbet költ a webáruházakban, több mint negyedük korlátozottan veszi igénybe az online banki szolgáltatásokat, 14 százalékuk felhagyott számláinak interneten keresztül kiegyenlítésével, 4 százalékuknak pedig teljesen elment a kedve az elektronikus bankolástól.

A növekvő félelmeket a rosszindulatú adathalászati tevékenységeiről és más online csapásokról érkező újabb és újabb riasztó hírek gerjesztik. Az online vásárlók egyre kevésbé érzik biztonságban a pénzüket, ami nem csoda, hiszen több mint 50 százalékuk kapott már adathalász levelet.

■ **AZ ALBACOMP KITART**
Tovább a Sulinetben

A hazai informatikai iparág egyik meghatározó vállalata, az *Albacomp Rt.* a tizenegy beszállító egyikeként – mint a legnagyobb hazai gyártó – idén is részt vesz a *Sulinet Expressz* programban.

Az Activa Mobil noteszgép-család a Sulinet program első két évében az egyik legkedveltebb márka volt a vásárlók körében: 2003-ban a Magyarországon eladott noteszek 50 százalékát a székesfehérvári *Albacomp* modelljei tették ki. A cég a *Sulinet Expressz* indulása óta mintegy másfél milliárd forintos forgalmat realizált.

■ **SAMSUNG ÉS AUDI EGYÜTTMŰKÖDÉS**
Mobilzene az autóban

Az A6-os személygépkocsi új prototípusát mutatta be a *Samsung* és az *Audi*: az új modell az autó sztereó hangrendszerén, Bluetooth-kapcsolat segítségével játssza le a *Samsung* mobiltelefonok memóriájában tárolt zenezáramokat. A megoldás alapjául a *Samsung* által kifejlesztett *Advanced Audio Distribution Profile* technológia szolgál, amelynek révén a gyártó mobiltelefonjain tárolt MP3 állományok kiváló minőségben szólhatnak meg a neves autógyár erre felkészített modelljeiben. A szolgáltatásra egyelőre egyedül a *Samsung* legújabb csúcsmodellje, a két megapixel-es kamerával felszerelt *SGH-D600* képes. A jövőben más modelleket is ellátnak a „távzene-lejátszási” funkcióval.

Az *SGH-D600*-on tárolt zene lejátszható az *Audi A6*-os hangrendszerén

RENDSZERGAZDA
Informatikai műsor a Budapest Rádióban

Pénteken 18³⁰-19³⁰

A Computer Panoráma szakmai támogatásával

MediaCenter domain regisztráció és professzionális tárhely szolgáltatás elérhető áron!

WEB KOMBI LIGHT
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely,
5 db e-mail cím
9.900 Ft/év

WEB KOMBI
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely, PHP+CGI,
5 db e-mail cím
13.900 Ft/év

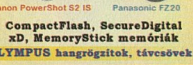
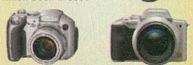
WEB KOMBI PRO
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely,
5 db e-mail cím,
MySQL használat, PHP+CGI
18.900 Ft/év

Árának nem tartalmazzák a 25%-os ÁFA-t.
www.mediacenter.hu
tel.: 76/75-023

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Canon - Fuji - Nikon Pentax-Olympus-Sony Casio-Panasonic-Minolta Samsung-Sanyo-Kodak

Fuji FinePix S3 37000/5500 F10 E510/350 21
Nikon D70s D50 CoolPix8000 71900 514600
Canon EOS 200-350D PS Pro1 G6 57040
S2115-A95/520/510/4000-1X05 700/504/0130
Olympus E-300 E-1 Camedia 7070 770 70
785 500-480 55-470 370 mju500/mini
Sony CyberShot F828 H1 7713 7715 P200
Panasonic Lumix FZ26 FZ5 FZ4 F97 L221
Pentax *ist Da Optio 750 S55 5545 S10
Casio Re1 Exilim PRO700/505 2750/57 8500
Minolta Dynax7D Dimage A200 Z5 220

CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák
OLYMPUS hangrögzítők, távcsövek
Canon, Sony, Panasonic miniDV / DVD kamerák
CREDIGEN árúhítel
DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Atilla út 55.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h I: 225-0000
www.digifenykep.hu

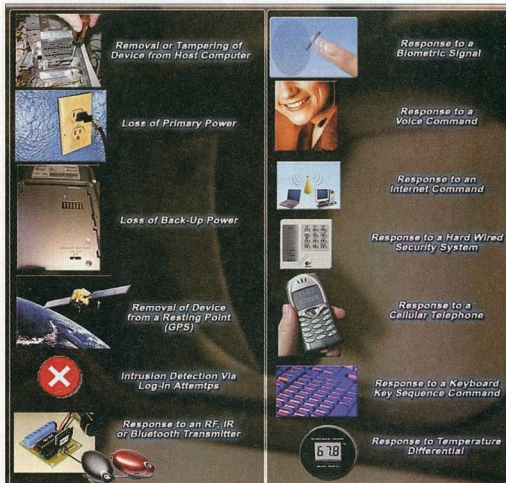
ÖNMEGSEMMISÍTŐ MEREVLEMEZEK

Biztos, ami biztos

Az igen titkos adatokat kezelő szervezetek, vállalatok számára fejlesztette ki „halál kívánságra” (*Dead on Demand, DoD*) technológiájú merevlemezeit az *Encsonce Data Technologies*, amelyek ellopásuk esetén a jogos tulajdonosuk utasítására megsemmisítik magukat. Természetesen ez csak amolyan végső megoldásként jöhet szóba, amikor már semmilyen más módon nem lehet megakadályozni a bizalmas adatok illetéktelen kezekbe kerülését. A DoD merevlemezek voltaképpen speciális módszerrel általakított közönséges meghajtók, amelyek a felhasználó által meghatározott körülmények esetén automatikusan használhatatlanná teszik az adathordozót. Az önmeg-

semmítés elindul, ha például megpróbálják feléleszteni a meghajtott házat, ha eltávolítják a merevlemez a számítógépből, ha a meghajtott megadott távolra kerül a felhasználás helyétől, vagy ha a tulajdonos távirányítással (rádióhullámokkal vagy mobiltelefonnal) kezdeményezi az adattörést.

Az adatok megsemmisítéséhez használt módszerről nem sokat árul el a gyártó, annyit mindenesetre tudni lehet, hogy nem a hagyományos eljárásokat (újraformázás, felülírás, átmágnesezés) alkalmazzák. Állításuk szerint a DoD technológia azonnal olvashatatlanná teszi a merevlemez, pár perc elteltével pedig teljesen lehetetlenné válik az adat-visszaállítás.

Az önmegsemmítő DoD-meghajtók aktiválásának különböző módjai

1,2 MILLIÁRD ILLEGÁLIS KIADVÁNY

Minden harmadik CD kalózmásolat

Minden harmadik CD kalózmásolat a világon, derült ki a Nemzetközi Hangfelvételi Szövetség mádradi konferenciáján. Tavaly közel 1,2 milliárdnyi illegális zenei kiadvány jelent

meg, mintegy 4,6 milliárd dolláros értékben, ami 100 millió dolláros emelkedést jelent az előző évhöz képest. A legtöbb lemez Brazíliában, Kínában és Indiában készül.

NYOMULÓ FIREFOX

Európában 10 százalék

Egyre-másra hallani az *Internet Explorer* hegemoniájának megtörésére hivatott *Firefox* növek-

vő piaci részesedéséről. Az *Adtech AG* online piackutató cég nemrégiben közzétett felmérése szerint az európai országok internethasználóinak nem kevesebb mint 10 százaléka már a Firefoxsal szőről a világhálón. Mindazonáltal az egyes országokban jelentősen eltér az alternatív böngésző részesedése. Míg például Finnországban és Németországban az internetezők 20, illetve 15 százaléka részesíti előnyben a Firefoxot az *Internet Explorer*rel szemben, addig Olaszországban csupán a nethasználók 4 százaléka futtatja a szoftvert, ám ez az arány hónapról hónapra nő.

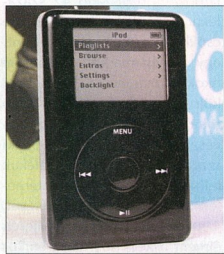
IPOD

Erzsébet királynő bevásárolt

Már a legmagasabb körökben is hódít az MP3: *Erzsébet* angol királynő egy 10 ezer zeneszám tárolására alkalmas 6 Gbájtos merevlemezrel ellátott *iPod* vett magának. Belfentes információk szerint fia, *András herceg*

jajánlotta a hasznos kis készüléket a 79 éves uralkodónak, aki nagyon szeret zenét hallgatni, és nagy örömmel vette tudomásul, hogy milyen kisméretű és egyszerűen kezelhető az *iPod*.

PC-ÚJRAHASZNOSÍTÁS

Gépenként fél gramm arany

Ennyi arany nyerhető ki egy régi számítógépből, állapították meg olasz kutatók, vagyis egy tonnányi PC-alkatrész 16 gramm aranyat tartalmaz. A

feldezés különös jelentőségét az adja, hogy a hagyományos bányászati módszerekkel egy tonna kőzetből csupán 2-4 gramm arany vonható ki.

MOBIL MTV

Tévésés a pannonos mobilokon

Akárhol is járunk a világban, nem kell lemondanunk kedvenc tévéműsoraink élvezetéről. Július elején indította el a Pannon GSM és az MTV Új Média Kft. Mobil Videó nevű szolgáltatását, amelynek keretében előben tekinthetők meg a közszolgálati csatornák legnézettebb műsorai az arra alkalmas telefonkészülékeken.

Az MTV két csatornájának összesen 26 adása – többek között a *Híradó*, a *Telesport* magazin, a *Nap-kele*, a *Szólás szabadsága* és az időjárás-jelentés

„fogható” a PannonW@P Mobil Videó menüpontja alatt, az eredeti adással azonos időpontban, a mobil szélessáv kínálja gyors adatátvitelnek köszönhetően.

Az MTV műsorainak megtekintéséhez WAP-hozzáférés, valamint a megfelelő videostreaming technológiával felszerelt készülék – Nokia 6170, Nokia 6230, Nokia 6230i, Nokia 6260, Nokia 6630, Nokia 6680, Nokia 7610, Nokia 9300, Sony Ericsson K500i, Sony Ericsson K700i, Sony Ericsson P800, Sony Ericsson P900 vagy Sony

Újabb műsorokkal bővült a Pannon GSM hálózatán fogható tévé-adások választéka

Ericsson P910i – szükséges. Mint annak idején az RTL Klub és a Cool TV legnépszerűbb műsoraihoz, a szolgáltatás első hetében az MTV adásaihoz is ingyenesen

biztosított hozzáférést összes előfizetője számára a Pannon GSM. A későbbiekben percalapú díjszabással érhető el az MTV mobil televíziós műsora.

UTAZÓ NETEZŐK

Szeretnek szörfölni

Egyszerűen megszervezhetjük nyaralásunkat az interneten

Már eddig is sejtettük, hogy a virtuális térben szörfölők a való világban is többet utaznak, mint a nem internetezők, hiszen a világhálón igen egyszerűen lehet utazást szervezni, olcsó szállást, repülőjegyet foglalni. Az NRC *Piacukató* ezer hazai internet-használó online megkerdezésével végzett júniusi felmérése még a vártnál is nagyobb utazási kedvvel számol be: a magyarországi internetezők háromnegyede tervez üdülést a nyári hónapokban, külföldre pedig 44

százalékuk kíván utazni. Az utóbbiak fele gépkocsival kel útra, repülővel 39 százalékuk utazik, közülük 27 százalék biztosan az egyre népszerűbb fapados légitársaságok szolgáltatásait veszi igénybe, míg további 47 százalékuk komolyan fontolgatja ezt. A legtöbben (39 százalék) Horvátországban vakációznak, de igen népszerű Görögország (18 százalék) és Olaszország (15 százalék) is.

Az NRC *Piacukató* felmérése szerint a hazai internetezők

többsége rendszeresen használja a webes utazási szolgáltatásokat. Több mint háromnegyedük tájékozódott már az interneten szálláslehetőségekről, míg kétharmaduk az úti célról szokott információkat gyűjteni. 39 százalékuk foglalt már szállást, 18 százalékuk pedig repülőjegyet az interneten.

További érdekesség, hogy a hetente legalább egy alkalommal internetező felnőttek 64 százaléka üdült valahol az elmúlt egy évben.

EMAGYARORSZÁG

A határon túl is terjeszkedik

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) a külhoni magyarság információs társadalomba való bekapcsolódását kiemelt misszióként kezeli, célja, hogy a határon túl élők szülőföldjük legdinamikusabban fejlődő közösségévé váljanak. A programra rendelkezésre álló 228 millió forintból mintegy 140 millió az infrastruktúra kiépítését és az eMagyar pontok létrehozását, több mint 26 millió a tartalomfejlesztést, közel 15 millió az informatikai képzést, 21 millió a magyar kultúra digitális megőrzését, 24 millió pedig az infokommunikációs fejlesztéseket szolgálja. Az ausztriai Burgenland tartományban június 21-én avatták fel az első eMagyar pontot *Felsőőrön*, a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* székházában. Valamivel több mint egy héttel később, június 29-én a horvátországi *Újbezdánban* is megkezdte működését a szomszédos ország első eMagyar pontja. A teljes hálózat 180 tagból áll majd.

■ KI FERTŐZ ITT?

Veszélyes férfiak

Ahogy az már lenni szokott, most megint kiderült, hogy a férfiak az okai minden rossznak. A *SurfControl* piackutató cég nemrégiben közzétett kutatása szerint a férfi alkalmazottak nagyobb valószínűséggel fertőzik meg munkájuk közben kémprogramokkal és más rosszindulatú kódokkal munkahelyi hálózatukat, mint a szexibb nem képviselői. Ennek hátterében az áll, hogy a férfi munkavállalók lényegesen többet használják az online szolgáltatásokat, ame-

lyek hasznosságuk mellett egyúttal a veszélyek forrásai is lehetnek.

A felmérés során 300 férfit és nőt kérdeztek meg számítógépes szokásairól. Többek között arról kellett nyilatkozniuk, hogy milyen gyakran használnak üzenetküldő programokat és webalapú levelezést, töltenek le, illetve cserélnek zenei és videoállományokat, játszanak online játékokat, töltenek le ingyenes programokat és használnak cserélhető médiumokat

A férfi munkavállalók többet használnák az internetet, ezért nagyobb valószínűséggel fertőzik meg a vállalati hálózatot

(CD-t, DVD-t, USB-meghajtót). Nagyobb aktivitásukkal minden kategóriában a férfiak „nyertek”, márpedig ezek – az esetenként hasznos – tevékenységek okolhatók elsősorban a kémprogramok terjedéséért. Így például több mint kétszer gyakrabban használnak USB-meghajtókat és háromszor annyi ingyenesoftvert töltenek le, mint a nők, ráadásul ebben cégek biztonságpolitikája egyáltalán nem korlátozza őket, így nagyobb veszélyt jelentenek.

■ OROSZ ÚJDONSÁG

Lehallgatásbiztos mobilok

Lehallgathatatlan mobiltelefont fejlesztett ki az orosz titkosszolgálat, az FSB. Az igen borsos, mintegy 2500 dolláros áron megvásárolható, *SMP-Atlas* elnevezésű telefont elengedően környezet-

ben, Csceszenföldön tesztelték sikeresen. A közönséges mobilokhoz hasonló, 180 gramm tömegű készüléken egy gomb megnyomásával hozhatjuk működésbe a titkosító rendszert, amelynek adását csak egy másik *SMP-Atlas*-szal lehet dekódolni.

■ KÍNA BEKEMÉNYIT?

Szoftverkalózkodás dutyiban

Aki meglátogatott már warez oldalakat az interneten, az jól tudja, hogy Kínában nem különösebben szívábjasok az internetezők, ha illegális tartalmak terjesztéséről van szó. Az Egyesült Államok hatóságai soha nem rejtették véka alá ezzel kapcsolatos véleményüket, és azzal vádolták meg a kínai államapparátust, hogy nem fordít elég figyelmet a

kalózkodás visszaszorítására. Mi több, különféle szankciók életbe léptetését helyezte kilátásba, ha Pekingben nem veszik fel a harcot a bűnözőkkel. Mindezeknek a jelek szerint megvolt a hatása: a rendőrség nyolc hónapig tartó akciója során 2600 gyanúsítottat vettek őrizetbe, akiket azzal vádolnak, hogy a szerzői jogokat sértő illegális másolatokat terjesztettek. A razzliák során több mint 63 millió hamisított CD-t foglaltak le, majd semmisítették meg, amelyek feketepiaci értéke mintegy 100 millió dollár.

A távol-keleti ország kormányzata arra számít, hogy Kína végre lekerül arról a 14 országot tartalmazó feketelistáról, amelyen a szerzői jogokat leginkább megsértő államok kaptak helyet.

■ NEMZETI EMLÉKEZET PROGRAM

Családfakutatás az interneten

http://csalad.emlekezet.hu - Súgó - Mozilla Firefox

Bevezetés: Saját dolgozatok
Regisztráció: Itt találja az Ön által rögzített dolgozatokat. A dolgozatokat tudja módosítani, törölni vagy újat felvenni.
A dolgozatok szerkesztéséről a Dolgozat menüpontban olvashat.

Főoldal

Személy kezelése

Előnév	Utónév
Nagy Lajos	Ágost
2004.09.09	Módosít
	Töröl
	Uj dolgozat írása

Névleg

Sajtó megtekintés

CsaládEmlékezet

Kronológia

Dolgozat

Fórum

Hírlek: Itt olvashatja el az oldalal kapcsolatos híreket.

Műdszertan: Itt az oktatási műdszertanról olvashat bővebben.

Műdszertan

Pantheon: CsaládEmlékezet által rögzített híres történelmi családok családfáinak böngészhetjük.

Pantheon

Személy kezelése

A regisztráció során a regisztrált személy automatikusan létrehoz egy családfát, melynek egyetlen tagja önmaga.

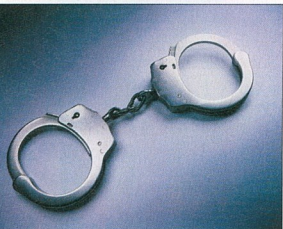
Személy felvétele

Há: új személyt szeretnél bővebb családiadatokkal, pl. apai szerteitnek felvenni, kattintson az "Apa felvétele" gombra.
Itt lehetőségünk van a rendszerbe már rögzített személyek közül választani, vagy felvehetünk egy új személyt is.

Mindenre kiterjedő súgó segíti a családfakutatást a Családi Emlékezet webhelyen

A *Nemzeti Emlékezet Program* keretében az *Oktatási Minisztérium* és a *Magyar Országos Levéltár* most egy olyan szoftvert tett elérhetővé az interneten, amelynek segítségével minden érdeklődő feldolgozhatja családjá történetét. A program futtatását és biztonságos üzemeltetését végző kiszolgálógépek és háttértárolók a Magyar Országos Levéltárban találhatóak, az

információk kezelését pedig az intézmény dolgozói végzik az adatvédelmi szabályoknak megfelelően. A program kedvcsinálóan bemutatja néhány történelmi família családfáját is. A háttér az első fázisban 5000 felhasználó adatait tudja rögzíteni, de az igények növekedésével a tárolókapacitás tetszőlegesen bővíthető ([csalad. emlekezet. hu](http://csalad.emlekezet.hu)).

Ne csak beszélj!

Küldj egy képet vagy videót nekünk!

Kedves Olvasónk!

Ha olyan mobiltelefonod van, amellyel fotózni, esetleg videózni lehet, ráadásul szereted megörökíteni az érdekes és vicces pillanatokot, akkor itt a remek lehetőség, hogy legjobban sikerült felvételeidet másokkal is megoszd! Az általad készített képeket és videókat május 5-től augusztus 20-ig az mms@vogelburda.hu címre várjuk, az alkotásokra a weboldalunkon, a www.cp.hu címen augusztus 31-ig bárki szavazhat.

A három legtöbb szavazatot begyűjtő alkotás készítője **több mint 300 000 forint** értékű ajándékot vihet haza az *RRC Hungary* és a *Briver Kft.* jóvoltából, így már csak ezért is megéri részt venni játékunkban!

A legsikerültebb művek az októberi *Computer Panoráma* magazinban, illetve annak CD-jén is megjelennek.

Fontos, hogy az alkotás mellé írd meg neved, valamint azt, hogy a felvétel milyen típusú telefontal készült!

**2. díj: ViewSonic
VA721-es LCD monitor**

2.

BRIVER

**1. díj: PalmOne 650-es
mobiltelefonos kézisámítógép**

1.

RRC

**3. díj: PalmOne Tungsten
E2 kézisámítógép**

3.

RRC

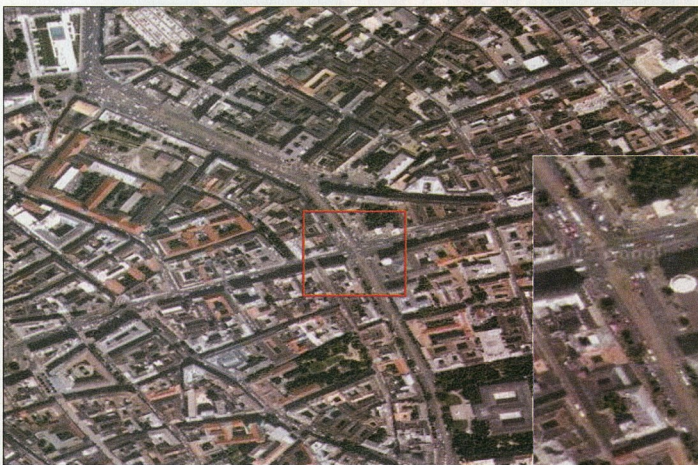
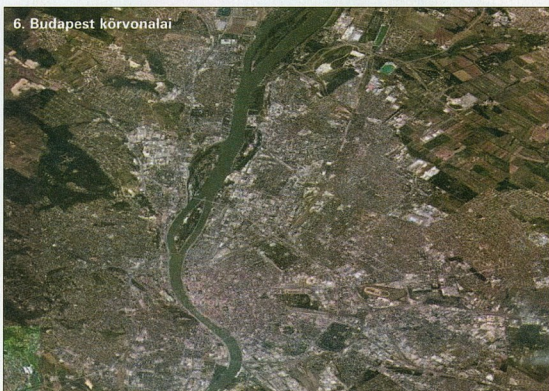
a szomszédod!

Ízelítőtől itt a Google műholdas térképe – <http://maps.google.com> –, ahol a *satellite* felírra kattelve akár a szomszédunk kertjébe is bekukucskálhatunk. Nincs többé elsumákoltszómedence, immár kockázat nélkül leshetünk be bárki

portájára, szabad folyást engedve az emberi kíváncsiságnak. Sajnos – vagy inkább szerencsére – a polgári felhasználásra szánt térképeket erősen lebutították, így a képeken legfeljebb egy medence, egy autó, esetleg egy titokban felhúzott épület is-

merhető fel, de a dolog így is jó mulatságnak ígérkezik. Képriportunkban a *Computer Panoráma* budapesti szerkesztőségéhez vezetjük el olvasóinkat, ezzel is demonstrálva, hogy nekünk bizony nincs takargatnivalónk.

Néha az az érzése, hogy valaki figyel? Talán nem is paranoiáról van szó. Ma már a Föld legeludgottabb zugait is műholdak kutatják, ezek lenszéi pedig már akár az újságunk címlapját is képesek elolvasni.

▲ 8. A kép közepén látható zöld négyszög a Nemzeti Múzeum kertje

◀ 9. Közelitünk az Astoriához

▼ 10. Központban az Astoria, a kereszteződés jobb sarkában álló épületben készül az Önök CP-je

NERO 6

Reloaded

Az egyik legnépszerűbb CD-író program rejtjelmei CD-melléklettel

A tartalomból:

- ◆ **Audió CD-k másolása és összeállítása**
Közvetlen másolás:
Így másolhat másolásvédelem nélküli CD-t
Slágergyűjtemény:
saját zenei CD egyéni borítóval
Hanglemez CD-re: LP-k átjátszása
- ◆ **Fotó- és videoeszközök**
Diashow: saját fotók zenével, menükkel
Videó CD-k: videofilmek készítése
Nero Digital: 4 DVD anyaga 1 DVD-n
- ◆ **Adatarchiválás és -tárolás**
Adatlemezek: több helyet a merevlemezzen!
Okos alternatíva: a CD mint merevlemez
Backup: fontos adatok CD-re, DVD-re írása

Részletes tartalom az interneten:
www.itmediabolt.hu

Terjedelem: 160 oldal
 Fogy. ár: 1990 Ft

A Nero valamennyi funkciója egyetlen kötetben!

Kapható az ITmédiabOLT-okban és a kiemelt könyvesboltokban!

Rendelje meg!

Nagykorú világháló

Erotika, szerencsejáték, szülői kontroll

A világháló nem feltétlenül gyerekeknek való, hiszen tele van olyan tartalmakkal, amelyek nem tesznek jót egy még fejlődésben lévő személyiségnek. Szűrőlés közben képtelenség elkerülni a „felnőtt” tartalmakat, de az internetes ismerkedés is sok veszélyt rejt, mint ahogy az online fogadás és szerencsejáték is, hiszen aligha akad olyan szülő, aki engedné, hogy csemetéje kaszinózzon. Akkor miért engedné ezt az interneten? E havi címlapsztorinkban a felnőtt, ám nem feltétlenül „ördögi” tartalmak világába kalauzolja el olvasóinkat, és megmutatjuk, hogy mit tehetünk azért, hogy gyermekeink ne láthassák idő előtt ezeket.

Tartalom

Veszélyes a chat?	20
Online szerencsejátékok	22
Szűrő- és kémprogramok	26

Amerikában a gyerekeket már régóta óvják az internetes csevegő oldalaktól, ugyanis felmérések szerint sokan éppen rájuk vadásznak, személyes adatokat, bankkártya-információkat próbálva meg kiszedni belőlük, nem is beszélve a nem ritkán felbukkanó online cukrosbácsikról. Cikkünkben megtudhatják, veszélyes-e a chat.

Sokan munkaidőben flörtölnek a neten

Egy forró csevely

Még mielőtt bárki azt gondolná, hogy a chat elleni boszorkányüldözésbe kezdünk, el kell mondanom, hogy bár én magam nem vagyok rendszeres látogatója ezeknek a helyeknek, azt tapasztaltam, hogy általában normális, egymásra kíváncsi emberek gyűlnek itt össze, a beszélgetésekből pedig sok esetben a való életben is komoly barátságok, vagy éppen szerelmek szövődnek. Cikkemben én most mégis a chat fonák oldalát szeretném bemutatni, amelyetől a gyerekeket és a kamaszokat igenis érdemes távol tartani.

Egy népszerű chat

Az öreg csevegők számára aligha ismeretlen a *Treifort* chat, az egyik legrégebbi és legnépszerűbb netes csevegőoldal, ahol ottjártunkkor 453 emberke nyomta a sódert, a legkülönfélébb témakörökben. A több száz szoba zöme persze üresen kongott, ám az *erotika* és a *flört* kuckókban mindig akadt valaki, így igazi dumcsi alakulhatott ki ezekben. Mivel már reggel bejelentkeztem, jól láthattam, hogy amint eljött a munkakezdés ideje a cégemnél, úgy léptek be mind többen a rendszerbe, azaz a többség bizony munka- vagy iskolaidőben cseverészik. Újoncként természetesen azonnal a mélyvízbe vettem magam, mégpedig egy meglehetősen hülye nicknévvel,

ugyanis ennyi felhasználó között már nem könnyű olyat találni, amelyik még nem foglalt. Szóval irány az erotika szoba, ahol mintegy húszan lehettek, amennyire a nickemből kihámozhattam, főleg hímneműek, de azért pár női névre utaló nick is felbukkant. Az élet zajlott, ám a felröppenő „Jóvanna Kuksi: P”, „recija Ath” és „mindenki meghalt” jellegű üzenetek között egy magamfajta zöldfülű bizony nehezen kap szót, attól meg kicsit tartottam, hogy már az első megmozdulással hülyét csinálok magamból.

Maradt inkább a privizés, azaz megpróbáltam a szobában lézengők közül magánbeszélgetésre hívni azt, aki hajlandó a dialogra. A kezdsé nem is volt rossz, a közönesemre többen is reagáltak, ám ezután kicsit bajban voltam, mert a szokásos módszereket – a szemkontaktus felvételét és a megnyerő (legalábbis remélem) mosolyt – itt aligha vettem be, ráadásul azt sem tudtam, hogy éppen kinek csapom a szedat. Hát, mit mondjak, az arabokat egy cseppet sem irigylem.

Online flörtölés

Döcögösen ugyan, de a beszélgetés valahogy csak elindult, s hamar kiderült, valóban hölgyhöz van szerencsém, ám amikor megkértem, hogy kicsit írjon magáról, csak ennyit kaptam:

„160/48”. Némi agymunkával rájöttem, hogy itt bizony lényeges paraméterekhez – magassághoz, súlyhoz – van szerencsém. Remek, gondoltam, hiszen az ingyencsaut is löserő, köbcenti és persze kor alapján választanak.

Az utóbbin lepődtem meg igazán, ugyanis kiderült, hogy egy 50 éves hölgyemény ül a chat másik végén. Közben valaki engem invitált beszélgetni, azt tudakolva, hogy hány éves is vagyok. Megírtam, amit nagy csend követett, máris éreztem, hogy mennyire öreg lehetek, ha a válasz ennyit késik. Hát, nagyon. A kisasszony 15 éves volt, ami Michael Jacksonnak talán már sok is, ám nekem kevéske. Kérdezem persze, hogy mi járhatban erre, miért éppen itt, hiszen annyi hely van – diszko, sulis vagy mit tudom én –, ahol egy tini kislány ismerkedhet. „Mert itt könnyebb.” Később megtudtam, hogy sok haverral ismerkedett itt meg, ám eddig egyvel sem találkozott személyesen, pedig akadt közöttük „jó srác”. Legalábbis a fotó alapján. Miért maradt el a randi, kérdezem. „Mert hülye voltam”, jött a tömör válasz. Erre már én is továbbléptem.

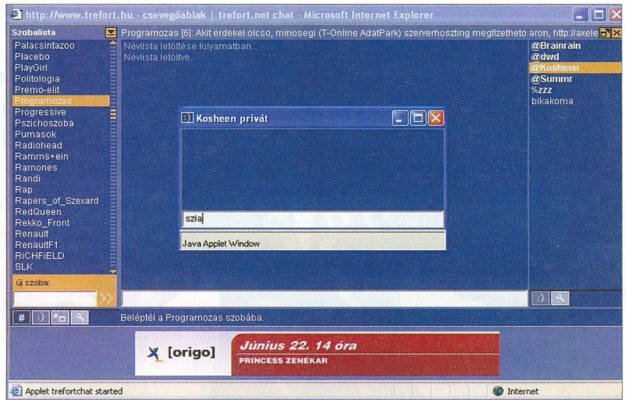
Egy másik hölgy azt írta, hogy csak beszélgetni szeretne, ám rögtön képet kért rólam. Kérdem én, minek a fotó, ha csak beszélgető partnert keres? „Jól van, talán nem csak azt”, jött az újabb válasz, valamint egy

tar.hu link, ahol a 19 éves lány képeit nézhettem meg. Ruhában. Ekkor bukkant fel egy újabb ablak: egy bizonyos JLO_14 kerest. De miért éppen JLO? „Olyan a fenekem, mondják.” Itt is az ismert forgatókönyv: merre élsz, hány éves vagy, hogy nézel ki, küldesz képet? Nem küldök, így gyorsan dobnak, érthető, érdekesebb pasik is vannak erre, valószínűleg fotóval.

Kiszúrok egy fura, hosszú és teljességgel értelmetlen nicket. Először semmi reakció, aztán mégis, de csak értelmetlen zagyaságokat kapok. Részeg, írja. Kidobta a pasiját. Miért? „Mert szimplán bunkó.” Ekkor feladtam.

A különcök gyűjtőhelye

Na, nem ki, hanem más szobákba, ahol a többség békésen dumcsizott, ám a bennfentes párbeszédembe külsőként nehéz bekapcsolódní. Így aztán ismét privízéssel próbálkoztam, és partner is pillanatok alatt akadt. Itt már egészen más a hangnem, az embereket persze itt is érdekli, hogy ki hány éves, de inkább csak a beszélgetésen, az ismerkedésen van a hangsúly. Pécsőtől Szegeden át Salgótarjánig, az ország legkülönbözőbb részeiről voltak emberek, ám az egy megyében, településen élők sokszor saját szobákat hoznak létre, így ha barátság alakul ki, akkor a személyes találkozót is könnyebb megoldani. A Treforton például a győriek, a Győr-Ménfőcsanak, Sopron megyeiek, a gyöngyösiéek és a tiszakécskeiek is saját szobába tömörültek.

Az első lépések...

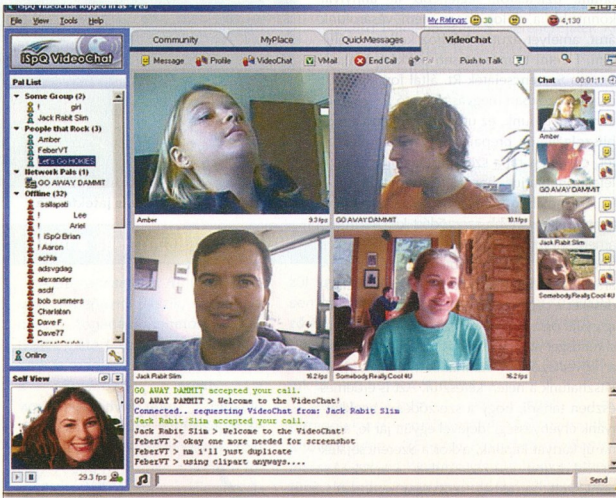
Persze a kor is számít, hiszen a tinik és az idők nehezen találhatnak közös témát, amit persze a szerkesztők is felismertek: a Trefort szervertén a tinik, a 20-asok, a 30-asok és a 40-esek külön szobákat kaptak. De a nagymim vajon hol cseveghet? Ahhoz persze, hogy pár ember jól megértse egymást, kevés az, hogy közel vannak egymáshoz és nagyjából azonos korúak, mégis csak a közös érdeklődési kör a legfontosabb.

Ilyen szempontból a net maga a paradicsom, hiszen mondjuk egy *Anima Sound System* vagy egy *Depeche Mode* rajongó,

netén egy gördeszkamegzállott a diszkóban aligha talál hasonzorút, míg a neten biztosan akad még a legutóbbi szerzetből is. Így aztán először úgy tűnik, mintha a világ összes habókora a neten adna egymásnak találgatást, pedig egyszerűen csak azok, akiknek nem szokványos az érdeklődési körük, gyakrabban próbálnak itt szerencsét. Pszichológusok vitatkoznak arról, hogy ez fiatal korban vajon mennyire veszélyes, hiszen a gyerekek ilyenkor tanulják meg a közösségi élet formáit, a ritusokat, a chatet és fórumok világa pedig ezt aligha pótolja.

A másik oldal egészen máshogy látja a dolgot, hiszen a netes ismerkedésből gyakran személyes találka vagy nagyobb szabású chates buli kerekedhet, így végül a kapcsolatok a jól bevált forgatókönyv szerint fejlődhetnek tovább. A bulik helyszíne általában valamelyik szórakozóhely, ahol többnyire külön termet foglaltatnak, így a csapat háborítatlanul beszélgethet, szórakozhat.

Az online ismerkedés ellenzői sokszor azzal érvelnek, hogy a neten nincs személyes kontaktus, nem működik a „kémia”, míg a chatelő azt mondják, hogy a hálón őszintebben írhatnak magukról. Az ellentétben persze megvan a válasza erre: honnan tudhatjuk, hogy a másik fél őszinte, hiszen a net egyik sajátossága az anonimitás? A magukat magas, daltárs, szöke hercegnéként állítókat persze az első találkán lelepleződik, így a chatbulik már csak ezért is jók. A gyerekeknek vagy inkább a szüleinek azonban érdemes óvatosságnak lenniük, mert a gyanútlan fiatalokat könnyű rászédni és elcsalni egy találkára, hogy végül kivel találkoznak, azt pedig csak az ég tudja.

Ma már a videochat is mind népszerűbb

F. N.

A lottó, a totó és a kenő, azaz a legnépszerűbb hazai szerencsejátékok aligha tartoznak az elítélendő nyereményjátékok sorába, hiszen kortól és nemtől függetlenül magyarok tömegei hajtanak az ezekkel megnyerhető milliókra, milliárdokra. Játshatjuk a megszokott lottót, totót és kenőt, de akár beugorhatunk egy online kaszinóba is, lehuppanva a virtuális rulett- és kártyaasztalok valamelyikéhez.

Legyen ön is milliárdos!

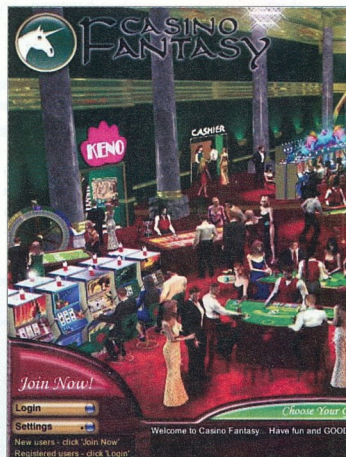
Érdekes módon, mióta nem meghívott vendégek, hanem gép húzza ki a nyerő lottószámokat, Fortuna nem aprózta el az adományát, így az elmúlt években több alkalommal is milliárdokat ért egy jól kitöltött szelvény. Ez persze feltüzeli a játékkedvet is: a határ környéki lottózókban ilyenkor a magyaron kívül szlovák és német hangokat is bőven hallani, és ahogy nő a nyeremény, úgy nőnek a lottózók előtti sorok is. De miért is állunk sorba, ha számainkat az interneten keresztül is megtehetjük, otthonról vagy éppen a munkahelyünkön.

Amennyiben megelégtünk a sorban állást, vagy egyszerűen csak szeretnénk kényelmesen és gyorsan fogadni, akkor az internetnél jobb eszközt erre aligha találhatnánk. A Szerencsejáték Rt. szerencsére egészen jó rendszert hozott létre, így ma már nem csak telefonon, SMS üzenetekben, de akár a világhálón keresztül is játszhatunk totót, góltotót, ötös, hatos és skandináv lottót, jokert és kenőt, így mindenki megtalálhatja a vérmérsékletének legmegfelelőbb fogadási lehetőséget.

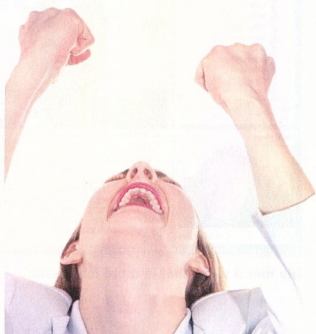
Az internetes szerencsejáték tulajdonképpen nem sokban különbözik a jól bevált

online üzletektől, legfeljebb itt annyival könnyebb a dolog, hogy nem vásárolunk árut, amelyet azután házhoz kellene szállítani. Fizetni természetesen bankkártyával, illetve a Szerencsejáték Rt. által forgalmazott és a lottózókban megvásárolható Szerencse-kártyával tudunk, ez utóbbi leginkább a mobilszolgáltatók prepaid kártyájára emlékeztet, csak itt a rajta szereplő egyenleget nem letelíthetjük, hanem lejátszhatjuk.

Amennyiben bankkártyánkkal szeretnénk fizetni, akkor előbb szerződést kell kötnünk, amelyet a lottózókban, a fogadóirodáknak és a kártyánkat kibocsátó bank fiókjában egyaránt megtehetünk. Jó tudni, hogy a szerződéseket a cég hetente egyszer, péntek 12 óráig gyűjti össze, és mivel ezeket még a fogadási rendszer adatbázisába is fel kell vinni, csak a következő hét harmadik munkanapjától játszhatunk a neten keresztül. Azt is érdemes észben tartani, hogy a szerződés a bankkártyánk érvényességi idejével együtt jár le, azaz ha új kártyát kapunk, akkor a Szerencsejáték Rt.-vel kötött szerződésünket is módosítani kell, az ehhez szükséges nyomtatványokat bármelyik lottózóban megtaláljuk.

A Fantasy Casino virtuális játéktérme

A különböző névértékekben megvásárolható Szerencsejáték Rt. nincs szükség szerződésre, mindössze a lefóliázva kapható lapokon található számsor utolsó 6 jegyét kell lekarnunk, az internetes fogadási rendszerbe pedig az így előbukkanó 15 számjegy beírásával léphetünk be. Mivel alap helyzetben nincs titkos kód, a kártyánk számát érdemes diszkrétan kezelni, ám ha biztosra akarunk menni, akkor titkos kódot készíthetünk magunknak, így ezt követően már csak ezzel léphetünk be a rendszerbe.

Hogyan lottózzhatunk a neten?

Talán mondanom sem kell, hogy a Szerencsejáték Rt. fogadási rendszerét a cég weboldalán – www.szerencsejatek.hu –, az *Online Fogadás* menüponton belül érhetjük el. Ahhoz, hogy játszhasunk, természetesen előbb be kell lépünk a fogadási rendszerbe, ám ezt követően azonnal láthatjuk a friss

A Szerencsejáték Rt. oldalán csaknem minden játékra fogadhatunk

nyereményeinket, valamint azt, hogy mekkora összeg van még a virtuális és hagyományos Szerencsejátékánkon. Természetesen megnézhetjük az eddigi fogadásainkat is, így aki a szerencsejátékot igazán komolyan veszi, az itt kiéltheti a vágyait.

Amennyiben bankkártyával fizetünk, és már túl vagyunk a szükséges papírmunkán, az első bejelentkezést a Szerencsejáték Rt. telefonos fogadási rendszerének regisztrációs menüpontjában kell elvégeznünk, ugyanis itt kapjuk meg az internetes fogadásokhoz szükséges azonosítónkat és titkos kódszámunkat. A játékot a virtuális szerencsejátékánkról és a számlánkról közvetlenül is kifizethetjük, az előbbi egyelegen, amelyet bizonyos időközönként magunk tölthetünk fel a kár-

tyánkról. A fogadásról magáról nem érdemes sokat ejtenünk, hiszen ezt legjobb a gyakorlatban kipróbálni, ám a fizetés azért megér egy misét. Itt is az online üzletnek megszokott virtuális bevásárlókosárba kerülnek a fogadásaink, ennek tartalmán pedig az utolsó pillanatig változtathatunk, ha netán megmondolnánk magunkat. Fizetés előtt a kosarunk tartalmát egy program még egyszer ellenőrzi, és jelzi, ha valamelyik játék már lejárt a fogadási határidő, így nekünk már ezzel sem kell foglalkoznunk. Előfordulhat, hogy a banki tranzakció idején meg fogadhattunk, ám mire ezt a rendszer regisztrálta, már kifutottunk az időből, így a játékban végül mégsem vehettünk részt. Ilyenkor a játék részvételi díját természetesen visszakapjuk, de ha nem szeretnénk lemaradni, azért jó, ha nem az utolsó pillanatra halasztjuk a fogadásainkat.

Ha egyszerre több vasat akarunk a tűzben tartani, egyszerre több játékban is részt vehetünk, a fogadásokat pedig ilyenkor akár egyszerre is elküldhetjük.

Robbants online bankot!

Az internetes szerencsejáték sokakat csábít, pedig a fogadásnak sok kockázata van, hiszen a szerverek többsége az adóparadicsomokban zümög, a valódi működtetőik pedig ki tudja, merre dolgoznak. Ilyen körülmények között persze a nyereményeket sem könnyű behajtani, a hatóságok pedig aligha

Online sportfogadás magyarul

A Szerencsejáték Rt. monopóliuma repedezni látszik, hiszen az online fogadási lehetőségeknek nehéz határt szabni. Az első nálunk is megjelenő ilyen szolgáltató a *Betandwin*, amely a www.betandwin.com oldalon több ezer fogadási lehetőséget kínál, a legelképezetőbb témakörökben. A cég fő profilja a sport – fogadhatunk kézilabdára, Forma 1-re, focira, de akár a politikai történésekre is –, de ottjártunkkor több mint 2300 fogadási lehetőség kö

zül választhattunk. Ekkor a Forma 1-es versenyzők közül Kimi Raikkönen volt a következő futam legesélyesebbje, míg a Minardi, a Sauber és a Jordan autóra fogadók megőszörzözhettek volna a pénzüket, ha fogadottjuk az első helyen ér célba.

Ahhoz, hogy játszhasunk, a Betandwinnél virtuális számlát kell nyitnunk, ahová *Paybox*, *NETeller*, *Paysafecard*, illetve *Instant Cash* és *Western Union* útján fizethetünk. Jó tudni, hogy havonta egy kifizetés díjmentes, így a tranzakciós költségeket megspórolhatjuk, a legkisebb kifizetés összege 30 euró.

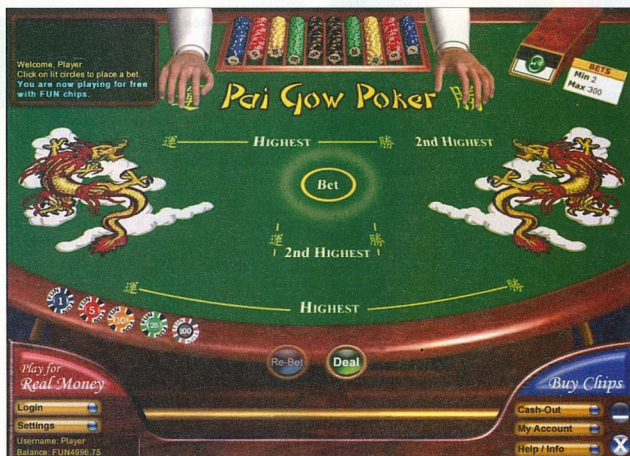
Az online rulett nem sokban különbözik a hagyományostól

Érdekes először az ingyenes játékokkal szerencsét próbálni

segíthetnek, hiszen még a hazai pereskedések is évekig elhúzódhatnak. Ezért aztán érdemes csínján bánni a hatalmas nyereményekkel kezesgető oldalakkal. A fórumokat böngészve azért találhatunk pár régóta működő, jó referenciákkal bíró szolgáltatót. Am nemcsak a nyeremények kifizetése kétséges az online kaszinóknál, hanem maga a fizetés is kockázatos, hiszen a kártyaadatainkat tulajdonképpen ismeretlenül adjuk meg. Persze a legtöbb kaszinónál utalhatunk valamelyik internetes fizetési rendszeren keresztül, mint amilyen például a *PayPal*, de ez utóbbi például tőlünk nem elérhető, ráadásul a használata meglehetősen macerás.

Első lépésben érdemes az ingyenes, ám nyereségi lehetőséget sem kínáló játékokkal próbát tenni, már csak azért is, mert a világ-háló tele van flashanimációs rulettel és félfarú rablókka, amelyek kockázat nélkül kipróbálhatunk. Mi elsőként a

A virtuális krupié kezét is érdemes figyelni

www.webtars.hu oldalon bukkantunk egy ingyenes pókerre és egy félfarú rablora, ám olvasóink minden bizonnyal tucatjával találhatnak még hasonló játékokat.

Az előbb említett oldalon fizetős kaszinó is működik, pontosabban átlinkelhetünk egy ilyen helyre, ahol első körben egy programcskát kell letöltenünk a gépünkre, amelyen keresztül azután majd játszani fogunk. A regisztrációt követően kapunk valamennyi ingyenes „zsetont”, hogy kipróbálhassuk ma-

gunkat, ám vigyázzunk, mert ha elkap minket a gépszij, akkor bizony sokat veszíthetünk.

Ami a játéklehetőségeket illeti, a *Casino Fantasy* online kaszinóban tábla- és kártyajátékokat, valamint nyerőgépeket egyaránt találunk, az előbbieket közül számomra a Black Jack, a Poker és a Caribbean Poker volt ismerős, de az ingyencnek a többi név is biztosan többet mond.

Felmerülhet persze a kérdés, hogy miként vehetjük meg a virtuális zsetonunkat, illetve hogyan fizetik ki a nyereményünket, ha ne adj' Isten szerencsénk lenne? Ennél a kaszinónál egy személyes számlán keresztül bizonyíthatjuk a piszkos anyagiakat, azaz ezt kell pénzzel feltöltenünk, mielőtt játszának.

Az cikkünkben már valószínűleg kiderülhetett, hogy az online szerencsejáték hatalmas üzlet, már csak azért is, mert ettől kezdve nem kell a világ másik felére elzáródkolnunk ahhoz, hogy egy igazi Las Vegas-i kaszinóban próbálhassunk szerencsét. Az persze egyáltalán nem mindegy, hogy melyik oldalon játszunk, hiszen az interneten sok a csaló, aki

csak lenyúlja a betéteket, ám fizetni már nem annyira szeret. Éppen ezért mielőtt belevetjük magunkat az online kaszinózába, érdemes elolvasni a *felhasználói feltételeket*, ahol gyakran azt is feltüntetik, hogy az oldal milyen engedélyekkel rendelkezik. Ezeket persze nehéz itthonról ellenőrizni, így javasolom a netes fórumokat, ahol a látogatók kendőzetlenül megírják a tapasztalataikat, így a csalások hamar kiderülhetnek.

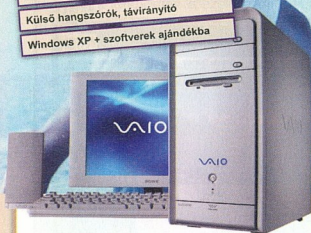
Fűlöp Norbert

Marad pénze nyaralásra is!

Vásároljon 0 Ft kezdbefizetéssel számítógépet és vigye magával a nyaralásra is!
Féltett pénzéhez nem kell hozzányúlnia és a törlesztő részletek sem fogják földözni.

- 3,4GHz Intel Pentium4 processzor
- 1024MB RAM, 200GB merevlemez
- ATI Radeon 9600XT videokártya
- Külső hangszórók, távirányító
- Windows XP + szoftverek ajándékba

0 Ft + 10,779 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

■ SONY VAIO RS704 ASZTALI PC 219,900 Ft

Az RS704 egy csúcsteljesítményű asztali multimédia számítógép, a SONY-tól megszokott esztétikus kivitelűekben. Nincs kompromisszum: 3.4GHz Intel Pentium processzor, 1GB memória, 200GB merevlemez, ATI Radeon 9600 XT videó kártya, távirányító, külső hangszórók.

A gépéhez gazdag szoftver csomag és Windows XP Professional SP2 operációs rendszer az alapkiegészítés része.

- Intel® Pentium® 4 Processor, 3.4 GHz (800 MHz FSB), Hyperthreading
- 1024MB DDR400 RAM merevlemez
- 200GB, 7200 rpm merevlemez
- Floppy meghajtó
- 16x 8.5GB Dual Layer DVD+/-RW író
- ATI® Radeon™ 9600 XT (VRAM 128 MB), Cigapocket, TV tuner, s-videó, composite ki- és bemenetek
- Távirányító, külső hangszórók
- Fax Modem, EtherNet,
- FireWire
- 7x USB port v2.0
- Memory Stick Pro™ Slim kártyaolvasó
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- SPDIF digitális hangkimenet
- Külső monitor, mikrofon, hangfal csatlakozó
- SONY billentyűzet, optikai eger
- Windows XP Home, gazdag szoftvercsomag ajándékba

- 15.1" WXGA kijelző (1280x800)
- Intel Pentium-M processzor
- 512 MB RAM, 60 GB merevlemez
- WLAN 54Mbit vezeték nélküli hálózat
- Windows XP + szoftverek ajándékba

0 Ft + 13,230 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

■ SONY VAIO FS115B 269,900 Ft

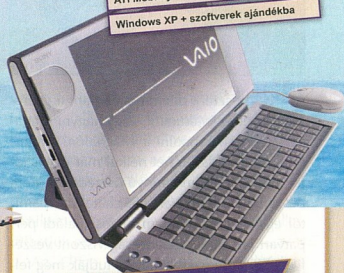
Csúcs technika stílusos, hófehér házban. Ez az idei év díjnyertes típusa, a SONY VAIO FS sorozat. Intel 2005-ös Sonoma mobil processzor, mindent tudó Dual Layer DVD+/-RW író, bőséges memória és merevlemez, csodaszép X-Bríte 15.4" széles kijelző és WLAN kártya mind-mind megtalálható a gépben.

Az FS sorozat igen vékony házban került kialakításra, ezért kezes és könnyed látványt nyújt, de a képernyő mégis kellően nagy ahhoz, hogy kényelmesen dolgozzunk rajta. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen ezt a kivételes modellt.

Nyári akciónk keretén belül 0 Ft kezdbefizetéssel akár már ma elviheti. Így Önnek nem kell választania egy csodaszép nyaralás és egy csodaszép netesgép között.

- 15.4" WXGA kijelző (1280x800)
- Intel Pentium-M 730 1900MHz
- 512MB DDR-2 RAM
- 60GB merevlemez
- WLAN 802.11b/g 54Mbit
- Fax Modem
- EtherNet
- FireWire
- Memory Stick Pro
- PCMCIA
- 3x USB 2.0
- Mikrofon és fejelgató VGA csatlakozó
- 38.4 x 26.5 x 3.6cm, 2.9kg
- Windows XP, The Adobe Companion Pack, Norton Internet Security, Microsoft Works.

- 15.1" WXGA kijelző (1280x800)
- 3,06GHz Intel Pentium4 processzor
- 512MB RAM, 60GB merevlemez
- ATI Mobility Radeon 9200 videokártya
- Windows XP + szoftverek ajándékba

0 Ft + 9,798 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

■ SONY VAIO M1 ASZTALI PC 199,900 Ft

Minden szép lakás díszes lehet ez az all-in-one kiépítésű, innovatív SONY számítógép. A netesgépéhez hasonlóan tartalmaz egy csodálatos minőségű X-BLACK LCD kijelzőt. A billentyűzet felhajtható, így kevésbé éri a por és kisebb helyet is foglal. A beépített hangszóróknak és subwoofernek, az ATI Radeon video kártyának és a távirányítónak köszönhetően ez a gép multimédia központ is egyben! Hallgathat rajta zenét, nézhet DVD filmeket és TV-t is!

A 3.06 GHz sebességű Intel mobil processzor, 512 MB memória, 160GB merevlemez bármilyen szoftver futtatására is alkalmas, beleértve a játékokat is. A gépéhez gazdag szoftver csomag és Windows XP Home operációs rendszer az alapkiegészítés része.

- 15.4" TFT WXGA (1280*800) X-BLACK kijelző
- Intel® Pentium® processor, 3.06 GHz, Hyperthreading
- 512MB DDR RAM
- 160GB, 7200rpm merevlemez
- 8.5GB dual layer DVD +/-RW író
- ATI MOBILITY™ RADEON™ 9200, 64 MB, TV tuner, s-videó, composite ki- és bemenetek
- Fax Modem, EtherNet,
- FireWire
- 5x USB port v2.0
- Memory Stick™ kártyahely
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- PS2 optikai mikrofon, hangfal csatlakozó
- PS2 optikai górgós eger
- Távirányító
- Windows XP Home, gazdag szoftvercsomag ajándékba

Az akció 2006.07.01-től 2006.08.31-ig érvényes, csak az éven minden meghirdetett termékre. A hibásítást egy Budapest Bank RL. Működésbe lépéséig! Ez a hirdetés nem minősül ajánlattevőnek! A hirdetésben megjelölt árak a pontonkénti értékeket a Budapest Bank a futtatásig tartó időtartamra. A részletes feltételekért érdeklődjön a helyszínen vagy a Budapest Hitelbank 06-1450-5100-as számán. A hirdetésben szereplő képek illusztrációk.

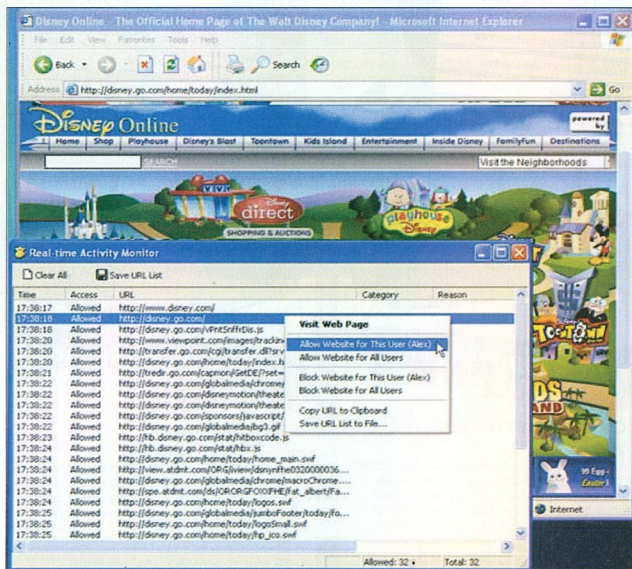

Féltő szülők,

A szülők a megfelelő programokkal csemetéjük minden lépéséről tudhatnak a világhálón, sőt a chates beszélgetéseikbe és magánlevelezéseikbe is beleskukkanhatnak. Nem éppen ízléses dolog, de sok szülő mégis él a technika adta lehetőségekkel.

Örök szülői dilemma: eltítani a gyereket az internettől, vagy hagyni szabadon barangolni a világhálón? A tiltás értelmetlen, hiszen net nélkül már egy iskolai dolgozatot sem könnyű összedobni, nem beszélve a barátokkal való chatelésről, amittől egy kamaszt eltítani biztos családi perpatvart jelent. A szabadság viszont veszélyes, hiszen a gyerekek nem tudják még felmérni a rájuk leselkedő veszélyeket, pedig a világhálón bőven akad ezekből is. Vannak, akik a személyes adataikra vadásznak, mások a bankkártyáik felől érdeklődnek, de a szexuálisan aberráltak is előszeretettel bújnak az internet nyújtotta anonimitás mögé.

Mit tehet akkor a szülő? Ma már számos szoftver segít abban, hogy az aggódó szülők csemetéik internetes tevékenységét ellenőrizzék, esetleg kordában tartassák, ezek között jó

Itt azt láthatjuk, hogy Alex éppen merre szörföl a neten

és már-már fízlésellen megoldásokkal egyaránt találkozhatunk. Azért írom, hogy fízlésellen, mert a gyerek személyiségi jogait még a szülőnek is tiszteltemben kell tartania, miközben egy aggódó anyának vagy apának ezt aligha lehet megmagyarázni. Az alábbiakban néhány konkrét megoldást mutatok meg, ám hogy közülük ki melyiket és hogyan használja, azt mindenkinek a saját értékeletére bízom.

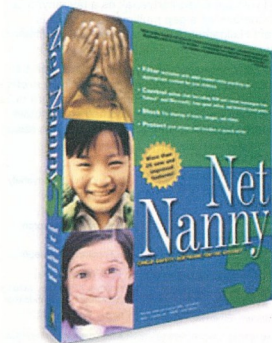
Magyar gyerekböngésző

Valószínűleg minden szülő tapasztalja, hogy gyerekeit egy idő után alig lehet elrángatni a számítógép elől, ha pedig rákapnak az

Tudta?

A 9-19 éves megkérddezett fiatalok 46 százaléka adott már ki személyes adatokat az interneten.

internetre, akkor ez még keményebb feladat. Ám az interneten nem csak hasznos tartalmakat találni, hiszen az anonimitásnak köszönhetően minden beszerezhető itt, a pornó pedig köztudottan egyike a legnépszerűbb webes témáknak. Mit tehetünk tehát akkor, ha nem szeretnénk csemetéinket megfosztani az internet értékes részétől, ám

A NetNannyval azt is megszabhatjuk, hogy a gyerek mennyit internetezhet

kikémlelt gyerekek

közben meg akarjuk védeni őket a nemkívánatos tartalmaktól?

Megoldást jelenthetnek a kifejezetten gyerekeknek szánt böngészőprogramok, mint amilyen például az *Axer Gyerekinetnet*. A böngésző a *T-Online* és a *Minimax* együttműködésével jött létre, és havi 490 forintért a T-Online ügyfelei használhatják. Az 576 Kbájt méretű programot szabadon letölthetjük, belépni egy azonosítóval és a hozzá tartozó jelszóval lehet, mint ahogyan a kilépéshez is ezeket kell megadni. Elég elindítani a böngészőt, a gyerekek ettől kezdve már csak ezen keresztül juthatnak ki a világhálóra, azaz csak a készítő és szülőik által jóváhagyott oldalak tölthetők le, ez a lista a későbbiekben pedig bármikor

Ki miért kémkedik?

„Gyanakodtam, hogy a lányom chatelt valakivel, akitől el volt tiltva. Ezért installáltam az *lamBigBrother* programot, amely bebizonyította, hogy igazam volt. Ez a program csodálatos!”

„A munkám miatt soha nem érek haza délután hat óra előtt, így fogalmam sem volt róla, hogy a gyerekek mit is csinálhat az idő alatt az interneten. A szomszéd beszélt egy programról, amelyet ki is próbáltam, így mindig tud-

hattam, hogy a gyerekek mit néz a weben, amikor nem vagyok otthon.”

„Van egy kis saját grafikai stúdióm, és az alkalmazottaim mindegyikének a gépén van internetes kapcsolat. Szerettem volna tudni, hogy mit csinálnak a weben munkaidőben, így egy programot telepítettem a gépekre. Kiderült, hogy az egyik alkalmazottam munkaidő alatt fusbiban másoknak is dolgozik, amit a meglesett és elmentett e-mail bizonyított.”

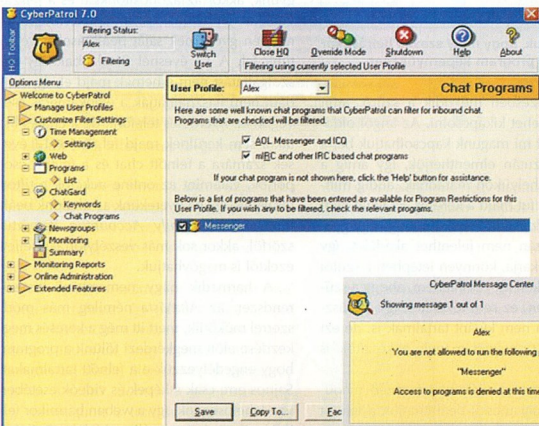
bővíthető, szerkeszthető. A böngésző felületét kifejezetten a gyerekek igényeire igazították, így telis-tele van színes állatfigurákkal, ráadásul az előfizetők a főoldalon a Minimax csatorna gyerekeknek szóló adását is nézhetik. A böngészőből kilépni csak az azonosítóval és a jelszóval lehet, így a gyereket nyugodtan magára hagyhatjuk, biztosan nem téved „tiltott vizekre”.

Cenzúrázott keresők

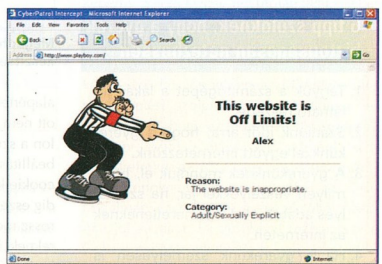
Az interneten eligazodni vagy megtalálni valamit legkönnyebben a keresőrendszeren keresztül lehet, így a gyerekek is erre

veszik az irányt, ha kutakodnak a hálón. A keresők találati listáiba azonban könnyen becsúszhatnak „felölt” vagy más nem kívánatos tartalmak, ami nem feltétlenül szolgálja a gyerekek fejlődését. Ezért a keresők üzemeltetői ma már mindenütt kínálnak valamilyen szűrési lehetőséget, amellyel elkerülhetjük az ilyen jellegű oldalakat.

Az *Origo* keresőjében alapbeállításban nincs „cenzúra”, így ha a találatokat szűrni szeretnénk, akkor előbb a *részletes keresés* menüponton belül a *sokkoló tartalom* szűrőse funkciót kell bekapcsolnunk. Ha képekre keresünk rá, akkor a találati lista alján talá-

Alex éppen megtudja, hogy a Messengert nem használhatja

Alex számára a Playboy oldala nem ajánlott

Tudta?

Becslések szerint több mint 250 millió pornóval kapcsolatos weboldal van a világhálón. Ezért fontos, hogy a gyerekek megfelelő védelem mellett internetezzenek.

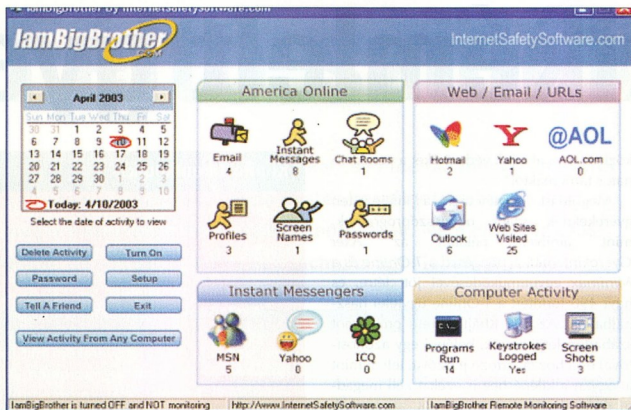
lunk egy a *Felnőtt tartalom engedélyezése* feliratot, mellette egy kis üres négyzetet, amelyet ha kipipálunk, akkor a keresési feltételnek megfelelő erotikus fotók is megjelennek a találati listában. A furcsa csak az, hogy az általam találatra beírt „ddd” betűsora engedélyezés nélkül is jó pár ilyen fotó jelent meg, így ez a szűrő legfeljebb a weboldal készítőinek lelkiismeretét nyugtatta meg. Az is érdekes, hogy a felnőtt tartalom engedélyezése csak a képek esetében lehetséges, így a videóknál még csak jelképes szűrés lehetősége sincs.

A világ egyik legnépszerűbb keresőjével, a Google-lal is próbát tettünk, ám a magyar változatot a legnagyobb igyekezettel sem sikerült szűrőt találnunk. A képekresővel azonban a provokatívabb kifejezésekre is csak „soft” tartalmat kaptam, így gyanítottam, hogy valamilyen szűrő azért dolgozik a háttérben. Végül beigazolódtott a sejtésem, ám ehhez az eredeti angol oldalra kellett átlépnem, ahol a képekresőben azonnal felbukkant a *Moderate SafeSearch* az on felirat, azaz alaphelyzetben a szűrő be volt kapcsolva. A felírra klikkelve a *Preferences* oldalra jutottam, ahol több más beállítási lehetőség mellett a szűrőt is ki lehet kapcsolni. Fontos, hogy a Google webkeresőjénél is kérhetünk szűrőt, amit ugyancsak a *Preferences* menüpontban aktiválhatunk.

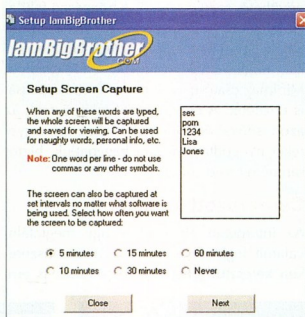
Amikor alaphelyzetben a magyar és az angol változat képekresőjében egyaránt a sex kifejezéssel tettem próbát, mindkettőnél ugyanazt a cenzúrázott találati listát kaptam, ami azt jelenti, hogy a magyar oldalon

6 tipp szülőknek, hogy a gyerek biztonságosan netezhessen

1. Tegyük a számítógépet a lakás jól látható részébe.
2. Szánjunk időt arra, hogy a gyerekünkkel együtt internetezzünk.
3. A gyerekünknek mondjuk el, hogy milyen veszélyekkel jár, ha személyes adatokat ad ki ismeretleneknek az interneten.
4. Ha a gyerekünk személyesen is szeretne találkozni valakivel, akivel az interneten ismerkedett meg, akkor mindenképpen kísérjük el.
5. A gyerekünket csak megfelelő gyerekbőngészőn keresztül engedjük ki a világhálóra.
6. Használhatunk különféle szűrőprogramokat, így a web nem kívánatos részétől távol tarthatjuk a csemeténket.

Az *lanBigBrother* főoldala

Megadhatjuk, hogy mely szavak beírásakor készítsen a program képernyőképet

alaphelyzetben működik a szűrő, amit ott nem is lehet kikapcsolni. Az angol oldalon a szűrőt mi magunk kapcsolhatjuk be, a beállítását azután elmenthetjük, így amíg a cookie-k a helyükön maradnak, addig mindig észinert fut majd a keresés. Ez tehát nem rossz megoldás, de lássuk be, hogy egy gyereknek igazán nem jelenthet akadályt, így ha igazán akarja, könnyen letépheti a szülői béklyót. Itt kell megemlítenem, hogy a szűrők általában, ez sem tökéletes, így átcsúszhatnak rajta nem kívánt tartalmak is, de ezt a *keresési tippknél* maguk a készítőik is megemlítik.

A Yahoo keresőjének *Advanced* menüpontjában ugyancsak beállíthatjuk a felnőtt tartalmak szűrését, ám itt is olvasható, hogy a készítő nem vállalnak garanciát a tökéletes hatékonyságra. A beállított paramétere-

ket itt is elmenthetjük, így elvileg a felnőtt weboldalak és képek zöme kiszűrhető, ami már fél sikernek számít.

Ám a Yahoo a gyerekeknek, pontosabban a szüleiknek ennél többet kínál, ugyanis ők a csemeték számára úgynevezett *Yahoo Family Account* hozhatnak létre, amelyen keresztül ellenőrizhetik netes ténykedésüket. A regisztráció nem bonyolult, ám valószínűleg sokakat elrettent majd, hogy bankkártyaadatokra is kérnek, nem azért, mert fizetés a szolgáltatás, hanem azért, hogy ellenőrizhessék a személyi adatainkat.

Amennyiben a papírmunkán túl vagyunk, akkor az azonosítónkkal és a jelszavunkkal léphetünk be a rendszerbe, ahol minden gyereknek saját beállításokat vehetünk fel. A 13 évesnél fiatalabbak egy szülői engedéllyel is használhatják a webkamerás csomagot, az internetes telefon, de a chates listákra sem kerülnek majd fel. A 13-17 évesek számára a felnőtt chat és a felnőtt csoportok, valamint az online aukciók a tiltott területek, így ha gyerekek az általunk beállított *Yahoo Family Account* keresztül szörföl, akkor sok más veszélyforrás mellett ezektől is megóvhatjuk.

A harmadik nagy nemzetközi keresőrendszer, az *AltaVista* némileg más módszerrel működik, mert itt még a keresés megkezdése előtt megkérdezi tőlünk a program, hogy engedélyezzük-e a felnőtt tartalmakat. Sajnos erre csak a képek és videók esetében van lehetőségünk, így a weben bármikor felbukkanhatnak szexuális oldalak. Próbakorán a szűrő mindenestire jól vizsgázott, de azért az érzékeny lelketűeknek ajánla-

tos nem beírni provokatív kifejezéseket.

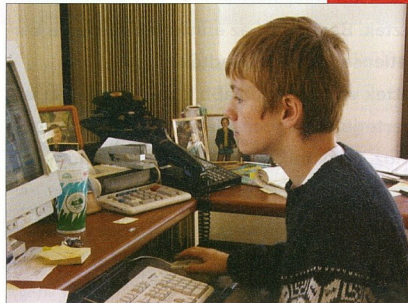
Az AltaVista Family Filter nevű szűrőjét a szülők maguk állíthatják be, így cenzúrázhatják az összes tartalmat – weboldalakat, képeket, videókat és zenéket –, de akár ki is kapcsolhatják az ellenőrzést. Fontos, hogy a beállításainkat elmenthjük, ezt pedig később csak az általunk megadott jelszóval változtatathatjuk meg, így elvileg a gyerek ezt maga nem teheti meg. Ez persze csak vicc, hiszen a csemetéknek ezt kijátszaniuk körülbelül akkora probléma, mint székre állva megdézsmálni a nagyí felső polcon eldugott lekvárját.

Online bébicszók

A gyerekeket nem csak a számukra készült böngészőkkel védhetjük meg a nemkívánatos tartalmaktól, hiszen számos cég kínál olyan szoftvert, amellyel kézben tarthatjuk csemetéink hálós ténykedését. Az Asx böngészőt csak a T-Online-előfizetők használhatják, így megnéztük, hogy a többiek milyen megoldások közül választhatnak? Így bukkantunk rá a CyberPatrol 7 internetes biztonsági programra, amely kifejezetten az

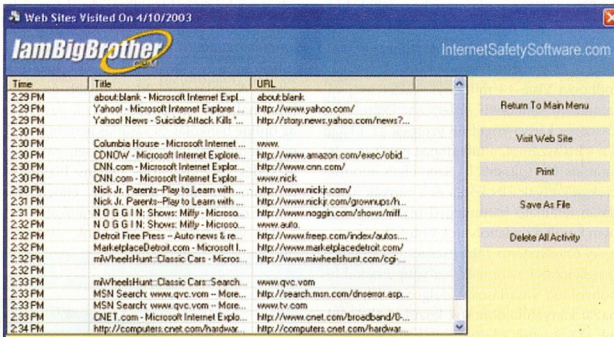
csemeténk éppen merre bókászik a neten.

A fiatalok körében mind népszerűbbek a különböző chatoldalak, ám a szülők többségét nyugtalanítják az itt kialakuló virtuális barátságok, hiszen ki tudja, ki ül a drót másik felén. A Cyber Patrollal blokkolhatjuk az AOL Messenger-t, az ICQ-t és az IRC-t, valamint minden IRC alapú csévegő programot, így gyermekünket megvédhetjük az online cukrosbácsiktól. Legalábbis addig, amíg el

Nagy üzlet a kiskorú

Egy felmérés szerint Nagy-Britanniában az interneten vásárlók 53 százaléka 7 és 16 év közötti gyermek. A NamNews című angol honlap szerint egyértelmű, hogy a fiúk szívesebben böngésznek az internetes boltok kínálatát, mint a lányok, akik inkább az utcai kirakatokat vizslatják, és ha valami megtetszik nekik, ezekben az üzletekben meg is veszik. A fiatalok internetről többnyire CD-t, komputeres játékot, számítógép-alkatrészeket, DVD-t és apróbb ajándéktárgyakat vesznek Nagy-Britanniában. A kérdés persze az, hogy a gyerekek kinek a bankkártyájával fizetnek a világhálón, és szüleik mennyire tudnak az ilyen költéseikről?

Az elmúlt órák internetes forgalma

otthoni szörfölést hivatott biztonságosabbá tenni azzal, hogy kiszűri a veszélyes tartalmakat és chathelyeket, a szexuális zaklatókat, valamint a személyes adatokra vadászó hackereket.

A CyberPatrol számos monitorozási lehetőséget tartalmaz, így például napi és heti listákat kérhetünk a webes forgalomról, ahol azonnal láthatjuk, hogy a szűrő mit, milyen kategóriába sorolt, illetve mely oldalakat tiltott le. A szűrő „döntéseit” ellenőrizhetjük, így mi magunk is tiltólistára tehetünk site-okat. Ha az egész család egy hálózaton szörföl, akkor valós idejű lekérdezést is kérhetünk, így bármikor megnézhetjük, hogy

nem ébba a korbba, hogy már tud magára vigyázni. A program sajnos fizetős, a www.cyberpatrol.com oldalról letölthető szoftvert egy évre 31,95 eurót, két évre 49,95 eurót kell fizetnünk, ám a 14 napig használható próbaverziót ingyen tesztelhetjük.

Ugyancsak a szülőknek – és a gyanakkó

Tudta?

Az interneten szexuális zaklatást elszervező gyerekek 70 százalékát éppen akkor érte a támadás, amikor az otthoni számítógépén internetezett.

főnöknek – lehet hasznos az *lamBig-Brother* szűrőprogram, amellyel például ellenőrizhetjük, hogy a gyerek kivel chatel az elmúlt éjtel, sőt akár el is olvashatják az egész beszélgetés szövegét. A program a használó által észreletlenül fut, miközben naplózza a chat, az e-mail és az üzenő-rendszerek forgalmát, valamint a meglátogatott webhelyeket. A szoftver különleges szolgáltatása, hogy bizonyos szavak beírására képményképet készít, így utólag akár ezeket is megnézhetjük.

Az *lamBigBrother* ráadásul nem csak egy, hanem a család összes gépe után képes kenedni, köszönhetően a különleges távmegfigyelési szolgáltatásnak. A dolog leegyszerűsíti, hogy az internetes ténykedések egy-egy ikont kaptak, így például elég ráklikkelnünk az *ICQ* vagy a *passwords* felirátú ikonokra, és máris láthatjuk az *ICQ*-forgalmat, vagy éppen a gyerek által használt jelszavakat. Ez utóbbival már persze a webes magánlevelezésbe is bele lehet kukkantani. Ehhez a képmegfigyeléshez, mert azt hiszem, hogy bátran nevezhetjük annak, 29,99 amerikai dollárért juthatunk hozzá, de a tíznapos próbaverziót itt is ingyen felajánlják.

A *NetNanny* egy 39,95 dolláros – ingyenes próbaverzióban is elérhető – kifejezetten szülőknek készült szűrőprogram, amellyel az előbbiekhöz hasonló módon lehet megregulálni a netező gyerekeket.

Fülöp Norbert

Cinkelt lapok

A május végi, bankkártyákat érintő, nemzetközivé duzzadt adatlopás során a hackerek pár száz magyarországi kártyabirtokos adatait is megszerezték. Bár emiatt az érintettek csupán a kártyacserével járó kellemetlenségeket szenvedték el, a hackertámadásnak lehetnek volna komolyabb következményei is. Összeállításunkban ismertetjük az ügy részleteit, és tanácsokat adunk olvasóinknak ahhoz, hogy miképpen kerülhetik el, hogy kártyaadataik illetéktelen kezekbe kerüljenek.

Minden idők legnagyobb adatbázis-feltöréseként vonult be a számítógépes bűnözés történetébe a bankkártyás tranzakciókra szakosodott Egyesült Államokbeli CardSystems Solutions-nél megtörtént adatlopás, amelynek során a hackerek potenciálisan 40 millió bankkártya adataihoz férhettek hozzá.

A hackertámadást még május végén fedezték fel az évente 15 milliárd dollárnyi értékű tranzakciót kezelő CardSystems Solutions hálózatán, azonnal értesítették a nyomozó hatóságokat és az érintett kártyarendszereket (a Visát, a Mastercardot, a Discovert és az American Express), de az adatlopás tényét csak június végén, a vizsgálatok befejezése után hozták nyilvánosságra. Addigra a CardSystems is biztonságosabbá tette és auditáltatta rendszerét, továbbá megváltoztatta a biztonsági rendszabályokat. Kiderült ugyanis, hogy a cég az előírásokkal ellentétben a vásárlási tranzakciók

lebonyolítása után nem semmisítette meg azonnal a kártyaadatokat, hanem minden-nemű titkosítás nélkül tárolta azokat.

Ezt a súlyos mulasztást használták ki a hackerek, akik egy víruszerű szkript futtatásával bejelentkeztek a CardSystems adatbázisába, és onnan a potenciálisan elérhető 22 milliónyi Visa, 14 milliónyi Mastercard, valamint 4 milliónyi American Express és Discover kártya közül 68 ezernek az adatait – a kártyaszámot, a tulajdonos nevét és a lejárat idejét – töltötték le. Személyes információk, a kártyák PIN kódja és a kártyák hátoldalán található háromjegyű biztonsági kód nem került az adatlovajok birtokába.

A CardSystems több tizezernyi amerikai kereskedőnél az érintett központosított lebonyolított vásárlásokat dolgozza fel, így a hazai kártyatulajdonosok közül azok kerültek az érintettek körébe, akik kártyájukkal az Egyesült Államokban vagy ottani üzemeltetésű webhelyen vásároltak. Az eddigi információk szerint a magyarországi pénzintézetek közül az OTP Bank 300, a Citibank 150, a Raiffeisen Bank 224, a K&H Bank néhány tíz, az Inter-Európa Bank 4, a Budapest Bank 17 és az Erste Bank 10 ügyfelének a kártyaadatai kerülhettek a hackerek kezébe.

Bár az ellopott kártyaszámokkal végrehajtott csalásról nem érkezett hír, valamennyi hazai bank azonnal letiltotta, majd díjmentesen újra cserélte a kártyákat, így a kártyájuk átmeneti használhatatlansága miatt elszenvedett kellemetlenségén kívül az ügyfeleknek nem származott semmilyen kárunk. Nem is származhatott volna, mert az adatlopás jellegű visszaélésekből eredő vesztesé-

geket a bankok maguk viselik. A pénzintézeteknek ugyanis fontosabb a bizalom fenntartása, mint a bankkártyákkal lebonyolított összforgalomhoz képest csekély – vagyis vállalható mértékű – veszteségek megtérülése (lásd *Hazai árok* című keretes írásunkat).

Önvédelmi intézkedések

Azonban nem csupán a tranzakcióit feldolgozó cégek hibájából kerülhetnek a kártyaadataink csalogó kezébe, figyelmetlenségből vagy könnyelműségből mi is jelentősen hozzájárulhatunk a bizalmas információk kikerüléséhez. A csalásokról érkező újabb és újabb hírek hallatán egyre többen érzik úgy, hogy az online bankolás és vásárlás nem biztonságos, pedig egy kis odafigyeléssel, pár óvintézkedés betartásával és néhány biztonsági program üzembe állításával elfogadható szintre csökkenthetjük a kockázatokat.

Ha webáruházban kívánunk vásárolni, mindenekelőtt győződjünk meg arról, hogy

Az internetes vásárlásra készült kártyák rendkívül biztonságosak

régóta létező, megbízható kereskedővel készülnék üzletet kötni. Ezt megudhatjuk ismerőseinktől, barátainktól, ha pedig ők nem ismerik a szóban forgó webhelyet, vegyük igénybe a lentebb ismertetett Netcraft eszköztár szolgáltatásait.

Mielőtt a vásárláshoz megadnánk a bankkártyánk számát, ellenőrizzük, hogy az erre szolgáló weboldal használ-e titkosítást, amit az oldal jobb alsó sarkában látható kis lakat jelez. A bizalmas adatok begépelésekor gondoskodjunk arról, hogy senki ne lehessen ki ez irányú tevékenységünket. A vásárláshoz használjuk saját számítógépünket, és ne vegyünk hozzá igénybe nyilvános internetes kávézókat, illetve hotspotokat.

Tovább növeli a biztonságot, ha az online vásárlásokhoz egy erre a célra készült külön bankkártyát, úgynevezett webkártyát vagy internetkártyát használunk, amely szinte minden bank kínálatában megtalálható. Ennek a folyószámlájára mindig csak annyi pénzt utalunk, amennyit éppen el szeretnénk költeni.

Különbéle pletykák keringenek az interneten arról, hogy egy zártkörű webhelyeken árverések keretében kereskednek az ellopott bankkártya-információkkal. Annak érdekében, hogy minél előbb értesüljünk a bankszámlánk ellen elkövetett csalásról, fizetésünk elő bankunk SMS szolgáltatására, amely azonnal értesít minket, ha számlánkról pénzt emeltek le, így azonnal letilthatjuk a kártyát. Ugyancsak érdemes pénzköltési korlátot meghatározni, így esetleges veszteségeink nem lépik túl az általunk megszabott határt.

Nélkülözhetetlen szoftverek

Az internetre kapcsolódó számítógépek megfelelő védelem nélkül szabad prédát jelentenek a személyes adatokra vadászó hackereknek, akiknek nem okoz különösebb gondot átvenni az ellenőrzést PC-nk felett. Mielőtt a webre merészkednénk, mindenképpen telepítsünk egy tűzfalprogramot (a 2. javítócsomaggal frissített Windows XP beépítve tartalmazza ezt), amely lezárja a PC nyitott kapuit, az úgynevezett portokat, és a külvilág felé láthatatlanná teszi a számítógépet.

Ugyancsak hasznos program a böngészők eszköztáraként telepíthető ingyenes Netcraft, amely hatékonyan segít kivédeni az adathalász (phishing) támadásokat. Az adathalászok ezerszámra kiküldött e-mailekkel ismert cégek webhelyére megszólalásig hasonlító, meghamisított internetes oldalakra csalják az óvatlan internetezőket, ahol személyes adatok, például bankkártyaszámok begépelésére kérik őket – sok esetben sikerrel. Ha az eszköztárat használó online közösségből valaki beküldi az általa kapott phishing levélben szereplő webcímet, a Netcraft blokkolja az ehhez tartozó webhelyt, ami véget vet a további adathalászatnak.

A Netcraft feljutja a csalásra használt karaktereket tartalmazó gyanús weboldalakra is, és minden egyes böngészőablakban erőlteti a navigációs kezelőszervek megjelenítését – egyes beugró ablakok ugyanis megkísérik eltakarni ezeket. Ugyancsak közli az eszköztár a felkeresett webhelyek fizikai helyét, létrehozásuk dátumát és látogatottságát. Mivel a tapasztalatok szerint a hamisított webhelyek rövid ideje léteznek, és többségüket Kínában, valamint a szovjet utódállamokban üzemeltetik, ezek az információk szintén segítenek a kiszűrésükben. A Netcraft mind az Internet Explorerhez, mind a Firefoxhoz használható.

Mészáros Csaba

Hazai károk

Az adatlopási botrány kirobbanásával csaknem egy időben tette közzé szokásos éves jelentését a bankkártya üzletágban 2004 folyamán, Magyarországon regisztrált visszaélésekről a Magyar Nemzeti Bank. Az elemzés során külön vizsgálták a bankkártya kibocsátói és elfogadói üzletágban felmerült károkat. Az elfogadói üzletágban 104,4 millió forintos kár keletkezett tavaly, az előző évnek csupán a fele. A teljes kár 44 százalékát hamisított, 37 százalékát pedig lopott kártyákkal okozták. A veszteségeknél mindössze 2 százalékát viselték az elfogadó bankok, 8 százalékát a szerződött kereskedőkre, 90 százalékát pedig a kibocsátó bankokra hárították át.

A kibocsátói üzletág 2004-ben 204 millió forintnyi veszteséget könyvelhetett el, 1 százalékkal többet, mint az előző évben. Az összes kár 38 százalékát a hamisított kártyákkal való visszaélés okozta, lopott kártyákkal való csalás állt a veszteségek 34 százaléka hátterében, míg a telefonos és internetes vásárlás következményeként a kártyák jogosulatlan felhasználásából eredő kár csupán az összes kár 7 százalékát tette ki, ami nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy az online vásárlás nem jár különösebb kockázatokkal.

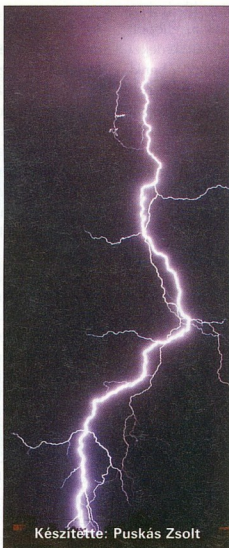
A kibocsátó bankok a veszteségek 46 százalékát vállalták magukra, 37 százalékát a kártyabirtokosokra, 17 százalékát pedig az elfogadó bankokra terheltek, vagyis nem árt betartani a cikkünkben leírt óvintézkedéseket, mert a nyilvánvalóan a mi hibánkból fellépő károkat a bankok nem fogják átvállalni.

Derült égből...

Tudja Ön, évente hány villám keletkezik hazánkban, és hány okoz lakásunkban, elektronikai készülékeinkben anyagi kárt? Ha még nem, itt az ideje megtudni, és még időben felkészülni az elkerülhetetlenre!

Mindannyian tapasztalhattuk már, hogy ha a közelben heves vihar, zivatar tombol, akkor az elektronikai készülékek nem működnek tökéletesen. A televízió képe egyegy recsenéstől kísérve meg-megugrik, a rádió is recseg-ropop a villámok kellette zajok miatt, a modem ledobál az internetről, extrém esetben pedig még akár a mosógép is tönkremehet. Az esetek többségében ennyivel meg is úszuk a dolgot, ám a felmérések szerint a felhasználók hatoda nem ennyire szerencsés, ráadásul a többségnek halvány fogalma sincs arról, hogy miként védhetné meg értékes elektronikai eszközeit. Talán majd most...

Készítette: Puskás Zsolt

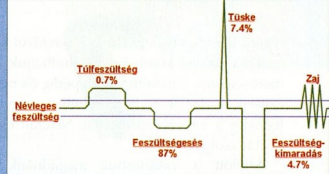
Mi a villám?

Azt a természeti jelenséget, amelyet villámnak nevezünk, még mindig nem ismerjük teljes egészében, és még mindig nem tudjuk megmondani, hogy a villám hol és mikor keletkezik. A miérte van már válasz: a felhőkben lévő vízcseppek és jégkristályok töltéshordozókká válnak, az elektromos töltés felhalmozódása nyomán kialakuló feszültség (töltéskülönbség) pedig villámlás formájában egyenlítődik ki két felhő, ritkábban a felhő és a föld között. A másodperc milliommódrészig tartó villám sok százmillió volt feszültségű, több tízezer (százezer) amper áramerősségű villamos kisülés, amelynek hossza több kilométer le-

Hibák a villamos hálózatban

Nem csak a pillanatnyi túlfeszültségtől kell tartanunk, mivel a villamos hálózatokban ennél gyakoribb, kellemetlen hatások is fellépnek. A leggyakoribb a feszültségesés, amellyel bizonyára sokan találkoztak már. Amikor a szomszédban bekapcsolnak valamilyen nagy fogyasztót (pl. hegesztőgépet, gyenge minőségű sarokcsiszolót), a lámpáink fénye egy pillanatra elhalványodik, amit különösen a 100 Hz-es vagy magasabb képfrekvenciájú monitorhoz szokott szeműk vesznek észre.

Feszültségproblémák

Az alacsonyabb és a magasabb feszültséget a jobb szünetmentes tápegységek korrigálni tudják, a még jobbakon a kapcsolási feszültségszintet is állíthatjuk (pl. APC). A feszültségtűskét és a zajt leggyakrabban lakásunk hibás (gyenge minőségű, olcsó) készülékei, előregedett kapcsolói okozzák. A tüske és a zaj a monitorok képernyőjén és a hangszórók kattánásán vehető észre; a gyengébb minőségű tápegységek esetén ezek akár a számítógép lefagyását is okozhatják, hosszabb távon viszont nagyon igénybe veszik a készülékek elektronikus alkatrészeit.

het. Hazánkban évente átlagosan 28–33 olyan nap van, amikor nem csak eső, de villámlás is megfigyelhető. A tavalyi év zivatariban összesen 30 220 villám csapott le, ez a szám azonban csak 11,7 százaléka az országban megfigyelt villámok összességének. A villámok eloszlása egyébként az év folyamán nem egyenletes. De miért is lenne, amikor nem létezik két teljesen egyforma villám?

A hatásokról

A becsapó villámok közvetlen és közvetett károkat okozhatnak. A közvetlen kár egyértelmű: a villám a másodperc töredéke alatt ionizálja a levegő atomjait, azok vezetővé válnak, és elkepesztően nagy villamos energia alakul át fény- és hőenergiává. Ráadásul a teljes energiának ez csak egy része, mivel az elektronok a földet (vagy vizet) elérve az adott ponttól minden irányban elfolyanak.

Bármilyen is, ami e pillanatnyi áram-

Készítette: Seer Dániel

Villámok: figyeljük őket!

Az Országos Meteorológiai Szolgálat már 1998-ban üzembe helyezte a SAFIR nevezetű rendszert, amellyel a Kárpát-medence jelentős részét (200 ezer négyzetkilométert) lefedve két kilométeres pontossággal meg tudja határozni a földre lecsapott villámok helyét.

A villámfigyelő rendszer természetesen egy nagyobb egység része, a villámok tanulmányozása, viselkedésük megértése külön tudományág. Ha szeretnénk biztosak lenni abban, hogy a környékünkön nem csapdosnak a villámok, nyissuk meg a www.wetterzentrale.de/pics/Rsfloc3.gif oldalt, amelyen egészen pontos adatokat kaphatunk az Európában földre csapó villámok helyéről és intenzitásáról.

Sferics (Blitze) 05Jul2005 00 – 7 UTC

Készítette: Seer Dániel

A túlfeszültségvédő működése

Ahhoz képest, hogy mennyibe kerül, meglehetősen egyszerű szerkezet a túlfeszültségvédő, amely a jobb szünetmentes tápegységekben is megtalálható. Az áramkör „lelke” a *Metáloxid-varisztor (MOV)* elnevezésű alkatrész, amelynek az ellenállása a rákapcsolt magas feszültség hatására lecsökken, a hálózatba kerülő többlet-energiát pedig hővé alakítja. A túlfeszültségvédők kisebb típusai segítenek a tuskék és a zaj elnyomásában, a nagyobbak pedig akár a villámok erőteljes energiájával is megbirkóznak (70 kA és 10 kJ). Kedveltek még a különféle gázkitűléses csövek és a visszaállítható biztosítók is, utóbbiak több elektronikai készülékben is előfordulnak.

lámokról nem is beszélve ☺), ez esetenként átlagosan 54 ezer forintos kártérítést jelent. A káresemények száma 2-3 százalékkal nő évente, a kárérték viszont 5-6 százalékkal, a modern háztartásokban ugyanis egyre több nagy értékű, érzékeny készülék jelenik meg. Ha arra gondolunk, hogy csak a televízióknak és a hűtőgépeknek együttesen meghaladja az említett összeget, akkor vajon ki téríti meg a többi elektronikai készülékünkben esett kárt.

Nem lehet érv tehát, hogy a biztosító majd szépen kifizet mindent – vagy ha mégis, akkor is kieséssel kell számolnunk. Ennél az anyagi és eszmei kárnál lényegesen kevesebbe kerül a villámok káros hatásai elleni túlfeszültségvédő berendezés (amellyel akár az egész lakásunk hálózatát megvédehetjük). A készüléknek a villamos hálózatba és a telefonhálózatra kapcsolható változata is létezik, így mind a kettőt érdemes beszerezni.

Ha kis hálózatot és kevés elektronikai eszközöket kell védeni, akkor egy jobb szünetmentes tápegység is megteszi, de biztosabb, ha a két eszközt együtt alkalmazzuk – az ördög ugyanis soha nem alszik. Az UPS-ek adattalpján a túlfeszültségvédő áramkör „teljestelményét” is megadják, tehát ha már kiválasztottuk a márkát, akkor a rendelkezésre álló típusok közül a nagyobb joule értékű érdemes beszerezni. Az UPS nemcsak a tranzienzi jelenségek (tuske, zaj) elnyomásában jeleskedik, de a háztartásokban időnként előforduló kellemetlen jelenségektől is megkímél: véd a viszonylag ritka túlfeszültségektől, a gyakori feszültségesésektől, és áramszünet esetén is biztosít annyi időt, hogy a számítógépen végzett tevékenységünket hiba nélkül be tudjuk fejezni. Háztartásunkat tehát mindenképpen szereljük fel egy UPS-sel, de legalább egy túlfeszültségvédővel – ott, ahol nem kritikus az áramszünet

Köhler Zolt

körbe bekapcsolódik, jelentős hőmérsékleti terhelésnek van kitéve. A villámhárító is forró egy villámlás után, de kíváncsiságból azért ne fogdossuk ☺.

A villámok árama nem csak a villámhárítón folyik le, behatol minden más elektromos hálózatba is, ahol túlfeszültséget, esetleg zárlatot és tüzet is okozhat. Mivel nincs az az otthoni elektronikai eszköz, amely ezeket az óriási feszültségeket kibírja (a piezoelektromos gázgyújtót nem számítva ☺), készülékeinket túlfeszültségvédő eszközökkel kell megvédenünk.

A védekezés módja

Statistikai adatok szerint a 2004. évben a biztosítók 1,7 milliárd forintot fizettek ki a biztosítottaknak, és tekintve, hogy 31 500 alkalommal jelentettek be villámkárt (a gömbvil-

Hogy olcsóbban megús

A mobil mindig nálunk van, és miért lenne ez másképp nyaralás közben? Szeretjük élményeinket másokkal is megosztani, de nyugodtabb is az ember, ha tudja, otthonról bármikor elérhetik. Külhomból telefonálni azonban drága mulatság, ezért mi abban segítünk, hogy ne keserítse meg a nyaralás végén a telefonszámla a szép élményeinket.

A legtöbbször augusztusban indulnak nyaralni, hiszen az ekkortájt szokásos kánikulát a városban és a munkahelyen alig lehet kibírni. Az, hogy ki merre veszi az irányt, persze főként pénztárca függvénye, ám ma, amikor már 40-50 ezer forintért is találunk tunéziai utakat, egy külföldi kiruccanás nem számít igazi luxusnak. Persze a döntés előtt mindenki oszt és szoroz, az utazás, a szállás és az enniváló mellett a fakultatív programokkal is számolni kell ahhoz, hogy előre felmérhessük, mekkora kiadásra is számíthatunk. Kevesen gondolnak azonban arra, hogy külföldről telefonálni, SMS és MMS üzeneteket küldeni meglehetősen drága mulatság, sőt a határon túl a fogadott hívások után is fizetünk kell. Megdobhatja a számlánkat az is, ha külföldön WAP-ozunk – például freemiales postafiókunkat napjában többször is megnézzük – hiszen külföldről az adatforgalom nagyságrendekkel drágább.

Téroró többnyire van, csak a szolgáltatót kell jól megválasztani

Mobilunkat ma már a világ legeladottabb részein is használhatjuk

Melyiket válasszuk?

A mobiltelefonban talán éppen az a legzebb, hogy kötetlenül, bárhol és bármikor, akár külföldön is kedvünkre cseveghetünk, feltéve persze, hogy van térerő. Amennyiben készülékünket automatikus hálózatkérésre állítottuk, akkor a határt átlépve telefonunk megkeresi a legjobb vételt kínáló szolgáltatót, így ezzel tulajdonképpen nincs is dolgunk.

A kényelemnek persze ára van, hiszen lehet, hogy nem a legolcsóbb szolgáltató hálózatát használjuk, de az is előfordulhat, hogy az adott hálózatban néhány többletszolgáltatás nem érhető el. Ilyen, nem mindenütt elérhető szolgáltatás például a *GPRS* és az *MMS roaming*, ezért ha külföldön is szeretnénk WAP-ozni, esetleg képes vagy videós élménybeszámolókat küldeni hazára, még idehaza járunk utána, hogy melyik szolgáltatónál van erre mód. Ilyenkor persze a manuális hálózatkérését válasszuk, azaz a határt átlépve magunknak kell beállítanunk a hálózatot. A manuális beállítás hát-

Jó tudni, hogy külföldről 100 forint körül van egy SMS ára

ránya, hogy amennyiben kilépünk az adott cég szolgáltatási területéről, akkor minden esetben újra meg kell adnunk az új hálózatot, ami egy idő után idegesítő lehet.

Előny az előfizetőknél

Amennyiben spórolni szeretnénk, akkor is a „kézimunkát” ajánlom. A legjobb, ha már itthon megnézzük, hogy hol a legjobbak a fogadott és a kezdeményezett hívások percdíjai, de az SMS tarifákra is érdemes figyelni, mert itt is nagy lehet a szórás. A szolgáltatók mindenesetre az utóbbi időben leegyszerűsítették roaming tarifarendszereiket, így az egyes országok hálózataiban általában azonos díjakat találunk, így tulajdonképpen mindegy, hogy melyiket választjuk.

A Pannon havi előfizetéses ügyfelei például bármelyik szolgáltatót is választják, a három díjzóna mindegyikében azonos áron telefonálhatnak.

A T-Mobile a magyarok által leglátogatottabb országokban kínál egységes tarifákat, mégpedig nem csak a havidíjas előfizetőik, hanem dominós ügyfeleik részére is. Itt kell megemlítenünk, hogy augusztus 31-ig Ausztriában, az Amerikai Egyesült Államokban, Csehországban, Hollandiában, Horvátországban, Nagy-Britanniában, Németor-

szhassa

szágban és Szlovákiában a T-Mobile hálózatában fél áron fogadhatjuk a beérkező hívásokat, ezért ismerőseinket érdemes rávenni, hogy inkább ők hívjanak bennünket.

A Vodafone szintén egyszerűsített díjszabást kínál, hiszen az országokat négy zónába sorolta, ám az egyes zónákon belül mindig két árat találunk, az egyik a preferált, míg a másik az egyéb hálózatokra érvényes. Éppen ezért a vodásoknak, ha tehetjük, érdemes a preferált szolgáltatót választanunk, amivel körülbelül 40 forintot spórolhatnak percenként.

A legsikerültebb fotókat MMS-ben küldhetjük el

Az egyes országokra érvényes egységes tarifának köszönhetően a különböző hálózatok között legfeljebb a többszolgáltatók, esetleg a különböző akciók jelenthetik a különbséget. Ez utóbbira sorolható például az, amikor az egyik horvátországi mobilszolgáltató azzal az üzenettel fogadott, hogy a hálózatán keresztül küldött SMS-ekkel akár adriai hajútait is nyerhetek. Mondanom sem kell, hogy sikerült meggyőzniük.

Mivel a Pannon egyelőre csak számlás ügyfeleinek kínál egyszerűsített díjszabást, a prepaid kártyások jól teszik, ha még indulás előtt utána járunk, hogy mikor melyik szolgáltató az olcsóbb. A pontos árakról egyéb-

Howyan telefonáljunk haza?

A számlás előfizetők tulajdonképpen az itthon megszokott módon használhatják külföldön is a telefonjukat, ám néhány dologra azért érdemes figyelni. Amikor külföldön a mobilunk telefonkönyvéből hívunk egy számot, előfordulhat, hogy az ismeretlen szám szignált halljuk, esetleg azt tapasztaljuk, hogy elküldött SMS-eink nem érnek célba. Ha ilyet tapasztalunk, akkor először azt kell ellenőriznünk, hogy megfelelő formában adtuk-e meg a számot? Amikor itthoni előfizetőt tárcsázunk, akkor előbb a „+” jelet és a „36”-ot – Ma-

gyország országkódját – kell bepötyögnünk, és csak ezt követően jöhet a körzet- és telefonszám.

A szolgáltatók általában azt tanácsolják, hogy készülékünk telefonkönyvébe eleve ebben a formában mentjük el a számokat, így a későbbiekben ezzel már nem lehet probléma. Érdemes még indulás előtt utánanézni az adott állam országkódjának, hiszen előfordulhat, hogy helyben kell segítséget kérnünk. Ilyenkor a tárcsázást ugyancsak a „+” jellel, illetve az országkóddal kezdjük, majd jöhet maga a telefonszám.

ként a szolgáltatók weboldalain – www.pgsm.hu, www.t-mobile.hu, www.vodafone.hu – találunk információkat, az itt lévő táblázatokat érdemes kinyomtatni, és magunkkal vinni, így mindig tudhatjuk, hogy hol, milyenre csuegünk.

A prepaid kártyások azonban a legtöbb esetben rosszabbul járnak, ugyanis nekik lényegesen drágább percdíjakkal kell beérniük. Horvátországból például a Pannon számlás előfizetői a VipNet hálózatából 280 forintos percdíjért telefonálhatnak haza, míg prepaid kártyával ugyanez 315 forintot kosztál. Még nagyobb a különbség akkor, ha Horvátországban járva egy helyi számot tárcsázunk, ugyanis míg egy előfizetőnek ezé percenként 280 forintot számláznak ki, ha kártyánk van, percenként 415 forinttal csapnak meg az egyenlegünk. Ezért, ha ismerőseink között akad olyan, aki előfizető, és szívesen kölcsön adja a telefonját, akkor érdemes arról beszélünk, legfeljebb utólag rendezzük majd a számlát.

Ám ahogy az lenni szokott, ez sem annyira egyszerű, mert kivételek bizony it is vannak. A Pannon díjszabását bönégyszé példál észrevettem, hogy Törökországban, a Tirk Telecom hálózatában prepaid kártyával lényegesen jobban járnak. A híváskezdeményezés ugyanis 320 forint helyett csak 25 forint – igaz, hogy ehhez az 50 forintos kapcsolási díjat is hozzá kell számolni –, de az SMS és a hívásfogadás is olcsóbb 20, illetve 15 forinttal. Ki érti ezt? Éppen ezért a legjobb tényleg az, ha előre tájékozódunk, mert így komoly pénzeket spórolhatunk.

Jobban járunk, ha minket hívnak

Ha túl problémás kölcsönkérni egy telefont, vagy útítársainkkal nem ennyire bizalmas a viszonyunk, akkor arra figyeljünk, hogy le-

Fotó az otthoniaknak

A ma kapható telefonok csaknem mindegyikén van kamera, amelyet hol is lehetne jobb helyen használni, mint külföldön. Igaz, a mobilba épített fényképezők zöme profinak aligha nevezhető, és a velük készült képek pár centinél nagyobb méretben már élvezhetetlenek, nem is beszélve a videófelvételekről. A mobil azonban mindig kéznél van, és az ember már csak olyan, hogy élményeit szeretné minél hamarabb megosztani másokkal, és ilyenkor a minőség másodlagos. Ekkor jön jól az MMS, hiszen képeink és videóinkat multimédiás üzenetben mobiltelefonra és e-mail címre egyaránt elküldhetjük. Ehhez azonban GPRS kapcsolat kell, amelynek a feltételeit cikkünkben mutatjuk meg. Számomra meglepő volt, hogy az MMS küldés külföldről ugyanannyiba kerül, mintha itthon lennénk, azaz a tarifa aszerint változik, hogy saját vagy más hálózatra, esetleg e-mail címre megy a fotó, videó.

hetőleg az otthoniak hívjanak bennünket, mert hívást fogadni mindig lényegesen olcsóbb. A Pannonnánál és a horvát VipNetnél maradvia ez 120, illetve 125 forintos percdíjakat jelent, attól függően, hogy számlás vagy kártyás előfizetésünk van, ami bárhogy is vesszük, kevesebb mint a fele annak, mintha mi hívnánk másokat. Ez azért lehetséges, mert hívás fogadásakor nem csak mi fizetünk, hanem az is, aki minket hív. Használó a helyzet a Vodafone-nál is, hiszen előfizetőként helytől függően 95, illetve 195 forintért fogadhatjuk a hívások minden percét, míg ha mi tárcsázunk, akkor országától függően ez 260 és 880 forintba kerülhet.

Rádásul ezzel a minket hívókkal sem tudunk ki, hiszen ők éppen annyit fizetnek, mintha otthon lennénk, hiszen honnan tudhatnák, hogy éppen a világban csavargunk. Jó tudni, hogy ebben az esetben helyi hívásról van szó, így ha családtagjainkat a munkahelyüinkről szoktuk hívogatni, ezt akkor is megtehetjük, ha éppen nyaralnak, hiszen a számlán nem jelenik majd meg külföldi beszélgetés, amit esetleg a főnökünk nem venne jó néven.

Drága átirányítás

Ha végképp elegünk van az itthoni problémákból, és nem szeretnénk, hogy nyaralás közben telefonon rondítsanak bele a pihe-nésünkbe, akkor hívásainkat átirányíthatjuk, ám ezzel a szolgáltatással érdemes csínján bánni. Ha minden beérkező hívást átirányítunk egy másik számra, akkor ez nem jelent különösebb kiadást, ám így gyakorlatilag elérhetetlen leszünk a nyaralás idejére. Ha más szolgáltatónál lévő előfizetésre irányítjuk át hívásainkat, akkor ezért a belföldi átirányítás díjait kell kifizetnünk, hogy pontosan mennyit, az annak függvénye, hogy milyen számot választunk. Ez akkor lehet jó, ha céges telefont használunk, hiszen a munkahelyen a pihe-nés idejére sem állhat le az élet. A legjobb akkor járunk, ha a hangpostánkra, esetleg egy másik, velünk azonos szolgáltatónál lévő számra irányítjuk azokat, akik keresnek bennünket, mert ezt általában ingyen megtehetjük.

Ha nem kértünk átirányítást, ám foglaltak

vagyunk, kikapcsoltuk a telefonunkat, vagy nem vagyunk elérhetőek – például mert nincs térerő –, akkor azzal, aki minket hív, a központ közli, hogy éppen nem vagyunk elérhetőek, és megad egy hangpostaszámot, ahol üzenetet hagyhat nekünk. A bemondás meghallgatása a hívó fél számára ingyenes, így csak ha üzenetet hagy, akkor kell fizetnie, mégpedig az aktuális belföldi tarifa szerint.

Ha nem szeretnénk teljesen elszakadni az itthoniaktól, akkor persze feltételes átirányítást is kérhetünk, így csak akkor megy a hívás másik telefonra, esetleg a saját hangpostánkra, ha például foglalt a vonalunk, esetleg ki vagyunk kapcsolva. Ez azonban drága multság lehet, hiszen a kapcsolat a külföldi szolgáltató központján keresztül jön létre, így a roaming díjazás díja és az adott külföldi szolgáltató hálózatából kezdeményezett roaming díja egyaránt minket terhel. Így például, ha egy otthon maradt családtagunk telefonjára kértük az átirányítást, és valaki éppen akkor hív bennünket, amikor mobilunkat kikapcsoltuk, akkor a mit sem sejtő szőszatyár-rokon hamar eltaposolhat pázezer forintot.

Mégpedig a mi kontónkra! Ezért ezt a változatot csak a pénzzel bőségesen ellátott olvasóinknak ajánlom. Éppen a magas költségek miatt a roaming hangpostát a szolgáltatóknál külön kell megrendelni, e nélkül a korábbiakban leírt hangposta szolgáltatás működik.

A GPRS Roaminggal külföldön is internetezhetünk

Drága vagy bonyolult!

A prepaid kártyás ügyfelek néha mostohagyereknek érezhetik magukat, hiszen általában nem csak drágább külföldön telefonálniuk, de még bonyolultabb is. A *T-Mobile Domino Roaming* szolgáltatását például először a *104# kóddal kell aktiválnunk, ezt követően pedig hívást a *101*telefonszám# kóddal kezdeményezhetünk. A Pannon kártyás ügyfeleinek a *127*telefonszám# kombinációt kell észben tartaniuk, legalábbis, ha készülékről telefonálni szeretnének. Aki nem akar ezekkel a billentyűkombinációkkal bajlódni, az mind több országban választhat egyszerűsített, úgynevezett *CAMEL* alapú szolgáltatást,

4 spórolós tipp, nemcsak skótoknak

1. Olcsóbb, ha minket hívnak.
2. Már itthon nézzük meg, hogy melyik az olcsóbb szolgáltató.
3. Néha jobban megéri pár percnyi beszélgetés, mint sok rövid SMS.
4. Ne kérjünk feltételes átirányítást, mert akkor a bejövő és a kimenő hívás díját is mi fizetjük.

Olcsóbb az SMS?

Valahogy belém rögzült az idők folyamán, hogy SMS-t küldeni sokkal olcsóbb, mint megjelteni egy hívást, pedig a tarifákat böngészve már nincs is olyan nagy különbség közöttük. A *Vodafone VitaMAX Joker* tarifacsomaggal hétvégeken hálózaton belül 20 forintért telefonálhatunk, de a más mobilszolgáltatóknál lévő számokat is egységesen 25 forintért hívhatjuk szombaton és vasárnap. Ehhez képest a 18 forintos SMS már nem is jelent olyan nagy spórolást, már csak azért sem, mert a 160 karakter bizony néha nem is elég.

Ezek persze belföldi árak, ám külföldön is hasonló a helyzet, már csak azért is, mert a határon túlról üzenetet küldeni lényegesen költségesebb. A *Vodafone VitaMAX Joker*nel márdéje az azt jelenti, míg *Nyugat-Európából*, a szomszédos országokból és *Észak-Afrikából* 110 forintért üzenhetünk haza, ami megegyezik a fogadott hívások percdíjával. Tessék hát választani! Ázsiából, Afrika délebbi részeiről, az amerikai kontinensről és Oroszországból 220 forintért írogathat-

amikor a megszokott nemzetközi formula szerint tárcsázhatjuk a telefonszámokat, ám ennek percdíjai valamivel drágábbak. A *T-Mobile Domino Roaming Direkt* szolgáltatásával például Horvátországból 320 forintot percdíjon beszélgethetünk, míg a kóddal 240 forintba kerül ugyanez. A Pannonnán hasonló a helyzet, itt a horvát tengerpartról így módon haza telefonálni 250 forint helyett 400 forintot kóstál percenként.

A *Vodafone prepaid VitaMAX* előfizetőnek már nincs ilyen problémájuk, ők éppen úgy telefonálhatnak haza, mint a havidíjas ügyfelek, azaz csak a nemzetközi telefonszámot kell bepötyögnüniük.

tunk haza, ám itt már a hívásfoglalás is drágább: 500 forint percenként.

Amennyiben mi telefonálunk haza, akkor ennél mélyebben kell a zsebünkbe nyúlunk, hiszen a szomszédos országokból – a Vodafone VitaMAX Jokerrel – legolcsóbban 295 forintért hívhatjuk az otthoniakat, ám például az USA-ból már ugyanezt 810 forintért tehetjük meg. Ehhez képest az 500 forintos SMS lényegesen olcsóbb, így érdemes mérlegelni, hogy melyiket válasszuk.

A havidíjas előfizetők persze a Vodafone-nál is jobban járnak, ők a közelebbi országokból 95, a távolibbakból 195 forintért küldhetnek SMS-t, ez pedig éppen annyi, mint amennyiért egy percet beszélhetünk, ha minket hívnak.

A szomszédba ezrekért

Komoly számlát gründolhatunk össze azzal, ha a velünk utazó barátainkkal mobilon tartjuk a kapcsolatot, ugyanis egy ilyen hívásért éppen annyit kell fizetnünk, mintha haza telefonálnánk. Persze ilyenkor a hívott fél nem jár sokkal jobban, ő a hívás fogadásért fizet annyit, mintha otthonról keresnénk, még akkor is, ha a szomszédos szobákból cseverészünk egymással. Előfordulhat persze, hogy nyaralás közben hazatelefonálunk, ám akit keresünk, az ugyancsak különbözőn látja a lábát. Ez bennünket nem igazán érint, sőt jó esetben észre sem vesszük a dolgot, hiszen mi a hazatelefonálás költségét álljuk, míg az ismerősünk számláját a roaming hívásfoglalás apasztja majd le.

WAP és mobilinternet?

Bár a WAP nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, azért mind többen használják a kicsit lassú, kicsit csúnyácska szolgáltatást, hiszen menetrendeket, időjárás-jelentést vagy éppen e-maileket nézni WAP-os felületen is viszonylag kényelmesen lehet. Aki teheti, az persze inkább a nagyobb tudású mobilinternetet használja, de ez egyelőre csak inkább a PDA- és kommunikátor tulajdonosok privilégiuma. De külföldön vajon működik-e a WAP és a mobilinternet?

Jó tudni, hogy a Vodafone és a T-Mobile szolgáltatóknál egyelőre csak a havi díjas előfizetők használhatják a GPRS roaming szolgáltatást, míg a pannosok közül a prepaid kártyások is WAP-ozhatnak, netezhetnek. Amennyiben ezen a rostan már átjutottunk, akkor azt kell megtudnunk,

Ezt csak a nők értik...

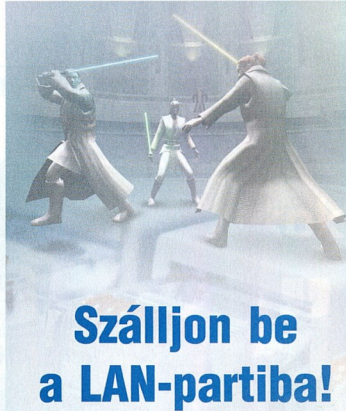
hogy az adott országban mely hálózatokban érhető el a szolgáltatás. Ez azonban még kevés, hiszen értelemszerűen csak akkor használhatjuk külföldön a GPRS szolgáltatást, ha azt előtte idehaza már megrendeltük, amit mobilszolgáltatónk ügyfélszolgálati számán percek alatt elintézhetünk.

Amennyiben az előbbieket adtuk, és telefonunkon a megfelelő GPRS beállításokat elvégeztük – ezt többnyire már vásárláskor beállítják nekünk, vagy ha mégsem, akkor a telefon használati leírásában találunk erre vonatkozólag instrukciókat –, akkor külföldön éppen úgy WAP-ozhatunk, netezhetünk, mint idehaza.

Legfeljebb az ár nem ugyanaz. A Vodafone előfizetők az 1-es és 2-es zónába tartozó országokból – ide tartoznak például a nyugat-európai és a szomszédos államok – amennyiben a preferált hálózatot választják, WAP-ozáskor 1800 forintot, netezéskor 1250 forintot fizetnek megajánlójuként. A legutóvalabbi helyeken azonban egy megabájt akár 3200 forintba is kerülhet, így ha nem szeretnénk horribilis havi számlát, érdemes óvatosan bánni a letöltésekkel. A T-Mobile országoként különböző árakon mérni az adatforgalmat, a horvát T-Mobile hálózatában például 187,5 forintba kerül minden megkezdett 100 kb-át, míg Szlovéniában ugyanezért 312,5 forintot kell fizetnünk.

A Pannon tarifarendszere a leegyszerűsített, hiszen ahol elérhető a GPRS, ott a WAP és az internet mindenütt 244,14 forint/Kb-át kiadást jelent.

Fülöp Norbert

Szálljon be a LAN-partiba!

Konfigurációk, beállítások a hálózatos játékokhoz

- Elméleti alapok
- Kliensek és protokollok
- Windows-konfigurálás
- Szerver a helyi hálózatban
- Játékok a neten

Keresse az ITmédiabOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22
www.itmediabolt.hu
terjesztes@vogelburda.hu

Egy átlagos nappali szoba berendezése mutatós, egy átlagos PC ronda. Igen ám, de a PC-t legtöbbször mégiscsak a nappaliban szeretnénk elhelyezni, vagy azért, mert csak ott van hely, vagy pedig azért, mert a PC-t a család minden tagja használja. Előfordulhat persze az is, hogy a számítógép azért kerül a nagyszobába, hogy a tévéhez és a hifihez is közel legyen (hogy tudjunk filmet nézni, zenét hallgatni).

Anehéznék tűnő feladatot viszonylag könnyen megoldhatjuk, ha hajlandók vagyunk valamivel többet fizetni, illetve lemondani az éppen aktuális csúcstechnológiáról. A barebone rendszereket ugyanis éppen arra találták ki, hogy bármilyen környezetbe kaméleonként belesimuljanak. Az apró termetű masinák – TFT monitorral, billentyűzettel és egérrel megoldva is – alig 70×40 cm-nyi területet foglalnak el.

Alkatrészek, összeállítások, ajánlatok

A barebone rendszerek közül ezúttal a kisméretű masinákat vettük szemügyre, amelyek kialakításuk, külső megjelenésük révén könnyen megtalálják a helyüket a nappaliban is. Az ilyesfajta rendszerek esetében – méretükből adódóan – számos olyan részletre is figyelemmel kell lennünk, amelyeket egy normál PC vásárlásakor könnyedén figyelmen kívül hagyhatunk.

Elindulva a kályhától, vagyis az alaplaptól, kijelenthetjük, hogy a barebone rendszerek teljesítményük alapján soha nem fognak az elithez tartozni. Ennek persze nagyon is prózai oka van: kisméretű, tehát mindenképpen egyedi tervezésű alaplapokat tartalmaznak, és ezek gyártását csak azután kezdik el, hogy az asztali PC-k igényeit már kiszolgálták. Tesztünk résztvevői

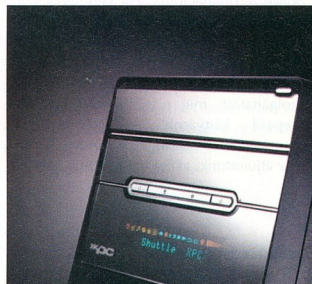
Ne óvakodj a törpétől!

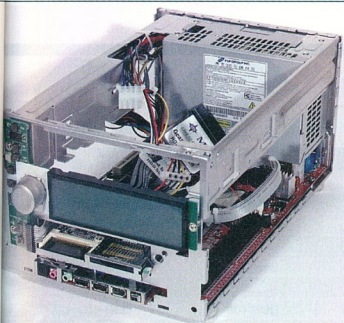
körében így általános az *Intel 915G* és *865G* lapkakészlet, mellettük mindössze egyetlen *nForce 4*-et használó termékkel találkoztunk.

Ebben a szegmensben egy másik sokat hangoztatott megállapítás sem áll meg, miszerint az integrált videokártyát lehetőleg kerüljük, viszont minden más plusz hardvernek örüljünk. A barebone rendszerekben éppen az integrált videovezérlő tehet nagyon jó szolgálatot, ha ugyanis nem akarunk játszani, akkor megszorolhatjuk a VGA kártya árát. A kompozit kimenetet egyébként a legtöbb integrált videokártyát tartalmazó típusnál megtaláljuk, a többinél pedig utólag is beszerezhetjük. A plusz hardverek nyújtotta előnyök viszont sok esetben egyáltalán nem használhatók ki: hiába a RAID vezérlő, ha helyhiány miatt csak egyetlen HDD-t tudunk beépíteni a gépbe.

A belső bővítési lehetőségek a videokártya fogadására alkalmas (AGP vagy PCI Express) slotra, valamint az egyetlen PCI/PCIe foglalatra korlátozódnak. A videokártya foglalata „kivülre” esik, ezért csak normál méretű kártyát használhatunk. A PCI foglalatot sokszor lefoglalja a tv-tuner, sajnos ezt egyelőre nem szokták integrálni.

Így azután – jobb híján – külső hardverekkel kell dolgoznunk, ám ezek száma sem lehet korlátlan: általában négy (ritkábban

hat) USB 2.0 és két FireWire port fogadja a különféle hardvereket. Mint már említettük, HDD-ből egyet vagy kettőt használhatunk, utóbbi esetben persze le kell mondanunk a floppyról, sőt egyes típusoknál már eleve csak egyetlen szabad hely van, a beépített kártya-olvasó miatt.

Kényes pontja a rendszernek a hűtés: itt ügyelni kell a megfelelő hatékonyságra, ugyanakkor a zajszintet a minimumra kell redukálni. A gyártók egyedi hűtőmegoldásairól keretes írásmunkák olvashatnak bővebben.

A meglehetősen kicsi belső tér miatt a kábelek elrendezése sem olyan egyszerű. Hogy helyzetünket megkönnyítsék, a gyártók eleve „mértre vágott” adatkábel mellékelnek a termékeikhez, a tápkábeleket pedig különféle csatornában vagy a „falhoz szorítva” helyezik el. A tápegységek teljesítménye egyelőre nem éri el a 300 wattot, ami SLI hiányában nem tragédia. Érdemes a barebone PC-khez villámvédőt is használni, mert ha a tápegység véletlenül elszáll, elég nehéz a pótlása.

Csendesen a lakásban!

A félig számítógépnek, félig szórakoztatóelektronikai eszköznek szánt barebone rendszereknek a gyártóknak fokozottan oda kell figyelnie a zajszintre, hiszen a filmnézés vagy a zenehallgatás élménye csak akkor lehet teljes, ha közben nem süvitenek a venti-

látorok. Mivel a miniszámítógépek belső tere cseppet sem mondható tágasnak, a jó szellőzés kialakítása nem is olyan egyszerű feladat.

Szinte minden gyártó más megoldástól reméli, hogy a gép egyszerre csendes és hatékony is lesz. A hőcsövek használata ma már általánosan elterjedt. Az alapvezetőt a hagyományos hűtőborda és az azt oldalról fújó ventilátor jelenti. Szokás két ventilátort és légtérleket is beépíteni, a nagyobb hatások érdekében. Még modernebb és hatékonyabb az a változat, amikor a hőfelvétel és hőleadó felület külön helyezkedik el (hőcsövekkel összekötve persze). Utóbbi a készülékház hátoldalára kerül, így elkerülhető, hogy a belső levegő hőmérséklete folyamatosan emelkedjen.

A hűtés hatékonyságát a ventilátorok fordulatszáma is nagymértékben befolyásolja. Értelemszerűen ez minél nagyobb, annál jobb a hűtés, viszont annál nagyobb a zajszint is. A gyártók rendszerint nagy fordulatszámú légkavarót használnak, amelyek fordulatszám-szabályozását az alaplapra bízzák. Így filmnézés közben – amikor kicsi a processzor terhelése és így a hőmérséklete is – a rendszer csendben marad, míg a nagyobb számítási igényű feladatoknál (például játékoknál) a hatékonyság kerül előtérbe.

Mivel a számítógépházban szemernyi felesleges hely sincs, plusz ventilátor beszereléséről ne is álmodjunk! A házi csendesítés a barebone eszközöknél ennél fogva majdnem teljesen lehetetlen, de legalábbis nagyon körülményes.

Mennyiből készíthetünk barebone-t?

A választást megkönnyítendő, két konfigurációt mi is összeállítottunk. A nagyteljesítményű változathoz a Shuttle SN25P-t használjuk kiindulási alapként (121 238 forint). Az Athlon 64 3000+ processzor dobozos változata és 1 Gb-át memória összesen 59 250 forintba kerül. Szükségünk van továbbá HDD-re (a Samsung 120 Gb-átos SATA meghajtójának ára 19 250 Ft) és videokártyára (His Excalibur Radeon X600XT 42 125 forintért). Ehhez a konfigurációhoz mindenképpen DVD-író, név szerint egy Pioneer DVR-109 dukál, természetesen feketében (12 625 forint). A színben is megfelelő vezeték nélküli billentyűzet és egér kombinációja, a Logitech Cordless Desktop 26 000

„Digitális tartozékok

PI: Hama CompactFlash, MultiMedia és SecureDigital memóriakártyák.
100%-os kompatibilitás,
5 év garancia, megbízható szervizhálózat.

„Persze, hama!”

Tartozékok legszelebb választéka.
multimédia-fotó-videó-audio

Keresse a szaküzletekben.

hama®
A megfelelő megoldás

www.hama.hu

forintba, míg a Samsung Syncmaster 730BF 4 ms-os válaszidőre képes monitora 89 000 forintba kerül. Gyors számolás után kiderül, hogy a végösszeg nem csekély: 369 488 forint. Cserébe viszont olyan konfiguráció birtokosai lehetünk, amely teljesítménye alapján vetekszik bármely asztali PC-vel, és a játékok használatáról sem kell lemondanunk.

Ha fontosabb számunkra az ár/teljesítmény arány, kiindulásként jó választás lehet az AOpen EA65-II. Ez az alaplap 82 775 forintba kerül, de ne feledjük, hogy a pénzünkért tv-tunert, távirányítót és kártyaolvasót is kapunk. A konfigurációhoz tökéletes választás a 2,4 GHz-es Celeron processzor, és a memória esetében sem kell túlzásokba esni: 2×256 Mb-át bőségesen elegendő. E két összetevőért 26 000 forintot kell leszurkolnunk. A HDD ma már olcsó mulatság: egy 80 Gb-ot SATA HDD mindössze 13 750 forintot kóstál, és egy tetszőleges márkájú DVD-olvasóért sem kell 8000 forintnál többet kiizzadnunk. Ehhez az összeállításához szükséges Logitech billentyűzetet és egeret ajánlunk, összesen 8000 forintért. Ha jól számoltuk, akkor a HTPC célokra is kiválóan alkalmas gépről szóló számla összesen 194 525 forintot tesz ki.

HTPC hardverek

A HTPC-hez optikai egységre (DVD-ROM, combo vagy DVD-RW meghajtóra) mindenképpen szükségünk lesz.

Hangkártyából megteszi az alaplap is, annál is inkább, mert a bővítésre amúgy sem lenne helyünk. A Realtek különféle lapkái legalább hatszatornásak, és mivel optikai kimenettel is rendelkeznek, a külső erősítőknek is kiváló partnerei lehetnek.

A tesztkönyvben szereplő termékek közül szinte mindegyik tartalmaz integrált videovezérlőt, tv-kimenettel együtt. Általános célra ez elegendő, külön kártyán csak akkor érde-

Barebone rendszerek jellemzői

Gyártó	ASUS	ASUS	AOpen
Típus	T2-P Deluxe	S-Presso	EA65-II
Forgalmazó	ASUSTeK Computer	ASUSTeK Computer	Sowah
Ár (Ft)	42 000	89 500	82 775
Info	www.asus.com	www.asus.com	www.sowah.hu
Processzor/foglat típusa	Socket 478	Socket 478	Socket 478
CPU hűtő	○	●	●
Memória/foglatok típusa	DDR-400	DDR-400	DDR-400
Integrált videovezérlő	●	●	●
Kompozit/S-Video kimenet	○/○	○/○	●/○
USB portok (elől/hátul)	2/4	2/4	2/2
FireWire portok (elől/hátul)	-	2/-	2/1
Optikai/koaxiális audiókimenet	●/●	●/●	●/●
Tápegység teljesítménye (watt)	200	220	275
Kártyaolvasó	●	●	●
WiFi adapter	○	○	○
Tv-tunert	○	●	●
Távirányító	○	●	●
Kijelző	●	●	●
Multimédiás gombok	●	●	●
Méret (sz×ma×mé, cm)	190×310×300	243×181×330	200×190×320
Tömeg (kg)	6,05	5,95	3,9

Szerintem...

A barebone rendszereket jól kitalálták: kicsik, trendik és még jól is használhatók. TFT monitorral kiegészítve kis szobában is elférnek, dizájnjuk miatt pedig a nappali díszévé is válhatnak. Az elmúlt két évben a gyártók minden szempontból sokat fejlődtek, egyre több a multi-

médiás gombokkal ellátott masina, egyre jobb a belső tér elrendezése, és egyre igényesebb az eszközök kialakítása (főleg az előlap) is. Bár modellből elég sok van, cikkünkben mindössze négy gyártó termékei szerepelnek. Ezek közül a már gyárilag beépített kiegészítők (esetleg külsejük) alapján érdemes választani, a teljesítménnyel és a megbízhatósággal biztosan nem lesz gondunk.

AOpen	MSI	MSI	MSI	Shuttle	Shuttle
EZ915-T	MEGA PC 865 PRO	Hetis 865GV-E	Hetis 915	SB83G5M	SN25P
Sowah	Ramiris	Ramiris	Kelly-tech	Juventus Team	Juventus Team
76 275	95 125	53 500	67 500	118 378	121 238
www.sowah.hu	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www.kellytech.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu
LGA 775	LGA 775	Socket 478	LGA 775	LGA 775	Socket 939
●	●	○	○	●	●
DDR-400	DDR-400	DDR-400	DDR-400	DDR-400	DDR-400
●	●	●	●	●	○
●/○	○/○	○/●	○/○	○/○	-
2/2	2/4	4/2	2/4	2/2	2/4
2/1	2/-	1/1	-	1/1	1/1
●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
275	220	245	250	250	350
○	●	○	○	○	●
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
○	○	○	○	○	○
200×190×320	210×175×305	305×85×350	320×90×350	200×185×300	220×210×325
3,8	3,9	4,9	4,7	2,85	4,25

mes gondolkodni, ha játszani is szeretnének. Végül, de nem utolsósorban a HTPC-vel a tévéadásokat is tudunk kell venni. Ezáltal a számítógép a videomagnót (vagy a DVD-felvetőt) is kiválthatja. Ma már valamennyi tunert olyan szoftverrel árujják, hogy MPEG-2-ben is képesek felvételt készíteni, sőt majdnem mindegyiknél egyidejű felvétellel és lejátszásra vagy csúsztatott lejátszásra (time-shift) is mód van. A tv-tuner azért is jó dolog, mert távirányítót is adnak hozzá, így az alapvető funkciókhoz a fotelben ülve is hozzáférhetünk.

Az nyencsek akár két tunert is használhatnak (egy belső és egy külsőt), ám ennek csak akkor van értelme, ha a nappaliban nincsen tévé – a felvétel közben például nézhetünk egy másik csatornát.

Távirányító, rádiós billentyűzet

Ha a barebone rendszereket HTPC-ként is szeretnének használni, meg kell oldani a távirányíthatóság problémáját. Itt rögtön három lehetőség közül választhatunk. Az első egy olyan TV-kártya vásárlása, amelyhez eleve jár a távirányító. Ilyenkor ha a teljes irányítást nem is, legalább az alapfunkciók elérését megoldhatjuk. Az eleve HTPC-nek szánt barebone egységekhez – amelyek közül több testünkben is szerepel – távirányító is jár, amelyet az előlapi panel helyett használhatunk az *InterVideo InstantON* vezérlésére.

Sokkal jobb, de még mindig nem tökéle-

tes megoldás a külön távirányító használata, amely nem a TV-kártyára csatlakozik. Megfelelő programokkal a távkapcsoló akár arra is rávehető, hogy az egér funkcióját is ellássa. Az infra változatok helyett érdemes inkább rádiós modellt használni, egyfelől a nagyobb áthidalható távolság miatt, másfelől pedig azért, mert így biztosak lehetünk abban, hogy a PC vezérlésére használt masina nem akad majd össze a tévé vagy más szórakoztatóelektronikai berendezés távirányítójával (ebből a szempontból a PCTV régebbi változatai és a Sony tévék például nincsenek túl jó viszonyban).

Az irányíthatóság szempontjából a legjobb, ám nem feltétlenül a legkényelmesebb megoldás a vezeték nélküli billentyűzet használata. Az ilyesfajta eszközök hatótávolsága 4–8 méter (a szobában található egyéb elektromos berendezésektől függően), így egy átlagos méretű helyiségben kitűnően használhatók. Ha ezt a megoldást választjuk, ne feledjük, hogy viszonylag gyakran (félévente-évente) elemet is kell majd cserélnünk.

ASUS

Az *ASUS BB.S1 P111/BLUE* (röviden *ASUS S-Presso*) elnevezésű masinája láttán megál-

lapítható, hogy a cég mérnökei nemcsak az asztali számítógépekhez szánt házak esetén fordítottak háta a konzervatív megoldásoknak. Az *S-Presso*t például szétszerelni is egyedi módon kell: az előlap eltávolítása után a fedőlap a nyerges vonatok vezetőfülkéjéhez hasonlóan előredönthető. A bejutás tehát nem túl egyszerű, de ha ezen már túljutottunk, az egyes alkatrészek már villámgyorsan a helyükre szerelhetők. A belső tér kialakítása ehhez képest már hagyományosnak mondható, a ház pedig az acélelemek háló meglehetősen masszív. Az előlapon kijelzőt és egy érintőgombos HTPC előkészített helyeztek el, a csomagban pedig ezzel összhangban egy tv-tunert is találunk.

Az *S-Presso* testünkben az egyik legre-

gebbs technológiát képviseli, amely persze még így sem rossz, hiszen rendszerünket az *Intel 865G* lapkakészlet köré építhetjük. A 220 wattos tápegység a Prescott processzorokkal is megbirkózik, de a kétféle CPU-t az alaplap miatt biztosan nem használhatjuk.

A szellőzés normál használat mellett közepes, nagyobb teljesítménynél viszont segítségül kell hívunk a két 6 cm-es légkavartót. Ezek sajnos elég hangosak, egyenként 33 dB-es zajt csapnak. A telepítőlemezeken itt is megtaláljuk az *InterVideo InstantON* szoftvert.

A zajszint szempontjából tökéletes PC-t az ASUS másik rendszere, a *T2* (teljes nevén *AS T2-PBB.8B/DLX*) jelentheti. Ezt a mini PC előkészített úgy alakították ki, hogy ne legyen szükség speciális CPU hűtőre, így mindenki kedvére válogathat a teljesítmény és ár/teljesítmény arány alapján. A hátlapra 92 mm-es szellőztető került, és a tápegység is megteremt, hiszen bőven belefért egy 8 cm-es, halknak működő ventilátor.

Az alaplapon megcserélték az AGP és PCI foglalatot (így azok az eredeti sorrendben követik egymást) – ennek köszönhetően a PCI sín feláldozásával akár izmosabb hűtéssel felszerelt videokártyákat is használhatunk.

A T2 előlapja példás kialakítású: a lenyitható világosszürke borítás mögött két 5,25 colos bővíthető, kártyaolvasó, floppyegyhajtó, a szokásos kivezetések és egy kijelző lapul. A bekapcsológomb, valamint az InstantON kezelésére szolgáló nyolc további egység ezüst színű.

AOpen

Az *AOpen* két itt bemutatott barebone rendszere alapvetően ugyanarra a vázra épül (ez azt jelenti, hogy a készülékház belső kialakítása és a tápegység megegyező), az alaplap és az előlap felépítése azonban már eltérő.

A különbségek arra vezethetők vissza, hogy a két szóban forgó típus más jellegű

Barebone PC, mini PC, HTPC

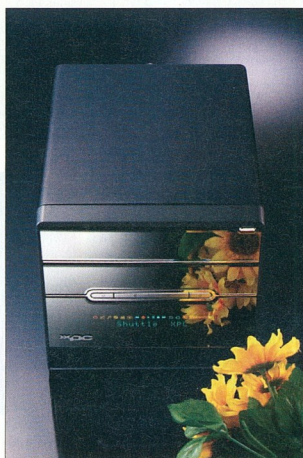
A barebone PC, a mini PC és a HTPC sokak számára ugyanazt jelenti, holott valójában mindegyik kifejezés más takar. A barebone elnevezést azokra a számítógépekre szokás alkalmazni, amelyek félig összeszerelt állapotban kerülnek a vásárlóhoz. A barebone rendszer lényegében nem más, mint egy számítógépház, amelybe gyárilag beszerelik az alaplapot és a tápegységet. A csomagban méretre szabott kábeleket és általában egyedi tervezésű CPU-hűtőt is találunk.

Mini PC bármely számítógép lehet, ha kellően kis méretű. Fontos ismérve, hogy

teljes értékű eszköz, azaz működtetéséhez semmilyen alkatrészt utólagos beszerelésre/beszerzésre nincs szükség.

A HTPC, azaz házimozsi-PC (*Home Theater PC*) olyan számítógép, amellyel tévét, DVD-t nézhetünk, zenét hallgathatunk stb. Ehhez természetesen be kell szereznünk a megfelelő hardvereket és szoftvereket.

Ezekből a definíciókból kitűnik, hogy az említett három kategória között lényegi különbség voltaképpen nincs – egy barebone rendszerből például odahaza néhány perc alatt mini PC-t, sőt akár HTPC-t is fabrikálhatunk.

felhasználásra készítették. Az *EZ915* – mint a nevéből is kitűnik – az Intel előző generációs lapkakészletére, azon belül is az integrált grafikus magot tartalmazó változatra épül. Az új technológiát képviselő eszközzel a kétféle processzorokon kívül valamennyi *LGA-775* tokozású egységet használhatjuk, a videovezérlő (már ha szükség van külön egységre) pedig PCIe szabványú lehet. Az *EZ915* az *AOpen* felső kategóriás házainál már megismert tükröződő, fekete színű előlapot és oldalborítást kapta, amelynek tisztán tartásához még mikroszemcsés törölkendő is mellékeltek. A gyártó figyelemessége másban is megmutatkozik: a kábeleket elvezetésre példás, és könnyen hozzáférhető a különféle bővíthetőketekhez. A mellékelt hűtőborda-ventilátor páros alaphelyzetben

nem a leghalkabb, szerencsére az alap BIOS-ának segítségével a fordulatszám – és így a zajszint is – nagy mértékben csökkenthető.

Régebbi technológiára (*Intel 865G*) épül az eleve HTPC célokra megalkotott masina, az *EA65-IL*. A belső tér hasonlóan rendezett, mint az *EZ915* esetében, így érdemes inkább a multimédiás célú kiegészítőket megvizsgálni. Az egyik 3,5 colos bővíthető kártyaolvasó került (a floppyról tehát mindenképpen le kell mondanunk), a csomagolásban pedig egy tv-kártya, valamint egy távirányító is lapul. Az infra eszköz végösszege az előlapra került, amelyen nagyméretű kijelzőt és a szórakoztatóelektronikai berendezéseknél szokásos navigációs gombokat találjuk. Mindezt már csak egy megfelelő szoftverrel kell kiegészíteni, hogy teljes értékű HTPC-nk legyen – az alkalmazás természetesen nem lehet más, mint az *InterVideo InstantON*. A saját operációs rendszert használó szoftver (amely a *Ypdownstool* függetlenül és meglehetősen gyorsan végzi a feladatait) segítségével tévét és DVD-t nézhetünk, lejátszhatunk audio és MP3 CD-ket, illetve kedvenc digitális fényképeink között tallózhatunk.

MSI

Az *MSI* termékpalettáján is csak Intel processzort használó barebone rendszereket találunk. Ezek közül a legjobban felszerelt változat *LGA-775* tokozást használ, annak ellenére, hogy még az *Intel 865G* lapkakészlete köré épül.

A cikkünkben szereplő készülékek részletes adatait megtalálhatják weboldalunkon, a www.cp.hu/tesztek/barebone.xls címen.

A készülék kialakítása meglehetősen látványos, a sötétszürke oldalsó borításnak és az előlapon elhelyezett alumínium betéteknek köszönhetően, ráadásul a gombok elhelyezése sem szimmetrikus. A felső lenyíló panel mögött van a helye az optikai meghajtónak, és alulra kerülnek a megszokott kimenetek, valamint a hatfunkciós kártyaolvasó. Természetesen a kijelző sem hiányozhat, amelynek ezúttal is akkor vehetjük igazán hasznát, ha a Windowsba való belépés nélkül szeretnénk DVD-t nézni vagy zenét hallgatni. Zenehallgatáskor egyébként a grafikus equalizer látványa sem utolsó.

A MEGA PC-t a kapcsolatteremtés minden formájára felkészítették: a betárcsázós interneteléshez ott a modem, az ADSL-hez és a Chellohoz a hálózati adapter, a noteszgéppel pedig – a Centrino, majd később a Sonoma platformnak köszönhetően – az egyre jobban terjedő WiFi-n keresztül kommunikálhat. Elégedetten nyugtázzhatjuk, hogy a tápegység oldalra került, nagyban elősegítve ezzel a többi alkatrész szellőzését.

A másik két MSI modell fapados kialakítású. Mindkettő a Hetis sorozat tagja, a különbség közöttük mindössze annyi, hogy eltérő lapkakészletet használnak (Intel 865G, illetve 915G), valamint más a CPU-k tokozása.

A Hetis familia alaplapjai fekvő házba kerültek. Integrált videokártya mindkét modellben van, és használnunk is kell őket, hi-

szen videokártya-foglalattal egyik modell sem bőszülkedhet. Ennek a helyén két PCI sínt találunk – hogy ez a megoldás mennyire jó, azt ki-k döntse el maga.

A Hetis 915-nél a hátlapon soros és párhuzamos portot nem találunk, ám sokkal fájább, hogy a videokimenet is lemaradt róla (a másik változatnál az S-Video és a DVI csatlakozó egyaránt megvan). Mindebből az

következik, hogy az említett készülék inkább csak egy olyan PC, amely kevés helyet foglal el a nappaliban, nem pedig alternatíva a háztartásban fellelhető szórakoztatóelektronika berendezésekre. Azért akadnak itt jó megoldások is: a 250 wattos tápegységet például úgy helyezték el benne, hogy a ventilátora egyúttal a HDD-t is hűvösöns tártja.

Shuttle

A Shuttle az a barebone-gyártó, amely rendre az elsők között jelentkezik újdonságok-

Barebone PC-k szerelése

Kedvet kapott barebone PC-t vásárolni? Nos, lehet, hogy kellemetlen meglepetés ér: az ilyen készülékek csomagolásában ugyanis csak egy félkész masina lapul. Elkeseredésre azonban semmi oka: Gyakorlat rovatonkban megmutatjuk, hogyan rakhatjuk össze barebone PC-jét.

kal: cikkünk készítősekor például már megjelent a kétmagos Intel processzort támogató, az Intel 845G lapkakészlet köré épített XPC. Magyarországra azonban csak lassan jutnak el a friss modellek, ezért be kellett érnie egy Intel 915G és egy nForce 4-es lapkával erősített változattal.

Panaszra persze így sincs ok: az SN25P-vel a ma elérhető legnagyobb teljesítményt mondhatjuk magunkénak, és ugyanez vonatkozik a küszöbön álló kétmagos AMD processzoros változatra is. Mivel az nForce 4-nek nincsen GPU-val erősített változata, az SN25P vásárlásakor illesztője bővíthető is be kell szereznünk. Nem árt, ha mindjárt tv-kártyával egybeépített típust választunk, a második slot ugyanis nem PCI, hanem PCI Express x1 csatló, amelybe egyelőre nem sok tv-kártya passzol.

Az alaplap felépítése egyébként meglehetősen furcsa: a bővítőkártya-helyek a másik oldalra kerültek, és a processzor is közvetlenül az előlap mögött következik. A szerkezet a digitális fényképezőgép-tulajdonosoknak is a kedvében igyekszik járni, hiszen kártyaolvasóval is felvérteztek.

A Shuttle az Intel hűveinek sem okoz csalódást: az SB83G5M az LGA-775 tokozású processzorokat fogadja. Integrált videokártyát itt is találunk, amelyet adott esetben PCI Express típusúval válthatunk ki. A memória esetében a lassabb, de olcsóbb DDR-400 mellett döntöttek a tervezők.

Külön említést érdemel a processzorhűtő, amely alacsony zajszint mellett nyújt nagy teljesítményt: a megtermelt hőmennyiséget négy hőcső szállítja a hátlapra, ahol egy nagyméretű hűtőborda, valamint egy 92 mm-es ventilátor gondoskodik annak elvezetéséről.

Higyed Gábor

Barebone, és ami még mögötte van

Barebone rendszert gyártani nemcsak trendi dolog, hanem meglehetősen jó üzlet is. Az eladások most éppen felütöttek: ilyen vagy olyan okokból, de egyre többen döntenek illesztője készűk vásárlása mellett. Van azonban még valami: mint az a képeken is látszik, meglehetősen egyedi kialakítású masinákról van szó, amelyekre pedig – kis töltszással – egész iparágat lehet ráállítani. Képzeljük csak el, mennyire illúziórömbölő, amint a gyönyörű, fekete színű

előlap mögöl kibújik mondjuk a DVD-író homokszínű tálcája ☺.

A lehetőséget felismerve a Shuttle több mint húszféle kiegészítőt kínál a vásárlóinak; ezek között DVD-író, billentyűzetet és 8 ms-os válaszidejű TFT monitort éppúgy találunk, mint WiFi adaptert, tv- és DVI-kimenetet, hordtáskát vagy éppen színes elő- és oldal-lapokat. Sőt, a barebone fanatikuskok még *Dusk & Down Modding Kit* is igényelhetnek!

Regisztráljon weboldalunkon! >>>

www.hcs.hu

Internet routerek,

Ethernet hálózati eszközök és

kiegészítők teljes választéka

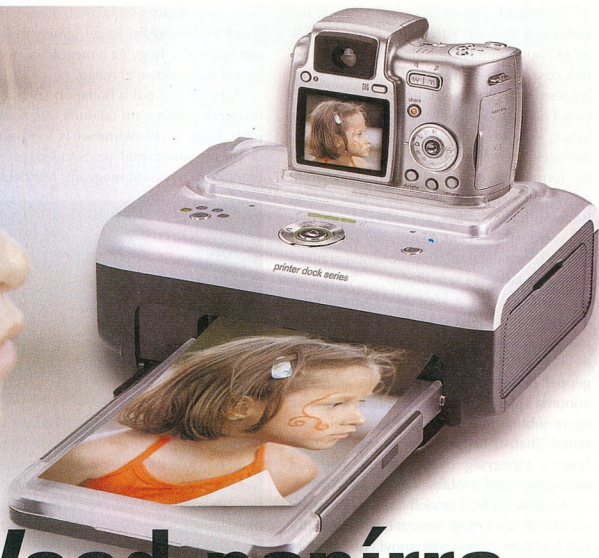

1142 Budapest, Tengerszem u. 2/A.
Tel: 467-0706 Mobil: 30/685-1796 Email: info@hcs.hu

Digitális fényképeink előhívásakor három lehetőség közül választhatunk: elvihetjük őket az egyre-másra szaporodó digitális fotólaborok valamelyikébe, elküldhetjük a képeket az interneten keresztül, és végül mi magunk is kinyomtathatjuk őket.

Tesztünkben azok számára igyekszünk segítséget nyújtani, akik az utolsó megoldás hívei.

Vesd papírra az emlékeidet!

Assan véget ér a nyár, és egyre többen térnek haza tele memóriakártyákkal. Ideje volna a legjobb képeket papíron is megörökíteni. A digitális technika előretérésevel a hagyományos fotólaborok ideje leáldozóban van – ma már a felvételek többségét digitális laborokban vagy otthoni fotónyomtatókon „hívják elő”. Bár ma már a legolcsóbb színes tintasugaras eszközökkel is többé-kevésbé fotóminőségű munkát végezhetünk, ha igényesebbek vagyunk, mindenképpen egy dedikált eszközre kell szert tennünk.

Egy printert akkor nevezhetünk fotónyomtatónak, ha számítógép nélkül, memóriakártyáról és/vagy fényképezőgépről is közvetlenül nyomtathatunk vele. Ehhez vagy beépített kártyaolvasóval, vagy megfelelő USB-csatlakozóval kell rendelkeznie. Igen hasznos, bár nem kötelező az LCD kijelző megléte – ezzel ellenőrizhetjük a képeket nyomtatás előtt.

Az otthoni használatra szánt „valódi” fotónyomtatók működési elvük szerint két csoportra oszthatók: az egyikbe tartoznak a [tintasugaras nyomtatók](#), a másikba a [hőszublimációs elven működő készülékek](#).

A papír az első

A tökéletes fotóminőséghez természetesen jó hordozóanyagra – azaz megfelelő papírra is – szükségünk van (legalábbis a tintasugaras nyomtatók esetében). A hagyományos fényképekkel egyenértékű nyomtatokat úgynevezett fényes fotópapírral készíthetünk,

míg a matt papírral lágyabb felvételeket kapunk.

A fotópapírok a normál papírokhoz képest jóval több tintát képesek elnyelni, ennek köszönhetően sokkal gazdagabb színárnyalatokat jelentenek meg. A nagyobb nedvszívó képesség többek között a bevonatban található apró csövecskéknek köszönhető, amelyek a kapilláris hatás révén magukba szívják a tintát, majd az abban található oldószer hatására összehúzódnak, magukba zárva a festékanyagot. Ez egyébként nemcsak a kép tartósságát, hanem vízállóságát is növeli.

Ebből is látható, hogy csak megfelelő papírt szabad használni: fotópapírként a „síma” médium elázik, fordított esetben pedig halvány, pasztell hatású színeket kapunk.

A jó minőségű fotó másik kritériuma a megfelelő tinta. A nyomtatógyártók tetemes összegeket áldoznak arra, hogy minél tökéletesebb festékeket állítsanak elő, amelyek

nagy színélességük, gyorsan száradnak, tartósak, bírják a fényt, és a kellő mértékben futnak szét a papíron.

A kész fotók tartóssága rajtuk is múlik: ha lehet, óvjuk őket a direkt napfénytől, és amennyire lehetséges, a levegőtől is. A legjobb megoldás, ha üveg mögött vagy fényképalbumban őrizzük őket, különben a napfényben található UV-sugárzás és a levegő oxigéntartalma lebonthatja a színeket alkotó festékekanyagokat.

Mobilról is printelhetünk

Canon Selphy DS700 A Canon sok-
sejtű nevű (a *Selphy* szó szerint „Önállókát” jelent) készüléke több szempontból is különleges: először is nincs saját kijelzője, mégis tökéletesen használható PC nélkül – köszönhetően TV-kimenetének és távirányítójának. E kettő jövőtől az aprócska LCD képernyőjével sokkal kényelmesebben tekinthetjük meg és választjuk ki az előhívandó fotóinkat – igaz, a képek megjelentése lehetne kicsit gyorsabb is.

Számítógép hiányában komolyabb kép-szerkesztési szolgáltatásokat nem várhatunk el a készüléktől, de a Canon más nyomtatóinál megismert *Photo Optimizer Pro* és *Vivid Color* szűrők itt is a rendelkezésünkre állnak. A Selphy természetesen keret nélküli nyomtatásra is képes, 10×15-ös papírra. Igazolványképek esetén többféle elrendezés közül választhatunk.

A beépített kártyaolvasó igen sokoldalú, egyedül az xD és a Sony-féle *Memory Stick* kártyákkal (Pro/Duo és Duo Pro) nem boldo-

HiTi 640 PS

gul. **PictBridge**-kompatibilis kamerákról közvetlenül is nyomtathatunk. Használhatjuk a beépített infraportot is – ezzel elsősorban a mobiltelefonokról nyomtathatunk, minden különösebb beállítás vagy a menüben való keresés nélkül.

Tartós fotók

HiTi 640PS A kizárólag termosublimációs fotónyomtatókat gyártó *HiTi* egyik csúcsmoddellje a *640PS*. A 10×15 centiméteres képek készítésére használható nyomtató számítógéppel és anélkül

is tökéletesen használható, beépített kártyaolvasójának és vezetékes – LCD kijelzőt is tartalmazó – távirányítójának köszönhetően.

Az álló kivitelű nyomtatóban – működési technológiájából adódóan – a festékszalagot és a papírcsomagot egyszerre kell cserélnünk. A dobozban egyébként öt kép ki-nyomatására elegendő „induló” készletet találunk – jól tesszük tehát, ha még a bolt-ban vásárolunk egy komolyabb készletet.

A készülék üzembe helyezése meglehetősen egyszerű: a felső gomb lenyomása után a szalag behelyezése négy, a papírtálcá megöltése és csatlakoztatása további hat másodpercet vesz igénybe.

A készülék kétféle üzemmódban használható: USB kapcsolaton keresztül számítógépre csatlakoztatva, saját meghajtójával, illetve önállóan, a beépített multifunkciós – CF/II, SD, MMC, SM és MemoryStick – kártyaolvasó segítségével. A meghajtóprogram egyetlen különlegessége a *Mirabelle* elnevezésű szolgáltatás, amely arra jó, hogy egy 3×3 képből álló mátrix segítségével megtaláljuk az ideális kontraszt- és fényerő-beállítást. A középső kép a változatlan eredeti, míg a többi a módosítások hatását mutatja. Az ízlésünknek megfelelő képre kattintva az középre ugrik. Ha elégedettek vagyunk a választással, a *Print* gomb megnyomásával ezt a középső képet kapjuk meg.

PC hiányában a printer saját vezetékes „távirányítójával” dolgozhatunk. A különféle beállítások és képek kiválasztására egy apró LCD kijelző áll rendelkezésünkre, ez azonban legfeljebb arra jó, hogy tájékozat-

Zsebpénzbarát ajánlat?

Digitális képeinkből háromféleképpen kaphatunk papírképet: internetes megrendelés útján, digitális kioszkban kidolgoztatva a képeket, valamint otthoni nyomtatással. Mindhárom módszernek megvannak az előnyei és a hátrányai – akár a ráfordított időt, akár az árat vesszük figyelembe.

Mint a táblázatból is kitűnik, az otthoni

nyomatás nem azért népszerű, mert takarékos, hanem azért, mert így bármikor percek alatt papírképet készíthetünk a számítógépen tárolt felvételeinkből. Ha azonban nem sürgét az idő, jobban járunk az internetes megrendeléssel – ráadásul a képek minősége és időtartóssága is jobb lesz annál, mint amit otthon el tudunk nyerni.

Technológia	Egy papírkép ára kb. (10×15-ös)	Átlagos várakozási idő	Megjegyzés	
Analog felvétel	80–120 Ft	1 óra–4 nap	Film+előhívás+nyagítás	
Digitális felvétel	Otthoni nyomtatással	70–120 Ft	1–2 perc	
	Internetes rendeléssel	40 Ft + szállítás, ha kérjük	1–3 munkanap	Az ár és az elkészülési idő függ az átvétel módjától
	Digitális öniskizsgáló fotólabborral	kb. 60–70 Ft	1 perc + utazás	

son a fotók minőségéről, finomabb munkákra már nem alkalmas.

Elemről is működik

HP Photosmart 385 A HP „vekninyomtató” sorozatának egyik csúcsmoedellje a 385-ös, amelynek az egyik legkülönlegesebb, ha nem is leghasznosabb szolgáltatása a mellékelt Bluetooth adapter. Ezzel nyilvánvalóan a fényképezőgépes mobiltelefonok egyre növekvő táborát célozták meg – kár, hogy ezeknek a telefonoknak a képminősége még nem igazán éri el azt a szintet, ahol érdemes lenne fotónyomtatót használni.

Az apró – tesztünkben az egyik legkisebb – készülék teljesen önállóan használható, ugyanis beépített kártyaolvasóval, meglehetősen nagymeretű LCD panellel és mindenre kiterjedő beállítási lehetőségekkel látták el. Ha szükséges, USB-csatlakozón keresztül PC-re is köthetjük, a beépített Lilon akkumulátor-nak köszönhetően pedig utazás közben is nyomtathatunk vele.

A számítógéppel a HP-tól megszokott módon használható, így erre nem érdemes több szót vesztegetni. PC hiányában szinte valamennyi memóriakártyáról (és a már említett Bluetooth adatterről is) nyomtathatunk.

Tintasugaras és hőszublimációs fotónyomtatók

A tintasugaras fotónyomtatók tulajdonképpen semmilyen sem különönböznék egyszerűbb társaiktól – a jobb minőséget speciális tinták segítségével érik el. Ennek megfelelően, ha éppen úgy adódik, normál nyomtatóként is használhatók, fekete-fehér szövegekhez és ábrákhoz. A jó minőséget nem különálló pontokkal érik el, hanem „festekek”: az egymás mellé/főlé érkező tinta-cseppek a művelet során összekeverednek.

A hőszublimációs nyomtatók csak és kizárólag fotók nyomtatására alkalmasak, szövegeikére nem. Működés közben speciális, hőre színeződő fóliát vasalnak az ugyancsak speciális papírra. A nyomtató a teljes

képet általában három vagy négy lépésben állítja elő, s mindegyikben egy-egy szintet visz fel a papírra. Az egyes képpontokat egy sok-sok apró fűtőelemet tartalmazó fej helyezi el a papíron; ebben a fejben az egyes fűtőelemek hőmérséklete nagy pontossággal szabályozható, így a színek „mélysége” is pontosan beállítható. A kész képet olykor színtelen lakkal fóliázzák, amely az utolsó menetben kerül a papírra.

Az eljárás legnagyobb előnye az, hogy az így előállított képek ugyanolyan tartósak, mint a hagyományos fotók, vízre, nedvességre nem érzékenyek. A speciális papír és fólia miatt azonban az alapanyag meglehetősen drága, ráadásul költségkímélő „draft” nyomtatásra, illetve előnézetre itt nincs lehetőségünk.

HP Photosmart 385

tunk. A képeket a nyomtató LCD kijelzőjén nézhetjük meg, és akár szerkeszthetjük is: automatikus expozíciókorrekció (*adaptive lightning*), vörösszem-eltávolítás, különféle színhatások (szépia, B/W és így tovább), valamint keretek állnak rendelkezésünkre. Speciális oldalarányú papírt

(10×30 centis) használva panorámafotókat is nyomtathatunk. Ha valahol elakadnánk, a beépített *Help* a legtöbb esetben áttegít a nehézségeken. Jó ötlet, hogy egy lapra több képet is nyomtathatunk, különféle elrendezésekben. A számtalan jó tulajdonság után jöjjön egy rossz is: a menü nagyon lassú, másodpercekkel kell várni a gombok lenyomása után.

Lassú, de jóképű

Epson PictureMate A HP masinájához némileg hasonlító, ám annál valamivel vastkosabb *PictureMate* szintén hordozható – a rajta elhelyezett fogantyú segítségével –, ám ennek ellenére csak hálózatról működik. A fotónyomtatók szokásos kiegészítői – a kártyaolvasó, az LCD kijelző – itt is megtalálhatók, ám a képernyő itt nem színes, és nem is alkalmas a képek megtekintésére, csak a nyomtató beállítására való. Ez a körülmény sajnos némileg korlátozza az önálló használatot, hiszen egy több száz képet tartalmazó kártyáról indexpeket készíteni elég nehézkes, más módon pedig nem választhatjuk ki a fotókat.

Természetesen jobb a helyzet, ha *PictBridge*-kompatibilis fényképezőgépünk van, ekkor ugyanis a fényképezőgépen kereshetjük meg a nekünk tetsző képeket, és a kinyomtatandó képek számát is itt állíthatjuk meg.

A kellékanyagok tekintetében egyedülálló módon egy nagyméretű, ám lapos egység tartalmazza a festékanyagot – ez sajnos azt jelenti, hogy bármely szín kifogyása esetén az egészet cserélnünk kell.

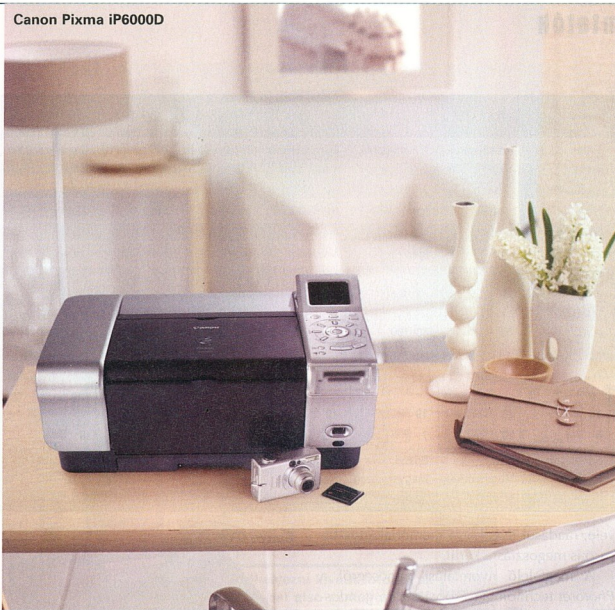
Szerintem...

A fotónyomtatók teljesítményének és minőségének legmegbízhatóbb fokmérője az általuk készített, „előhívott” fotó. Ezért mi is ezt tettük vizsgálat tárgyává: valamennyi masinának öt képet kellett produkálnia, szigorúan kártyáról. Azért választottuk az önálló üzemmódot, hogy kiszűrjük a meghajtóprogramok által alkalmazott sebességnövelő, illetve képjavitó eljárások hatását. Az öt kép közül három kifejezetten „mesterséges” volt: egyet a felbontásra, egyet a színhűsrege, egyet pedig a színátmenetek visszaadására optimalizáltunk. Végül két speciális fotót is kinyomtatattunk: egy megnövelt dinamikatartományú és egy közel 12 Mpixel-es nagyfelbontású képet. Ezek segítségével elsősorban a valódi képek esetében nyújtott teljesítményt vizsgáltuk, és az el-

ső segítségével az elkészülési időt is mértük. Ahol lehetett, a lehető legjobb minőséget választottuk, de nem kapcsoltuk be a különféle „képjavitó” algoritmusokat, hiszen ezek például a tesztábrákat tönkreteszik.

Az eredményeket értékelve, tisztán a képminőség tekintetében az *Epson PictureMate* és a *Photo R300* bizonyult a legjobbnak – igaz, ehhez az eredményhez a *Super High Quality* beállítás mellett messze a legtöbb időre is nekik volt szükségük. Emilitést érdemel még szép színei és a technológiának köszönhető tartósság miatt a *Sanyo DVP-P1*.

A legkényelmesebben a *Canon Selphy* használható – tv-kimenetének és távirányítójának köszönhetően –, amely kiváló felbontása mellett kissé a sárgászöldbe hajló színeket produkál. A mobiltelefon-fotósok a HP Bluetooth és a Canon IrDA képességeit díjazhatják meg.

Az extrák között megtaláljuk a két népszerű színeffekttust (B/W és szépia), és a képek egy-egy felnagyított részletét is kinyomtathatjuk. A zoom 1,2 vagy 1,5-szörös lehet, a képkivágást pedig kilenc különböző helyre állíthatjuk be.

A PictureMate legnagyobb korlátját azonban a használható képfelbontás jelenti: mindkét irányban legfeljebb 4600 pixeles fotókkal boldogul. Bár ez első pillantásra eléggé tűnik (4600×3450-es képméret közel 16 Mpixeles felbontást jelent), sok panorámafotó ennél hosszabb is lehet, és a számítógéppel készült grafikák is gyakran meghaladják az értéket.

A gazdaságos

Canon Pixma iP6000D A Canon igen sikeres Pixma sorozatának különleges darabja ez a masina: bár A4-es méretű asztali nyomtatóról van szó, ennek ellenére számítógép nélkül is használható. Ehhez kártyaalvasót (a márkatárshoz hasonlóan az xD és a MemoryStick Pro/Duo csak adapterrel használható), valamint felhajtható színes LCD kijelzőt és igen sok gombot kapott. A lehetőségek tárat gazdagítja még a közvetlen nyomtatás az infraportról és a PictBridge-kompatibilitás.

Nagyobb méretéhez képest az eddigieknél valamivel több funkciót kínál, elsősorban az egy oldalon elhelyezhető képek száma tekintve. A kiválasztható papírméreték

között találjuk immár a szabványos A4-es méretet is.

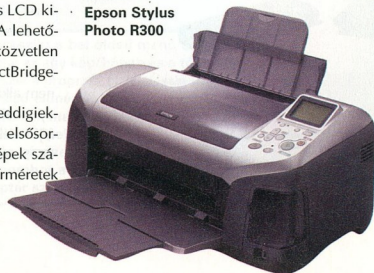
Ami a kellékanyagokat illeti, a Canon itt a nagyobb Pixma modelleknél használt nyolctintás rendszert alkalmazza, színenként különálló patronokkal – ezzel a lehető leggazdaságosabban nyomtathatunk, hiszen bármely szín kifogyása esetén elegendő csak az üres tartályt kicserélni.

A luxusszolgáltatások között említhető az automatikus fejjállítás – bár erre csak ritkán van szükség, akkor sem nekünk kell elvégeznünk: beépített érzékelője segítségével a nyomtató automatikusan elvégzi ezt a feladatot.

CD-re és DVD-re is nyomtat

Epson Stylus Photo R300 Akárcsak az itt bemutatott Canonok, a két Epson nyomtató is jócskán különbözik egymástól: míg az aprócska PictureMate csak 10×15 cm-es képek kinyomtatására használható, az R300 egy A4-es méretű asztali masina, amely el-

Epson Stylus Photo R300

További információk

A fotónyomtatás ma még nem éppen olcsó mulatság, így érdemes képeinket minél jobb formába hozni, mielőtt papírra vetnénk. Szerencsére ma már a nem tökéletesen sikerült fotóinkat könnyedén kijavíthatjuk: például élesíthetünk, vagy mondjuk világosíthatunk (sötétíthetünk) rajtuk, vagy éppen eltüntethetjük a vaku okozta vörös szemeket. A képváltás lehetőségeiről és eszközeiről *Szoftver rovatunk Képváltó szoftverek* című cikkében olvashatnak.

A vizuális fényképezésről is ejtünk néhány szót: a Hardver rovat *Búvártokok digitális fényképezőgépekhez* írásából tudhatunk meg számos érdekességet e témával kapcsolatban.

sősorban számítógépes felhasználásra készült. Ennek ellenére egy sokoldalú kártyaalvasóval és egy PictBridge-kompatibilis USB-csatlakozóval is kiegészítették, a PC nélküli feladatokhoz. Különlegességként egy CD/DVD nyomtatáshoz használható adaptert is beépítettek a masina elejére.

Sajnos a nyomtatót tetején található LCD kijelző itt is csak a beállításokhoz és menühöz használható, ám ez nem komoly hátrány: könnyen megtehetjük például, hogy egy sima A4-es lapon elkészítjük indexképeinket, majd ezek alapján használjuk el drágább, 10×15-ös fotópapírjainkat.

Ha színes monitorra lenne szükségünk, egy külön csatlakozást találunk az R300 hátoldalán – kár, hogy nem egy sima kompozit video került ide.

A „sima” nyomtatási lehetőségeket a szokásos effektek és szűrők egészítik ki, például a szépia, a fekete-fehér, valamint a különféle képváltó algoritmusok. Ezek hatását érdemes előbb próbanyomaton ellenőrizni, mert nem mindig javítanak a képen!

A takarékoság jegyében ez a modell is különálló tintapatronokat kapott, egész pontosan hat darabot, így a kiürült színnel együtt nem kell a többit is kidobnunk.

Panorámafotóból jeles

HP Photosmart 8450 A HP A4-es nyomtatói közül a legnagyobb a 8450-es – a Photosmart sorozatban egyedül az A3+ os 8750-es található fölötte. Ennek megfelelően minden megvan benne, mi szem-szájnak ingere: tizenegy kártyatípust fogadó kártyaalvasó, közvetlen nyomtatás PictBridge fényképező-

Nyomtató	Canon Pixma iP6000D	Canon Selphy DS700	Epson PictureMate	Epson Stylus Photo R300	HITI 640PS	HP Photo-smart 385	HP Photo-smart 8450	Sanyo DVP-P1
Nyomatási eljárás	Tintasugaras	Tintasugaras	Tintasugaras	Tintasugaras	Termotranszfer	Tintasugaras	Tintasugaras	Termotranszfer
10x15 cm-es kép elkészülési ideje (p/mp)	1:43	1:19	3:42	7:26 (SHQ), 2:30 (HQ)	1:15	1:49	2:16	0:46
A4-es kép nyomtatása	Igen	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem	Igen	Nem
Színes LCD kijelző	Igen	Nem	Nem	Nem	Igen	Igen	Igen	Nem
PictBridge/USB Direct Print	Igen	Igen	Igen	Igen	Nem	Igen	Igen	Igen
Extrák, érdekességek	IrDA port	Videokimenet és távirányító, IrDA port				Elemről is működik	Ethernet	
Egy 10x15-ös kép költsége (kb. Ft)	n. a.	n. a.	75	80-100	90	81	124 (hat színrel, három színrel 81)	120
Értékelés								
Felbontás (1-20)	12	14	20	19	10	13	12	16
Színek (1-10)	6	6	10	7	3	6	6	9
Forgalmazó	Canon Hungária	Canon Hungária	Epson Magyarország	Epson Magyarország	Origami Systems	HP	HP	Digitcam
Ár (Ft)	50 000	bevezetés alatt	51 790	38 990	50 000	54 990	69 990	50 000

gépekről, nyolc szín (sajnos a HP még mindig nem színenként osztja szét patronjait, így a kellékanyagokkal kicsit pazarlóan bánt) és így tovább. A készülék tetején található 2,5 hüvelykes LCD kijelző az önálló – PC nélküli – nyomtatásban játszik szerepet.

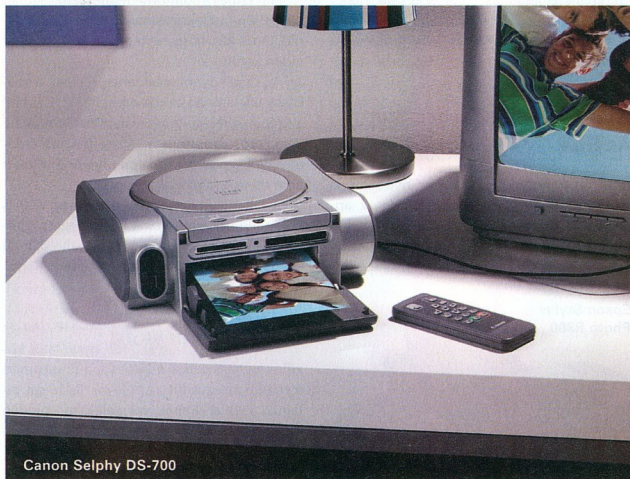
Mivel a 8450-es nem pusztán fotónyomtató, hanem egy meglehetősen gyors asztali masina is (a gyári adatok szerint maximálisan 20 lap/percre képes FF vázlat üzemmódban), természetesen USB-csatlakozója is van – meglepetésékként viszont saját hálózati adapterrel és 64 Mb-ás belső memóriával is ellátják. Ennek köszönhetően közvetlenül Ethernet hálózatról is nyomtathatunk

vele, ráadásul ilyenkor a memóriakártya-olvasó is megosztásra kerül.

A megfelelő nyomtatási minőségről a *Photret* technológia *Pro* változata gondoskodik, a nyomtató maximális felbontása pedig 4800x1200 dpi. A papírméret nem korlátozódik az A4-re: panorámaképekhez például speciális, 210x594 mm-es lapokat is használhatunk.

Csak fényképekhez

Sanyo DVP-P1 Igazi különlegesség a *Sanyo DVP-P1*: még véletlenül sem használható számítógéppel, csak és kizárólag PictBridge-kompatibilis

Sanyo DVP-P1

Canon Selphy DS-700

fényképezőgépről vagy a beépített kártyaolvasóról nyomtathatunk. Ehhez képest némileg hiányolható róla a színes LCD kijelző (vagy a tv-kimenet), hiszen így csak az indexoldal kinyomtatása után választhatjuk ki az előhívandó fotókat. Ez azért nem szerencsés, mivel – termoszublimációs eszközként lévén szó – az indexoldal kinyomtatására drága kellékanyagokat kell elpazarolnunk.

Az apró terméktől lézernyomtatóra emlékeztető printer az előlapon található nagyméretű LCD kijelző segítségével vezérelhető. A szolgáltatások között különösebb extrákkal nem találkozhatunk: index, igazolvány és „normál” képeket nyomtathatunk, keretes és keret nélküli kivitelben. Plusz funkcióként a készítés dátumát nyomtathatjuk még rá a képeinkre, illetve egy külön élesítési algoritmust is bekapcsolhatunk. A P1 ugyanakkor nem alkalmas például számítógépes grafikák nyomtatására, ugyanis igencsak érzékeny a fájlnevekre: beépített kártyaolvasója csak a DOS szabványú elnevezéseket támogatja.

Rosta Gábor

Egyéni naptár készítése lépésről lépésre

A komolyabb asztali tintasugaras nyomtatók a sima szöveges dokumentumok reprodukálásán kívül egy sor egyéb feladatra is kiválóan alkalmasak. Így például egészen professzionális minőségben állíthatunk elő segítségével személyre szabott „nyomdai” termékeket, mint amilyen egy falinaptár is.

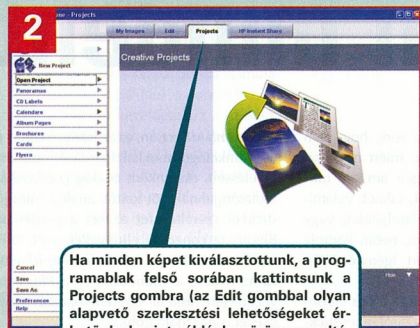
A HP tintasugaras fotónyomtatóinak a telepítőlemezén egy sor hasznos program is meglapul. Ezek közé tartozik a *HP Image Zone*, amely egy átlagos képességgé képnézegető és egy minden-napi szerkesztési feladatokra felkészített fotószerkesztő ötvözete.

A program néhány olyan szolgáltatást is felvonultat, amelyek segítségével profi nyomdákat megszegyenítő minőségben állíthatunk elő személyes „papírárut”, például falinaptár, meghívókat, brosúrákat vagy CD-borítókat. Lássuk tehát, miként készíthetünk saját kalendáriumot!

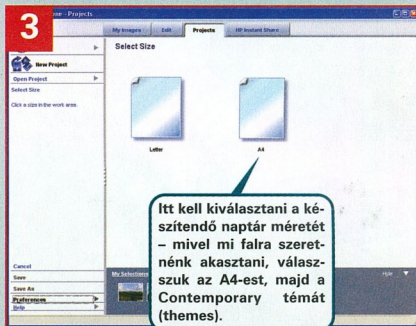
A nyomtató telepítése után alapértelmezésben a Start Menü/Program Files/HP könyvtárban találjuk az Image Zone programot – indítsuk tehát el! A nyitóképernyő a saját alapértelmezett fotós mappánkat mutatja (Dokumentumok/Képek).

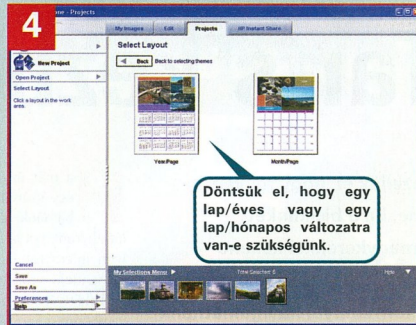
1 A naptárban elhelyezni kívánt fotókat az előnézeti képek bal alsó sarkában található négyzetre kattintva jelölhetjük ki, ha pedig más mappában tároljuk (netán már ki is válogattuk) őket, a bal oldali könyvtárstruktúrában mozogva érhetjük el a felvételeket.

2 Ha minden képet kiválasztottunk, a programablak felső sorában kattintsunk a **Projects** gombra (az **Edit** gombbal olyan alapvető szerkesztési lehetőségeket érhetünk el, mint például a vörösszem-eltávolítás). A bal oldali menüből több szolgáltatást is találunk, válasszuk ki most ezek közül a **Calendar!**

3 Itt kell kiválasztani a készítendő naptár méretét – mivel mi falra szeretnénk akasztani, válasszuk az **A4**-est, majd a **Contemporary** témát (themes).

4 Döntsük el, hogy egy lap/éves vagy egy lap/hónapos változatra van-e szükségünk.

5 Itt már a finomhangolás következik: a bal oldali menü **Select Photo Layout** pontjában választhatunk az egy kép/hónap és a több kép/hónap kivétel között. Ha nem tetszik a program által véletlenszerűen elhelyezett fotók sorrendje, az alsó előnézeti képek segítségével ezen is változtathatunk. Az **Add Occasion** menü segítségével egyedi napokat is kiemelhetünk – akár külön képek segítségével is (ezeket egyszerűen húzzuk rá az **Add Photo** négyzetre). Ha mindennel készen vagyunk, nyomjuk meg a **Print** gombot a bal felső sarokban, és keressünk egy szöveget a készülő naptár számára!

Tarts kézben mindent!

Képzeld el, hogy milyen lenne, ha a biciklinket kormánykerékkel kellene irányítanunk, esetleg autónkat botkormánygal navigálhatnánk a csúcsforgalomban. Biztosan megizzadnánk! Így nem meglepő, hogy a különböző számítógépes játékokhoz is más-más játékvezérlő dukál, így vezessünk bár autót, helikoptert vagy repülőgépet, biztosan a legjobb formánkat hozhatjuk.

Ha már úgy hozta a sors, hogy van egy számítógépünk, miért ne játszhatnánk is rajta. Igen ám, de mit? Játshatunk például amőbát, sakkot, valamilyen internetes játékot, kalandjátékot vagy valós idejű stratégiai játékot, netán komoly videokártyát és processzort igénylő FPS-t vagy szimulátort.

Általában senki sem szokta előre eldönteni, hogy ezután csak és kizárólag joystickkel irányítható játékokat játszik majd, másfajta játékokra rá sem néz. Az adott játékot kipróbálva dönthetjük el, hogy milyen játékvezérlőre van szükségünk. Nézzük most, mely játéktípusokhoz milyen eszközök illenek a legjobban.

Akcíójátékok

Az akciójátékok roppant népszerűek, a konzolokra írt legtöbb játék ebbe a kategóriába tartozik. Nem csoda, hogy a konzolok gyári játékvezérlője a *gamepad*, amely lényegében a billentyűzet kézbe fogható változata.

A *D-gomb* (direction, azaz irány) mellett színes funkciógombokkal (például automata tüzeléssel), esetenként analóg gombokkal a mutatóujjknál, sőt kettős analóg mini-joystickkel szerelték fel ezeket a perifériákat. Bizony, a konzolok elrígelyték a PC űr- és repülőszimulátorait, sőt az analóg irányítást is: az *X-Box*, a *Gamecube* és a *Playstation* vezérlésére immár kormányokat és joystickeket is használhatunk.

Logikai játékok

A logikai játékokban az a cél, hogy egy vagy több, az intelligenciatesztetket is megszügyenítő bonyolultságú logikai feladatot oldjunk meg. A legfőképpen a tanárok és a titkárműk által kedvelt *Paszliánsz* esetében a kártyák kiválasztása nem a pontosságon múlik, az égermutatóval akár percekig matathatunk a lapokon – ez a játék tehát nem igényel kü-

A sportjáték egyedül unalmas – szerezzünk egy társat hozzá! (PC Athens 2004)

lönleges vezérlő. A kártyajátékokon kívül népszerűek még a társasjátékok adaptációi (pl. a *Mahjongg*), de az interneten játszható sakk is kedvelt időtöltés. Ezek a játékok is beérik a hagyományos perifériákkal: az egérrel, illetve a billentyűzettel.

Sport a gép előtt

A sportjátékok külön világ: már az különleges élményt nyújt, hogy olyan tevékenységeket üzhetünk a fotelben ülve, mint a gerelyhajítás vagy a díjugratás. A teljesítményt itt úgy méri, hogy ki tudja a joysticket gyorsabban oda-vissza rángatni. Így azután nem csoda, ha ez a játéktípus is unalmassá válik egy idő után, no meg a szétgyilkolt joystick sem kellemes látvány.

Megjelentek hát a csapatjátékok szimuláló sportjátékok – például a labdajátékok. Ezekhez a legjobb kezelőeszköz a joystick, de a billentyűzet tíz gombját használva akár ketten is összemérhetik az erejüket. Ha nem csábít a többjátékos üzemmód, akkor talán az hozhat izgalomba, hogy olyan sportágakat is kipróbálhatunk így, amelyekhez ritkán jutunk hozzá a valós életben (ilyen például a golf vagy az fjszásat).

Kalandvagyóknak

A klasszikus játéktípusok közül a kalandjátékok voltak a legizgalmasabb, legváltozatosabb és a legtöbb ideig játszható – egyszóval megunhatatlan – játékok. Ezek lényege a történet, amelynek részesévé válhatunk. A grafika és a számítási teljesítmény azóta sajnos eluralkodott a kalandjátékokon: mindenki a szép, de kevés gondolkodást igénylő játékok felé húzott (vajon miért?). A nagy sikerű *Maniac Mansion* vagy a *Day of the Tentacle* elsősorban humorával hódított, a

Full Throttle a mozikba illő sztorijával, míg a még ma is élő *Larry* sorozat erotikával ötvözött humorával. Ezekhez mind-mind elég volt egy átlagos egér és billentyűzet, de az éles ész és a humorérzék sem ártott néha.

Vezess repülőt

A számítógépet azért találták ki, hogy számításokat végezhessünk vele. Amit nem próbálhatunk ki élőben, azt modellezzünk kell.

A Microsoft Flight Simulator alá bármilyen repülőgép beilleszthető: ez egy Boeing 737-es

Felső-középkategóriás videokártyák

Ha szeretjük a számítógépes játékot, és igazán inyencek vagyunk, akkor nemcsak megfelelő vezérlőről kell gondoskodnunk, hanem egy jó videokártya is elengedhetetlen. A felső-középkategóriás kártyákról *Hardver* rovatunkban olvashatnak. Azoknak, akik a jövő játékaire kíváncsiak, a *Játékok a jövőből* írásunkat ajánljuk a figyelmébe.

Segítünk telepíteni

Gyakorlat rovatunkban tanácsokat adunk a játékvezérlők zökkenőmentes telepítéséhez.

Éppen ezért talán a szimulátorok voltak az első olyan „játékok”, amelyek számítógépeken futtak.

Szimulálni persze sok mindent lehet, még életet (*Sims*) vagy egy vidámpark működését (*Themepark*), esetleg az üzleti életet (*Capitalism*) is. Ahhoz, hogy az autók viselkedését megszokjuk, sokat kell hibáznunk:

SOK JÓ ZENE KIS HELYEN IS ELFÉR

WWW.MP3CENTER.HU

mp3

EZAV

ORACOM

**Széles kínálat
Kedvező árak
A legjobb lejátszók
...mindez egy helyen**

**Bemutató termünk: 1107 Bp. Ceglédi út 1 – 3.
Telefon: 43-13-415**

Játékvezérlő típusa	Joystick					Kormány	
Név	Genius MaxFighter F-31U Vibration	RockFire	Saitek Cyborg Evo Force	Saitek Cyborg Evo Wireless	Saitek ST90	Logitech MOMO Force	Logitech Precision Force
Forgalmazó	G. Network Kft.	Kelly-Tech	C. Enter Kft.	C. Enter Kft.	C. Enter Kft.	Logitech Magyarország	Logitech Magyarország
Internet	www.genius.hu	www.kellytech.hu	www.c-enter.hu	www.c-enter.hu	www.c-enter.hu	www.logitech.hu	www.logitech.hu
Főbb jellemzők							
Tengelyek száma	3 (+1 digitális)	2	4	4	2	3	3
Gombok száma	10	3	12	12	3	10	14
Különleges kezelőszervek	Hat Switch, digitális gázkar	Hat Switch	Hat Switch, gázkar	Hat Switch, gázkar	Digitális gázkar (2 gombbal)	Botváltó	Botváltó, Hat Switch
Interfész	USB	Game Port	USB	USB	USB	USB	USB
Programozható	Nem	Nem	Minden gomb	Minden gomb	Nem	Igen	Igen
Hozzáadott programok (a meghajtóprogramokon kívül)	-	-	Saitek SST Programmer	Saitek SST Programmer	-	Logitech Profiler	Logitech Profiler
Különleges tulajdonság	Rázkodás két irányban (korlátozott Force Feedback), erőteljes tapadókorongok	-	Erő-visszacsatolás, állítható csuklótámasz és felső gombok dőlése két irányban	Vezeték nélküli, állítható csuklótámasz és felső gombok dőlése két irányban	Összecsukható, kézre állítható	Erő-visszacsatolás, jobb-bal oldalra helyezhető botváltó	Erő-visszacsatolás, 900 fokban elforduló kormány
Értékelés							
Ergonómia (1–10)	10	8	10	10	7	10	9
Szolgáltatások (1–10)	8	4	10	10	6	10	10
Hozzáadott érték (1–10)	5	2	9	9	2	7	7
Összpontszám (súlyozott, 1–100)	77	47	97	97	50	90	87
Plusz	Nagyon kényelmes és pontos, strapabíró jöszág, középállás az alján állítható	Korához képest pontos pozicionálású, van rajta Hat Switch	Kis méretben gigantikus erő	Működéséhez csak egy elem szükséges	Kis helyen elfér, akár egy nagyobb notebook-táskában is	Tökéletes MOMO versenykormány	2,5 körbefordulásra képes, mint az igazi sportautók
Mínusz	Középállásban egy picit lógó, a forgatógomb nem gázkar, hanem vezérsikkormány	Régi dizájn, csuklótámasz nélkül	Nincsen rajta főkapcsoló, a tápegységet pihe-néskor ki kell húzni	Állítható, de csak a mai kínálatban a legkényelmesebb	A digitális gázkar hagyján, de a három gomb bizony kevés	A Profiler nélkül mit sem ér	A váltó fűlek kis méretűek

▶ **A Sims atya, Peter Molineux legújabb játéka egy filmstúdiót szimulál (The Movies)**

▼ **Egy jó autószimulátorban a törést is pontosan modellezzük**

ki kell csúszni az útról, ütköznünk kell másokkal stb. Ezt a valóságban nem ajánlatos kipróbálni, válasszunk inkább egy jó fizikai megoldott autós játékot, mint amilyen a *Colin McRae Rally*. Ezen játsza némi fogalmunk lehet az autó viselkedéséről, a valóságos autó mozgását viszont csak kormány használatával ismerhetjük meg.

A játékkormányok jobb változatai három tengelyesek: egy a kormányé, egy a gázé és egy a féké. Ahol az utóbbi kettő közös tengelyen helyezkedik el, ott nem tudunk a játékban egyszerre gázt adni és fékezni. A hétköznapi autózást alapul véve ez nem nagy probléma, az autóversenyeknél azonban

Gamepad								Egér
Saitek 440	A4Tech Wheel Gamepad GP-11	Genius MaxFire G-08XU	Genius MaxFire G-12U	Genius MaxFire Libre Wireless G-12PS	Logitech Precision Gamepad	Saitek Cyborg Force Rumble	Saitek Cyborg P3000 Wireless	Razer Diamondback
C. Enter Kft.	Kelly-Tech	G. Network Kft.	G. Network Kft.	G. Network Kft.	Kelly-Tech	C. Enter Kft.	C. Enter Kft.	C. Enter Kft.
www.c-enter.hu	www.kellytech.hu	www.genius.hu	www.genius.hu	www.genius.hu	www.kellytech.hu	www.c-enter.hu	www.c-enter.hu	www.c-enter.hu

3	0	0	2x2 analóg vezérlő	2x2 analóg vezérlő	0	2x2 analóg vezérlő	2x2 analóg vezérlő	2
6	8+2 automata	8	12	12	10	12	12+1	7
-	Görgetőgomb	-	-	-	-	Rumble kapcsoló	-	-
USB	Game Port	USB	USB	USB, Playstation 2	USB	USB	USB	USB
Igen	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Minden gomb	Minden gomb	Minden gomb
Saitek SST Programmer	-	-	-	-	-	Saitek SST Programmer	Saitek SST Programmer	-
Gyorsan lefogat- ható, nem csak asztalon használható	-	-	Kapcsolható rázkódás	Vezeték nélküli (2,4 GHz) működés, kapcsolható rázkódás	-	Rázkódás (korlátozott Force Feedback)	Vezeték nélküli, felcserélhető analóg-digitális vezérlők, LCD kijelző	Nagy felbontás
0 5 10 8 7 8 77	0 5 10 4 6 2 40	0 5 10 9 6 2 57	0 5 10 10 8 4 73	0 5 10 8 5 4 73	0 5 10 8 5 2 50	0 5 10 10 8 8 87	0 5 10 10 10 8 93	0 5 10 8 9 8 83
Kijelzi az alkalmazott erőt, végre nem buszpedálok vannak hozzá	Olcsó	Dupla kapcsoló a mutatóujjainál, kényelmes fogás	Kényelmes felépítés, elég gomb	Kapcsolható analóg-digitális működés, dupla mutatóujj-gombok	Olyan, mint a klasszikus Gravis Gamepad Pro (és a Playstation) gamepadja	A rázkódás az apróbb ütésektől a robbanásig mindent jól visszaad	Kiváló anyagok, sok funkció, távirányítóként is használható, két akkumulátorral 24/7 órás játék (USB-s töltővel)	Megszokás után kellemes a pontossága, kézre esnek az extra billentyűk
A pedálok könnyen elmásznak előre	Meghajtóprogram floppy lemezen (legalább környezetbarát)	A gombok számához képest nagy	Az ezüstszínű gombok (D-Pad és gombok) nem harmonizálnak egymással	Az elemektől nehéz lesz	Nincs rajta semmi extra	A rezgésnek nincs konkrét iránya	Kevés letölthető játékprofil	Fehér furnérasztalon nehezen működik

DELUX

Új game design hardver eszközök a DELUX-tól!

Információ és a forgalmazók listája: www.delux.hu

Combo: MIDI ATX ház, Real 300W SATA PSU, Speaker, WebCam, RF KB.+Opt. Mouse

Most érkezett: Army FPS Game Design-Multimédia PS/2 Keyboard+Optical Mouse

már igen. Az utak egyenetlenségeit, az autóra ható erőket az erő-visszacsatolásos kormányval érezhetjük igazán.

A repülőszimulátorok egy része is az erő-visszacsatolásos (Force Feedback) technológiát használja, újabban viszont már ez sem követelmény, hiszen a modern kor vadászgépei a Flight-by-Wire eljárást alkalmazzák, amelynek a lényege az, hogy a botkormány nem a csűrőlapokat mozgatja, hanem utasítást ad a számítógépnek. Ha kihívásra vágyunk, olyan játékokat válasszunk, amely támogatja a Force Feedback technológiát, és inkább az első-második világháborús gépe-

Vannak nála szebbek, de ez a játék még a parlamentben is népszerű ☺

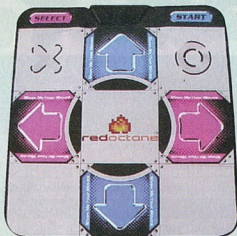
ket szimulálja. A légszavars repülőgépekkel lehet ugyanis igazán megtanulni repülni (lásd pl. Red Baron, Fighter Squadron és természetesen Microsoft Flight Simulator).

A repüléshez olyan analóg botkormányt válasszunk, amelynek harmadik, esetleg negyedik tengelye is van, gázkar formájában. A joystick tetején található, nagyon hasznos nézetváltó kapcsoló csöppnyi botkormányként működik (a neve Hat Switch), de vásárláskor mindenképpen teljes windowos támogatású típust válasszunk, a régebbiek ugyanis a tűzgombok, illetve a tengelyvégtérek egyidejű aktiválásával operáltak, ez pedig rázóssabb helyzetekben igen kellemetlen tud lenni.

Ha szenvedélyünk a játék, akkor mindenképpen kéztámaszos típust válasszunk, ha pedig a pénz sem akadály, az erő-visszacsatolásos típus is szóba jöhet. Márkás típus esetén garantált a megbízhatóság, de azért próbáljuk ki a fogását, nézzük meg a gombjainak az elhelyezkedését. Komolyabb programoknál (pl. a Flight Simulatornál) a billentyűzet is fontos játékvezérlő, nem hasonlít a repülő műszerfalához, ám nélküle még a motort sem tudjuk beindítani.

Játéktermi masinák

A Playstation-tulajdonosok ezen a táncpádon ugrálva fitten tarthatják magukat

Bármennyire is megcsodáljuk évekket ezelőtt a játéktermi gépek grafikáját, ma már egy jobb PC mellett nemigen rúgnak labdába. Egy dologban azonban még mindig verhetetlenek: a motorszimulátorokra rá tudunk ülni, a repülő-

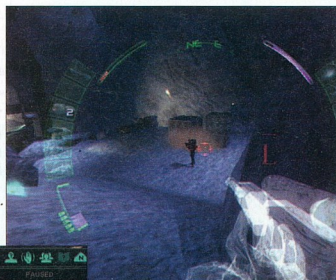
A nagyméretű képernyőhöz fénypiszolyt használhatunk a lövöldözős játékokban

szimulátorok még a nehézségi erőket is szimulálják a kabin mozgásával, a lövöldözős játékokban pedig méretes gépfegyverrel aríthatjuk az ellenséget. A síelő játékokban sílécce állhatunk, a jetski mozgása is reális, a táncolós játékokban pedig villogó dobogó figyelni lépéseinket.

Nemcsak a játéktérmeiben, hanem otthon is használhatunk azonban fénypiszolyt, táncszőnyeget és biciklit, feltéve ha olyan konzolunk és játékunk van, amely támogatja ezeket a perifériákat.

RPG, RTS – kaland és stratégia

Ugye sokan emlékeznek még arra, hogy órákon át a számítógép előtt ülve varázstárgyakat gyűjtögettek, hogy legyőzzék a pokol urát, Diablót? Akik igen, azok azt is tudják, hogy mi az a Role Playing Game. Az ilyen játékok nem igényelnek villámgyors processzorral és videokártyával felszerelt gépeket, cserébe megkövetelik a jó ítéloképességet és sok-sok fantáziát.

▲ Bármily meglepő, egy RPG lehet FPS is – csak így bizonyultabb

◀ A Sith erő többre képes, mint a Jedi erő – kapunk is érte tapasztalati pontokat

A stratégia, mint klasszikus játék, a magasabb rangú katonáknak még ma is kötelező kiképzési eszköze lehetne, elsősorban ugyanis a második világháborús eseményeket modellezte az alakulatok szintjén. Jó példa erre a Spektrum emulátoron is elérhető Arnhem vagy Desert Rats, PC-re pedig a klasszikus Panzer General sorozat.

A körökre osztott stratégia fejleszt ugyan a stratégiai érzéket, de sokak számára hamar unalmasá válhat. Azért, hogy ne csak a stratégiai érzék, de a gyorsaság is szerephez

jusson, kitalálták a valós idejű stratégiát (*Realtime Strategy*), amelyben nem csak hogy körök nincsenek, de a csapatok pontozása is másképpen zajlik. A *David Lynch* filmjére épülő, ma már klasszikus *Dune* volt az első sikeres RTS, a játékok azóta csak még szebb grafikát és az egyre gyorsabb processzornak köszönhetően még jobb mesterséges intelligenciát kaptak. És most már nem csak felülről nézhető pályán tornázhatjuk stratégiai érzékünket: a *Homeworld* például a térlátás fejlesztésében is kiváló – de csak annak, akit nem zavar, hogy térben kell gondolkodnia. Az irányítás továbbra is egérrel, esetleg billentyűzettel történik a *Red Alert*, az *Age of Empires* és az örök életű *Warcraft* sorozatokban, valamint a hozzájuk hasonló programokban.

FPS – csipőből tüzelni

Végül következzenek az FPS játékok. A három betű a *First Person Shooter* rövidítése. Ezekben a játékokban az akcióhős bőrébe bújhatunk bele, a világot pedig három dimenzióban láthatjuk. Ennek a műfajnak is van klasszikusa: a *Wolfenstein 3D* alig mutatott szebb grafikát a *Windows 3D* labirintusánál, akcióban viszont sokaknak hozott álmatlan éjszakákat. Ma már az egér használatát általános ezeknél a játékoknál, a *Wolfie*-t azonban – tessék megkapaszkodni – a kurzorgombokkal irányíthattuk (a *Ctrl* gomb emiatt ment tönkre sok billentyűzetet).

A fő ok, amiért nem használhattunk egeret, az volt, hogy nem lehetett le-fele nézegetni, ezért a lábunk előtt lévő tárgyakat sem láthat-

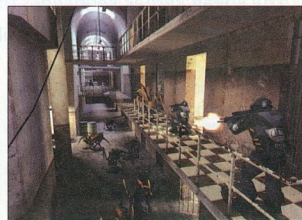

Hamar klasszikussá nőtte ki magát az Age Of Empires sorozat

Valóságú és izgalmas a legtöbb második világháborús FPS (*Brothers in Arms*)

tuk. Az egeret állandóan előre tologatni pedig igazán fárasztó feladat. Aztán jöttek a teljesebb térbeli szabadságot nyújtó *Doom*, *Quake*, majd *Unreal* és *Half Life* sorozatok, amelyek a grafikán kívül a valós idejű fizikai modellezés terén kínáltak újat, a cél azonban változatlan

Fizikai modellezése miatt technológiai díjat is nyert a *Half Life 2*

maradt: az ellenség likvidálása vagy egyszerűen csak a túlélés. A legfontosabb itt a célzás pontossága, ehhez pedig egy jobb billentyűzet-egér összeállításra van szükség. A „profik” különlegesen nagy felbontású optikai egereket használnak, az aljára teflonszalagot ragasztanak, és még grafikai trükköket (például szoftveres rendelést minimális grafikával, alacsony felbontás) is bevetnek azért, hogy minél hamarabb meglássák és eltalálják a képernyőn a kis méretű ellenfelet.

A gyors számítógép mellett gyors frissítésű és az átlagosnál nagyobb felbontású egeret ajánlanak, de a nagy felbontás mit sem ér villámgyors videokártya nélkül. Furcsa játék az FPS, ugyanis elsősorban a reflexeinket és az égerkezelésünket teszi próbára, de a csapatban játszható változatok a stratégiai érzéket (*SWAT*, *Splinter Cell – Tom Clancy játékok*), a tájékozódást (*Hitman*), a lopakodást (*Thief*), a háborús taktikát (*Operation Flashpoint* vagy éppen a most megjelent *Battlefield 2*) is fejleszti.

Köhler Zsolt

Így válasszunk játékevezérlőt!

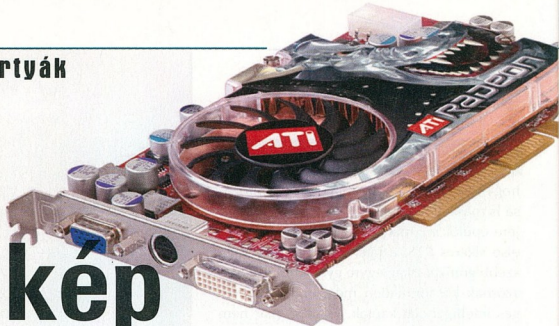
A játékevezérlő kiválasztásakor a legelőbb a játékostársak tapasztalatai alapján döntenek: ami másnak bevált, nekünk is jó lehet. Amikor viszont nem segít senki, csak magunkra hagyatkozhatunk. Tudjuk, hogy melyik játéktípushoz választjuk az eszközt, azt viszont már nem, hogy mit várhatunk tőle. Nézzük hát meg közelebbről is, fogjuk meg, nyomogassuk meg a gombjait! Ha ergonomiailag minden rendben van, nézzük meg a gombok számát, és a különleges gombok helyét és funkciójait! Ha *„Auto Fire”* feliratú gombtól és kapcsolóktól óvakodjunk!

A joystick és a kormány esetében vizsgáljuk meg a konstrukció strapabi-

rását: mikorog-e, lötyög-e valahol, például az illesztések mentén. A kormányról sokat elárul, ha egy cseppet magunk felé húzzuk, illetve tengelyirányban egy kicsit benyomjuk: ha már új állapotban is erősön lötyög, valószínűleg nem a legmasszívabb típus. Ha a sokat játszott, akkor nem megfelelő, alkalmi játékokra viszont az ára miatt még jó lehet.

Ha a követelményeknek megfelelő, nézzük meg a dobozát, kínálnak-e hozzá telepítő-, illetve profilkészítő programot. A profilkészítés azt jelenti, hogy a gombokat, tengelyeket tetszőlegesen programozhatjuk, így bármelyik játékkal működni fognak, de csak némi előzetes állítgatás után.

Ha már szaggat a kép

Ha számítógépünk csak nehezen boldogul a legújabb játékokkal, a folyamatos mozgás helyett inkább csak képregényt mutat, a legvalószínűbb, hogy cserélni kell a videokártyánkat. Mivel ennek az alkatrésznek az elavulási ideje ma már fél év körüli, olvasóink közül sokan kérnek segítséget tőlünk a legjobb videokártya kiválasztásához. Kérdéseikre alábbi írásunkban adunk választ.

Ha számítógépünkkel nemcsak dolgozunk, hanem aktívan játszunk is, a vártnál kisebb teljesítmény a nem megfelelő videokártya következménye. Ilyenkor a kártya nem tudja biztosítani a folyamatos mozgáshoz szükséges sebességet, és sürgősen el kell gondolkodnunk az eszköz cseréjén.

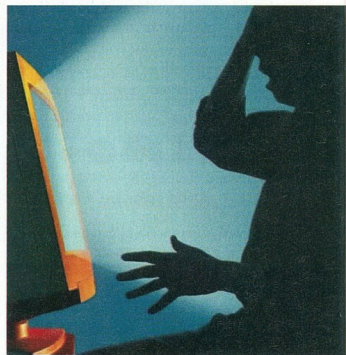
A játékok fejlődése egyébként egyre gyorsabb VGA adapterek bevezetését vonja maga után: azóta, hogy egykor a *GLQuake* megjelenése a *3dfx Voodooal* elindította a 3d-s gyorsítók forradalmát, a fejlődés egyre gyorsabb – ma már átlagosan fél évente teljesen új generációk jelennek meg. Ez annál inkább elismerésre méltó, hogy még a számítógép „agyát”, a processzor sem fejlődik ilyen ütemben. A GPU-k (Graphical Processing Unit, grafikus feldolgozó egység) bonyolultsága ma már meghaladja a CPU-két: az *NVIDIA* legújabb, *C70*-es processzorában (ez dolgozik a 7800-as szériájú videokártyákon) 304 millió (!) tranzisztor dolgo-

zik – ezzel szemben az Athlon64 X2, két processzormagjával és 2 Mbájtos gyorsítótárral megelégszik 230 millióval.

Mit tehetünk tehát akkor, ha grafikus kártyánk nem megfelelő teljesítményű? Kézenfekvő a megoldás: újat kell vennünk. Ez természetesen azt is jelenti, hogy pénzt kell kiadnunk – ami nem mindig öröm. Ha a pénztárcánk elbírja, természetesen megvethetjük a jelenlegi csúcsmoделlt is, amely általában (bármikor is nézzük) 120–140 ezer forintba kerül, és általában egy, esetleg másfél évig gondtalan játékokat biztosíthat. A másik lehetőség, ha egy-két lépcsővel lejjebb megyünk: lényegesen olcsóbban megússzuk, ha a nem sokkal lassabb, „felső-középkategóriás”, 60–80 ezer forintos kategóriából választunk.

Mikor fejlesszünk?

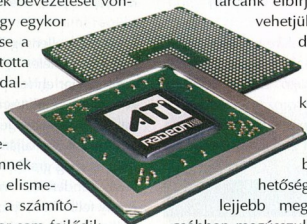
Mivel a számítógépünk teljesítményét – még a játékok közben is – nemcsak a videokár-

tya, hanem a CPU is jelentős mértékben befolyásolja, kérdés, hogy miként tudjuk megállapítani, mikor kell a processzort, illetve a VGA-kártyát fejleszteni?

A válaszhoz pár egyszerű tesztet kell futtatnunk kedvenc játékunkat felhasználva. Ha szoftverünknek van beépített sebességmérő funkciója, használhatjuk azt is, de a Direct3D-s játékok esetén letölthetjük a *FRAPS* névre hallgató programcskát is a www.fraps.com címről. Ezt futtatva a játék alatt folyamatosan megfigyelhetjük a gépünk által elért képráfrissítési értéket.

Ha ezt alacsonyank tartjuk, megpróbálkozhatunk először videokártyánk túlajtásával: erre remek eszköz a mai meghajtóprogramokba beépített gyári tuningpanel. Az *ATI Catalyst* esetében ezt *Overdrive* néven találjuk, *NVIDIA*-éknál viszont külön be kell

GPU	ATI			NVIDIA	
	R360	RV410	R430	NV43	NV40/41
Használt kártyák	Radeon 9800XT	X700, X700Pro, X700XT	X800	(6600) 6600GT	6800
Magsebesség (MHz)	412	400-475	400	500	325
Effektív memóriafrekvencia (MHz)	730	700-1050	700	1000	700
Pixelcsövezetek száma	8	8	12	8	12
Vertexcsövezetek száma	4	6	6	3	5
Memóriabusz szélessége (bit)	256	128	256	128	256
Átlagos bolti ár (Ft)	50-55 ezer körül (kifutó típusok)	50-55 ezer körül	65-70 ezer	50 ezer körül	65 ezer körül

kapcsolnunk – ezt megtehetjük például az *nVidiaHardPage* elnevezésű programmal (www.nvhardpage.com).

Igen jó megoldást jelent mindkét esetben a *RivaTuner* is, amely számos nagyon különleges beállítási lehetőséget kínál – segítségével többek között megpróbálhatjuk bekapcsolni a 6800 esetében kikapcsolt csővezetékeket (vagyázat, az veszélyes művelet!). Letöltéséhez látogassunk el a www.guru3d.com/rivatuner címre.

Az említett programok segítségével könnyen megnövelhetjük videokártyánk működési sebességét – persze nem kockáztat nálunk. A túlzott mértékű túlhatás egyfelől gyors ütemben instabillá teheti gépünket, szélsőséges esetben pedig a kártya fizikailag is megsérülhet. Vigyázat tehát!

Futtassuk le megint kedvenc játékunkat (és a FRAPS-ot) tuningolt videokártyánkon! Ha semmit vagy szinte semmit nem változik a teljesítmény, jó esélye van annak, hogy számítógépünk szűk keresztmetszete a központi processzorban keresendő. Ellenőriz-

képpen próbáljuk meg játékunkat eggyel magasabb és eggyel alacsonyabb felbontásban is játszani – ha ekkor sincs semmi változás, valószínűleg jobban tesszük, ha pénzünket inkább egy új processzorra költjük.

A csapatok

Akár tetszik, akár nem, mára a videokártyák piaca igencsak letisztult. A hajdani szereplők közül mindössz-

sze kettő maradt talpon (emlékszik-e még valaki az *Tseng*, a *3dfx*, a *Rendition* nevekre?), és bár léteznek még pár aprócska cég, amely időről időre piacra dob egy-egy videokár-

Játékvezérlők tesztje

Ha Ön valóban jó ízűen szeretne elmélyülni egy számítógépes játékban, akkor ehhez meg kell találnia az adott játéktípushoz legmegfelelőbb vezérlőt, hiszen míg egy autót kormánykérről, addig egy repülő botkormánnyal a legjobb irányítani. A választást igyekszünk megkönnyíteni a *Hardver* rovatunkban olvasható *Játékvezérlők tesztjével*.

tyát, ezek nem igazán tudják megszórítani a nagyokat. A két fő versenytárs az ATI és az NVIDIA, amelyek küzdelmében hol az egyik, hol a másik kerekedik felül. E sorok írásakor a leggyorsabb kártya az NVIDIA-é (a már említett *7800GTX*), de az ATI válasza – az egyelőre *R520*-as kódnevű GPU – sem várat már sokáig magára.

Ami a felső-középkategóriát illeti, az általunk megszabott árkategóriában (60–80 ezer forint közötti bruttó összegért) az NVIDIA-tól a *6600GT*, *6800LE* és *6800*-as chippel szerelt kártyákat találjuk, az ATI-tól pedig az *X700 Pro* és *X800*-as GPU-kat.

Ha vásárolni indulunk, elsőnek a GPU típusa felől döntünk. A videokártya márkája ma már csak másodrendű szempont: a nevesebb cégek is már egyre kevésbé térnek el a processzorgyártók által ajánlott referenciatervtől. Amennyivel többet fizetünk a márkanévért, annyival jobb hűtőmegoldást, illetve többletszoftvert kapunk a pénzünkért.

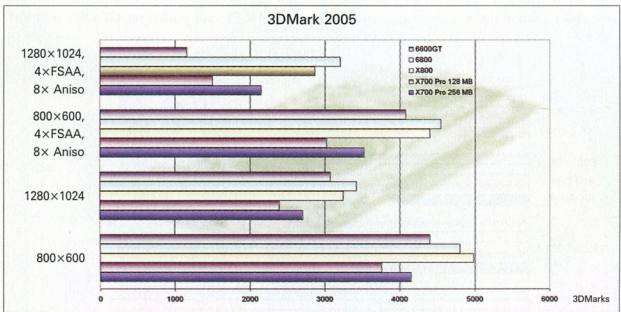
És most egy megjegyzés a HTPC-felhasználók figyelmébe: az általunk tesztelt kategóriában számukra egyértelműen az ATI a jobb választás: tv-kimennek könnyebben kezelhető, ráadásul szinte valamennyi modellnek van komponens kimenete is (szemben az NVIDIA S-Video és kompozit csatlakozóival), amely a lehető legjobb képmínőséget nyújtja.

Lássuk akkor most részletesen ezeket a GPU-kat!

ATI

Az ATI kínálatában szereplő – és az általunk felállított árkritériumnak megfelelő – két chip, az *X700 Pro* és az *X800* a legújabb generáció tagjai. Az előző generációhoz tartozó modellek közül az akkori legjobb, a *9800XT* ára is ezen a szinten van jelenleg – azonban csak a régebbi, AGP csatlakozóval felszerelt

Igy teszteltünk

Mivel felső-középkategóriás termékekről van szó, igyekeztünk a tesztkonfigurációt is ennek megfelelően összeállítani. A *PCI-Express*-szes tesztkonfigurációnk alapját egy *ASUS A8N-SLI Premium* alaplap adta, *Athlon64 3800+*-os processzossal. A *2x512 Mb*-os *DDR400*-as memóriát az *Experttől* kapott *Corsair 3200LL* modulokból raktuk ki.

Mind az ATI, mind az NVIDIA esetében a lehető legújabb hivatalos meghajtóprogramokat használtuk: az elsőnél az *5.6*-os *Catalyst*, a másodikonál a *77.72*-es *ForceWare* szoftvereket. A teszt során a következő játékokat használtuk:

- Half-Life 2
- Doom3
- Far Cry
- Battlefield 2
- Unreal Tournament 2004

Végül a mesterséges *3DMark 2005* mérőprogramot is lefuttattuk. A tesztek *800x600*, *1024x768* és *1280x1024*-es felbontáson végeztük el, először gyári alapbeállításokon, majd *4x*-es élsímitást és *8x*-os anizotropikus szűrést használva.

Mivel nem az egyedi modellek teljesítményét értékeltük (ennek túl sok értelme nem is lenne, hiszen alig van eltérés közöttük), a kapott értékeket GPU-k szerint átlagoltuk.

Mindkét eljárás a képminőség javítására szolgál: az élsímitást az alacsonyabb felbontásokon „lépcsőzetesnek” mutató ferde vonalakat és íveket hivatott kisimítani, míg az anizotropikus szűrés fő feladata a képen „távoliként” megjelenő tárgyak felbontásának javítása.

Szerintem...

Tapasztalatainkat összegezve kijelenthetjük, hogy a pálmát egyértelműen az X800-é – feltéve, ha sikerül egy kedvező árú eszközt beszerezni. A másik titkos favorit a GeForce 6800-as – ár/teljesítmény aránya ennek is igen kedvező. Az ol-

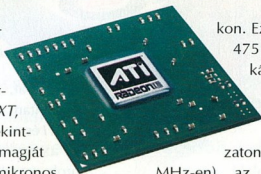
csóbb kártyák közül a 6600GT a jobb választás – néhány játékban még a 6800-as is lepipálja. Mivel ezek a kártyák már szinte minden mai játékot 1024×768-as felbontásban képesek futtatni, 4×-es élsimitással és 8×-os anizotropikus szűrővel, így különösebb kompromisszumot sem kell kötnünk a sebesség/képmínőség arány tekintetében.

változatban kapható (ha kapható, mert egyre inkább fog a boltok polcairól).

Tesztünk legöregebb vereszoje tehát a **Radeon 9800XT**, amely lassan két éves múltta tekintetét vissza. Az **ATI R360**-as magját használó kártyák még 0,15 mikronos csíkszélességgel készültek, a gyártó pedig az utolsó megahertzet is kipróbálta belőlük: így születhetett meg a „keréken” 412 MHz-es GPU-frekvencia. A beépített hőmérséklet-érzékelőnek és az ATI meghajtóprogramjában található intelligens tuningprogramnak köszönhetően a kártya terheléstől függően képes változtatni az órajelét – ha nagyon muszáj, akár 412 MHz fölé is.

A grafikus adapteren található 256 Mbájtnyi DDR memória 365 MHz-es órajelen üzemel – ez a látszólagos sávszélességben 730 MHz-et jelent. Igen hatékony a kártya hűtése: bár csúcsmodellről van szó, az ATI-nak sikerült egy csendes, és mindössze egyetlen helyet elfoglaló ventilátorral megoldania ezt a feladatot.

A következő – egyben a legfrissebb – generáció felső-középkategóriás GPU-ja az **X700**-as szériában használt **RV410**. Ez három változatban létezik: az **X700**, az **X700Pro** és az **X700XT** elnevezésű kártyá-

kon. Ezek rendre 400, 420 és 475 MHz-en működnek. A kártyákon 128 vagy 256 Mbájtnyi videomemória található, a két olcsóbb változatban GDDR (700 és 864 MHz-en), az XT-n pedig GDDR3 (1050 MHz-es működési frekvenciával). Érdemes megjegyezni, hogy az X700XT ritka, mint a fehér holló – ennek elsősorban az az oka, hogy a „sima” X800-as ár/teljesítmény arányban jobb nála, így nem igazán állná

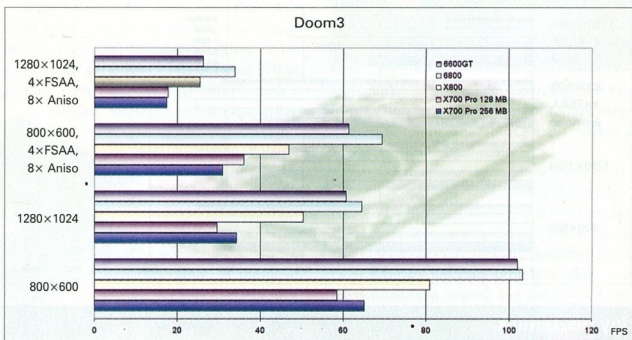
meg helyét a piacon. A következő „fokozatot” az X800-as kártyák alkotják – bár ezek többsége már kilóg az általunk vizsgált kategóriából, néha egész kedvező árú termékekkel is találkozhatunk a boltok polcain. Az itt használt grafikus processzor az **R430**-as, amely gyárilag 400 MHz-es órajelen működik, 128 Mbájtnyi 700 MHz-es DDR memóriával kiegészítve.

NVIDIA

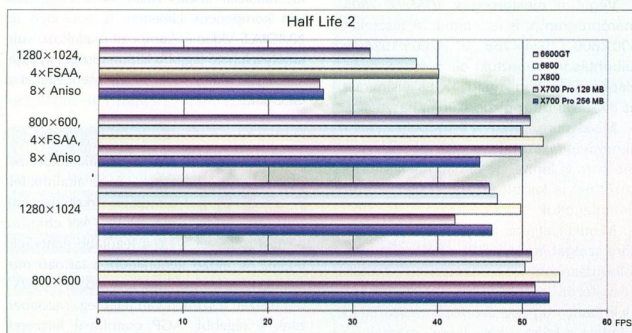

Lassan, de biztosan az NVIDIA is kezd talpra állni a GeForce 5xxx-es szériával kapcsolatosan elszenvedett vereség után – ráadásul a nyers sebesség tekintetében vissza is vette a vezetést az ATItól. A felső-középkategória számára az NVIDIA elsősorban a **6600GT**-s kártyákat ajánlja. A **6600GT** az **NV43** processzort használja, amely 0,11 mikronos csíkszélességének köszönhetően lenyűgöző frekvenciákra képes: a GT változat (tehát a gyorsabbik) 500 MHz-es működési frekvencia mellett is megelégszik egy kisebb méretű hűtővel. A GPU-val párosított GDDR3 memória

Doom3

Half Life 2

1 GHz-en dolgozik. Itt is megtalálhatjuk a magba épített és a dinamikus túlhatást segítő hőérzékelő diódot.

Egyfeljebb lépve a ranglétrán az **NV40/NV41**-es chipekkel találkozhatunk, ezeken alapul a **GeForce 6800** és **6800 LE**. Ez már az NVIDIA felső kategóriás processzora – csak éppen lebutítva: míg a 6800GT-ben és Ultrában mind a 16 pixelcsövetetik működőképes, addig a 6800-ban már csak 12, az LE változatban pedig csak 8 dolgozik – a maradék „szoftveresen” kikapcsolt állapotban marad. A működési frekvencia az LE változatnál 320, a simánál 325 MHz, míg a memóriáé 700 MHz minden esetben.

Rosta Gábor

Filmsztár lehetsz velünk!

Megjelent a **vox** mozimagazin jubileumi 100. száma,
amellyel most filmszerepet nyerhetsz!
További értékes nyereményekről
és a játék feltételeiről a **vox** mozimagazin vagy
a www.vox.hu oldalain olvashatsz.

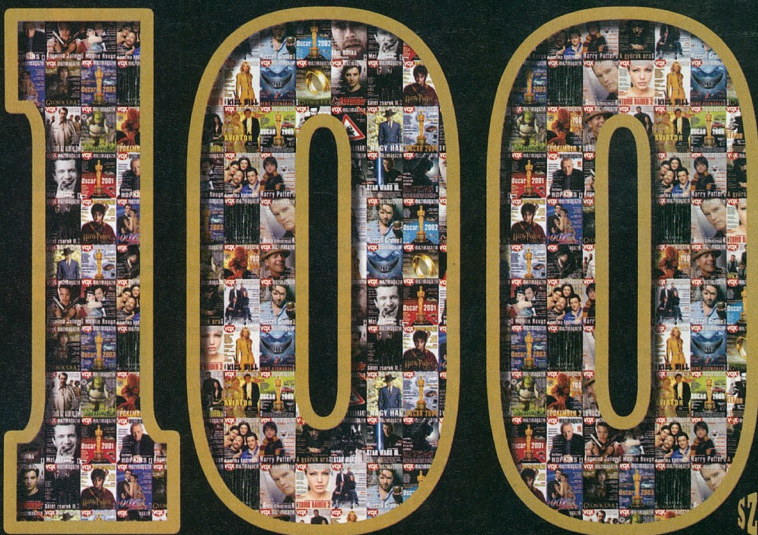
VOX
695 Ft

Magyarország legnagyobb filmmagazinja®

MOZIMAGAZIN
www.vox.hu

2005. augusztus

JUBILEUMI

1 SZÁM

A **VOX** mozimagazin-t keresd
az újságárosoknál és a jobb mozikban, tékákbán!

60 óra zene a zsebben

Két hét nyaralás. Igazán jól hangzik, ám annak, aki imád zenét hallgatni, ez már túl hosszú időnek tűnhet, hiszen a pár lemezt, amit ilyenkor magunkkal viszünk, hamar megunjuk, az egész gyűjteményt pedig mégsem vágthatjuk zsebre. Vagy mégis?

Az MP3-lejátszók három kategóriája – a flashmemóriás, a CD-s és a merevlemez modellek – között átmenetet képeznek az 1 colos merevlemezrel szerelt készülékek. Fizikai méreteiket tekintve alig nagyobbak, mint a szilárdtest memóriával szerelt készülékek, ám míg azok rendszerint legfeljebb 1 Gb-ás kapacitást kínálnak, ezek már 5-6 Gb-ás változatokban is kaphatók. Így akár teljes lemezyűjteményeket is képesek elnyelni: 5 Gb-ás az általánosan elterjedt 128–192 kb/s-os bitrával számolva azt jelenti, hogy 60 órányi zenét vihetünk magunkkal – ez pedig egy kétnapos háziuliban is ismétlődés nélküli szórakoztatást kínál.

Természetesen a merevlemez megoldásnak a kapacitás nyújtotta előnyök mellett több hátránya is van: a merevlemez mozgó alkatrészekből áll, tehát a rezgésre, leejtésre jóval érzékenyebben reagál, ráadásul az elemek kapacitását is jobban igénybe veszi. Ezt mi is megtapasztalhattuk: míg a flashmemóriás modellek akár egy napot is átvészelnének egyetlen töltéssel, addig ezek a készülékek 8-9 óránál nem bírják tovább. A fizikai méreteik tekintetében is hátrányban vannak, hiszen csaknem kétszer akkora, mint flashes társaik.

A legnagyobb CD-tárak sem versenyezhetnek egy 5 Gb-ás merevlemez kapacitásával

Ezek után joggal tehetjük fel a kérdést, hogy mi hasznuk van ezeknek a készülékeknek? A válasz természetesen a kapacitás: ha 5-6 Gb-ás tárhelyre van szükségünk, akkor nincs más választásunk, mint beszerezni egy ilyen lejátszót. Ennek tudatában a gyártók sem szívesen készítenek „fapados” merevlemez modelleket, amelyek szolgáltatásai és tudásintújtuk alapján rendszerint a csúcskategóriát képviselik.

Kedvenc zenénk szó szoros értelemben kéznél vannak

Egyszerű és nagyszerű

Apple iPod Mini Ha MP3-lejátszóra vágyunk, válasszuk egyből az Apple iPod Minit. Bár a különleges szolgáltatások területén nem veszi fel a versenyt a többi készülékkel (nincs benne sem FM rádió, sem felvételi lehetőség), a könnyű kezelhetőség, az MP3-hoz kapcsolódó funkciók és a külső tekintetében toronymagasan

kiemelkedik a többi közül. Ha valami miatt hiányolnánk az előbb említett „extrákat”, némi plusz pénzért a megfelelő kiegészítő megvásárlásával FM rádiós fülhallgatóra és felvevőmodulra is szert tehetünk.

Bár az eredeti „ipod-fehér” divatot teremtett, a többféle színben is kapható lejátszó ép-

Szerintem...

Tesztünkben ezúttal néhány gondosan kiválasztott modellt voltunkatunk fel. Éppen ezért az itt szereplő készülékek nem

pontozással minősítettük, hanem mindegyikről rövid, szöveges értékelést készítettünk. A legjobb lejátósó egyértelműen az *iPod Mini* lett, amely mind kinézetre, mind kezelhetőségben messze kimagaslik a mezőnyből. Bár a szolgáltatások területén alatta marad a versenytársainak (hacsak nem ruházunk be pár kiegészítőbe), ez legfeljebb azok számára lehet hátrány, akik nemcsak zenehallgatásra, hanem rádióhallgatásra vagy felvételre is használni szeretnék MP3-lejátósójukat. Ha tehát ezekre a funkciókra nincs szükségünk, a legjobb választás az *Apple* terméké lehet.

A rangsorban a következő az *iRiver H10*, amely ha nem is olyan barátságos, mint az iPod, számos további előnye van: többek között képnézegetésre is alkalmas, ezenkívül külön program használata nélkül is feltölthető zenével.

Igen jól sikerült lejátósó az *MP10 HD200*: mérete, tudásszintje jó, ár/teljesítmény aránya pedig kiváló.

Nagyon elegáns, sokat tud, de van néhány bosszantó hibája a *Creative Zen Micrónak* – például külön kell beállítani külső tárolóeszköznek. Ennek ellenére – ha kezelését megszoktuk – igen sokoldalú és kezes lejátósó válhat belőle.

Az utolsó a sorban a *DCube*, amelynek legnagyobb hátránya korlátozott kapacitása – ezért az árért inkább egy jobb 1 Gb-ot flashmemóriás készüléket válasszunk.

pen megfelelő méretű (102 grammos súlya még elviselhető), fehér háttérvilágítású kijelzője pedig kiválóan olvasható. Kezelőpanelje – amely egyszerre érintésérzékelő és billentyűs – rendkívül egyszerűen használható, a kézikönyvre gyakorlatilag soha nincs szükségünk.

Ami az MP3-lejátósról illeti, az iPod ebben csakugyan remekel: a kitűnő hangminőség mellett seregnyi előre elkészített EQ beállítás is rendelkezésünkre áll. A beépített akku méréseink szerint 7 óra 45 perc lejátózási időt biztosít – ez éppen csak elmarad a gyárilag megadott 8 órától.

Sajnos a lejátósó használatához mindenképpen telepítenünk kell az Apple programját, különben csak egy 5 Gb-ot külső merevlemezektől funkcionál. Az akku töltését az USB és a FireWire csatlakozóról, valamint a mellékelt hálózati adapterrel egyaránt megoldhatjuk, és természetesen a számítógépre is USB 2.0 vagy FireWire porton keresztül csatlakozhatunk.

Az iTunes szoftver segítségével a feltöltött számok cím, előadó és album szerint is kereshetők. Az extrák között találjuk a szövegfájlok megjelenítését, néhány PIM funkciót (a névjegytárat, a határidőnaplót, a to-do listát) és különféle játékokat.

Az okostojás

Creative Zen Micro Nagyon igyekszik, nagyon igyekszik a *Creative*, hogy lehagyja az iPodot, és bár jó úton halad, eddig még nem sikerült neki. Bár a *Zen Micro* sok szempontból többet tud, mint legfőbb versenytársa, épp a legfontosabb tulajdonságok tekintetében marad el tőle. Lássuk, melyek ezek a tulajdonságok. Felbuzdulva az Apple-féle érintés vezérlésen, a *Creative* is hasonlót alkotott, mivel azonban a kör alak már foglalt volt, ok inkább egy több gombból álló függőleges csúszkát készítettek (mint a képen is látható). Sajnos ez nehezebben kezelhető,

Nagyon okos, nagyon kezes

Így könnyű összehozni egy jó házbizulit

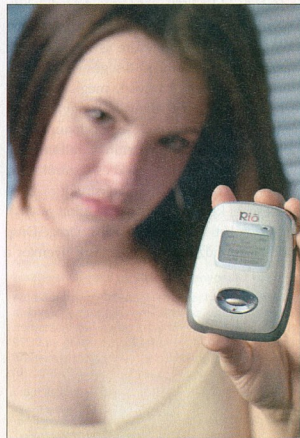
mint a kör – különösen nehézkes a mozgás a menüben és a listákban, és a kiválasztott pontot sem sikerül mindig eltalálni. Bár ez már inkább ízlés dolga, a kijelző tekintetében is a *Zen* húzza a rövidebbet: a nagyon jó felbontás és háttérvilágítás ellenére olvashatóságban még mindig az *Apple*-é a páma.

Lássuk akkor, mi az, amiben a *Creative* a jobb: ez nem más, mint a szolgáltatások száma. A megszokott MP3 funkciókon kívül FM rádió és diktafon is a rendelkezésünkre áll. Az előbbi ráadásul 32 állomást tud eltárolni. Nem kell szégyenkezni a PIM szolgáltatások miatt sem: névjegyeinket és határidőnaplónkat szintén magunkkal vihetjük (az Outlook-szinkronizáció révén).

Sajnos a szoftverek telepítése alól nem mentesülünk: a *Zen Micro* ugyanis megkö-

veteli a saját meghajtó telepítését – ennek hiányában legfeljebb a 2 Gb-ot méretű „hordozható háttértárat” érhetjük el.

A *Zen* saját programjával felmásolott fájlokat természetesen minden létező jellemző szerint kereshetjük, ezenkívül lehetőségünk van lejátózási listák előállítására és olyan finomságok létrehozására is, mint például a Nap Albuma vagy a Ritkán hallott számok előkeresése.

Nem csak férfiaknak

A szemrevaló

iRiver H10 A minőségéről és a szolgáltatásai számáról nevezetes *iRiver* első mini-HDD-s lejátósója a *H10*, amely rögtön egy különlegességgel indít: színes kijelzőjén ugyanis fotókat is nézegethetünk.

Ki mit tud?					
Lejátszó	Apple iPod Mini	Creative Zen Micro	DCube 150D	iRiver H10	MPIO HD200
Méret (mm)	91×51×12	84×51×19	88×50×20	96×55×14	86×61×20
Tömeg (g)	102	106	88	98	104
Elemélettartam (ó:prmp)	7:45:54	8:27:55	7:56:18	8:58:56	8:45:55
Kapacitás	4 Gbájt	5 Gbájt	1,5 Gbájt	5 Gbájt	5 Gbájt
Ár (Ft)	59 880	65 000	44 900	89 900	52 400
Forgalmazó	HDSys Kft.	Ramiris	Infopatika	Infopatika	ATComp

Maga a készülék az ebben a kategóriában már szokványosnak tekinthető érintőgombos megoldást elegyíti pár „hagyományos” billentyűvel. Az előbbivel a menükben és a listákban mozoghatunk fel-le, míg az utóbbiak az Enter és a kiválasztás funkciókat töltik be. Teljesen elkülönítve, a lejátszó oldalán helyezkednek el a lejátszás vezérlő Play/Pause és FF/REW gombok.

Bár ez az öszvérmegoldás is jól használható, a „tapipad” itt sem sikeredett fényesen: a megfelelő pont eltalálása némi gyakorlást igényel. Ennek ellenére könnyebben kezelhető, mint a Creative-é.

A szolgáltatások skálája a H10 esetében a legnagyobb: mint az egy színes kijelzős készüléktől elvárható, nemcsak zenék, hanem fotók megjelenítésére is képes. Bár a használathoz nem szükséges feltelepítenünk a mellékelt szoftvert, mégis jobb, ha ezt tesszük: ennek hiányában ugyanis egy sor szolgáltatásról kell lemondanunk. Így például nem kereshetünk album/előadót/szám címet szerint, csak és kizárólag az általunk létrehozott könyvtárstruktúra bővítésével kereshetjük meg az adott nótát.

A fotókat szintén egyszerű Drag&Drop módszerrel húzhatjuk át, ráadásul ilyenkor a

szolgáltatásokból sem veszünk. A további extrák között „természetesen” ott találjuk az FM rádiót és a különféle felvételi lehetőségeket is. Ezek maradéktalan kihasználásához azonban extra dokkolóegységre is szükségünk van – ennek hiányában csak a beépített mikrofonról és az FM rádióról vehetünk fel.

A szűrke eminenciás

MPIO HD200 Legtöbb versenytársával ellentétben a MPIO nem próbálta leutánozni az Apple tapipadját, ehelyett inkább a hagyományos gombokat választotta. A kezelőszervek jó része – egy jogdíjal és két gomb (meg a HOLD csúszka) – a HD200-as jobb oldalán kapott helyet. Az előbbitől a zeneszámokban és a menükben mozoghatunk, benyomásával pedig a szo-

kásos Enter, funkcióválasztás és más szolgáltatásokat érhetjük el. Külön gombra került a Play/Stop/Power és az Ismétlés/Rec funkció is. A hangerőt a lejátszó tetején található nagyméretű gombbal szabályozhatjuk.

Az energiaellátásról egy beépített Li-Ion akku gondoskodik, amely USB-ről nem tölthető, csak a mellékelt hálózati tápegységről. Jópofa – egyúttal igen hasznos – megoldás, hogy számítógépre csatlakoztatva az akku teljes kimerülése esetén is használható a masina, mivel az USB 2.0 tápját használja.

A készülék kezelése meglehetősen egyszerű: a számok felmósolása meghajtott nélkül, Drag&Drop módszerrel történhet, ha azonban az ID3 mezők segítségével szeretnénk keresgélni (szám cím, album, szerző szerint), akkor a mellékelt MPIO Manager programot kell használnunk.

A lejátszási lehetőségek mellett a beépített mikrofonról, a vonalszintű bemenetről és az FM rádióról egyaránt felvehetünk. A minőségi szintet mindhárom esetben 64 és 196 kbps között állíthatjuk.

Eljárt felette az idő

DCube 150D Összeállításunk „kalkuktojása” ez a lejátszó: bár 1 colos merevlemezrel működik, csak 1,5 Gbájtos kapacitást kínál – benne tehát egy régebbi HDD-t találunk. Az aprócska, gumirozott tapintású felső burkolat és a sötét titánszínű alsó rész igen elegáns megjelenést kölcsönöz a 150D-nek.

Sajnos a kezelés tekintetében a DCube nem sikerült valami jól: a kör alakban elhelyezett gombokon belüli „tér” forgatható, a legbelső gomb pedig megnyomható. Mindezek segítségével az összes funkció elérhető, ám nem igazán egyszerűen – különösen a tárcsa forgatása bizonyult nehézkesnek. Ha viszont hozzátudunk a kezeléshez, egész jó kis lejátszót tudhatunk magunkénak. A feltöltés itt sem igényel meghajtott, ám (ez kezd szokásá válni) csak akkor használhatjuk az ID3-as mezők nyújtotta keresési lehetőségeket, ha a mellékelt programmal másoljuk a nótákat.

A készüléket a szokásos szolgáltatások mellett vonalszintű bemenettel, mikrofonnal és FM rádióval is ellátták, a felvétel minősége pedig 64 és 192 kbps lehet. A menük és szolgáltatások felépítése egyébként meglehetősen hasonlít az MPIO HD200-hoz, ám itt egy különlegességgel is találkozhatunk: az opcionálisan megvásárolható távirányító segítségével az általunk hallgattatott zenét FM adásként is továbbíthatjuk (természetesen csak pár méteres hatótávolsággal), ami jól kihasználható például a gépkocsiban.

Rosta Gábor

Eppen Britney Spears szól

GERICOM notebook számítógépek nyári hitel akcióban

ACOMP

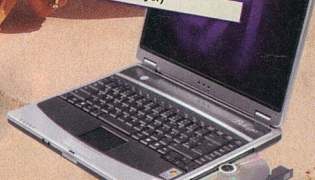
0 Ft, 0% THM

Vásároljon 0 Ft kezdőbefizetéssel számítógépet és vigye magával a nyaralásra is! Félretett pénzéhez nem kell hozzányúlnia és a többször részletek sem fogják földözni...

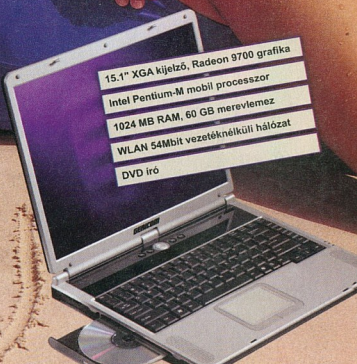
- 15.4" XGA GLARE kijelző (1280x800)
- Intel Pentium-M mobil processzor
- 512MB RAM, 80GB merevlemez
- NVIDIA GeForce 6600 videokártya
- 8.5GB dual layer DVD írő

- Intel Celeron-M mobil technológia
- 15.1" XGA kijelző
- 512 MB RAM, 40 GB merevlemez
- Intel Extreme Graphics 2
- DVD írő (8.5GB dual layer)

- 15.1" XGA kijelző, Radeon 9700 grafika
- Intel Pentium-M mobil processzor
- 1024 MB RAM, 60 GB merevlemez
- WLAN 54Mbit vezeték nélküli hálózat
- DVD írő

0 Ft + 13,720 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

GERICOM SUPERSONIC PCI-E 279,900 Ft

Ez a rendkívül atraktív gép a GERICOM vezetők típusa. Minden technikai újdonság megtalálható benne, amire csak szükségünk lehet. Az Intel villámgyors és alacsony energiagigényű processzora, a SONY által bevezetett X-Black extra ragyogó képernyő, az egyik leggyorsabb grafikus kártya, a GeForce GO 6600, DVD írő, több óras akku idő és minden munkára elegendő 80GB merevlemez. Természetesen beépített WLAN (vezeték nélküli) hálózati kártyával és memóriakártyánkat olvasó 5in1 kártyaolvasóval is fel van szerelve. Ultra vékony kivitelben (28mm) és kategóriájában a legkisebb súllyal várja Önként.

- 15.4" XGA GLARE (1280x800) kijelző
- Intel Pentium-M 740 processzor, 1730MHz
- Intel 915PM chipset
- 512MB DDR2-533 RAM
- 80GB merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD +/- RW írő
- nVIDIA GeForce GO 6600 128 MB DDR3 PCI-Express
- S-Video kimenet
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- Gigabit LAN 10/100/1000Mbit
- Intel PRO/Wireless LAN 2915 ab/g

- FireWire IEEE1394
- 4x USB v2.0 port
- Infra port
- AC'97 2.1, SPDIF
- 5in1 kártyaolvasó (XD/MMC/SD/MS/MS Pro)
- Digitális 3D hangkártya
- Külső monitor, mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 383 x 286 x 28mm, 2.75kg
- Power DVD Solution, Nero Burning ROM, Samsonite hardtáska ajándékkal

0 Ft + 6,269 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

GERICOM BELLAGIO 127,900 Ft

Mobilitás és modern kiépítés kiváló áron. A GERICOM BELLAGIO igazán mindent tud, amit a nagyzok, de más gyártókhoz képest jelentősen kedvezőbb áron! Intel chipset és Intel Centrino technológia, villámgyors legújabb generációs DVD írő, bőszeges memóriakapacitás és ergonomikus kialakítás.

A nagyméretű kijelzőn kényelmesen dolgozhat, de mégsem kell aggódnia a gép hordozhatósága felől, hiszen mérete és tömege kategóriájában a legjobb.

- 15.1" XGA (1024x768) kijelző
- Intel Celeron-M 340 processzor, 1600MHz
- Intel 852GM/GME chipset
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- 8x Double Layer 8.5GB DVD +/- RW írő
- Intel® Extreme Graphics 2, max. 32MB memory + TV-OUT
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- 4x USB v2.0 port,
- MiniPCI csatlakozó
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Digitális 3D hangkártya
- Külső monitor, mikrofon és fejhallgató csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326 x 277 x 36mm, 2.7kg

0 Ft + 10x 23,990 Ft + ÁFA THM: 0%

BUDAPEST BANK

GERICOM EGO 239,900 Ft

Nem kell lemondania a felsőkategória luxusáról, ha 0 Ft kezdőbefizetéssel, akár 0% THM-el szeretné már ma hazavinni egy igényes kivitelű, könnyed noteszgépet, amely sora nyeri a tesztekét.

A megerősített magnézium házaz gép Intel Centrino technológiát használ. Wireless LAN segítségével bármely vezeték nélküli hálózathoz csatlakozhatunk. A 4in1 kártyaolvasó azonnal fogadja digitális fényképezőkink adatait, a nagysebességű DVD írő 4.7GB adatot archiválhat, vagy jatszva elkészítheti saját DVD házi mozikat is. A 15" kijelző vékony keretével elegáns és könnyed benyomást kelt.

Az extra csendes hűtési rendszer hatékonyan végzi a dolgát, így a gép meglepően halkan és alacsony hőmérsékleten üzemel. Ne felejtkezzünk el az ATI 9700-as grafikus kártyájáról sem, mert ezzel minden grafikus alkalmazás és játék kiváló teljesítménnyel fut.

- 15.1" XGA (1024x768) kijelző
- Intel Pentium-M 735 processzor, 1700MHz
- 1024MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- DVD-RW írő meghajtó
- ATI Radeon 9700 Mobility grafikus kártya, 64MB DDR RAM +TV-OUT
- Wireless LAN (802.11b/g) beépítve
- Fax Modem, EtherNet, FireWire

- 3x USB 2.0 port,
- PCMCIA csatlakozó
- 4in1 memóriákártya olvasó
- Külső pHázamos monitor, mikrofon, fejhallgató csatlakozó
- 329mm x 280mm x 32mm, 2.9kg
- GERICOM hardtáska ajándékkal
- Windows XP HOME, PowerDVD5, Pinnacle Instant CD/DVD BSE

Az 2005.07.01-től 2005.08.31-ig érvényes, csak az ilyen módon megkötött termékek. A hitelről szól a Budapest Bank Rt. Minden esetben fennmarog! Ez a hirdetés nem minősül ajánlattevő A fenti adatok tájékoztató jellegűek, a pontos díjértékszámítás a Budapest Bank a jóváhagyás napján határozza meg. A részletes tájékoztató érdeklődők a helyesben vagy a Budapest Hitelbank Rt. 1450-55-55-ig szolgálnak. A hitelkötés szerződés közzétételével.

Nézz szembe a delfinnel!

A digitális fényképezőgépek lassan hozzánk nő: magunkkal visszük a kirándulásokra, a nyaralásokra, a családi eseményekre, hiszen mindig akad megörökítenivaló. A víz alatti világ azonban eddig tabunak számított, hiszen a masinák többsége aligha bírna ki egy kiadós fürdözést. Ám ma már ez sem jelenthet problémát, hiszen a legtöbb típushoz kaphatunk vízálló bűvártokot, így akár egy delfint is lencsevégre kaphatunk.

Megszaporodtak a bűvártokhirdetések mind a nyomtatott, mind az internetes sajtóban. Ez két dolgot jelezhet: vagy valódi keresletet, vagy a gyártók behatolási szándékát egy eddig feltáratlan területre. Tapasztalatom szerint ugyanis az igazán keresett dolgokat nem reklámozzák, mert anélkül is fogynak. Van egy rövid időszak, amikor még nem terjedt el az újdonság, akkor még kínálják, és ha nagyon sikeres, akkor egyszer csak elhallgat a reklám – majd a túlkínálat idején erősödik fel újra. A digitális fényképezés éppen ebben a szakaszban tart – a víz alatti tartozékoké pedig a koraiban. Mi éppen az átmeneti időszakban néztük meg, hogy mi mindent találunk az üzletekben.

Miről is van szó?

A tokok és a fényképezőgépek szorosan összetartoznak. Ami nem meglepő, tekintve, hogy a bűvártok nem más, mint egy szétnyitható, tömített doboz, amelyen keresztül szintén tömített gombok, forgatók és egyéb kezelőszervek segítségével lehet működtetni a fényképezőgépet. Miután általában még ugyanazon gyártó különböző típusú fényképezőgépein is teljesen más a kezelőszervek elhelyezkedése, a bűvártokok sem egyformák. (Vannak kivételek, például Canon Powershot A510 – 520 ikerpár, de ez csak erősíti a szabályt.)

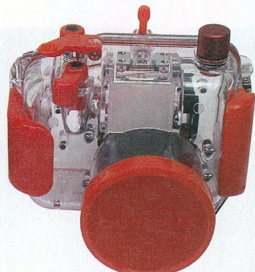
Érthetően nagyon lényeges szempont a tömítés és a tengervízállóság. A bűvártokok

Fuji F10 Zoom és a hozzá való tok

anyaga általában polikarbonát, egy kemény, átlátszó, ellenálló műanyag. Egyetlen nyomógombhoz a búvártok kell egy rozsdamentes acélrudacska, külső fej, belső fej, rozsdamentes rugó – és a tengervízálló O-gyűrű, amely a ház és a rúd közötti tömítésre szolgál.

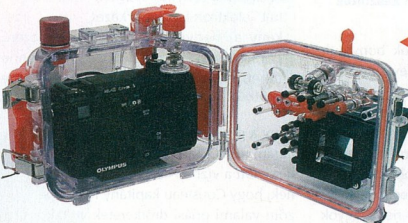
A gép és tengeraltjárója: Olympus C-770 Zoom és Olympus PT-022 tok

A búvártok hagyományos része a lencse előtti optikailag sík nyomássaló „ablak”, ehhez a digitális kor a hátlapnál is hozzátehető volna valami hasonlót az LCD megsemmisítése kedvéért, de nem így történt, később majd elmagyarázzuk, miért. Azért az LCD helyén meghagyják a doboz saját falát, hogy láthassuk a képet, de az is lehet, hogy magától marad üres ez a terület, mert a gépen sincs itt kezelőszerv.

A „civil” búvártokok 40 méteres mélységig használhatók, mert a „civil” búvártanfolyamok maximum 30 méteres merülésre képezik ki az érdeklődőket. Ennél mélyebbre már csak különleges gázkeverékkel lehet lemenni, és programozottan kell feljönni – és különben is 3 bar is már szép nagy nyomás.

Fejlettebb (és drágább!) megoldás a Nikon D70 zománcozott alumínium háza

◀ Behelyezés közben. Figyelemre méltóan szellemes a különféle kezelőelemek tömített működtetésére kieszelt megoldás

▼ Ezt látja a kezelő – a víz alatt, elmosódva és csúszósan. A hátlapi piros forgatóval lehet a gépet ki- és bekapcsolni

Alámerültünk

Nos, mindent ki kell próbálni, mert minden tapasztalat gazdagítja a személyiséget. Az *Olympus Magyarország* – amelyet először felkerestünk – rögtön a rendelkezésünkre bocsátott egy PT-022 típusú búvártokot, a bele való *Olympus Camedia C-770* fényképezőgéppel. Gondolatébresztő volt, hogy a tokhoz két, a csomagolástechnikából ismert páraelnyelő zacskócskát mellékeltek. A „száraz” próbálkozáshoz meg főlöleslegnek látszott egy felcsavarható, meglehetősen nehéz, de műanyag bevonatú vasdarab.

Elmentem a Dagály strandra az eszközökkel és a témával (a gyerekkel) felszerelve. A gép bekerült a tokba, ahogy otthon kipróbáltam, a tok összezáródó peremén levő tömítésnek patyolatlatszának kell lennie, ami a homokos tengerparton nehezebb követelmény, mint a Dagályban, de mégis. A tekintélyes békázarak bizalomgerjesztően becsattantak, majd beereszkedtem a tokkal a medencébe.

Az első döbbenet, ami ért, hogy a tok hosszan buborekelt, ami csak egyet jelenthetett: megy bele a víz. Azonnal kikapartam, de a tüzetes szemlélés is száraznak mutatta

Még több érdekesség

Amennyiben képeit papíra szeretné vetni, akkor Hardver rovatunk dedikált fotónyomtatókról szóló cikkét ajánljuk a figyelmébe.

Ha viszont fotót jobb formába kívánja hozni, akkor a Szoftver rovat *Képváltó szoftverek* írását érdemes elolvasnia, s kipróbálnia, melyik program felel meg legjobban az igényeknek.

44. és 94. oldal

Goomp-Ker

Számítástechnika A-Z-ig

www.coomp-ker.hu

Ugye, nemcsak a fényképezés az élmény? A felvételek a Dagály strandon készültek

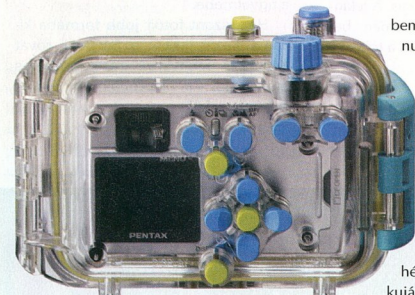
a belvilágot, a buborékok a tok bonyolult zugaiból ártatlanul menekülnek levegőnek bizonyultak.

Második döbbenet, hogy a meglehetősen nehéz tok, benne a fényképezőgéppel vidáman úszott a vízben. Nos, az imént említett vasdarab ahhoz kellett, hogy a tok „lebegjen”, ne merüljön el, de ne is törekedjen föléle.

Mert a harmadik döbbenet – nem vagyok gyakorlott könnyűbúvár, nem palackkal mérültem a Dagályban – hogy kifejezetten nehéz a víz alatt maradni. Külön technika, hogy vesz az ember egy nagy levegőt, kifújja, majd azonnal vesz egy feleakorát, no és ekkor lehet lemerülni. A teljes lélegzettel a tüdőben az ember sokkal könnyebb, mint a víz, csak úszással lehet lemerülni, de akkor melyik kezemben van a gép?

Ahhoz, hogy az ember fényképezzen, legalább 30 másodpercig lent kell maradni. Megfelelő kondíció kell hozzá, főleg a tizedik-huszádik alkalommal egymás után... Azt tudjuk, hogy a gépek késnek, de hogy ez a víz alatt mennyire kínos?!

Különbözik is baj van a látással. A búvárszemüveg körülbelül 2 centire van az ember szemétől, az úszószemüveg meg optikailag nem tökéletes, akkor sem, ha száraz, de általában inkább kicsit párás. Szóval, nem-

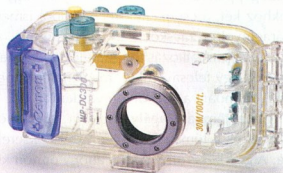
Jól látszik, hogy a tokok mennyire az adott típushoz illeszkednek

Búvárcsákó

Volt valaha olyan megoldás is, hogy lágy, átlátszó zacskóba tették a gépet, csak a lencse előtt volt egy kemény lüszke. A gombokat és tekerőket a burkoló hajlékonyságának kihasználásával lehetett kezelni. Úgy tűnik, hogy a „pofonegyszerűség” nem volt összeegyeztethető a biztonsággal, mert mostanában már nem találunk ilyen lágy tokokkal. A digitális fényképezőgép, mint bonyolult elektronikus szerkezet, igen érzékeny a nedvességre. Már az egyszerű páralecsapódás is működésképtelenné teheti. A tengervíz tömeges behatolása

hogy a gép optikai keresője használhatatlan, az LCD-je is éppen csak észlelhető. Ott a vízben észébe jut az embernek, hogy Cousteau kapitány fényképezőin valami óriási drótkeretek voltak a keresők – hát ezért.

Fél lélegzétvételrel a tüdőben a tendők meglehetősen soknak tűnnek: lemerülni, célba venni a témát úgyahogy – az is mozog ám! – a búvártokon nem lehet érezni, hogy félig van-e nyomva az exponáló, elsütni, majd lélegzethez jutni, végül tapasztalni, hogy

Ezzel a tokkal akár 30 méter mélyre is lemerészkedhetünk

bemozdul, és-vagy használhatatlanná válik. A palack nélküli merülésben végzett víz alatti digitális fényképezés az amatőr számára sok próbálkozást jelent. De az 512 Mb-ajtos kártyára sok felvétel fér...

Minden szakirodalom megemlíti, hogy a víz alatt kék a fény, ezért elengedhetetlen a mesterséges megvilágítás. Meglepő, hogy a kezdeti nehézségek ellenére a gép saját vakujával is lehet értékelhető felvételeket készíteni – maximum 2 méteres távolságra. De hát már a félig komoly tokokhoz is

– ami a lágy tok enyhé sérülésének is azonnali következménye – véglegesen és javíthatatlanul tönkreteszti. Ha ki is szárad, a visszamaradó söréteg egyfelől „berág” a finom mozgó részek közé, másfelől a nátriumklorid (só) vizes oldatban kémiaiilag meglehetősen agresszív – fertőtlenítésre is használható – úgyhogy a vezetékeket, nyomtatott huzalozást hatékonyan elpusztítja. Aki a mobiltelefonját beejtette a kádba, pedig az a víz (általában) nem is sós, pontosan tudja ezt. Mindenesetre a lágy búvártok már a múlté – még ha néhol kapható is

lehet akkumulátoros lámpákat kapni és szerelni. Szükség is van rájuk.

Sikerült!

Ezért volt az egész. Olyan képeket, amelyeket eddig soha nem csináltam. Az első alkalommal készült több mint 60 felvétel között négy-öt jó is akadt. Nem rossz arány, figyelembe véve azt a szokatlan körülményt, hogy a termál (szabad ég alatti) medence fölött éppen zivatar vonult át, záporral, dörögéssel, villámlással.

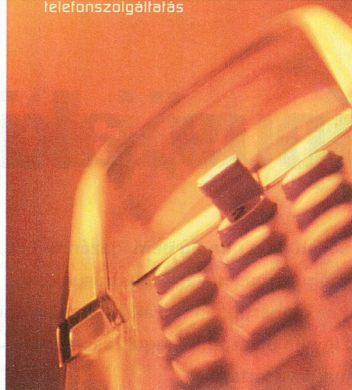
Mindenesetre az én gyerekeimről készült víz alatti fénykép, ahogy úszik, rólam meg nem. Akkor nem volt digitális fényképező, polgári, víz alatti felszerelés meg pláne. Az ő gyerekeiről milyen felvételt fog készülni?

Nem hallgathatjuk el, hogy ez az élmény nem olcsó. A búvártok, a korszerű anyagtudomány és formatervezés vívmánya többé kerül, mint a fényképező. A PT-022 ára 70 ezer forint, a kisebbeké csak valamivel kevesebb, itt bizony nem az információ kerül pénzbe. A tenger alatti felvételekhez pedig még el is kell utazni a tengerhez. De a Dagályban készült képek alapján, ha van anyagi lehetőség a fényképezőre és a tengeri kalandra, akkor érdemes beszerezni a búvártokot is.

Kenczler Mihály

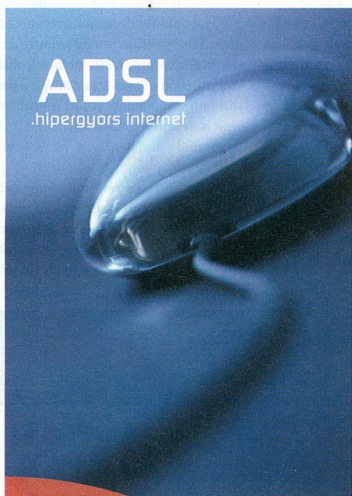
telefon

telefonszolgáltatás

ADSL

.hipergyors internet

GTS-DATANET TÁVKÖZLESI KFT. // Duna Plaza, 1138 Budapest, Váci ut 178. 2. emelet
info@gsdatanet.hu // www.gsdatanet.hu

A
B
L
A
K

GTS Datonet

A N A P R A

számunkra a minőségi igények kielégítése a kihívás, ezért teljes körű távközlési megoldásaink mindenki részére elérhetőek a telefonszolgáltatások és a legkiszűrésebb szélessávú internet világában egyaránt

5 típus, akinek

Bár mind népszerűbb, sokan még mindig nem igazán tudják, hogy mire is jó egy kézziszámítógép, más néven PDA. Írásunkban összegyűjtöttük azokat az embertípusokat, akiknek szerintünk jól jöhet egy ilyen masina, így ha olvasóink magukra ismernek, érdemes elgondolkodniuk a vásárláson.

Annak idején, amikor még akatáska méretű mobiltelefonokkal járkáltak a tehetősebbek, nem sokan mertek volna arra fogadni, hogy egyszer az általános iskolásoktól a nagymamákig mindenki e monstrumok zsebméretű változataival szaladgál majd. A mobiltelefonok népszerűsége töretlen, manapság már szinte mindenkinek lapul egy, de sokszor több darab is a zsebében, táskájában.

A mobilok elterjedésének két fő oka az áruk mérséklődése és a telefonok méretének a zsugorodása volt.

Hasonló tendenciát követnek a tenyergépek is. Méretük immár elérte az ideális, használatuk egyszerű, áruk is szolidabb már, mint néhány évvel ezelőtt, így azután egyre többen döntenek a vásárlás mellett. Lássuk, mit is vesznek valójában?

Mi is az a PDA?

Mi más is lehetne, mint egy mozaikszó: *Personal Digital Assistant*. Ha röviden akar-nánk összefoglalni, akkor PDA-nak neve-zük azokat a számítógépeket, amelyek ké-nyelmesen elférnek a tenyerünkben, rendel-

1 A feledékeny

Ha a PDA elnevezés eredeti jelentéséhez ragaszkodva mindössze egy elektronikus asszisztensre vágyunk, akire rábízhatjuk időpontjaink és tennivalóink számontartását, névjegyzékünket, mindezt megfelve egy szótárprogrammal, nettó 30 ezer forint környékén már szert tehetünk egy *Zire 31* tenyergépre. Különösen ajánlott család-osknak, hogy ne feledjék el a gyerekeik

szülői értekezleteit, a név- és születésnapokat. A készülék mindezt könnyedén teljesíti, s ha akarjuk, még MP3 zenét is hallgathatunk vele, igaz, ehhez még venniük kell hozzá egy SD memóriakártyát, hogy legyen min tárolni a dalokat. A képminőség nem túl jó, de nem is fogjuk sokat nézegetni, csak használni. Előnye, hogy akár egy hétig is bírja egyetlen töltéssel.

Zire 31

Gyártó:	PalmOne
Processzor:	Intel 200 MHz ARM
Memória:	16 MB RAM
OS:	Palm OS 5.2.8
Felbontás:	160x160, színes
Bővítési lehetőség	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IRDA
Egyéb:	audiokimenet

ek jól jön egy PDA

keznek PIM (*Personal Information Manager*) funkciókkal (határidőnaplóval, címjegyzékek stb.), emellett képesek különböző alkalmazásokat futtatni, és érintőképernyősek – az esetek többségében nincs beépített billentyűzetük. Ez utóbbi megállapítás alól azért manapság már akadnak kivételek is, hiszen ha nem is teljes értékű, de hüvelykujjal nyomogatható mini billentyűzet már több PDA-n is fellelhető.

A PDA-k többségére igaz, hogy a PC-kkel ellentétben nincs merevlemezük, helyette ROM és RAM memóriát használnak az operációs rendszer, illetve a telepíthető alkalmazások „fejlesztésére”. Utóbbiak egy *hard reset* esetén nyomtalanul eltűnnek a RAM-ból (*soft resetnél* minden marad), de a ROM-ból az operációs rendszer természetesen nem törlődik.

Felépítésük nagyon változatos, és sokszor operációs rendszerüktől is függ. Egy átlagos

PalmOS alapú PDA 32 Mb-át RAM memóriát tartalmaz, míg a *Pocket PC*-k esetében az átlagot a 64 Mb-át jelenti. A processzorok órajele 33 MHz-től 624 MHz-ig terjedhet. A jelenlegi gépekbe leginkább valamilyen

Intel XScale processzor kerül. Az esetek többségében a nagyobb processzorokat és a több memóriát a *Pocket PC*-kben találjuk, minthogy a rendszer és alkalmazásai eleve nagyobb igényekkel lépnek fel. A *Palm*-féle

2 Az üzletember

Tungsten E2

Gyártó:	PalmOne
Processzor:	Intel XScale 200 MHz
Memória:	32 MB RAM
OS:	Palm OS 5.4 Garnet
Felbontás:	320×320, színes
Bővítési lehetőség:	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth
Egyéb:	audiokimenet

Zire 72

Gyártó:	PalmOne
Processzor:	Intel 312 MHz ARM
Memória:	32 MB RAM
OS:	Palm OS 5.2.8 Garnet
Felbontás:	320×320, színes
Bővítési lehetőség:	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth
Egyéb:	kamera, mikrofon

Először is tisztázzuk, mivel is foglalkozik manapság egy üzletember Magyarországon. Bankár? Ingatlanügynök? Autótolvaj? Egyéb? Megannyi lehetőség. Biztosan jól jön, ha remekbeszabott PIM (naptár, névjegy, jegyzet) funkciókat tudhatunk a kezünk ügyében. Az sem baj, ha például képeket, prezentációkat mutogathatunk jó minőségben az ügyfeleknek. Jó érzés szerkeszthető formában magunknál tudni Word dokumentumainkat és Excel táblázatunkat is. Még jobb, ha egy program folyamatosan tájékoztat az aktuális árfolyamokról, ha bárhol elérjük levelezésünket (utóbbi Bluetooth vagy IrDA alapon csatlakoztatott mobilon keresztül). Az sem árt, ha nem merül le két perc alatt a masina, és megfontolt üzletember lévén nem kívánunk nagyobb összeget áldozni rá.

Ez esetben elsősorban egy *Tungsten E2*-t tudnánk ajánlani, nettó 47 ezer forint körüli áron. De ha például diktafon funkcióra vágunk, akkor válasszuk inkább a *Zire 72*-est, nettó 54 ezer körüli árral. Utóbbi egyébként még egy digitális kamerát is tartalmaz.

Tungsten T3 400 MHz-es és 64 Mbáj RAM-os megoldása például szinte korlátlan lehetőségeket kínál PalmOS platformon, alapos nyúzásnak kell alávetni, hogy elakadjon, míg egy hasonló jellemzőkkel rendelkező Pocket PC-n már könnyebb kifogni.

Persze akadnak már 600 MHz környékén tomboló Pocket PC-k is, 128 Mbáj memóriával és VGA felbontással. És a PalmOS részlet sem kell félteni: az újonnan megjelent LifeDrive például 4 Gbájtos beépített merevlemez és 416 MHz-es processzort tartalmaz.

3 Utazók és kirándulók

Mio 168

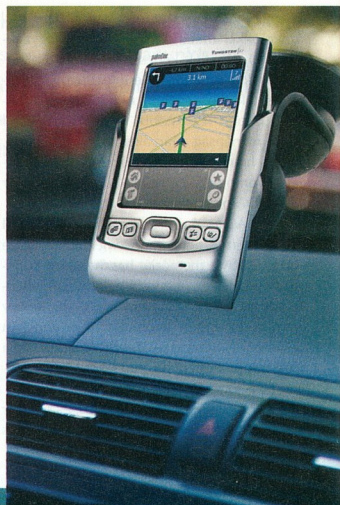

Gyártó:	Mitac
Processzor:	Intel XScale 300 MHz
Memória:	64 MB RAM
OS:	Windows Mobile 2003
Felbontás:	240 x 320, színes
Bővítési lehetőség:	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	integrált GPS
Egyéb:	audiokimenet, mikrofon

A GPS manapság slágertéma. Ha a PDA-s lehetőségeket nézzük, a Palmra sajnos kevésbé számíthatunk: a lehetőségek száma itt elenyésző a Pocket PC-s platformhoz képest.

Ha csak a jól használható térképek számát nézzük, feltétlenül Windows Mobile alapú gépet válasszunk. Ezután persze már csak azon múlik a dolog, mennyit kívánunk áldozni rá. Vethetünk egy olcsóbb gépet is, amelyhez soros porton kötünk hozzá egy külső GPS vevőt. Vagy vehetünk Bluetooth-on csatlakoztatható GPS vevőt, és egy Bluetooth-os PDA-t választva hozzá. Esetleg vehetünk CF kártya alapú GPS-t, ha PDA-nk képes a CF kártya fogadására. Sőt vehetünk olyan PDA-t is, amelyet egybeépítették a GPS vevővel. Soros portos, CF kártyás vagy Bluetoothos csatlakozás esetében a HP háza táján nézzünk körül, mert az iPaq gépekhez ajándékba adják az Aeromap Venus térképszoftvert, amely hatékony hangos navigációt és útvonaltervezési lehetőséget kínál. Ráadásul különböző PDA + GPS csomagokat is összeállítottak, így a vá-

A legtöbb mai modell tárkapacitása bővíthető SD vagy CF memóriakártyákkal (az immár csak használatban kapható egykori Sony Cliék esetében a Sony saját Memory Stick kártyatípusával), s tudásuk is növelhető különböző SDIO vagy CF eszközök (GPS,

lasztást is jelentősen megkönnyítik. Számos hazai fejlesztésű szoftver létezik, amelyek hangos navigációra és útvonaltervezésre is képesek, hazai városokon belül akár házzszám szinten is.

Az integrált GPS vevővel ellátott gépek közül a Mio 168 az egyik legjobb választás, amelyet három különböző csomagban kínálnak, természetesen különböző árakon. Ha nem csak Magyarországon, de Európában is szeretnének csatangolni, akkor érdemes a legnagyobb csomagot megvenni, amely az Aeromap mellett a Destinator nevű térképszoftvert is tartalmazza erre a célra.

Ha mégis Palm OS alapú navigációra vágyunk, az E2 és a Zire 72 modellekhez találunk Bluetooth alapú GPS megoldásokat, illetve a T3-ra komplett Tom-Tom navigációs csomagot is kínálnak. Sőt, épp mostanában jelent meg egy hangos navigációra és útvonaltervezésre képes GPS szoftver, Magyarország, Csehország, Szlovákia, Szlovénia, Lengyelország és Ausztria térképével is, Perfect Passenger néven. Egyszóval a Palm OS sem elveszett GPS navigáció terén, csak kicsit lassan zárkózik fel.

digitális fényképezőgépek stb.) segítségével. Sőt, a kommunikációs lehetőségek is bővültek: a szabvány infrán kívül immár sok esetben Bluetooth vagy éppen WIFI kapcsolatra is képesek a PDA-k.

Operációs rendszerek

A piacon jelenleg két konkurens operációs rendszer viszi a prímet PDA-k területén. Felhasználóik úton-útfélen indítják a különböző vitaforumokat, s hol békés, hogy ellenséges hangnemből vitatják meg a két rendszer, illetve az őket futtató hardverek előnyeit, hátrányait. Mi nem vállaljuk a döntőbíró szerepét, mert véleményünk szerint a döntés oly mértékben a felhasználó személyétől függ, hogy nem lehet lándzsát törni egyik rendszer mellett sem.

Pocket PC oldalon jelenleg a *Microsoft Windows Mobile 2003* és annak *Second Edition* változata a legerjedtebb. Hamarosan érkeznek azonban a *Windows Mobile 2005* rendszerrel felvértezett PPC-k is, és ez minden bizonnyal újabb lökést ad majd a PPC oldal népszerűségének. Ennek oka nem feltétlenül az, hogy a WM 2005 mérőföldkő lenne az emberiség történetében, inkább a *PalmOne* mint hardver- és a *PalmSource*

mint operációsrendszer-gyártó meggondolatlan lépéseinek köszönhető, ha végül csak egy rendszer marad a kettőből.

A *Palm OS 5* ugyanis lassan már négy éve piacon van, s apró módosításoktól eltekintve (szinte minden új Palm gépen történik egy kis alverző frissítés) nem igazán változik. Önmagában ez nem lenne baj, hiszen a rendszer alapvetően jó, de sajnos manapság ennél

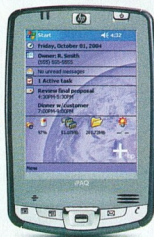
több kell a piacon maradáshoz. A *Palm OS 6*, azaz a *Cobalt* fejlesztése évek óta húzódik, most éppen szüneteltetik, s elsősorban okostelefonokra ígéri majd a megjelenését 2006-ban (ha egyáltalán elkészül addig).

A *PalmSource* gőzerővel vágott bele a *Linux* alapú *Palm OS* kifejlesztésébe, félkész hagyva a *Cobalt*-ot. Amíg azonban ők sem tudják, mit szeretnének, a *Microsoft*

4 Az internet megszállottja

HP iPaq hx2110

Gyártó:	HP
Processzor:	Intel XScale
Memória:	64 MB RAM, 64 MB ROM
OS:	Windows Mobile 2003 Second Edition
Felbontás:	240×320
Bővítési lehetőség:	CF és SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth
Egyéb:	mikrofon, cserélhető akku

Tungsten T5

Gyártó:	PalmOne
Processzor:	Intel XScale 416 MHz
Memória:	256 MB (215 MB tárhely)
OS:	Palm OS 5.4 Garnet
Felbontás:	320×480, színes
Bővítési lehetőség:	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth
Egyéb:	külön vásárolható WiFi kártya

Ha valaki két lépést sem bír megtenni internet nélkül, és nem csak a leveleire, de a webre is vágyik, két dolog biztosan jól jön neki. Az egyik a WIFI lehetőség, a másik a nagyobb felbontás. Palm oldalon a *Tungsten T5* például nagyobb felbontást ad (480×320), de a WIFI kártyát már külön kell megvennünk, amivel rögtön százezer fölé mentünk. Ha mégis elegendő a Bluetooth, a nagy beépített memória (256 MB) és a gyors processzor (416 MHz), a T5-ben nem fogunk csalódní. Ha inkább megelegszünk a kisebb felbontással (320×240), de ragaszkodunk a WIFI-hez, akkor több Windows Mobile-os gép közül is választhatunk. A legjobb választás a *Fujitsu-Siemens Loox 420*-as gépe lehet (nettó 73 ezer forintért), WIFI és Bluetooth lehetőségekkel. Szintén jó választás lehet (nettó 76 ezer forintért) egy HP iPaq hx2110-es tenyérgép, amely ugyan nem tartalmaz WIFI kártyát, de Bluetooth/GPRS kapcsolattal remekül internetezhetünk rajta. CF és SDIO bővítési lehetőségeinek köszönhetően pedig bármikor vásárolhatunk hozzá WIFI kártyát is.

dolga viszonylag egyszerűnek tűnik: évente egy-egy új WM verzió mindent megold, s a redmondiai dicséretére legyen mondván, a Windows Mobile 2003 Second Edition egyáltalán nem mondható rosszznak, és a WM 2005 is nagyon bíztatónak ígérkezik.

De melyiket is válasszuk?

Amire szinte minden modern PDA egyformán használható, legyen rajtuk bármely operációs rendszer, az a következő: képek és dokumentumok tárolása, szerkesztése, zenék és videók lejátszása, játékok, internet, levelezés, GPS navigáció, diktáfon funkció. Természetesen emellett alkalmazások ezreit futtathatjuk a ténygépeken.

Azt, hogy melyik PDA éppen kinek felel meg leginkább, sokszor csak a személyes vonzalom és az ár dönti el. De a fentebb felsorolt dolgokhoz nem feltétlenül kell a legdrágább és legmodernebb gépet választanunk. Mi most megpróbáljuk kategóriákba sorolni a felhasználás különböző szempontjait. A dolog persze itt-ott kicsit sántítani fog, hiszen átfedések lehetnek a kategóriák között: miért ne játszhatna például két értekezlet – oh, bocsánat, meeting – között Bejeweledet egy üzletember, akinek elsősor-

ban a PIM funkciók és a dokumentumkezelés volt fontos a választásnál? Azonban neki mégsem feltétlenül kell ehhez egy VGA felbontású csúcsgép. Ráadásul a PIM funkciókat mindegyik gép ellátja, így abból érdemes kiindulni, mi van, ha ezeken felül még

5 „Ide nekem az oroszlánt” típus

LifeDrive

Gyártó:	PalmOne
Processzor:	Intel XScale 416 MHz
Memória:	4 GB merevlemez
OS:	Palm OS 5.4 Garnet
Felbontás:	320×480, színes
Bővítési lehetőség:	SD memória, SDIO eszközök
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth, WIFI
Egyéb:	audiókimenet, mikrofon

Loox 720

Gyártó:	Fujitsu-Siemens
Processzor:	Intel XScale 520 MHz
Memória:	128 MB RAM
OS:	Windows Mobile 2003 Second Edition
Felbontás:	480×640, színes
Bővítési lehetőség:	CF és SD memória, SDIO
Kommunikáció:	IrDA, Bluetooth, WIFI
Egyéb:	USB host, fényképezőgép

Amikor már a pénz csak másodlagos szempont: elsősorban az kell, hogy a hardver mindent tudjon, amire csak szükségünk lehet, és az sem árt, ha trendi a cucc.

Az előző számunkban bemutatott *PalmOne LifeDrive* minden szempontból kiváló választás. 4 Gb-ot beépített merevlemez, gyors processzor, 480×320-as képfelbontás, Bluetooth, WIFI, minden, mi szem-szájnak ingere. Tudásához képest ára is igen kedvező: nettó 98 ezer forint környékén magunkhoz vehetjük.

Mivel azt ígértük, hogy az ár/teljesítmény arányt nézzük, jöjjön rögtön a *Fujitsu-Siemens Loox 720*-as gépe. Nettó 109 ezer forintért egy 520 MHz-es processzorral, 128 Mb-ot RAM-mal, SD és CF bővítőhelyekkel, Bluetooth és WIFI kommunikációval felvértezett

másra is szükségünk van. De haladjunk sorjában. A kategóriákon belül igyekszünk az adott célnak leginkább megfelelő, legjobb ár/teljesítmény arányt nyújtó gépet ajánlani.

Azt azért látni kell, hogy a mai PDA kínálat az itt bemutatottnál lényegesen nagyobb, különösen a Windows Mobile oldalon, ahol több gyártó (Dell, Mitac, HP, Acer, Asus stb.) is versenyez a vásárlók kegyeieréért, különböző géptípusokat kínálva, szinte minden ár-kategóriában. Összeállításunk inkább az

ár/teljesítmény terén kiemelkedő gépekre koncentrált, ezeket választva biztosan nem fizetünk rá a vásárlásra.

Szempontok

A vásárlás szempontjai persze változók, van olyan, akinek az ár másodlagos szempont, inkább mindent tudjon a vásárlandó masina, s van, aki olcsón szeretne hozzájutni egy viszonylag jó géphez, amely segíti a mindennapokban. Azt persze még a vásárlás előtt el kell döntenünk, ténylegesen mire akarjuk használni a gépet. Ha WIFI-n akarunk böngészni, de inkább apránként szeretnénk megvenni a gépet, több hónapra osztva a kiadásokat, egy *Tungsten E2*-es is tökéletes választás lehet, mert utólag is vehetünk hozzá SDIO-s WIFI kártyát. Azonban ha nagy felbontást is szeretnénk a kényelmes webböngészéshez, az E2-es felbontásán utólag már nem változtathatunk. Ez esetben jobban jártunk volna egy *T5*-tel, de még jobban egy *LifeDrive*-val, csak akkor miért nem vettünk inkább egy *Loox 720*-ast?

Ha az ár nem számít, egy *HP iPAQ hx4700*-asnál jobbat úgysem találunk (egyelőre). A választás tehát korántsem lesz egyszerű, de mindenféleképpen megéri végigolvasni a részletes adatokat minden gépről a gyártók oldalán, és elolvasni a CP vagy az online PDA-s oldalak tesztjeit, mert utólag már hiába leszünk okosak.

Sokat számít az is, mely rendszerre szavazunk. Míg a Palm OS használata kényelmesebb és gyorsabb, addig a Windows Mobile lehetőségei kétségtelenül jobban hasonlítanak az asztali Windowséra.

Szoftverfelhozatal szempontjából nem igazán lesz okunk panaszra, bármelyik rendszert válasszuk is. Az egykori Palm OS főként a Windows Mobile már ledolgozta, így mindkét rendszerre alkalmazások ezrei találhatók sza-

Tuningold a PDA-dat!

Amennyiben új szolgáltatásokra van szükségünk, még nem feltétlenül kell új PDA-t vásárolnunk, ugyanis megfelelő szoftverekkel a régit is felturbózhajuk. Ha éppen ilyen problémája van, akkor mindenképpen lapozzon a szoftver rovat *Tuningold a PDA-dat* című írásunkhoz!

nasztát az interneten. A Palm OS alapú gépek a Macintosh platformmal és a Linuxszal is könnyedén szinkronizálhatók, míg a PPC-k esetében már ügyeskedésre, de legalábbis külső gyártó általi szoftverre lesz szükségünk.

Egy másik fontos kérdés, hogy miként tudjuk magunkkal vinni dokumentumainkat. A legnépszerűbb irodai csomag a Microsoft Office, így természetesen szükségünk van olyan alkalmazásokra, amelyek kezelik ennek formátumait. A Windows Mobile 2003-as gépeken kapjuk a Word és az Excel – jöcskán – lebutított mását, amelyek rendelkeznek minden alapvető eszközzel új dokumentumok létrehozására, illetve régiék szerkesztésére, olvasására.

Palm OS esetén a Document To Go nevezetű szoftvert kapjuk, előre telepítve, vagy külön CD-n (esetleg sehogya, ha olcsóbb kategóriás Palmot vásárolunk). Teljesen Word, Excel és PowerPoint kompatibilis, a táblázatokkal és képekkel is rendesen bánik, sajátlatos módon azonban a hosszú „ü” és „ö” betűkkel már korántsem olyan kegyes. Szerencsére erre van is megoldás, egy külön megvásárolható programmal. A választás rajtunk áll, és persze az se keseredjen el, aki nem tudja magát besorolni e kategóriák egyikébe sem (bár megjósoljuk, ez sokba fog neki kerülni). Neki azt javasoljuk, sétáljon be egy olyan üzletbe, ahol kézbe is veheti a tenyérgépet, és próbálja ki. Így az élet más területein sokszor bevált „szerelem első látásra” megoldást alkalmazhatja, amely ugyan sok esetben nem túl logikus, de megbánni sem nagyon szoktók.

Nákivoltics L.

PDA programok a mellékleten!

Szoftver rovatunkban bemutatunk néhány nélkülözhetetlen PDA-s programot, ám ezeken felül is találunk mindkét platformra számos hasznos alkalmazást lemezzünk „Cikkek\PDA szoftver” mappájában.

gépet kapunk. 640x480-as felbontású képernyővel, mi több, még USB host-képességgel is felvértezték, így például egy USB-s memóriakulcsot vagy külső merevlemez is gond nélkül csatlakoztathatunk hozzá. Emellett integráltak egy fényképezőgépet is, de arról most nem nyilatkozunk. Benne van és kész. Ennyióért ajándék!

E gépeken játszani is nagyobb élmény (nem mintha a gyengébbekre nem lenne több ezer játék), főként, ha akciódús, szép grafikai dolgokra vágyunk. Fotókat nézegetni és videót bámulni is kétségtelenül jobb egy nagyfelbontású képernyőn. Levezelés szempontjából nem sokat jelent a felbontás, de webet böngészni vagy éppen Excel táblázatokat nézni ismételtelen jobb egy nagyobb felbontású kijelzőn.

Az internetezés (web), képnézegetés, videózás, PIM funkciók használata e gépeken kényelmesen elérhető. Akár külső billentyűzetet is csatlakoztathatunk hozzájuk, hogy mobil irodákat használjuk őket. A Loox 720 a játékos kedűeknek is kedvez, és a videózás szerelmeseinek is bátran ajánlható. Egy igazi minden az egyben masina!

Játékok a jövőből

Aki mostanában közelebbről is megnézett valamilyen PC-s játékot, bizonyára egyetért azzal, hogy a látványviláguk egyre kifinomultabbá válik. Most mégis valami egészen nagy dobás várható ezen a téren: a vadonatúj fizikai gyorsítókártyáknak köszönhetően valóságos forradalomra számíthatunk a számítógépes játékok világában.

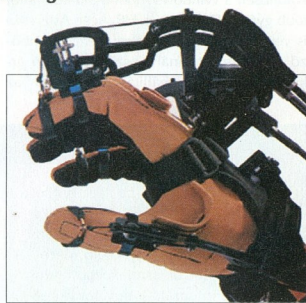
Az első 3Dfx kiegészítő kártyák megjelenése előtt senki sem sejtette, milyen szemképráztató grafikai megoldásokat fognak felvonultatni a mai 3D-s játékok. Minden jelentősebb technikai fejlesztés – legyen az szoftveres vagy hardveres – kisebbfajta lavinát indít el, hiszen a sokszorosára tágul a fejlesztők/programozók lehetőségeinek határa. Az új, jelentősebb videokártyák megjelenésével is egyre közelebb tudhatjuk az oly áhított célt: a „teljesen valószerű” megjelenítést.

Nos, a fizikai gyorsítókártyáknak köszönhetően ismét nagyot léphetünk ebbe az irányba, így nem árt kicsit közelebbről is szemügyre venni ezt az újdonságot, már csak azért is, mivel az első ilyen termékek valószínűleg már december környékén a polcokra és onnan talán a karácsonya alá kerülhetnek. A valódi próba persze az lesz,

hogy mennyire fogják majd a játékefejlesztő cégek támogatni az újdonságot.

A fizikai modellezés

A 3D-s gyorsítókártyák megjelenésével a PC központi egysége nagyban tehermentesítődött, hiszen már nem neki kellett kiszámolnia a térbeli játékok által oly sokszor használt vektorgrafikus objektumokat, az azokra „húzott” textúrákat és a különböző speciális effekteket (pl. köd, füst, víz). Ugyancsak ezek a gyorsítókártyák nyújtanak segítséget a különböző, bonyolultabb fények és tükröződések megjelenítésében is, bár tudni kell, hogy ezek a kártyák sem „mindenhatók”: a CPU ezeken (az úgymond átvert területeken) kívül rengeteg mással is foglalkozik a mai játékokban. Csak a legfontosabbak: memória-kezelés, mozgatás, mesterséges intelligencia algoritmusok, természetesen a hagyományos

Egér helyett: virtuális kéz

programkódot futtatása, és utóljára, de nem utolsósorban ide tartozik a 3D-s világ valós fizikájának a modellezése is.

De álljunk csak meg egy pillanatra! Vajon nem jelent-e legalább akkora kihívást a fizikai modellezés, mint a 3D-s grafika valóságghú megvalósítása? Gondolunk itt a gravitációs hatásokra, a tárgyak ütközésére és a terekek anyagfüggő számolására, a folyadékok és a nagyon sok kicsi részből álló tárgyak és összefüggő területek valóságghú mozgására (pl. egy búzatábla erős szélben).

Itt a PhysX!

Az első sorozatban gyártott, az ilyesfajta kívánalmaknak megfelelő fizikai gyorsítóchip, az Ageia cég PhysX névre keresztelt eszköze lehet majd. Ezt az úttörő processzort a tajvani TSMC készíti – jelenleg – 130 nanométeres gyártás-

Röghöz kötötten

Jelenleg már minden további nélkül játszhatunk 3D-s játékokat az interneten (ami 10 éve még elképzelhetetlen lett volna), bár egy „lövöldözős” játékban még mindig nem megoldott a virtuális eszközök hatékony használata. Igaz, speciális kesztyűk segítségével „bele-nyúlhatunk” a képernyőn élénk táru

valóságba, és ha már ott vagyunk, akár tárgyakat is mozgathatunk. Ezek nélkül tulajdonképpen még mindig „röghöz vagyunk kötve”, azaz az egerhez és a PC-billentyűzethez. A fizikai modellezés, ha majd általánossá válik a használata, nagy lökést adhat ezeknek a fejlesztéseknek is.

A következő generáció: a fizikai gyorsítás

technológiával. A mintegy 25 wattos fogyasztású egység 125 millió tranzisztort tartalmaz, és **GGDR3** memóriát használ (hasonlóan a modern grafikus processzorokhoz). A PhysX-et vagy **GPU**-k koprocesszoraként használják, vagy PCI, illetve PCI Express bővítményeken foglalhatna helyet. Ez a dilemma (mármint hogy milyen formában legyen elérhető) még nem igazán eldőlt. Kicsit „deja vu” érzésünk lehet: mintha már láttunk volna hasonlóan vacillálást az első 3Dfx-es kártyák esetében is, igaz ez már jó régen történt. Hosszú távon egyébként valószínűleg a videokártyára építés, még később pedig a videochipbe való integrálás lehet a járható út.

Pancsolás a kádban

A fizikai modellezés új szintjét nyithatja meg, hogy ezek az eszközök hardveresen képesek a merev és rugalmas testek, de még a folyadékok mozgásának (örvénylés, kádban pancsolás, esetleg víz-

Újra virtuális világ

A grafikai gyorsítók első megjelenése után sorozatosan jöttek ki a gyártók a különféle virtuális szemüvegekkel és a (nyitott vagy zárt) sisakokkal. Ezek, annak ellenére, hogy érdekesek és szórakoztatóak voltak, nemigen váltották be a hozzájuk fűzött, sokszor túlzott várakozásokat. Ez egyébként a kijelzők akkori lehetőségeiből, a kis felbontásból és a frissítési időből is adódott, nem beszélve a borsos árúkról, ami sok potenciális vevőt visszatartott a beszerzésüktől. Mostanában, a polarizált lencsékkel ellátott szemüvegek, az LCD monitorok és a lényegesen gyorsabb számítógépek korában már úgy tűnik, pár év múlva újra reneszánszát élheti a játékosok virtuális világ utáni elhatatlan vágya.

Láss és érezz!

A Sony – ahogy a korábbi híradásokból kiderült – egy merőben új irányba kezdett elindulni a PS3 fejlesztésével párhuzamosan. Hónapokkal ezelőtt bejegyeztetett egy szabadalmat, amelynek a segítségével a jövőben képesek lehetünk bármilyen külső kijelző nélkül is „látni”, hovatovább „érezni”, a valós életben nem létező, gépek által generált virtuális valóságot, közvetlenül az agyba sugározva azt! De ami a leginkább megdöbbentő: a képek és a virtuális helyszínek mellett akár illatokat is átküldhetnek így. A tudósok egybehangzó véleménye szerint ez a technika képes lehet arra is (mondjuk pár évtized múlva), hogy a vak emberek agyába egy CCD érzékelő képét közvetlenül el lehes-

esés) modellezésére. A teljesítményükből adódóan pedig könnyedén képesek akár több tízezer (később talán már több száz-ezer) test kölcsönhatásait is kiszámítani. Képzljünk csak el egy teljesen valósan rea-

Fogalommagyarázat

GGDR3: A Micron cég 110 nanométer csíkszélességű gyártástechnológiával készülő új memóriái, amelyek a DDR2 utódnak tekinthetők. Akárcsak elődeik, 1,8 voltos üzemi feszültségen működnek, ám 6,4 Gb/ít/s sávszélességre képesek, s a fogyasztásuk is jóval csekélyebb, mint az „ösköke”.

GPU (Graphics Processing Unit = Grafikus Feldolgozó Egység): a grafikus vezérlő „agy”, feladata, hogy összehangolja a grafikus műveletek elvégzését. Tehermentesíti a CPU-t, hogy annak legyen ideje más feladatok ellátására.

SDK (Software Development Kit = Szoftverfejlesztő Készlet): olyan készlet, amely segít a szoftverfejlesztőknek egy adott program vagy egy adott platformon futó programok fejlesztésében.

gáló emberi csontozatot, hosszú hajzuhatagot, esetleg az emberi bőrt, ahogy végigfröccsen rajta a víz.

A cég nagyon okosan elérhető tette a fejlesztőknek szánt teljes dokumentációt, és „NovodeX PhysX” néven az **SDK**-t is. A dedikált környezetet kihasználva, a programozók képesek lehetnek majd párhuzamosított kódok írására és azok optimalizálására is. A cég nagyon szorosan együttműködik a nagy kiadókkal és fejlesztői csoportokkal, és jó érzékkel prezentálja a már elkészült bemutatókat a különböző kiállításokon.

sen juttatni. Talán nem is kell eszetelnünk, mennyi kihasználatlan lehetőség van még most is a digitális technikában, és mennyire jól illenek majd ezek a számítógépes játékok egyre növekvő igényeihez.

700 százalékos növekedés

1996-ban a leggyorsabb processzor sebessége 200 MHz volt, és ekkor jelentek meg az első 3D-s kártyák is (4 Mbájt – Voodoo 1). Ez idő tájt sok játék még DOS alatt futott, rendszerint a „dos4gw.exe” segítségével. Jelenleg egy 512 Mbájt DDR RAM-os, 2,4 GHz-es, 256 Mbájt videoemóriával felruházott PC is csak átlagos konfigurációnak számít. Csupán az elmúlt öt évben több mint 700%-kal nőtt az átlagos processzorsebesség, és ez a tendencia a közeljövőben még mindenképpen folytatódik. Ez a masszív teljesítmény- és minőség-növekedés pedig egyértelműen katalizálja fogja majd a számítógépes játékokat is – szoftver- és a hardverteret egyaránt.

Készülj a kiugrásra!

Szüksége is lesz az erősítésre mostanában a PC-s játékokat kiszolgáló „vasnak” és a szoftverkönyvetnek, ugyanis a közeljövőben fog megjelenni szériagyártásban az XBOX 360, majd ezt követően – a tervek szerint 2006-ban – a Playstation3. E konzolok számítási teljesítménye tulajdonképpen állva hagyja a legújabb 64 bites AMD vagy Intel processzorokat is. Éppen ezért a következő évek egyik kiugrási pontja (amellyel képesek lehetnek a programozók a PC viszonylag lassú központi egységét tehermentesíteni) éppen a fizikai gyorsító lehet. Érdekesség, hogy bár a PS3-ban a nyers erő hihetetlennek mondható, azért a fizikai számítások szoftveres támogatását sem hanyagolják el benne. Több olyan Playstation3 játékot is fejlesztettek jelenleg, amelyek fizikai modellezéséről az Aegea keretprogramja fog gondoskodni. A cég kapcsolata a játéklejlesztőkkel és a médiával példáulértéknek mondható. Ebből a legtöbbet a jövőndi játéklejlesztőcsapatok profitalának: a végeredmény valóságshűségében és 3D-élményében. Akár már karácsonykor a fa alá is tehetjük az első játékok, amely képes lesz kihasználni ezt az új technikát. A PhysX chipet tartalmazó (valószínűleg Club3D gyártmányú) videokártya megjelenése is az év végére prognosztizálható.

-Cs L

Összeállításunkban újabb eszement és hasznos találmányokkal ismerkedhetnek meg, köszönhetően annak, hogy hiperkreatív embertársaink minden hónapban ellátnak bennünket kellő mennyiségű „csúcstechnikájú” játékszerrel.

Zeneasztal és golfszimulátor

Oxigénpalack

Gyártja: Firebox

Ára:
5000 Ft

www.firebox.com

Ez nem vicc: az *Oxygen* névre hallgató termék nem más, mint palackozott levegő. Hihetetlen ugyan, de főleg a füstösebb nagyvárosokban (mint például Londonban vagy Los Angelesben, nem is beszélve a japán városokról) veszik, mint a cukrot. A palack 99,5%-os tiszta oxigént tartalmaz, egészen pontosan nyolc liternyit. Nincs más dolgunk, mint a szmogos belvárosban előkapni, a megfelelő végét a szánkhoz illeszteni, és máris kapunk egy óriás löket oxigént – még a halott is felébredne tőle. Bizonyítottan hatásos, hiszen a vérben található oxigén mennyiségét átmenetileg megemeli – ettől gyorsul az

agyműködés és a reflexek, valamint a közérzet is javul. Egy palack körülbelül száz „szippantásra” elég – ráadásul ha rászokunk, akkor olyan, mint a dohányzás, nehezen lehet abbahagyni. A gyártó cég pedig minden elismerést megérdemel, hiszen palackozott levegőből csináltak pénzt, ami lássuk be, nem semmi teljesítmény.

Sci-fi lámpa

Gyártja: CoolStuff

www.coolstuffcheap.com

Ára: 5000 Ft

A képen látható lámpa a sci-fi filmek rajongóinak valószínűleg már ismerős: ilyet láthattak ugyanis a *Star Trek*ben vagy a *First Contact* című filmben is. És ennek a lámpának sincs semmi értelme, azt leszámítva, hogy nagyon misztikusan néz ki. Csak bedugjuk a konnektorbá a *Luminglass* nevű világítóeszközt, és a papírvékony, korong alakú üvegen máris elkezdenek villogni a látványos „energianylábok”. Teljes a science fiction hangulat... Az üveg érintéserzékeny, s ha hozzáérünk, máris reagálnak a villámok. Ráadásul egy kis érzékelő segítségével a nyalábok a hangokra is reagálnak, így például ha beszélünk a szobában, akkor a hang függvényében változik a „kisülések” alakja és gyakorisága, sőt ha zenét hallgatunk, akkor ritmusra táncolnak az üveglapon. Ha

pedig amatőr fantasztikus filmet akarunk forgatni barátainkkal, akkor egyenesen elengedhetetlen egy Luminglass.

Golfszimulátor

Gyártja: Firebox

Honlap: www.firebox.com

Ára: 73 000 Ft

A golf remek sport, azonban sajnos nem minden esetben (sőt, szinte sohasem) engedhetjük meg magunknak, hogy kiruccanjunk a legközelebbi 18 lyukú golfpályára. Ennek lehetnek anyagi okai is vagy az időhiány – a legtöbbszor azonban még golfpálya sincs a közelünkben. Szerencsére eme sport örömeiről sem kell többé lemondanunk, hiszen a *Golf Launchpad*ot egy notebookkal összekötve máris golfozhatunk dolgozószobánk meghitt magányában. A szerkezethez tartozó labdát gyakorlatilag nem tudjuk elütni (nem teszünk tehát kárt a berendezésben), viszont a beépített érzékelőknek köszönhetően a notebookon látható figura ugyanúgy fogja elütni a labdát, mint mi. Összehasonlíthatatlanul jobb így játszani

ni egy golfszimulátorral, mintha csak az egeret használnánk. Az eszközhöz a *Tiger Woods PGA Tour 2004* nevű játékot is megkapjuk, így kicsomagolás után rögtön indulhat is a játszma!

Zeneasztl

Gyártja: Michihito Mizutani

www.michihito.com

Ara: bevezetés alatt

A *Tasting Music Table* nevezetű korszakalkotó találmány sajnos csak Japánban kapható, ráadásul úgy tűnik, nem is terveznek semmiféle lokalizációt. Kár, mert a dolog igazán „high-tech”: ez az asztal (pontosabban asztallap) képes „megkóstolni” az audio-CD-ket. Nincs más dolgunk, mint rátenni az asztalra a CD-tokot, és az asztallapon máris megjelenik a tetszés szerint nagyítható/húzogatható track-lista, a számok címeivel és az előadók neveivel. A furfangos eszköz a feltaláló szerint főleg a klubokban és a kávézókbán lehet népszerű, de persze otthon is eljátszhatunk vele.

Meg nem erősített hírek szerint az asztal le is játssza az audio CD-ket... Nos, ez majd kiderül, ha esetleg valamikor beszivárog hozzánk is ez a szerkezet.

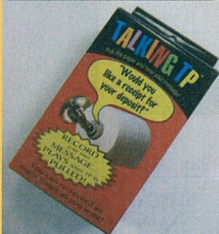
Beszélő vécépapírtartó

Gyártja: Barmans Ltd

www.drinkstuff.com

Ara: 5500 Ft

A számítástechnika, pontosabban az elektronika legújabb csodája a beszélő vécépapírtartó. Persze, ha csak úgy simán beszélne, akkor semmi érdekes nem lenne benne – a *Talking Toilet Paper Holder* azonban nem így működik. Ellenben miután elvégeztetett, aminek el kellett végeztetnie, egy gombot megnyomva a tartón rögzíthetjük mókás vagy bölcselkedő üzeneteinket az utánuk követezők számára. Ezt az üzenetet a legközelebbi kuncaft a papír letekerésekor fogja viszonhallani, ha akarja ha

nem... A hangminőség sajnos nem a legjobb, a hangrögzítésre használt audiochip amolyan kínai verzió lehet..., de hát ez végül is vécépapír és nem MP3-lejátszó. A kézikönyvben előre kitalált mókákat is találhatunk, például a vállalati mellék-helyiségekben a főnök által hagyott „már megint túl sokáig tartott!” üzenetet, vagy az örökzöld „végre aludtál valami maradandót!”

beszólást. Mókás születésnapi ajándéknak vagy hasonlóknak ideális, túlzott elterjedésétől azonban nem kell tartanunk.

Lejátszó, szöveggel

Gyártja: MPEC

honlap: nincs

Ara: kb. 160 000 Ft

A fantasztikus filmekben már a 80-as évek elejétől láthatunk különböző tévé- és virtuális játék szemüvegeket. A gyakorlati megvalósításra is számos próbálkozás született. A legújabb jelentkező a piacon az MPEC: a szemüveggel kombinált lejátszó segítségével egy 30"-es felületen nézhetünk filmeket, tévét vagy képeket, bárhol és bármikor. Sajnos a fejlesztők elfeledkeztek arról a

tényről, hogy a szemüveg pár óras használat után (100 grammos súlya miatt) olyan nyomott hagy az ember orrán, mintha éppen most kapott volna ki egy boxmeccsen. A szemüveggel AVI, ASF, MP4 és DivX filmeket nézhetünk, a két harmincas LCD panel felbontása pedig 180 ezer pixel. Hogy az MPEC-nek sikerül-e, ami eddig senkinek sem, azt majd az idő eldönti.

Kerti kisokos

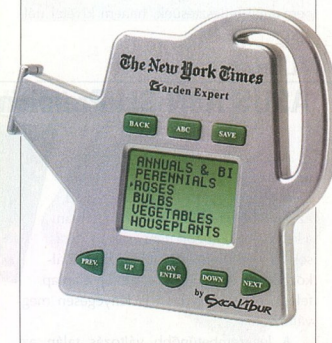
Gyártja: Excalibur

Ara:

6000 Ft

www.excaliburelectronics.net

Nélkülszövegű segítőtárs lehet a kertben vagy a szobában a *The New York Times Garden Expert*. Eme igen ronda külsejű, locsolókannát formázó elektronikus szerkezet nem más, mint egy „kerti kisokos”. Természetesen csak elméleti dolgokban járatos, gyomlálni vagy magokat ültetni nem tud helyettünk. Tudja viszont a választ az összes kertészkedésről és növényekkel vagy virágokkal kapcsolatos kérdésünkre. Hogy működését jobban megértjük, gondoljuk egy amolyan hordozható FAQ-szerkezetre: a kérdéseket és a hozzájuk tartozó válaszokat is megtalálhatjuk a szerentyűben. Az adatbázis kereshető, szűrhető és angol nyelvű. A *New York Times*nek annyi köze van az egészséggel, hogy az ő adatbázisukra épül a szerkezet tudásanyagára. Arról sajnos nem szól a fáma, hogy a szerkezet vízálló-e, de reméljük igen.

KLASSZIKUS BAREBONE

Delux MG760R

Sokak számára gondot jelent, hogy a számítógép egyes alkatrészei színben egyáltalán nem passzolnak egymáshoz. A legjobb vagy éppen a legolcsóbb megoldásokat összezsuedve ugyanis azt tapasztalhatjuk, hogy a billentyűzet, a számítógépház és az egyéb „látható” alkatrészek mind-mind más gyártótól származnak, és így eltérő stílusúak és eltérő színűek is.

A Delux nevű gyártó ezt az igényt igyekszik meglovoagni, mégpedig oly módon, hogy különféle szetteket állít össze. Fontos leszögeznünk, hogy az egyes alkatrészek nem saját fejlesztésűek, hanem kivétel nél-

kül más gyártók termékei. A nálunk járt, klasszikus értelemben akár barebone-nak is nevezhető szett számítógépházból, vezeték nélküli, multimédiás billentyűzetből, szintén „drótmentes” optikai egérből, egy 2.1-es hangfalrendszerből és webkamerából áll. Az összeállítás minőségi termékek felhasználásával készült: az egér és a billentyűzet például a Logitech gyártósoráról származik.

A számítógépház stabil acélkeretre épül, a beltér kiváló szellőztetését pedig a szériafelzerelésként biztosított hátsó plusz légkaváró, valamint a processzorhőzt felőltolható légtölcsér segíti.

Sajnos a tápegységet egy izmosabb konfiguráció összeállításakor cserélni kell.

Forgalmazó:	Gold Comp Kereskedelmi Kft.
Internet:	www.goldcomp.hu
Ár:	35 000 Ft
+	kiváló minőségű egér és webkamera tetszetős dizájn
-	kicsit drága nem minden eszköz színe egyforma

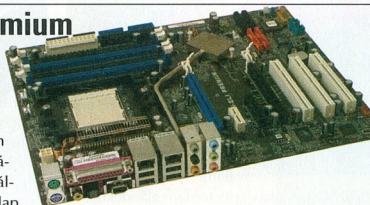
ALAPLAP

ASUS A8N-SLI Premium

Alig egy hónapja, hogy bemutatuk az ASUS A8N-SLI alaplap Deluxe változatát, máris itt az utód, az A8N-SLI Premium. Ezúttal azonban a két változat között nem csak a szokásos Deluxe-Premium eltérésekkel találkozhatunk: a mérnökök az új alaplap felépítését több helyen is lényegesen megváltoztatták.

A legszembeütőbb változás talán az, hogy a lapkakészletről eltűnt a ventilátor, sőt a hagyományos borda is. A „forrófejű” lapkakészlet hűtéséről a MOSFET-ekre erősített passzív hőcsereelő gondoskodik, mivel e két egységet hővezető cső köti össze. A hatékony működéshez persze olyan CPU hűtő érdemes használni, amely oldalra és lefelé is elég levegőt fúj.

Újdonság még, hogy a két PCI Express x16 foglalat közül eltűnt az SLI mód engedélyezését szabályozó modul, így a választás immár szoftveres úton, a BIOS-ban oldható meg. Ez elsősorban kényelmi szempontokat szolgál, ugyanakkor az ily módon felszabadult helyre plusz PCI csatlók (PCI

Express x1 és x4 foglalatok) kerülhetnek.

Az integrált hardverek közül érdemes kiemelni a SATA RAID kontrollert, amely – a lapkakészlettel ellentétben – a RAID 5 tömböket is kezeli. A BIOS az ASUS-tól már megszokott szolgáltatásokat kínálja, így – többek között – automatikusan változtatni tudja a processzor órajelét, a pillanatnyi terheléstől függően.

Forgalmazó:	ASUSTeK Computer
Internet:	www.asus.com
Ár:	53 900 Ft
+	gyors és stabil működés ötletes hűtési megoldások
-	a videokártya és a memóriafoglalatok túl közel vannak a 2x2-es tápcsatlakozó rossz helyre került

TÉVÉTUNER

AVerTV DVB-T Tuner

A földi terjesztésű digitális műsorszórás közelgő bevezetésével (amely egyelőre még csak tesztzolgáltatásként érhető el) hazánkban is egyre több DVB-T-képes készülék jelenik meg. Ezek közül az egyik az AVerTV DVB-T.

Az USB 2.0 csatlakozású termék külső kivitelű, azaz nemcsak asztali PC-vel, hanem hordozható számítógépekkel is kiválóan használható (éppen ezért a csomagolásban egy antennát is találunk).

Az AVerTV DVB-T-vel a digitális technológia valamennyi előnyét kihasználhatjuk: MPEG-2 formátumban rögzíthetünk, használhatjuk a time-shift funkciót, és még az EPG (Elektronikus Programkalauz) is rendelkezésre áll. Mivel a DVB esetében a tévéadás egyenesen MPEG-2 formátumban érkezik, a kártyának nincs túlzottan nagy gépigénye (ami van, az is inkább az USB 2.0 interfésznek köszönhető).

A DVB-T egyébként egy csatornában hat SDTV vagy egy HDTV jel továbbítására alkalmas. A készülék értékét nagyban emeli, hogy hardvere és szoftvere a 720 és 1080 soros HDTV jelet egyaránt feldolgozza – igaz, ekkor már a gépigény is megnő.

A készülék furcsasága, hogy esetenként – főleg notebookkal használva – két USB portot is „elfogyasztt”, mert az USB által nyújtott feszültség nem minden esetben elegendő számára.

Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	27 375 Ft
+	notebookosok számára ideális HDTV-kompatibilis
-	két USB helyet foglal eléggé melegsik

EIZO FlexScan L778

A közelmúltban bemutatott, overdrive technológiát használó 17 colos EIZO monitor nagytestvére látogatott el ezúttal tesztlaborunkba. A két modell nem sokban különbözik egymástól, mindössze a panel képátlátoja és ennek megfelelően a képpontok mérete nőtt valamelyest. Az EIZO FlexScan 778 1280×1024 képpont megjelenítésére képes, fényereje 250 cd/m². Figyelemre méltó a monitor kimagasló kontrasztaránya, amelynek értéke 1000:1-hez.

A készüléket fejlesztői elsősorban a multimédia és a játékok kedvelőinek szánják, mert az alkalmazott overdrive technológia a 16 ms-os válaszidő ellenére is minden esetben (így tehát gyorsan mozgó objektumok megjelenítések is) tiszta és elmosódásuktól mentes képet eredményez, mindez 24 bites színelőfeldolgozás mellett.

A monitor másik érdekes szolgáltatása az automatikus fényerőállítás. A káva felső részén, közepén egy szenzort találunk, amely folyamatosan figyeli, hogy a monitor környezetében éppen milyenek a fényviszonyok, az elektronika pedig ennek alapján állítja be a fényerőt. Ez az apró figyelmeztető gyártó részéről akkor lehet igazán hasznos, ha a monitort nappal és éjszaka is sokat használjuk, hiszen így nem kell kézzel állítgatnunk a paramétereiket.

A monitor még színben is hozzáigazítható a számítógéphez, hiszen a tesztünkben szereplő homokszínű kivétel mellett sötétszürke kávéval is megvásárolható.

Forgalmazó:	Avnet
Internet:	www.avnet.hu
Ár:	221 250 Ft
+	igényes kialakítás, kitűnő képmínőség DVI bemenet, USB HUB jelentősen megerősített tápellátást a káva kicsit nagy
-	

MP3-LEJÁTSZÓ

Easy MP3 DG-706

A puritán megjelenésű, ráadásul olcsó MP3-lejátszó ama vásárlók körében lehet népszerű, akik nem a kinézetre vagy a tudásszintre hajtanak. Az általunk kipróbált modell 256 Mb-ot memóriával látta el, de kapható 512 Mb-ot, sőt 1 Gb-ot is. A külsejét tekintve különösebb kíváncsiságra nincs okunk – bár az egyik oldalsó élén található fül tanúsága szerint inkább nyakbavalónak tervezték, csöppnyi méretei miatt zsebben is kényelmesen hordható. Kezeléséről az előlapon található „félgömbgomb” és a körülötte elhelyezett kör-, valamint a felső oldalon elhelyezett további három billentyű gondoskodik. A különféle funkciók elérése egyszerű és viszonylag logikus.

A szolgáltatások területén, mint már említettük, túl sok extrával nem találkozhatunk – az Easy MP3 mindazt nyújtja, amit egy mai készüléktől elvárhatunk. Nem bővíthető memóriáját USB-csatlakozón keresztül tölthetjük fel – ráadásul meghajtóprogram telepítése nélkül. Ennek megfelelően, ha a szükség úgy hozza, pendrájként is használható. Az

MP3-lejátszás mellett diktafonként és felvívó FM rádióként is használhatjuk – a 8 kbps sávszélességű WAV fájl minősége persze távol áll a hifitől.

Kedvenc rádióadóinkból húszat menthetünk el, további különlegesség az intrólejátszás (bár ezt itt Preview-nak nevezik) és a hat előre beállított EQ. Diktafonként használva igen hasznos funkció, hogy a felvételeket a készülékről PC nélkül is törölhetjük, így nehezebben fogyunk ki a memóriából.

Forgalmazó:	Infopatika
Internet:	www.infopatika.hu
Ár:	16 900 Ft
+	kedvező ár felvétel külső eszközzel nem divatos :-)
-	a „félgömb” sérülékeny

MEREVLEMEZES FOTÓTÁROLÓ

Conceptronic Multimedia Photobox

A digitális fényképezőgépet használóknak két rémálom van: az elem kimerülése és a memóriakártya megtelése – a Conceptronic Photobox ez utóbbira nyújt megoldást.

A dobozka a saját kártyaalvászójába helyezett memóriakártyáról a beépített 2,5"-os, az az notebook-merevlemezre másolja felvételeinket. Mivel a készülékhez alapból nem jár merevlemez, azt nekünk kell beszereznünk. A rendelkezésre álló kapacitások általában 20-40-60 Gb-ot, de némi felárért 80, sőt 100 Gb-ot is tartalmazókat is vásárolhatunk – ezeken pedig akár több tizedes felvételt is elfér. Az áramellátásról a beépített Li-Ion akku gondoskodik, amelyet külső tápról és USB csatlakozón keresztül egyaránt feltölthetünk.

A készülék valamennyi elterjedt kártyafajtát ismeri: SD/MMC, CF (Microdrive is), SmartMedia, MemoryStick Pro/Duo és RS-MMC médiumot egyaránt használhatunk. Egyedül tehát az xD maradt ki a felsorolásból. Ami a másolás sebességét illeti, 1 Gb-ot körülbelül 15-16 perc alatt kerül át a kártyáról a merevlemezre.

A Photobox igazi különlegessége az USB-

on-the-Go (OTG) támogatása: az új szabvány révén a dobozt USB-csatlakozóján keresztül más eszközökkel – például fényképezőgéppel vagy pendrive-val – is közvetlenül összeköthetjük, és azok tartalmát a merevlemezre másolhatjuk.

Forgalmazó:	MK Trading
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	19 688 Ft
+	viszonylag kedvező ár sokféle kártyát támogat az xD kártyákat nem támogatja
-	egy videokimenet jól jönne

SZÁMÍTÓGÉPHÁZ

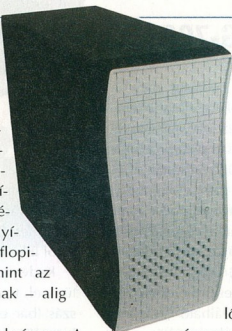
ASUS ACTA37R

Az ASUS számítógépház-kínálataban néhány cseppet sem konzervatív megjelenésű terméket is találunk. Az ACTA37R elnevezésű ház legfőbb különlegessége a mozaikszerű, csontszínű előlapja. A borítás első ránézésre teljesen egybefüggő: a lenyúló ajtókat – amelyek mögött a floppy- és CD/DVD-meghajtók, valamint az előlapi USB-kivezetések lapulnak – alig lehet észrevenni.

A belső tér már teljesen szokványos. A szerelési munkálatok során csak az alaplap és a HDD-k beszerelésekor van szükség csavarhúzóra, a bővítőkátyákat – mint a leggyakrabban cserélt eszközöket – már műanyag tartók rögzítik a helyükön.

Az ACTA37R szellőzése kitűnő, erről egyfelől a ház hátsó részén elhelyezett 90 mm-es légkaváró, másfelől a CPU cooler „főlé” szerelt légfűtőcsér gondoskodik.

Különféle meghajtóink elhelyezésére közepes mennyiségű hely áll rendelkezésre: optikai egységből (vagy mobil rackből stb.)

például négyet használhatunk. A 3,5 colos egységek maximális száma szintén négy, közülük azonban már csak kettő lehet olyan, amelyet az előlapra is kivezethetünk. A HDD-k rezgését gumipapucsok tompítják. Az összeállítás gyenge pontja a tápegység: egyfelől a 360 wattos teljesítmény manapság már nem mondható túl soknak, másfelől a SATA tápcsatlakozót vagy a videokártyánál használatos 2×3-as csatlakozót is hiába keresnénk.

Forgalmazó:	ASUSTeK Computer
Internet:	www.asus.com
Ár:	11 900 Ft (táp nélkül)
+	igényes kialakítás csavarhúzó nélkül szerelhető a tápegység nincs SATA csatló csak 360 wattos táp
-	

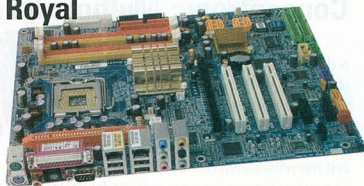
ALAPLAP

Gigabyte GA-8I955X Royal

A Gigabyte legújabb zászlóshajója az Intel 955X lapkakészlet köré épülő GA-8I955X Royal típusjelzésű alaplap. A kétféle processzorok fogadására is képes termék valamennyi ma használatos hardvert tartalmazza, amelyek közül említést érdemel a két gigabites LAN vezérlő, az ATA-133 RAID kontrollor, valamint a HD Audio-kompatibilis Realtek ALC882 audiokodek. (A déli híd a RAID 5 módra is képes ICH7R.)

Természetesen a csúcsmoddell is számos, csak a Gigabyte alaplapjaira jellemző tulajdonságot mondhat magáénak, így például két BIOS-chip került rá, nyolc feszültségstabilizáló áramkör használ, és automatikus processzortöltéshajtsra is képes.

Ha kedvünk tartja, fix 14×-es szorzót is beállíthatunk (ilyenkor növelhető a teljesítmény, viszont le kell mondanunk az EIST használatáról). A Gigabyte-tól szokatlan módon, a lapkakészlet gyári specifikációjára fittyet hánva, az alaplapot a 888 MHz-en üzemelő DDR2 memóriamodulok kezelésére is felkészítették.

Az alaplap felépítésével alapvetően elégedettek lehetünk: immáron a Gigabyte terméke is csak passzív hűtőbordákat tartalmaz, a U-Plus DPS modulár egyetemben a memóriafoglalatok elhelyezése is példás, és a csatlakozókat színekkel is megjelölték. A PCI 2.3 foglalatok azonban rossz helyre kerültek, a videokártya hűtője miatt egyet biztosan nem tudunk majd kihasználni.

Forgalmazó:	CHS Hungary
Internet:	www.chs.hu
Ár:	56 900 Ft
+	igényes csomagolás rengeteg extra az ára
-	a PCI 2.3 csatlók rossz helyen vannak

HANGSZÓRÓ

Genius SP-HF2.0 1250

A házimozi, a legújabb játékok térhatása hidegen hagyja? A minőséghez ragaszkodik, a térhatású hanghoz viszont nem igazán? Ha így van, és az ár sem mellékes szempont, akkor érdemes megnézni és nem utolsósorban meghallgatni a Genius egyik legújabb 2.0-s hangszóróját (nevezük inkább készletnek). A fényezett külső a régebbi 2.0-s család megjelenését idézi, ám az új modell nem vörös vagy kék színű, hanem mélyfekete felülettel büszkélkedhet. A nagyobb méret, valamint a kétutas és reflexnyílásos kivitel még nem feltétlenül garancia a jó minőségre, a rezonanciától mentes keményfa ház már annál inkább. Ebben a kategóriában egyedülálló a hangfal és a környezet együt-

rezgését csökkentő kónusz alakú gumitalpak alkalmazása, de a fedetlen, krómkeretes hangszórók sem mindennapiak.

A hangminőség nagyon jó, a beépített erősítőnek rengeteg tartaléka van, mégsem valószínű, hogy egy átlagosnál nagyobb szobában a hangerő potenciometereit a felénél nagyobbba állítanánk. A mély és magas hangok természetesen állíthatók, szerencsére a karakterisztikájukat tökéletesen beállították – nincs egyetlen torz hang, még nagy hangerőn sem. A hangszórók nemcsak szépen szólnak, hanem szépen is mutatnak akár az asztalon, akár a nappaliban, az asztali DVD-lejátszó mellett. Egy hosszabb kábellel pedig akár a szoba két sarkába is elhelyezhetők, így a sztereó hangzást még jobban élvezhetjük.

Forgalmazó:	G.Network (márkacépviselet)
Internet:	www.genius.hu
Ár:	13 000 Ft
+	kiváló hangminőség; nagyszerű megjelenés igen kedvező ár
-	a vártnál kicsivel nagyobb alaprajz a potenciómétekek gombja lassan forog

Ez a lapszám

kiadványonként

5 kiadvány
vásárlása esetén
már 1000 Ft
a megtakarítás!

-tal

többet ér Önnek
az ITmédiabOLT hálózat
üzleteiben!

200 Ft kedvezmény
MINDEN ITmédiabOLT-ban
vásárolt termékre!

Vágja ki a kupont, és hozza magával az ITmédiabOLT-ba!
Az üzletek címei a túldalalon találhatóak. A kupon készpénzre nem váltható! A kedvezmény előfizetés
esetén nem vehető igénybe! Az akció 2005. szeptember 1-ig tart.

CP Computer
Amint a Hero 6, 6-től tudni érdemes
NERO 6 Reloaded
Készítse el saját kézikönyvét
Képszerkesztés haladóknak

HEROES V of Might and Magic
A szerencsés játékosok
PC GURU
A 2000 évvel ezelőtti legendák
FEAR
Féltékenykedés miatt a Super
es jobb mint a Bull Life

CP
AJÁNDÉK JÁTEK!
Görögök
Förögök of the Sea
Hercules

NYERJE MEG!
VÉGI
Computer PANNA
Vége megerőszakolhat
a spyware-ektől!

IT-BUSINESS
TECHNOLÓGIAI ÉRTÉKELÉS
CHIP
5 évvel ezelőtti
hálózati
GPS-kalauz
Utazáson gondtalanul
utazás
Dinamikus navigáció
Hírportál
E-úgyintézés
1000 új
64 bites Win
Hozzávaló

CHIP
Hálózatépítés, hálózathibves prófehank
Hálózatépítés, hálózathibves prófehank
Hálózatépítés, hálózathibves prófehank
Hálózatépítés, hálózathibves prófehank

200 Ft

CSÚSBÓ

ITmédiabOLT

Kivetettük hálónkat a Bluefish üzletekben!

ITmédiabOLT

1067 Budapest, Teréz Krt. 47. (Nyugati pályaudvarnál)
Telefon: (1) 814-1109
Fax: (1) 888-3499
E-mail: terjesztes@vogelburda.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-20, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál)
Telefon/Fax: (1) 214-4587, 225-3083
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1191 Budapest, Báthory u.1.
Telefon/Fax: (1) 357-6258, 357-6259
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat-vasárnap: 9-15

ITmédiabOLT

1106 Budapest, Fehér út 1. (volt BKV ház)
Telefon/Fax: (1) 431-8402, 431-8403
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat: 10-16, vasárnap: 10-15

ITmédiabOLT

1132 Budapest, Visegrádi u. 11.
Telefon: (1) 339-8617, Tel./Fax: (1) 350-7144
E-mail: k.kurrencia@chello.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18

ITmédiabOLT

3530 Miskolc, Soltész N. K. u. 30.
Tel./Fax: (46) 347-616
E-mail: miskolc@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-13

ITmédiabOLT

9021 Győr, Bajcsy Zsilinszky u. 24.
Tel./Fax: (96) 550-338, (96) 550-339
E-mail: gyor@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-13

ITmédiabOLT

6722 Szeged, Tisza Lajos Krt. 65.
Telefon: (62) 541-012
Telefon/Fax: (62) 541-013
E-mail: szeged@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 9-18, szombat: 9-15

ITmédiabOLT

7621 Pécs, Rákóczi u. 60.
(Millennium Üzletház)
Telefon: (72) 515-665
Fax: (72) 515-664
E-mail: pecs@bluefish.hu
Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-18, szombat: 10-13

CP Computer
PANORÁMA

CHIP

PC GURU

IT-BUSINESS

aktuális és korábbi lapszámok • könyvek • különszámok • előfizetés

Név:

Cím:

E-mail:

Telefon:

Dátum:

Aláírás:

06 (1) 888-3421, 22

06 (1) 888-3499

www.itmediabolt.hu

terjesztes@vogelburda.hu

Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1088 Budapest, Rákóczi út 1-3). Amennyiben nem járul hozzá, hogy ajánlatainkkal megkeressük, kérjük, itt jelezze:

Samsung SyncMaster 730BF

A legtöbb monitorgyártó éppen csak, hogy elkészült a 8 ms-os válaszidejű készülékeivel, néhányan máris továbbléptek. Így tett a Samsung is: a SyncMaster sorozatba tartozó 17 colos 730BF a dokumentációs szerint immáron 4 ms-os bekapcsolási idővel büszkélkedhet. E hallatlanul rövid időtartam eléréséhez a gyártók ezúttal nemcsak a technológiát, hanem a mérési metódust is megváltoztatták. Az újfajta G2G, vagyis szűrkeármánylatok közötti váltásnál alapuló értékek kicsit csálók, méréseink alapján az átlagos ki- és bekapcsolási idő ennél hosszabb, 6-7 ms közé tehető. (A monitor tehát gyorsabb a 8 ms-os elődeinél, de nem sokkal.)

A monitorhoz használt TN panel felbontása a kategória szabványának megfelelő, vagyis 1280×1024 képpont. A panel betekintési szöge közepesnek mondható, mindkét irányból 160-160 fok. Ennél talán érdekesebb a kontraszarány, amelynek az értéke 700:1-hez. Ilyen magas értékkel egyelőre csak ritkán találkozhatunk!

A készülék fizikai kialakítása nem éppen egyedi (vékony kávas, csak dönthető monitorral Dunát lehetne reszeszteni), a monitortól egyedül a gombok elhelyezése tűri meg. Ezekből egyébként a szokásosnál eggyel több van: a DVI bemenet révén a monitor két PC-t is képes kezelni.

A monitor menürendszeréhez a mérnökök csak kis mértékben nyúltak hozzá, erre is csak azért volt szükség, hogy a már meglévő négy színprofil mellé további kettő kerülhessen.

Forgalmazó: Samsung Electronics Magyar Rt.
Internet: www.samsung.hu
Ár: 89 990 Ft
<ul style="list-style-type: none"> + elegáns kialakítás + DVI bemenet - a mérés szerint csak 6-7 ms-os válaszidő - kicsit drága

WEBKAMERA

Conceptronic USB Chatcam

A szélessávú internet és a különféle csevegőprogramok viharos elterjedésével a webkamerák is reneszánszukat élik. A piacon kapható középkategóriás modellek tipikus képviselője a Conceptronic USB Chatcam, amelynek mikrofonnal felszerelt változatát próbálhattuk ki tesztlaborunkban. Az érdekes, többfunkciós talppal felszerelt készüléket 640×480-as felbontású CMOS érzékelővel látták el, ennek megfelelően legfeljebb VGA felbontású filmeket és fotókat készíthetünk vele.

Sajnos a filmek minősége a legnagyobb felbontásban használható 15 képkockás frissítés miatt némi kívánnivalót hagy maga után – ha a valódi mozgást közvetítő 30 fps-re vágunk, legfeljebb 352×288-as képméretet választhatunk. A működéshez szükséges energiáról az adatátvitellel szolgáló USB csatlakozó gondoskodik.

A webkamera – a különféle „hangos” chatprogramok (MSN, Skype, de az újabb ICQ is) igényeire válaszul – beépített mikro-

font is tartalmaz, a partner tehát ezen keresztül hall minket, míg mi az ő hangját a számítógépünk hangszóróiból hallgathatjuk.

A már említett többfunkciós talp két egymásba pattintható részből áll. Ezek közül az egyikkel a Chatcamet az asztalra is elhelyezhetjük, míg a másik valamilyen lapos monitorra, vagy noteszgépünk képernyőjére pattintható.

Kezelőszervekből a szokásos kettőt találjuk a kamerán: az apró lencse fókuszát kézzel állíthatjuk, a készülék tetején pedig a pillanatfelvétel gombja lapul.

Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	7843 Ft
+ többfunkciós talp	
+ beépített mikrofon	
- jó minőségű mozgóképek csak kis felbontáson	
- a talp lehetne kicsit nehezebb	

LÉZERNYOMTATÓ

Minolta PagePro 1350W és 1350E

Ma már nem álom, hogy az asztalunkon olyan személyi lézernyomtató legyen, amely nem csak a nyomtatási, hanem a beszerzési költségek tekintetében is kedvező alternatívát kínál. A Minolta PagePro 1350 sorozat két modellje bőven megfelel ennek a kritériumnak, ráadásul húsz lap/perces nyomtatási sebességet kínál, mégpedig az irodai munkára tökéletesen megfelelő 600×600 dpi felbontás mellett. Az ennél jobb minőséget adó 1200×1200 dpi felbontásban ennek a sebességnek a felére számíthatunk.

A W és E típusjelzések a Konica Minolta legtöbb SOHO lézernyomtatójánál megtalálhatók: a W a Windows alatt használható nyomtatókat jelöli (GDI rendszer), ahol is a nyomtatandó oldalakat a meghajtóprogram, az operációs rendszer dolgozza fel. Nem így az E típusnál, ahol a PCL és PostScript oldal-leíró nyelveket is megérti a nyomtató, így akár DOS alól is nyomtathatunk.

A nyomtatókezelő tudása azonos a két nyomtatonál, a vízjelek használatát és a több oldal egy lapon funkcióit is beleértve. A leghasznosabb funkció a fejfelé folyom-

atás: ha az asztali nyomtatót magunk felé állítjuk, a szöveg olvasásához nem kell megforgatnunk a lapokat. Kiváló szolgáltatás, hogy a képminőséget a nyomtató szöveg és grafika nyomtatásakor külön is kezelni tudja, ezzel pedig festéket takaríthatunk meg.

Forgalmazó: Konica Minolta Magyarországi
Internet: www.konicaminolta.hu
Ár: 36 875 Ft
+ minden szolgáltatás megvan benne
+ a kimeneti tálcára érkező dokumentum megfordítható
- a nyomtatás minősége átlagos
- 1200 dpi-vel valamilyen lassabb

ASZTALI DIVX-LEJÁTSZÓ

Nortek NDVX-200

Az asztali DivX-kompatibilis lejátszók ára olyan ütemben csökken, hogy már-már mindenkinek azt javasolhatjuk: vegyen egyet, hátha jó lesz még valamire. Az olcsó készülékek közül is kiemelkedik roppant kedvező ár/érték arányával a Nortek új, NDVX-200-as lejátszója, amely az átlagosnál lényegesen több szolgáltatást nyújt. A termék a mai divatnak megfelelően vékony kivitelű, így könnyen elhelyezhető bármilyen tévé mellett.

A készülék lelkét képező MediaTEK 1389DE dekóderchip az egyik legtöbbet tudó ilyen processzor a piacon: szinte teljes körű DivX3/4/5 és XviD-támogatást kínál. Az általunk kipróbált filmek közül egyedül a GMC opcióval készült XviD-változatokkal nem boldogult, de a DivX tömörítésű fájloknál mind a GMC, mind a QPEL kapcsoló használatával kódolt állományokat megnyitotta.

A különféle MPEG4 eljárások mellett természetesen a hagyományos DVD, SVCD és VCD lemezeket is lejátszhatja, mint ahogy az MP3 és a JPEG fájlokkal is elboldogul. Sajnos a képezelési szolgáltatások ezzel ki is merülnek (igaz, ez nem akkora baj, hiszen a digitális kamerákkal készült fotók 99 százaléka ebben a formátumban van). A tömörített zenék esetében jól kezeli a könyvtárakat, és lejátszási listákat is összeállíthatunk.

A készülék hátán valamennyi lényeges csatlakozót megtaláljuk: a beépített Dolby Digital dekóderhez tartozó 5.1-es analóg kimenetet és S/PDIF csatlakozót, a kompozit, S-Video és komponens videó kimenetet, valamint az RGB-kompatibilis SCART csatlakozót is.

Forgalmazó:	Fotocopy Kft.
Internet:	www.fotocopy.hu
Ár:	16 240 Ft
+	remek ár rengeteg lejátszható formátum
-	csak a JPG képfarmátumot ismeri régifüggetlő

DVD-ÍRÓ

Philips DVDR16LS

A Philips nagyon rég nem hallatott magáról DVD-írói kapcsán, szerencsére a hallgatásnak vége, hiszen megérkezett a legújabb modell, a DVDR16LS.

A BENEQ-kel közösen tevékenykedő cég zászlóshajója 16x-os égetésre képes, ám kicsit meglepő, hogy ekkora tempót csak akkor választhatunk, ha DVD+R korongot használunk. DVD-R lemezek esetén 8x-os tempó, az újraírható médiumoknál 4x-es érték, a kértetű lemezek használatakor pedig az alapsebesség, vagyis 2,4x-es sebesség választható.

A lassúságra az adhat némi magyarázatot, hogy az ilyen irányú fejlesztések helyett inkább a LightScribe technológiát licencelték, hiszen így elkerülhető volt az áremelkedés.

Megfelelő adathordozó használatokor tehát a fájlok felírása után arra is módunk van, hogy szűrkeárnyalatos képeket vagy szövegeket nyomtassunk a CD vagy DVD másik oldalára. A mindössze néhány lépésből álló borítókészítés az íróalkalmazásból közvetlenül is indítható Nero Label Designer segítségével végezhető el. A szövegekkel néhány perc alatt elkészülhetünk, képek esetében a

jobb minőségű beállítás mellett azonban majdnem fél órát kell várunk, úgyhogy csak türelmesen!

A készülékcsoomagolás a Philipshez méltó: a Nero aktuális verziója (6.6.0.80) mellett kézikönyvet és három írható, LightScribe-kompatibilis CD lemezt is kapunk ajándékba.

Forgalmazó:	Procomp Hungary
Internet:	www.procomp.hu
Ár:	26 990 Ft
+	lassú DVD-írás 3 CD lemez jár hozzá
-	jó minőségben lassú a címkézés nem kapunk hozzá IDE kábelt

DIGITÁLIS TÉVÉTUNER

Pinnacle PCTV 200e

A tv-tuner gyártók kínálatában már jó ideje ott szerepelnek a DVB különféle változatait támogató modellek. A szakma nagy öregjének számító Pinnacle sem nézte tétlenül a technológiai fejlődést, és ennek az állításnak az egyik legfőbb bizonyítéka a PCTV 200e elnevezésű masina.

Olyan eszökről van szó, amely a DVB-T, tehát a földi terjesztésű digitális adás vételére alkalmas. Sajnos a MediaCenter 300i-vel ellentétben a 200e nem alkalmas az analóg adások vételére, használatáért ezért egyelőre csak meglévő tévékártyánk kiegészítéseként, nem pedig önálló egységként javasoljuk.

A Pinnacle cég mérnökei is hasonlóan vélekedhetnek, a tuerhez mellékelte szoftvert (Pinnacle MediaCenter) ugyanis két WDM drájvert használó kártyával is elboldogul. A kezelőprogram egyébként HTPC rendszerű, azaz grafikus felületű, és felhasználói oldalról csak minimális beavatkozást igényel. (A telepítés befejeztével egy varázsló segít a beállításban.)

Az összeállítás PVR funkciókat is kínál, így egyfelől kiváló minőségű (DVD, DVD LP, SVCD vagy VCD minőségű) felvett készíthetünk, másfelől csúsztatott lejátszást (más néven time-shift) is kérhetünk.

Az alkalmazás nagy előnye, hogy magyar nyelvű, így bárki számára könnyen kezelhető. A program amellet, hogy a tévé nézők szerepét is ellátja, remekül használható video-, audio- és képpalómányok visszajátszására, nézegetésére is.

Forgalmazó:	Axico Kft.
Internet:	www.axico.hu
Ár:	36 125 Ft
+	magyar nyelvű kezelőfelület egyszerű felépítés
-	analóg adás vételére nem alkalmas a DVB-T még csak a kezdeteknél tart

Planet UP-100

Az informatikát csak tisztas tőből figye-
ző felhasználók nagyon sok lehetőség-
ről esnek el pusztán azért, mert nem merik
használni a számítógépet. Pedig a lehet-
ségeik szinte korlátlanok. Két internete-
sített számítógép segítségével például
akár ingyen telefonálhatnak. A Planet UP-
100-zal ráadásul már nemcsak átvitt, ha-
nem valós értelemben is telefonálásról be-
szélhetünk.

Az UP-100 ugyanis nem más, mint egy
telefonként megformált külső hangkártya,
parányi hangszóróval és mikrofonnal egy-
beépítve. Ez az első hallásra talán szokata-
lan megoldás teljesen logikus, hiszen a te-

lefonnak saját drájerje van, így könnyen
hozzáférhető a különféle alkalmazások
számára.

Az eszköz USB portra telepíthető (elég
az USB 1.1). Kezelését nemcsak a soft-
ver, hanem a rajta elhelyezett gombok is
segítik, például a híváskezdésmegnyitó és
a hangerőszabályzó gomb vagy éppen a
számbillentyűk. A „telefon” univerzális
drájerének hála bármilyen szoftveres
környezetben használhatjuk.

Nyilvánvaló, hogy az UP-100 elsősor-
ban a csevegőalkalmazásokkal (pl.
Messenger, ICQ) együtt használt mikro-
fon-hangszóró párt válthatja ki, hiszen
ezek használata továbbra is ingyenes lesz.
A teljesítséghez ugyanakkor hozzátartozik,
hogy a fizetős szolgáltatókkal bármilyen
telefonszámot tárcsázhatunk. (Illyesfajta
szolgáltatást nyújt például a Skype, vagy a
Magyarországon egyre népszerűbb
NeoPhone is.)

Forgalmazó:	HCS Hungary
Internet:	www.hcs.hu
Ár:	7500 Ft
+	olcsó, minden programmal használható nincs szükség külön tápegységre kialakítása lehetne igényesebb is
-	nincs rajta kijelző

FEJHALLGATÓ

Conceptronic Wireless Headphone

A vezeték nélküli eszközök terjedése megál-
líthatatlan – lassan nincs olyan periféria,
amelyet ne köthetnénk össze számítógé-
pünkel a rádióhullámokon keresztül. A bil-
lentyűzetek és egerek után ebbe a sorba il-
leszkedik bele a Conceptronic vezeték nél-
küli fejhallgatója is, amely két elemmel és
egy apró USB stickre emlékeztető adóval
működik.

Az adó telepítéséhez mindössze egy sza-
bad USB portra van szükségünk – a Win-
dows XP a csatlakoztatás után azonnal felis-
meri, és külön meghajtóprogram telepítése
nélkül használhatóba veszi.

A készülék működését apró kék LED jel-
zi, amely adattovábbításkor villog – persze
ha az adó a gép háta mögött helyezkedik el,
ezt nem láthatjuk. A fülhallgató két darab
ceruzaelemmel működik, ám érdekes mó-
don tölthető akkumulátorral nem használható.

A készlet használata igazán egyszerű: az
USB adó telepítése után nincs más dolgonk,
mint hangeszközként kiválasztani (például a
Vezérlőpult segítségével), és máris szól a ze-
ne.

A rendszer hatótávja megfelelő, egy átlag-
os lakásban szinte mindenhol fogható. A
hangminőség tekintetében különösebb pan-
aszra nincs okunk, a fejhallgató árkategóriá-
jának megfelelő színvonalon szól meg.
Bár külsője után azt hihetnénk, hogy a pár-
názott rész körülöleli fülnket (igazi fejhall-
gató módjára), a valóságban ez nincs így, in-
kább csak fülkagylónkon támaszkodik meg.
Ezzel a külső zajokat jóval kevésbé szigeteli
el, mint komolyabb társai.

Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	19 144 Ft
+	nem gabalyodunk bele a kábelebbe nem kell hozzá meghajtóprogram
-	ha nem USB lenne, nemcsak számítógéphez lenne jó tölthető elemmel nem működik

MULTIFUNKCIÓS LÉZERNYOMTATÓ

Minolta PagePro 1380 MF

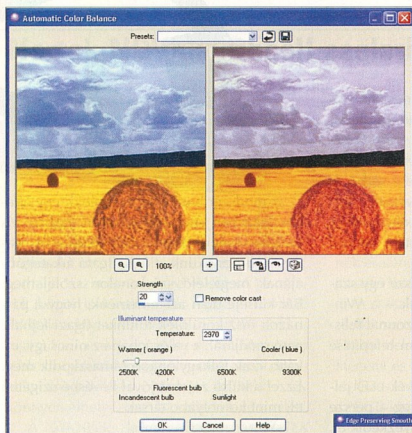

Végre itt a Konica Minolta legújabb kis
munkasoportos és akár otthoni használatra
is alkalmas multifunkciós nyomtatója. A
cégnél nem ez az első kísérlete arra, hogy
lézernyomtatóját szkennelrel kombinálva
multifunkciós készüléket alkosson, ám az
eredmény nem volt meggyőző: a készülék
úgy festett, mint egy szkennel a nyomtató
tetején. Most viszont megérkezett a PC-től
teljesen függetlenül is működő készülék,
amely a PagePro 1300-as alapjain nyugszik,
tehát a nyomtatási minőség és a sebesség te-
kintetében nem lehet panaszra okunk. A ké-
szülék USB-csatolás, hiszen a szkennert ön-
magában is használhatjuk, a nyomtatóport
már nem divat. A multifunkciós készülék a
lézernyomtatók kellemes tulajdonságait kí-
nálja: azonos tonerkazettát használ, azonos
sebességgel dolgozik stb.

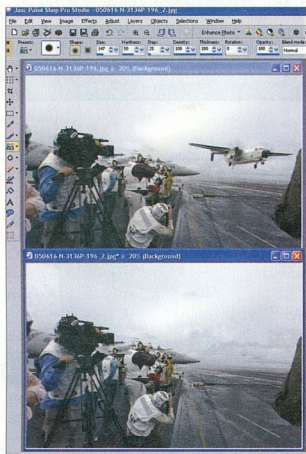
A szkennel előtti kezelőpanel cserélhető,
a firmware pedig természetesen magyar nyel-
vű. A Toner Save gomb benyomásával takaré-
kosabban – ámde valamivel halványabban –
másolhatunk. A gomb a nyomtatásra nincs
hatással, azt a meghajtóprogramból állíthat-

juk be. A nyomtatás különlegessége a való-
ban nagyon hasznos Nup (egy oldal több ol-
dalra), amikor is nem csak a mennyiséget, de
az oldalak lapon belüli elhelyezkedésének
induló irányát is megadhatjuk.

Forgalmazó:	Konica Minolta Magyarországi
Internet:	www.konicaminolta.hu
Ár:	bevezetés alatt
+	gyors beállítási lehetőség másolásához a szkennel minősége átlagon felüli
-	a Toner Save gomb a nyomtatásra nem hat csak kétsoros, háttérvilágítás nélküli kijelzője van

Persze nem mindig jó, ha hozzányúlunk egy képhez

Hmm, hová tűnt ez a gép? Oh, a Clone Brush!

Próbálja ki!

Mellékletünkön megtalálható a Paint Shop Pro Studio 30 napig használható változata, amelyben minden elérhető, amire a megvásárolható szoftver képes.

A Paint Shop Pro Studio immár a Corel égisze alatt tör előre rendületlenül, mint az egyik legjobb megoldás az otthoni fotószerkesztésre. Gyakorlatilag olcsón kínálja mindazt, amit a professzionális képszerkesztő szoftverek, például az Adobe Photoshop vagy a Corel PhotoPaint. Mindemellett viszonylag visszafogott rendszerigényű, így egy gyengébb gépen is érdemes belevágni a képek retusálásába. Webszerkesztőknek is kiváló választás, számos olyan eszközt kínál ugyanis, amelyek segítségével egyszerűbben elkészíthetik a

honlapok grafikai elemeit, a bannerektől a gombokig. Egyszerűen majdnem mindent tud, amit a nagyok, csak éppen olcsóbban.

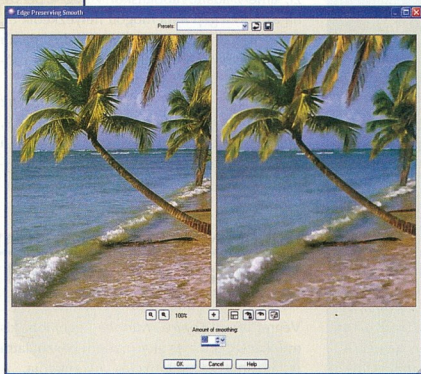
Tüntessük el a problémákat

A digitális gépek korában az ember hajlamos kissé lazábban venni a fényképezést, mint a jó öreg Zenitek idején. A többség nem nagyon babrál már a beállításokkal, és persze sokan jobban is járnak, ha inkább az automatikára bízzák mindezt. Azonban az automatika éppúgy tévedhet, mint az ember, így azután jönnek a sötét, homályos, piros szemekkel teli képek.

A Paint Shop Pro Studio számos egyszerűen használható eszközt kínál e hibák orvoslására. Ezek az eszközök mind egy helyen, az *Enhance Photo* eszköztárban találhatók. A *One Step Photo Fix* ikonra kattintva

például a program mindenfajta külső beavatkozás nélkül igyekszik megszüpíteni a képet, a színek, a fényerő és az élesség optimalizálásával. Az ugyancsak itt található *Automatic Color Balance*, *Contrast* és *Saturation* ikonokra kattintva mindezt mi is irányíthatjuk. Ezenkívül élesthethetünk, homályosíthatunk, világosíthatunk is a képen, és persze a piros szem problémát is egy (legfeljebb két) kattintással megszüntethetjük. Sokszor

Festménykészítés két másodperc alatt, elmosással

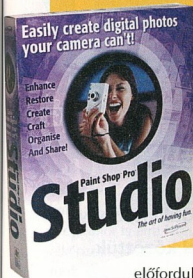

Szépítsd meg az emlékeid!

Lassan véget ér a nyár, itt az ideje kicsit átnézni a nyaraláskor készült képeket. Nem stimmelnek a színek?

Ferde a mives épület? Netán feledni szeretnénk néhány velünk nyaralót? Szerencsére minden problémánkra van megoldás, mégpedig a Paint Shop Pro Studio segítségével! Próbáljuk ki együtt!

Ne csak olvasson róla, nyerje is meg a 3 db ajándék egyikét!

Egyetlen helyes választ nyerjen egy Paint Shop Pro Studiót!

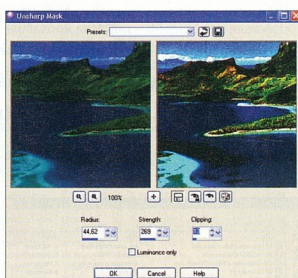
Ehhez a nevé és a címét, a helyes válasz betűjelét, valamint a PSP mozaikszót kell beküldenie augusztus 18-ig a nyeremeny@vogelburda.hu címre. A három szerencsés nyertes nevét a szeptemberi számunkban közöljük. Mire használható az Enhance Photo eszköztár? A három lehetséges választ az 1. CD-mellékletünk keretprogramjában találja meg!

előfordul, hogy a fényképen éppen az a részlet sikkad el a környezetben, amelyet eredetileg szeretnénk volna megőrizteni. Ilyenkor jól jön a Crop Tool, amelynek segítségével eltávolíthatjuk a képről a felesleges részeket.

A Clone Brush segítségével Sztlain nyomdokaiba léphetünk (kicsit modernebb és békésebb eszközökkel), és például a csoportképek közepéről is nyom nélkül eltüntethetjük a nem kívánatos személyeket, hogy tíz év múlva már ne is emlékezzünk a közös üdülésre. Sztlain esetében persze nem nagyon volt rá esély, hogy a kérésült személy később esetleg rákérdez, hová is tűnt a képről, a családi képeken azonban jobb kétszer is meggondolni az ecsetvonásokat. Mindenesre a lehetőség adott.

Ha feliratozni szeretnénk a képeket, vagy keretelt szeretnénk „feldobni” őket, a Paint Shop Pro Studioiban ezt is gond nélkül megtehetjük, s ha nem lennénk elégedettek az eredetileg kapott keretek mennyiségével, az internetről továbbiakat tölthetünk le kedvünkre.

Mindaz egyébként a szűrőkre és effektekre is igaz. Ráadásul a program az Adobe Photoshophoz készült szűrőket is használni tudja, így a lehetőségek tárháza tulajdonképpen végtelen. Kedves kis eskúz a Picture Tube Tool – leginkább a gyerekek fogja ér-

Az Unsharp Mask használata is látványos

tékelni, hiszen olyan, mint egy digitális képnymoda. Ugyanakkor a szülők is értékelni fogják, hogy nem lesz minden tiszta tinta, beleértve a gyereket, a bútorát és monitort is.

A Tube Tool segítségével percek alatt „nyomdázhatunk” elefántcsordát, fáveles hátteret, és ami még eszünkbe jut, no és persze azt, amit még találunk az interneten. Az eszköz hátterek, keretek és sorminták készítésére is kiválóan alkalmazható.

A Paint Shop Pro Studio viathatatlannal nagy előnye, hogy bár elsősorban bitmapes képek szerkesztésére való, vektoros eszköztára is van.

Szintén jó dolog, hogy rétegeket is használhatunk a képek feldolgozásában, így még látványosabb elemeket hozhatunk létre, és ha elrontunk valamit, az egész kép helyett elég csak egyetlen réteget kidobni. Emellett persze továbbra is alkalmazhatjuk a többlépcsős visszavonást. Mondanunk sem kell, hogy a ferdén sikeredett képeket is egy csapásra helyrerázhattuk a Paint Shop Pro Studioval.

Természetesen, ha van színes nyomtatónk, az elkészült, megszüpített képeket azonnal papírra vehetjük, s már tehetjük is be az albumba.

N. L.

Photoshop, GIMP, Paint Shop Pro

- Fényképek javítása
- A digitális negatív
- Effektek, rétegek, kompozíciók
- Festményép alakítás
- Számítalan gyakorlati tippek

Keresse az ITmédiabOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22
www.itmediabolt.hu
terjesztes@vogelburda.hu

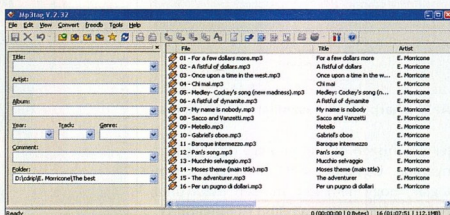
Rendbe tett zenegyűjtemény

Aki szereti a zenét, számítógépet használ és van MP3-lejátszója, előbb-utóbb arra ébred, hogy képtelen eligazodni egyre gyarapodó zenegyűjteményében. Amíg csak pár albumunk van, a tájékozódás nem igazán okoz gondot, hiszen ezeket könnyen átlátjuk. Amikor azonban gyűjteményünk szétterjed több partícióra, CD/DVD lemezre és különálló MP3 lejátszóra, egyre nehezebben tudunk majd rendet tartani közöttük. Annak érdekében, hogy ne csapjanak össze a hullámok a fejünk felett, érdemes katonás rendet tartani zenénk között, különösen ami a fájlok elnevezését és az úgynevezett ID3-as mezőket illeti. Ami a fájlok elnevezését illeti, erre természetesen nincs semmiféle szabvány, van azonban pár olyan szempont, amit érdemes megiszni. Először is nem érdemes minden adatot (előadó/album/számcím stb.) beleszúrni a névbe: ez egyfelől megnehezíti az azonosítást, másfelől az apró kijelzős lejátszókon ügysem fogjuk tudni elolvani a teljes szöveget. Szintén kerülni kell az egzotikus elválasztójelek (@, %, & és társai) használatát – több operációs rendszer nem kedveli ezeket. Érdemes ugyanakkor *valamennyi* ID3 mezőt kitölteni, hiszen számos program ezek alapján azonosítja a dalokat, és az MP3-lejátszók is ezeket az információkat írják ki.

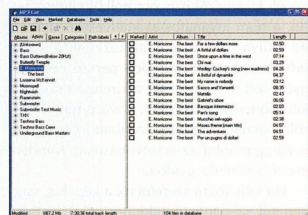
Az ID3 mező nincs benne az MP3 szabványban, ennek köszönhetően folyamatosan változik, fejlődik. Első inkarnációjában a tömörített zenefájl végén elhelyezkedő 128 bájtós adatblokkban a szám címe, előadója, az album címe, kiadási éve, műfaja és egyéb információ megjelzés meőd kapott helyet – ez volt az *ID3 v1.0*. Nem sokkal később ezt kiegészítették a dal sorszámmal, így született a *v1.1*-es változat.

Természetesen ez a megoldás eléggé limitált szolgáltatásokat nyújtott, elsősorban a

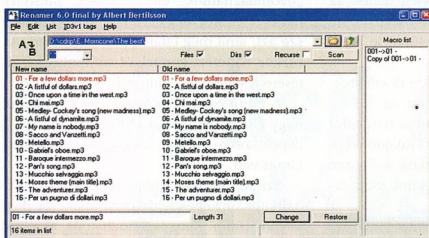
Ha sok MP3-as fájljal rendelkezünk, könnyen előfordulhat, hogy egy idő után már mi magunk sem tudunk kiigazodni közöttük. Kűlönösen akkor vagyunk bajban, ha gyorsan kell pár kedvenc számot feltölteni MP3-lejátszóinkra – a logikátlanul elnevezett, összevissza elhelyezkedő állományok között akár percekig is keresgélhetünk. Alábbi cikkünkben erre a problémára kínálunk orvosságot.

Mp3tag a mezők kitérésére

Mp3Cat – egyszerű kezelés

Renamer az átnevező

128 betűnyi tárolható információ bizonyult kevésnek. Így az újabb, immáron *v2.0-s* változatban dalszövegek és képek is helyet kaphatnak. További újítás, hogy az ID3-as adatcsomagnak nem kötelező a fájl végén elhelyezkednie, hanem szinte bárhol kerülhet. Ez különösen az internetes környezetben hasznos, hiszen például a fájl legelőlen elhelyezkedő mező a letöltés kezdetén már hozzáférhetővé válik.

a www.audiograbber.com-us.net című nevű szoftvert – ez a kiváló, gyors rippelő és tömörítő program az általunk megkért struktúra szerint építi fel a tömörített fájllok nevét, és automatikusan kitölti az ID3 mezőket is. Ezenkívül az internetes kapcsolatot kihasználva a *FreeDB* adatbázis segítségével az adatok farszót begépeléselőlt is megkímél minket.

Mit tehetünk azonban a kölcsönkapott lemezekon található fájllokkal? Ezeket egye-

Készítsünk MP3-at

Általában kétféleképpen tehetünk szert MP3-as zenére: vagy mi magunk tömörítjük őket, vagy mástól kapjuk. Az első esetben teljes egészében rajtunk múlik a megfelelő formátum kiválasztása. A CP 2005/júniusú számának 53-ik oldalán már bemutatott az *Audiograbber* (létlélthető

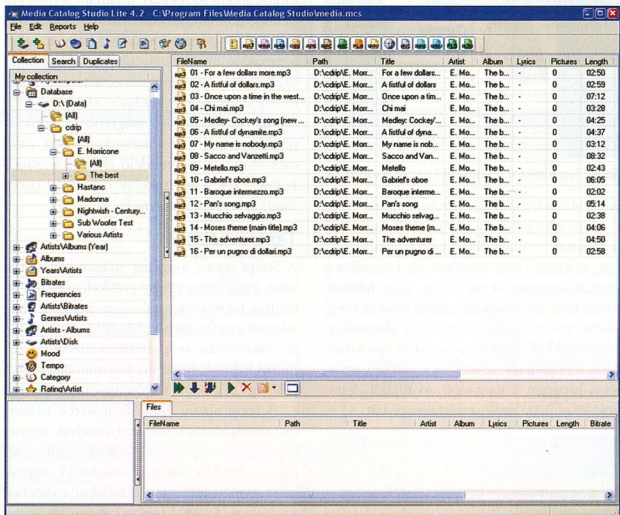
sével végignéni elég fárasztó lenne – szerencsére erre is találunk segédeszközöket.

Főként a hibás fájlok korrigálására szolgál a Renamer nevű apró programcska (www.albert.nu/Programs/Renamer/), amelynek a kezelése a véletlekig egyszerű, és használatához nem kell bonyolult parancsokat megtanulni.

A Renamer bennünket érdeklő parancsait az *Edit* és az *ID3v1* tags menükben találjuk. Az első csoportban a fájlok neveit, a másodikban pedig az ID3-as mezőket manipulálhatjuk. Mivel a fő cél itt a fájlok megváltoztatása, a programot is erre helyezték ki: szinte minden elképzelhető átnevezési algoritmus előállíthatunk. A két leggyakrabban használt eljárás – a különböző karakterozdók cseréje és a felesleges betűk, szóközök elütetése – az *Edit* menüben található, és a **Ctrl + R**, illetve a **Ctrl + T** billentyűzetkombinációval érhető el.

megfelelőbb eszközt, mint a www.mp3tag.de/en/index.html weboldalon elérhető *Mp3tag* nevű programot. A program talán leghasznosabb szolgáltatása a FreeDB adatbázissal kapcsolatos: képes ugyanis arra, hogy a kijelölt fájlok adatai alapján (számosság, albumhossz és így tovább) az internetes adatbázisban kutató kitalálja, melyik albumról van szó. Az így megszerzett információk segítségével automatikusan kitölthetjük az esetleg hiányzó vagy hibás mezőket – majd egy lépésben a fájl nevét is az általunk választott formátumra hozhatjuk. Lássunk erre egy példát a gyakorlatban!

Mint a képen is látszik, egy lemezt ripeltünk és tömörítettünk az MP3-lejátszóknak számára – de merő feletlenségből nem tölthetjük ki az ID3-as mezőt. A szövegnéző könyvtárat az *Mp3tag*-gal megnyitva (**Ctrl + D**), majd az összes fájlt kijelölve (**Ctrl**

Media Catalog Studio – sokat tud

Bár a szoftver rendkívül sokoldalúan használható a fájlok formázására, az ID3-as mezők kezelése nem teljesen megoldott. Ettől függetlenül lehetőségünk van egyéves és kötegelve is kitölteni a mezőket, illetve a fájlnév alapján meghatározni az ID3 információkat (ezt megtehetjük egyébként fordítva is).

Hogy ne kelljen sokat írni

Ha kifejezetten az ID3-mal szeretnénk dolgozni, nem is választhatunk magunknak

+A) megpróbálhatjuk kikeresni az internetes FreeDB adatbázisból a számcímeket.

Ehhez meg kell adnunk egy máj címet a *Tools/Options* menü megfelelő pontjában (ennek hiányában a FreeDB nem használható). Ha ezt a beállítást egyszer elvégeztük, többször már nem kell megismételniük.

Visszatérve a rossz fájlokra: miután valamennyit kijelöltük, menjük a *freedb...* menübe, és nyomjuk meg a *freedb* gombot.

És ekkor előbukkanó menüben választhatunk, mi alapján szeretnénk keresgélni –

Műnimevlemezés MP3-lejátszók

Amennyiben érdeklik a legújabb minimevlemezés MP3-lejátszók, akkor *Hardver* rovatunk *60 óra a zsebben* című cikkében megismerhetik a legújabb típusokat, és a vásárláshoz is sok hasznos tanáccsal szolgálunk.

most természetesen a kijelölt fájlok alapján. Válasszuk tehát ezt, és némi várakozás után megjelenik az általunk tömörített lemez dalainak a listája.

Ha azt látjuk, hogy minden stimmel, nyomjuk meg az *OK* gombot, és a program valamennyi ID3 mezőt kitölti nekünk – ha pedig a fájlnveket is meg akarjuk változtatni, a *Convert/Tag-Filename* menü segítségével tehetjük meg.

Hogyan tegyünk rendet?

Ha elég nagy zenegyűjteményünk van már, előbb-utóbb elérkezünk ahhoz a ponthoz, amikor hiába a jól felépített fájlnév, az albumok között nehezen tudunk csak eligazodni. Ilyen esetekben segíthetnek a különféle katalógusprogramok.

Ezek közül az egyik ingyenes, gyors és viszonylag kismértékű program az *Mp3Cat*, amely a www.tellini.info/index_en.html oldalról tölthető le. A programmal viszonylag nagybővű gyűjteményeket is könnyen kezelhetünk. Az adatbázis felépítéséhez a program elindulása után meg kell adnunk azt a címet, ahol a zenéknek tárolni akarjuk. A megadott könyvtár(ak)t, CD/DVD lemezeket végigvesszük, az MP3Cat elsősorban az ID3-as mezőkre támaszkodva felépíti saját katalógusát, amelyben minden létező információ szerint kereshetünk. Ha újabb zenei MP3-as CD-re tennek szert, az új lemezt az *F9* gyorsbillentyű megnyomásával adhatjuk hozzá adatbázisunkhoz.

Valamivel komolyabb és több szolgáltatást nyújtó program a *Media Catalog Studio*. Bár van fizetős verziója is, a *Lite* változat ingyenesen letölthető www.maniactools.com/index.shtml címről.

Működése és használata nagyban hasonlít kisebb rokonához: könyvtárainkat és lemezeinket itt a *File* menü *Scan folder for media* és *Scan disc for media* menüpontja alatt adhatjuk hozzá adatbázisunkhoz. Eltérően azonban az MP3Cat-tel, itt nemcsak MP3, hanem szinte bármilyen (video, Audio-CD, DVD lemez stb.) formátumú multimédiás anyagot katalogizálhatunk.

Rosta Gábor

Netáruház mindenkinék

Ha valaki azt állította Önnek, hogy webáruházat csak hosszú évek alatt elsajátított programozói tudással lehet létrehozni, ezt a cikket mosolygva dörgölheti az orra alá, közvetlenül azután, hogy megmutatta neki saját online áruházát.

De vajon kinek van szüksége manapság arra, hogy webáruházat hozzon létre. Be kell látni, hogy az internet terjedésével immár bárkinek megéri, aki különféle termékeket (netán saját készítésű portékát) szeretne eladni, és ezért nem feltétlenül kíván horribilis bérleti díjat fizetni egy üzlet-helyiségért.

Online áruház földi haladóknak

Az online áruház létrehozásához átfogó programozói ismeretekre van szükség, ennek hiányában sokan már az elején kénytelenek meghátrálni. A *ShopFactory 6* átegyik ezen az akadályon: a programmal – amelynek kezelése nem bonyolultabb, mint egy szövegszerkesztőé – játszi könnyedséggel testreszabhatjuk készülő áruházunkat. Gyakorlatilag a nuláról építhetjük fel a teljes üzletet, néhány jól áttekinthető varázsló segítségével.

A *ShopFactory* nemcsak a bevásárlói „kosarat”, valamint az ehhez kapcsolódó adminisztrációt oldhatja meg, hanem a tel-

Ez jól fog kinézni... Tódulni fognak a vásárlók is áruházi honlapot is létrehozhatjuk.

A feladat valóban a végtelenségig egyszerű: a felsorolt mintagrafikák közül kiválasztjuk azt, amelyik a legjobban tetszik, megadjuk a cégünk alapadatait (név, cím, logó, telefonszám stb.), kiválasztjuk az ízlésünknek megfelelő színösszeállítást az oldal elemeibe, írunk egy beköszöntő szöveget és egy ismeretetőt a cégünkről, azután egy gombnyomással a program a megadott adatokból, leírásokból elővárazsolja a végleges oldalt.

Készítsen ön is e-boltot!

Mellékletünkön megtalálják a *ShopFactory 6 Professional* próbaverzióját. Ugyanitt megtalálható a *ShopFactory 5 Light* teljes verziója is, amelynek segítségével percek alatt elkészíthető egy kisebb e-bolt (maximum 50 termékkel). A teljes verzió a CP olvasói számára ingyenesen regisztrálható a www.makemeshop.com/covermonts/cpanorama/0507 oldalon.

A *ShopFactory 5 Light* változata upgrade alapot képez a 6-os verzió vásárlójának, és 20% engedményre jogosít a vásárláskor.

Az árak a forgalmi adót nem tartalmazzák.

A vásárlással kapcsolatban további információkat találnak a www.makemeshop.com és a www.shopfactory.com oldalakon.

Töltsük fel a polcokat!

Persze nem sok érteleme lenne az egésznek, ha csak egy honlapot kapnánk, utána pedig keresnünk kellene valakit, aki majd elkészíti az adatbázist és feltölti azt a termékeinkkel. A *ShopFactory* természetesen minderre egyetemes megoldást kínál: termékeinket kategóriákra bontva mi magunk is nyugodtan felvethetjük, méghozzá rövid ismertetővel és fotóval, ha úgy tetszik.

Megszabhatjuk az árakat, dolgozhatunk különböző adókulcsokkal, adhatunk engedményeket, szervezhetünk akciókat – szinte minden megoldást találhatunk, ami csak felmerülhet egy online áruház működtetése során.

Meghatározhatjuk a fizetési módokat (csekk, utalás, kártya stb.), a csomagküldés egyéb fontos adatait ezzel kapcsolatban. A megrendelés kezelésére kiválasztjuk a megfelelő online szolgáltatót (ingyenesen vagy fizetést, a program által felajánlottakból). Így nincs szükségünk saját programozható szerverre, mivel bármilyen tárhelyen elhelyezhetjük online boltunkat. A megrendésekről e-mailben kapunk áttekinthető értesítést, s természetesen a megrendelő is kap visszaigazolást. Ezek a tranzakciók ráadásul biztonságos szervereken folynak.

Testreszabás

A *ShopFactory* rengeteg stílusmintát tartalmaz, s minthogy ezeket grafikailag és felépítéstechnikailag is szabadon átalakíthatjuk, teljesen egyéni webáruházat hozhatunk létre. Amikor is professzionális végeredményt kapunk, ha az eredeti mintákat legfeljebb egy célogóval egészítjük ki.

A *ShopFactory* újdonságai között néhány extra szolgáltatás is szerepel, amelyek segítségével felmérhetjük vásárlóink szokásait, vagy éppen érdeklődésüknek megfelelő bannerket jeleníthetünk meg az oldalon, miközben vásárolnak. Ezekkel persze célszerű óvatosan bánni: nem mindenki rajong értük, s nélkülik is virágzó e-boltot üzemeltethetünk.

A *ShopFactory* segítségével szerencsére nem csak angol nyelvű oldalt hozhatunk létre. Szinte a világ bármely nyelvén – beleértve magyart is – készíthetünk online áruházat. Sőt, az *International* változattal akár többnyelvű e-boltot is „nyithatunk”.

Még két dolgra lesz szükségünk az üzlet beindításához, ez pedig a doménné (leendő üzletünk webcíme) és a szerverbérlet, ám ezeket manapság már néhány ezer forintért „utánunk dobják”.

Nákovics L.

ShopFactory 6 eTrader frissítés	68,05 font	99 euró
ShopFactory 6 Professional frissítés	176,34 font	258 euró
ShopFactory 6 Developer frissítés	380,17 font	527 euró
ShopFactory 6 International frissítés	448,68 font	657 euró

E-bolt készítése a ShopFactory 5-ben lépésről lépésre

Elektronikus áruházat létrehozni nem egyszerű feladat. Szerecsére a *ShopFactory* igencsak megkönnyíti a dolgunkat, de még így sem ússzuk meg néhány kattintással. Megjediní azért nem kell: mindenféle programozói előképzettség nélkül is pro-

fesszionális oldalt alkothatunk, akár fél óra alatt is. Az alábbiakban bemutatjuk, miként hozhatunk létre egy egyszerűbb e-boltot a *ShopFactory 5 Light* segítségével.

Itt kiválaszthatjuk, hogyan nézzen ki lendő e-boltunk. Számos előre definiált minta közül választunk elmelet, amelyet adott esetben átszínezhetünk ízlésünknek megfelelően. Ha végeztünk, ismét kattintsunk a *Next* gombra.

1

ShopFactory

Create a new website or shop

Open an existing website or shop

Show me how to build a website or shop using the interactive help tutorial

Always display this dialog

Close

Az indító képernyőn válasszuk a *Create a new Website or Shop* menüpontot.

2

Welcome Setup Wizard

Title: [ShopFactory 5 - boltunkban]

Page 0 - 2

Show Help

Image: [Butterfly logo]

Description: [It's a beautiful online store...]

Next

A varázsló első oldalán egy rövid ismertetőt adhatunk meg cégünkéről és az általunk üzemeltetett online áruházról. A szöveget formázhatjuk, linkeket és logót helyezhetünk el benne. Ha elkészültünk, kattintsunk a *Next* gombra.

3

Select Website Theme

Select Website Theme

Themes: [Data, Default Plan, Fashion, Full Catalog, Fun Night]

Display Style: [1, 2, 3, 4, 5]

Automatic preview

Preview

4

Company Details

Company Name: [Műveleti Kft.]

Address: [Műveleti utca 6.]

Country: [Hungary] State: [ ]

County: [ ] City/Town/Village: [1124]

Phone: [492-9922] Fax: [492-9922]

E-mail (for orders): [megrendelo@muevelti.hu]

E-mail (for orders): [megrendelo@muevelti.hu]

Home Page: [www.muevelti.hu]

Ezen az oldalon cégünk valós adatait kell megadnunk. Ügyeljünk arra, hogy az adatok (például az e-mail cím) megfeleljenek a valóságnak, hiszen csak így fogjuk kézhez kapni az e-mailben érkező megrendeléseket.

5

Classification

Select up to 10 categories below to make sure your site is found on the net

Available: [Consumer Electronics, Games, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Entertainment/Books, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Music, Books, Games, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Entertainment/Books, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs]

Selected: [Consumer Electronics, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Entertainment/Books, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Music, Books, Games, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs, Entertainment/Books, Entertainment/CDs, Entertainment/DVDs]

Restrict this site to adults only

Határozzuk meg a keresőmotorok (például a *Google*) számára, hogy milyen kategóriába soroljanak minket. Akár többet is megjelölhetünk, különböző csoportokból.

6

MyShop - ShopFactory

File Edit View Help

New Open Save Properties Languages

Product

Üdvözlőjűk e-boltunkban!

Special Pages

Home Page

About Us

Privacy Statement

Shopping Terms

Shopping Basket

Customer Thank You

My Shop

Departments

Recycle Bin

Az utolsó oldalon nyomjuk meg a *Finish* gombot. Ezzel online boltunk alapjait elkészítettük. A bal oldali listában az oldalak nevére kattintva testreszabhatjuk azok tartalmát.

7

Payment Wizard - Approve payments

Select payment method

Available: [AMEX, Details on File, Direct Debit, Electronic Check, MasterCard, Money, Visa, Purchase order, Open bank account, Direct Debit, Cash On Delivery]

Selected: [Készpénzes kártya, PayPal]

Back Next Cancel Help

Itt adhatjuk meg a fizetési lehetőségeket, az elfogadható pénznemeket és az adókulcsokat, csomagküldési díjakat is.

8

Product Properties

Name: [Szárványos kárpótlás]

Price: 5000 Ft

Weight: 2 kg

Image: [Lightbulb icon]

Item Number: [ ]

Headline: [Egy rövid bevezető szöveg + tesztbűző]

Description: [Egy rövid bevezető szöveg + tesztbűző]

A bal oldali lista *My Shop* elemére kattintva vihetjük fel termékeinket. A *ShopFactory 5 Light* verziójában legfeljebb 50 terméket vihetünk fel. Minden termékről megadhatunk egy általános és egy bővebb leírást, illetve terméktóft.

9

Üdvözlőjűk e-boltunkban!

Product

Search

Shopping Basket

MyShop - ShopFactory

Home Page

About Us

Privacy Statement

Shopping Terms

Shopping Basket

Customer Thank You

My Shop

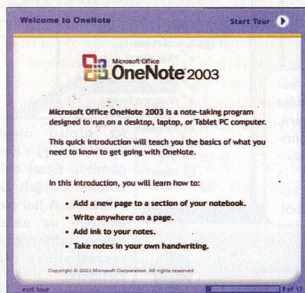
Departments

Recycle Bin

Az elkészült oldalakat végül a böngészőnkben is ellenőrizhetjük. Ha nem tetszik a grafika, egyetlen mozdulattal lecserélhetjük.

Elhagytunk egy fontos telefonszámot? Nem találjuk az íróasztalunkon lévő papírdzsongelben a múlt heti megbeszélésen készített jegyzeteinket? A takarítóó „kítakarította” a monitor szélére ragasztott emlékeztetőinket? Mindez nem történik meg velünk, ha adatainkat a Microsoft OneNote nevű programjával tartjuk nyilván.

Könnyen kényes helyzetbe kerülünk, ha fontos feljegyzéseink elkalódnak, megsemmisülnek. Sok időt – és persze bosszúságot – spórolhatunk meg azzal, ha ezeket az információkat számítógépen tároljuk, adminisztráljuk. Erre a feladatra keresve sem találunk jobb eszközt, mint a *Microsoft OneNote 2003* nevű programját.

A Microsoft OneNote programja

Telepítés és indítás

Mivel a telepítés némileg eltér a megszokottól, érdemes röviden szót ejteni róla. A telepítő elindítása után a program a regisztrációs kódot kéri, majd nekiáll feltérképezni a szükséges szoftverkönyezetet, majd választhatunk az általános és az egyéni telepítés közül. Az előbbi esetben mintegy 40 megabájtnyi üres lemezhelyre lesz szükségünk. A program használatba vételéhez természetesen szükség van még az internetes (vagy telefonos) aktiválásra.

Erre van szüksége!

A OneNote 2003 futtatásához Windows XP vagy Windows 2003 operációs rendszer szükséges, minimum 128 megabájt memóriával felszerelt, legalább Pentium II-es számítógépen. A multimédiás lehetőségeket természetesen csak a megfelelő hardvereszközök – szkennel, mikrofon és fehallgató, digi-

tális fényképezőgép, képdigitalizáló kártya stb. – segítségével tudjuk kihasználni, a szoftverek közül pedig elengedhetetlen a *DirectX* és a *Media Player* telepítése. A Microsoft Office programjaival való zökkenőmentes integrációhoz az *Office 2003*-as verzió javallott, elsősorban az *Outlookkal* való kapcsolat miatt.

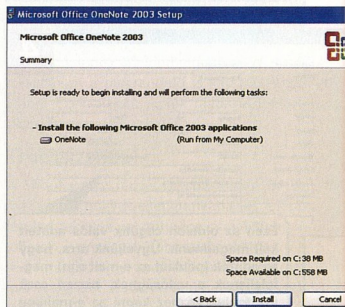
Digitális jegyzetfüzet

Jegyzeteljünk!

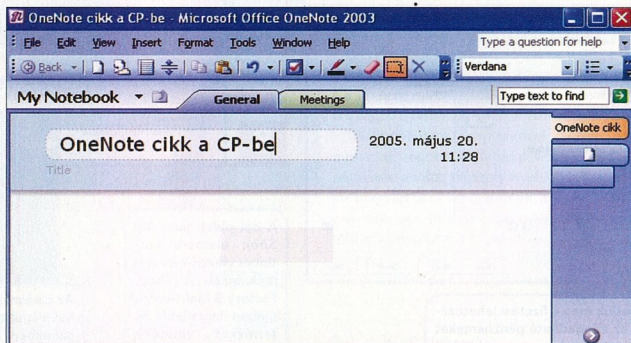
Ha sikerrel megbirkóztunk a telepítés nehézségeivel, a használat már szinte gyerekjáték. A program kezelőfelülete nagyon intuitív, különösebb segítség nélkül is könnyen használhatónak bizonyult.

A *Jegyzetfüzet* fejezetekre oszlik, ezek a jegyzetelő terület fölött láthatók. Az egyes fejezetekhez tartozó lapokat a képernyő jobb oldalán láthatjuk.

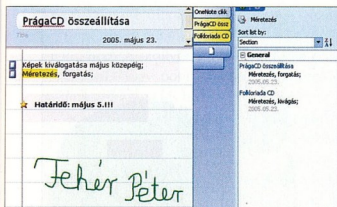
Egy új jegyzetlap létrehozásához kattintsunk a jobb oldalon látható fehér lap ikonra, és írjuk be a jegyzetlap nevét. A név mellett automatikusan megjelenik a létrehozás dátuma és időpontja is. A lap tetszőleges részére kattintva szürkés háttérrel megjelenik egy

Egyéni telepítés

Új jegyzet létrehozása

Jegyzetelés a munkasztalon

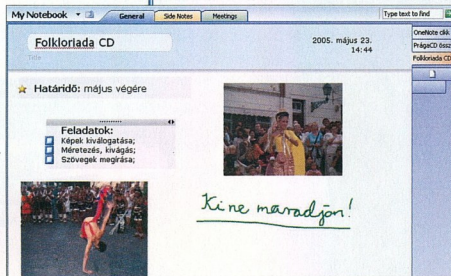

Szövegek és kép elhelyezése az oldalon

szövegdoboz, ahová begépelhetjük a jegyzetünket. A jegyzetet utólag tetszés szerint javíthatjuk, átirhatjuk, vagy akár az egészet ki is törölhetjük az oldalról. A bejegyzés formázásához a szövegszerkesztőben megszokott betűtípusok is rendelkezésünkre állnak, továbbá a betűk színét és méretét is módosíthatjuk. A jegyzetfüzet oldalméretét tág határok között változtathatjuk, a program rengeteg előre definiált papírméretet ismer. A

Kézírással is ki-gészíthetjük be-jegyzéseinket

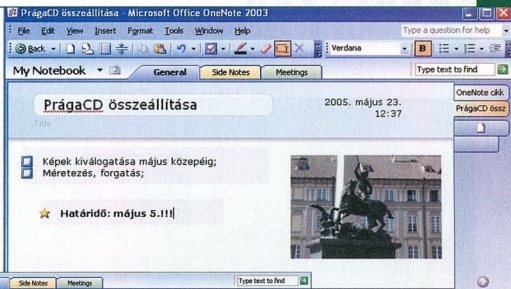
Keresés különböző-jegyzetoldala-kon

Show/Hide Rule Line ikonnal bekapcsolhatjuk a segédvonalak megjelenését, ekkor éppen úgy néz majd ki a jegyzetfüzetünk, mint egy igazi papíralapú notesz.

Az egyes bejegyzések mellé jelöléseket is elhelyezhetünk, amelyek utalhatnak azok tartalmára, illetve kiemelhetik azokat a többi közül.

Az ábrán látható, hogy a tennivalók mellé egy négyzet alakú jel került, míg a határidőt egy csillag jelzi. Ezeket az attribútumokat a jobb egérgombbal való kattintás után helyeztük el, a *Note Flags* menüpontban szereplő tételek kiválasztásával. Az elvégzett tennivalókra kattintva a készeket kipipálhatjuk, éppen mint a papíros határidőnaplónkban. A jegyzetekbe nemcsak szövegeket, hanem tetszőleges ábrát és képet is beszúrhatunk, ezeket szabadon mozgathatjuk, méretezhetjük.

Írás és olvasás

A program a kézírásos feljegyzésekkel is elboldogul. Ehhez a *Pen (Toll)* ikont kell kiválasztanunk, a tollszín és a vastagság megjelölése után pedig már írhatunk is. A programot tábla PC-vel is használhatjuk,

és persze kézírás-felismerő funkciót is tartalmaz. A kézírás-felismeréshez és a helyesírás-ellenőrzéshez egyébként a magyar nyelvet is kiválaszthatjuk.

Ami a multimédiás eszközöket illeti, mikrofon segítségével például hangfelvételeket is rögzíthetünk, és azokat szintén beszúrhatjuk a jegyzetfüzetbe. Kész videó- vagy hangfájlok a másolás/beillesztés művelettel szúrhatók be tetszőleges jegyzetoldalra, ahonnan a linkre kattintva játszhatjuk le őket. Hasonlóképpen egyszerűen másolhatunk át weblapcímet vagy szövegrészleteket egyéb dokumentumokból.

A program hatékonyságát nagymértékben fokozza a sokoldalú keresési funkció. A megadott kifejezést kereshetjük például az aktuális jegyzetoldalon, de akár a teljes jegyzetfüzetben is, a program pedig listát készít a találatokról. Ebből a listából azután könnyen kiválaszthatjuk a megfelelő bejegyzést, hiszen ott találjuk a jegyzetoldal nevét és a készítés dátumát is.

Az elkészült jegyzetfüzetoldalakat igény szerint kinyomtatathatjuk, sorszámozhatjuk, sőt a program képes a tartalmat az oldalmérethez igazítani. Indítás után a program a tálcára telepszik, ahonnan a munkánk során bármikor előhívhatjuk és használhatjuk. Az ilyenkor készített feljegyzések a Jegyzetfüzet általunk választott helyére (oldalára) kerülnek.

A OneNote tehát egy jól használható, könnyen kezelhető „asszisztensünk” lehet a mindennapos munkánk szervezésében, adminisztrálásában, így bizonyára megéri azt a minimális befektetést, amibe kerül.

Fehér Péter

Ingyen kipróbálható!

A program kereskedelmi szoftver (ára 49 dollár, azaz körülbelül 10 ezer forint), de hogy mégse vegyünk zsákamacs-kát, a Microsoft két kipróbálási lehetőséget is kínál az érdeklődő felhasználóknak. A 60 napos próbaverzió ingyenesen letölthető a www.microsoft.com/office/onenote/prodinfo/trial.msp weboldalról, de ha nem kívánunk ezzel vesződni, akkor CD-lemezünkön is megtalálhatjuk.

A másik, újszerű lehetőség, hogy a szoftvert tesztelés céljából webes felüle-

ten keresztül is futtathatjuk, ha belépünk a Microsoft terminálszerverére, a <http://office.microsoft.com/en-us/assistance/HA011436411033.aspx> oldalra. Itt 15 perces kipróbálási lehetőségünk van, de ehhez az Explorer 5.0-nál újabb verziójára van szükségünk.

A tesztelés után egy rövid kérdőív kitöltésével segíthetjük a program fejlesztőit (a kérdőív furcsamód akkor is megjelenik, ha például a böngészővel kapcsolatos kompatibilitási gondok miatt a programot nem is láttuk.)

Tedd szebbé

A digitális fényképezőgépek egyik legnagyobb előnye, hogy szinte minden helyzetben „büntetlenül” nyomkodhatjuk az elsőtő gombot. Az esetleges képhibákat pedig viszonylag könnyen korrigálhatjuk. Összeállításunkban a leggyakoribb hibák kijavításához gyűjtöttünk össze hasznos (és ingyenes) programokat.

Keresd a lemezen!

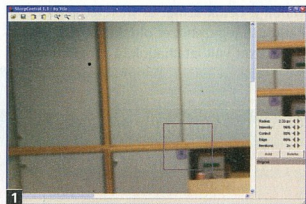
A cikkben szereplő programokat megtalálhatják a CD/DVD-mellékletünk *Cikkek* könyvtárában, a „Képjavító szoftverek” címszó alatt.

a fotóidat!

Amióta digitális fényképezőgépet használunk, sokkal több felvételt készítünk, mint régebben, az analóg masinák korában. Ennek roppant egyszerű oka van: az új technológiának köszönhetően immár szinte ingyen fotózhatunk: nem kell sem a nyersanyagért, sem az elrontott képek előhívásáért (is) fizetnünk. Sokkal könnyebb dolgunk van akkor is, ha az elrontott felvételeken akarunk javítani, ami az analóg technikával bizony igen körülményes: ehhez előbb be kell szkenelnünk a képeket a számítógépre. Ezzel szemben a digitális fényképezőgépekből azonnal a komputerünkbe kerülnek a fotók, ahol azután a képszerkesztő-programok egész hada áll készenlétben arra, hogy kezelésbe vegyük a felvételeket.

Ha nem éles a kép

Mivel a modern autofókuszos rendszerek igen pontosak, az életlen képek oka leg-

többször a lassú záridő – hacsak nem követjük el azt a hibát, hogy nem vártuk meg, míg az AF beáll. Sajnos a lassú záridővel készült képek javítására van a legkevesebb esélyünk: a különféle élesítő algoritmusok mindegyike csak bizonyos feltételek mellett képes valóban jó eredményt hozni, az ingyenes eszközök pedig ezen a téren némileg elmaradnak a fizetősök mögött. A neten kersgélve különféle pluginokat találhatunk például a Photoshophoz, ám a példafájlok

megszemlélve megállapíthatjuk, hogy ezek is mind-mind művészfotók. Ront az eredményen, hogy a szoftver is nehezen tudja csak eldönteni, hogy pontosan mely kontúrokra kell összehúznia (és milyen mértékben).

Éppen ezért, ha csak tehetjük, igyekezzünk megfelelő záridőt használni. Azonban nem választhatunk tetszőlegesen rövid záridőt, ehelyett növelhetjük a fényképezőgép érzékenységét, illetve kihasználhatjuk a képstabilizátorokat.

Ha mégis úgy találjuk, hogy megismételhetetlen felvételünk némileg homályos lett, két viszonylag jól használható eszközzel tehetünk próbát. Az egyik az ingyenes *IrfanView* képnézegető (www.irfanview.com), a másik pedig a *SharpControl* (www.applied-maths.com/paul/photocontrol.zip).

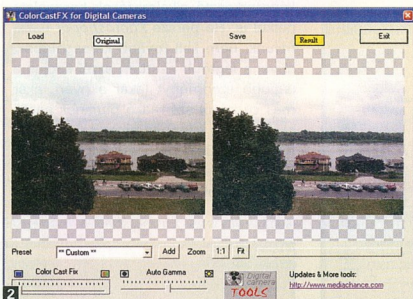
Ezek közül az első több képjavító funkci-

men elérhetnek egy rövid leírást, de a program kezelése elég egyszerű ahhoz, hogy e nélkül is boldoguljunk.

A *SharpControl* egyetlen fájlból áll, ezt kell elindítanunk. A képet a felső sor bal szélső gombjával nyithatjuk meg, az élesítés paramétereit pedig a jobb alsó sarokban állíthatjuk be. A „gyorsnézet” keretét az egér segítségével bárhová húzhatjuk a képen, így megkereshetjük a legfontosabb részleteket is. Végül, több egyformán élethen kép esetén kötelegfeldolgozásra (batch) is lehetőségünk van, mégpedig a jobb szélső gomb használatával. (1. ábra)

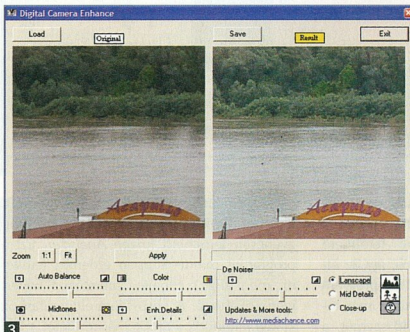
Ha kevés, vagy éppen túl sok volt a fény

A következő problémát az alul-, illetve túl-exponálás jelenti, azaz ha a kép túl sok vagy túl kevés fényt kap. Ennek több oka is lehet, előidéződik például szembe fény esetén. A hiba kijávitására rengeteg egyszerű és gyors program közül választhatunk, amelyek a kép *histogramja* alapján próbálják előállítani az ideális fényerő-eloszlást. Igen jól használható például a www.mediacchance.com/digicam címrel letölthető pár eszköz, például a *ColorCastFX* és a *FreeDCE*.

ót is kínál (a legtöbb képbát korrigálhatjuk vele, ha nem is olyan jól, mint a célszoftverekkel), az élesítést például a *Kép/Élesítés* menüpontban, illetve a **Shift + S** gombkombinációval érhetjük el. Az eljárás nem parameterezhető, így a kezelése is végtelemül egyszerű.

Sokkal érdekesebb a második program, amely nem az általánosan elterjedt *UnSharpMask* algoritmust használja, hanem egy orvosi képalakító szoftverektől kölcsönzött eljárást. A szoftver ingyenesen letölthető, nem is különösebben bonyolult, de túl sok segítségre ne számítsunk. Az angolul tudók a http://members.ozemail.com.au/%7Ebinaryfx/PSTV_sharpcontrol.html cí-

Még több info

Amennyiben képeit szeretné papíron viszontlátni, akkor biztosan hasznát veszi majd a dedikált, számítógép nélkül is használható fotónyomtatokról szóló tesztünknek, amelyben nyolc készüléket hasonlítottunk össze. Olvasóink a *Dedikált fotónyomtatók* tesztje című írásunkat a *Hardver* rovatban találhatják meg.

Az előbbi szoftver kifejezetten a hibás színárnyalatok korrekciójára való, míg az utóbbi program helyrehozza az expozícióval és a színhőmérséklettel (fehéregyensúllyal) kapcsolatos hibákat, valamint csökkenti a kép zajosságát.

Mivel mindkét program készítői a minél egyszerűbb használhatóságot tűzték ki célul, a „zöldfülű” felhasználók is könnyedén elboldogulnak velük. Mindkét programban folyamatosan nyomon követhetjük a beavatkozások eredményét: az eredeti kép a programablak bal oldalán, a javítások hatása pedig a jobb oldalon látható. A különféle segédeszközöket csúszkák segítségével finomhangolhatjuk. A *ColorCastFX* esetében a színárnyalatot és az automatikus gamma korrekció mértékét adhatjuk meg. A legjobbnak ítélt beállítást el is menthetjük – ez olyankor lehet hasznos, ha kameránk valami okból állandóan hibázik.

Valamivel több csúszkát és persze több állítási lehetőséget kínál a *FreeDCE*: például optimális fényerőt az egész képre és a középtónusokra, a hibás színbeállítás korrigálását, valamint minimális zajszűrést. (2. és 3. ábra)

Nem kellene nyusziszemek!

Az úgynevezett vörösszem effektust különféle tényezők együttes hatása idézi elő. A vaku fénye, visszaverődve a szemfenékről, szép vörös nyusziszemeket produkál a

A feltüntetettek bruttó forint árak, és a készlet erejéig érvényesek.

 <p>15000</p> <p>Logitech Mx 1000</p>	 <p>11875</p> <p>Pioneer DVR-109</p>	 <p>37500</p> <p>Logitech QuickCam Pro</p>
--	---	---

www.vlr-computer.hu info@vlr-computer.hu

VLR COMPUTER KFT
1053 Képtó u. 6.
Tel.: 266-0616
Fax: 327-0074

képen. Ezt többféleképpen kerülhetjük el. Először is úgy, hogy nem közvetlenül szemből fotózzunk, azután pedig kihasználhatjuk a fényképezőgépek idevágó szolgáltatásait is. Ezek rendszerint úgy működnek, hogy valamilyen erős fényvel (AF-segédfényvel, külön LED-del vagy a vaku elővillantásával) összehúzódsra készítik a pupillát.

Ha a kész képen mégis vörös szemekkel bámulnak ránk barátaink, rokonaink, segítségül hívhatjuk a digitális eszközök valamelyikét. Ilyen például a már említett IrfanView is, ahol nem kell mást tennünk, mint behívunk az adott képet, és a bal egérgombbal kijelölünk a problémás területet. Ezután a Kép menüből kiválaszthatjuk a **Vörös szem hatás csökkentés** menüpontot, és már készen is vagyunk. Mivel a kijelölhető terület négyzet alakú (szemünk meg kerek), több

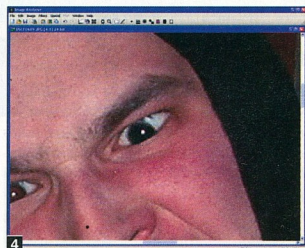
A leggyakoribb hibák

Még a profikkal is előfordul, hogy egy-egy felvétel nem sikerül tökéletesen. A leggyakoribb hibák: a hibás fókuszból adódó életlenség, a hosszú záridő miatti bemozdulás, a fénymérés hibáiból eredő alul- és túlexponáltság, a hibás fehéregyensúly, valamint a túl nagy képzaj. A legjobb megoldás persze, ha már ezt a folyamat leelején – azaz fotózás közben – megakadályozzuk a hibák létrejöttét. Minden esetben várjuk meg, amíg a fényképezőgép minden beállítást elvégez. A modern kameráknak erre rendszerint a másodperc töredéke is elegendő. Mivel a legtöbb időre az autofókuszunk van szüksége, hacsak nem hirtelen történik valami, már előre

készítsük fel fényképezőgépünket: fókuszáljunk egy megfelelő távolságban lévő pontra, és tartsuk félig lenyomva az elülsőtombot.

A fénymérés viszonylag gyors, de könnyen megzavarhatja a szembe sütő nap – ilyen esetekre találták ki az úgynevezett derítő vakuzást, illetve a spotfénymérést (bár ez utóbbi esetben a fényesebb felületek valószínűleg beégnék). Ha kameránk rendelkezik histogrammfunkcióval, annak használata is segíthet a helyes beállítás ellenőrzésében.

Ha mégis megtörtént a baj, a kész képen látható hibák nagy része azért többé-kevésbé korrigálható számítógép segítségével, ráadásul sokszor drága képszerkesztő alkalmazások használata nélkül is. Ha persze *Photoshop*ot használunk, nem kell tovább keresgelnünk, mivel a legtöbb esetben ezzel kapjuk a legjobb eredményt (akár a gyári, akár más cégektől származó pluginek segítségével), ha azonban nincs szükségünk (értés pénzünk) profi eszközökre, némi keresgéssel ingyenes szoftverekre is ráakadhatunk.

apró lépésben érhetünk el csak optimális eredményt. Hatékony eszköz még a www.vicman.net/redeye/ címről letölthető *Red Eye Remover*. Sajnos fizetős, így az elmentett képeket „megbelyegzi”. A program kezelése igen egyszerű, mert nincs más teendőnk, mint kijelölni a vörösől szemet, a többit pedig elvégzi az algoritmus. A pupilla-érzékelést és a vörös szín csökkentésének erősségét a programablak alsó sorában állíthatjuk, a kép méretét (a belenagyítást) pedig a felsőben. Ezen kívül más dolgunk nincs is, sőt lehetőségünk sincs rá, hogy finomabb beállításokat eszközöljünk.

Beállítás hasznos képszerkesztő eszközt, többek között igen hatékony vörösszem-

csökkentő funkciót kínál a <http://meesoft.logicnet.dk/Analyzer/index.htm> címről ingyenesen letölthető *Image Analyzer*. Ezt a programot mindenképpen érdemes letölteni, mert alig 1 Mbájtos méretéhez képest igen sokat tud. A vörösszem-eltávolításhoz ki kell jelölnünk a problémás területet, majd a *Special* menüpontban kiválasztani a *Red Eye Removal* parancsot (vagy egyszerűen lenyomni az **Alt + E** gombokat). (4. ábra)

Lássunk tisztán!

Leginkább a sötétben készült látképek minőségét tudja erősen lerontani a képzaj, amely az ekkor nagy érzékenységgel dolgozó fényképezőgép elektronikájától származik. Ennek

eltüntetése is akadnak ingyenes szoftverek a neten – ráadásul a legjobbnak tartott *Neat Image*-nek ingyenes verziója is van, amely a www.neatimage.com címen érhető el. (A programot részletesen ismertettük a CP áprilisi számában.) Kezelése egyszerű, és különösebb finomhangolás nélkül is igen hatékony eszköz. A kép megnyitása után a második fülön nyomjuk meg az *Auto profile* gombot – ekkor a szoftver elkészíti a kamera adott beállításához tartozó zajtérképet. Ezek után a negyedik – utolsó – fül *Apply* gombjával indíthatjuk el a szűrést. Ha finomabb beállításokra vágyunk, a második és a harmadik fülön csúszkák tucajtai áll rendelkezésünkre. (5. ábra)

Rosta Gábor

Nincs több betolakodó!

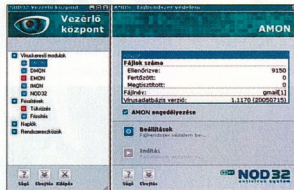
A víruskereső és -figyelő szoftverek napjainkban (sajnos) már nélkülözhetetlenek – hiszen megszámlálhatatlan vírus, trójai, spyware és adware özönlik gépünkre az internetről, ha akarjuk, ha nem... A vírusirtópiac egyik legjobb darabját, a NOD32 antivírus programot vizsgáltuk...

A felhasználó általában óriási dilemma előtt áll, amikor arra készül, hogy elkötelezze magát valamely vírusirtó mellett, és a továbbiakban erre a szoftverre bízva a számítógépe védelmét. A legtöbb esetben az a baj, hogy a jó víruskeresők bizony lassítják a gépet, főleg ha bekapcsoltuk az állandó védelmet. A „kevésbé jó” szoftverek talán kisebbek, egyszerűbbek és gyorsabbak, ráadásul olcsóbbak is (sőt ingyenesek), ám jó, ha a felét észreveszik a fertőzéseknek, és a vírusadátbázisuk sem mindig friss. Legnagyobb meglepetésünkre a NOD32 valamennyi, a felhasználó által elvárt követelménynek megfelel, ami egy vírusirtó esetében szinte hihetetlen.

A NOD32 telepítése után egy újraindítás szükséges. Mint minden vírusirtó, a NOD is beépül a systray-be, ahol egy klikkkel az ikonon érhetjük el a funkcióját. A Vezérlőközpont elnevezésű felület nagyon egyszerű és áttekinthető, ráadásul magyar nyelvű is – túl nagy gondjaink nem lesznek a konfigurálással.

Halál az Agobotra!

A teszteléshez az egyik legidegesítőbb férget, az Agobot-NI Wormot választottuk. Ezt arról ismerhetjük fel, hogy a futó processzek között egy msmgs.exe nevű fájlt találunk, amelyet nem lehet „lelőni”, ráadásul ha ezt a fájlt letöröljük, akkor elég komoly káro sodást szenvedhet a rendszer (esetleg be sem bootol többet). A férgezenkívül generál egy msdirect.sys nevű fájlt a Dokumentumok mappában – mellesleg erről a legkönnyebb megismerni.

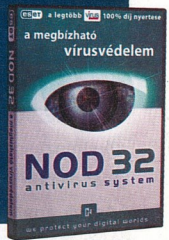
A víruskereső modulok

Első indításkor érdemes testre szabni a NOD-ot, egészen pontosan a víruskereső modulokat. Ezekből négy darab van: az AMON, a DMON, az EMON és az IMON. Első hallásra ezek az elnevezések érthetetlennek tűnnek, azonban csakhamar kiderül, hogy teljesen logikusak: az AMON egy rezidens, azaz a műveleti memóriában állandóan működő víruskereső. Ez a modul a rendszer legfontosabb vírusvédelmi eszköze, és a fájlrendszer védelmét látja el. A DMON a háttérből figyeli a Microsoft dokumentumokat, az EMON az MS Outlook adatforgalmat ellen-

Felraktuk az elitehaf32.exe néven futó kis férget is (több hivatalos elnevezése is van), ez nem tesz mást, mint idegesítő reklámlablakokat jelentet meg automatikusan („spyware detected! Your computer is infected, click here to download the removal tool...”), amelyekre ha ráklickeelünk, a helyzet csak rosszabbodik. Ezt a két férget sem a Norton, sem az AVG vagy a PC-Cillin nem ismeri fel, nem csoda hát, hogy nagyon meglepődtünk, amikor a NOD32 mindkettőt egy pillanat alatt eltakarította.

NOD 32 teljes verzió

Mellékletünkön teljes verzióban megtalálható a NOD32 legújabb változata, amelyet a Computer Panoráma olvasói december 1-ig díjmentesen frissíthetnek. A frissítéshez szükséges licenccet a www.nod32.hu/cp oldalon kérhetik, ahol a név és az e-mail cím mellett a következő kódot kell megadni a regisztrációhoz: cpan59regs.

őrzí, az Outlook Express-t az IMON modul védi akkor, ha ezzel POP3 üzemmódban leveleznek (ugyanis ez a gyakorlat). Végeztél az IMON értelemszerűen az internetről érkező csomagokat ellenőrzí, és a számítógép első védelmi vonalát képezi az internetről érkező fertőzésekkel szemben (POP3 és HTTP szűrés). Ezeket a modulokat tetszés szerint ki-be kapcsolhatjuk: ha például nem használunk Outlookot, akkor az EMON felesleges, ha pedig olyan gépre telepítjük a NOD-ot, ahol nincs internetkapcsolat, akkor nyugodtan leállíthatjuk az IMON-t. A legjobb persze, ha mind a négy be van kapcsolva, különösebb teljesítménycsökkenést nem fogunk tapasztalni.

A modulokra klikkkelve részletes információkat láthatunk a működésükről.

Ennél a résznél már nagyon hasznos a magyar nyelvű felület, hiszen itt már olyan mélységig konfigurálhatjuk a szoftvert, mint például az ellenőrzött fájlok típusa, esetleges kivételek vagy a fertőzőeszköz végrehajtandó automatikus akciók beállítása. A legutolsó modul ebben a listában maga a NOD32: itt indíthatjuk el a kistelneést. A NOD32 futtatása gombra klikkkelve előbújik a tulajdonképpeni víruskereső is – itt beállíthatjuk a keresési feltételeinket és az esetleges végrehajtandó akciókat.

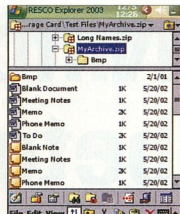
A modulok után a *Frissítés* menüpontot találjuk; itt egyetlen klikkkel azonnal frissíthetjük az adatbázist, de persze van automatikus frissítés opció is – ezt ajánlatos bekapcsolva hagyni.

A következő menüpont a *Napló*, amely önmagáért beszél: itt visszakérhetjük és alaposabban megnézhetjük, hogy mikor, mi is történt pontosan a rendszerünkön.

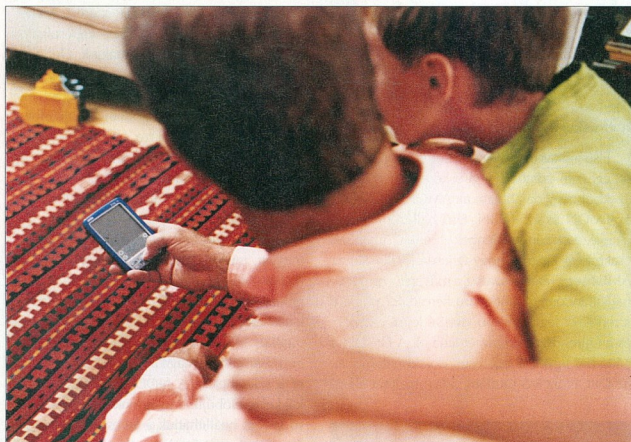
A NOD egyszerű, áttekinthető felülettel büszkélkedhet, és olyan kártevőket is megtalál, amelyek még a legjobb keresőket is kicselezik – ez a szoftver tökéletes választás lehet otthonra is, és céges környezetben is.

Henrykye

A tenyérgepek tudása az asztali PC-khez hasonlóan tovább növelhető különböző célszoftverekkel, s természetesen a szórakozni vágyóknak sem kell beérniük az eredetileg kapott lejátszó és képnézegető alkalmazásokkal vagy játékokkal. Lássuk, melyek azok a szoftverek, amelyeket érdemes beszerezni, ha már PDA vásárlásra adtuk a fejünket.

Tuningold a PDA-dat!

vésnek tűnik a jelenlegi PDA technológia nyújtotta teljesítmény.

A *Pocket Plus* nevezetű szoftvercsomag egyik eleme a *taskmanager*. Telepítése után az X-re kattintva immár gond nélkül bezárhatjuk az alkalmazást. Ha pedig hosszabban érintjük meg az X-et (vagy annak helyét), akkor egy legördülő listából választhatjuk ki, hogy bezárni vagy leicsinyíteni szeretnénk-e a programot, illetve a háttérben futó programok közül is itt választhatjuk ki, hogy éppen melyikkel szeretnénk dolgozni.

A *Pocket Plus* néhány további extraszolgáltatást is kínál, például teljes képernyős és több ablakos böngészést a *Pocket Internet Explorerrel*, egy remekbeszabott *Today* modul, tájékoztatást a memória, illetve memóriakártya kihasználtságáról és az akku élettartamáról, valamint egy *Repeating Alarms* funkciót, amely növekvő hangerejű riasztást produkál, és akkor is működőképes, ha előtte teljesen kikapcsoltuk a PDA-nk hangját.

További programok a CD-n!

A cikkünkben szereplő programokat megtalálják a CD/DVD mellékletünk *Cikkek* könyvtárában, a „Szoftverek keziszámítógépekhez” címszó alatt. Helyszüke miatt írásunkban csak néhány PDA-ra készült programot tudunk bemutatni, de hogy legyenyebből csemegézni, CD- és DVD-mellékletünkre feltettünk egy kis válogatást a legnépszerűbb PDA-s programokból.

SPB Pocket Plus 2.5 – a szükséges plusz

Sajnos a *Windows Mobile 2003 SE* alatt az alkalmazások bezárására hivatott gomb valójában nem zárja be véglegesen az adott programot, csak a háttérbe küldi.

Ez adott esetben hasznos is lehet, hiszen így egyszerre több alkalmazással is dolgozhatunk. Az alkalmazások közötti váltás és azok esetleges bezárása azonban olyan nyakatekert módon oldható csak meg, hogy csaknem lehetetlen megszokni. Amikor már 6-7 program fut egymás mellett, sokszor ke-

Resco Explorer 2003 (v5.15) – az állománykezelő

A *Resco Explorer* mindenre képes, ami állománykezelés címen szóba jöhet egy PDA esetében. Természetesen tud fájlokat másolni, mozgatni, törölni, valamint könyvtárakat létrehozni, átnevezni, törölni. Kereshetünk fájlokat, összeállíthatunk egy *Kedvencek* listát a leggyakrabban használt mappákról a gyors elérés érdekében, és kedvünk szerint elküldíthetünk állományokat – akár egyszerre többet is –, az *OBEX* technológiának köszönhetően, infra vagy Bluetooth kapcsolaton keresztül.

A program – beépített fájlneveztetője segítségével – megjeleníti a TXT, BIN és HEX szöveges formátumokat és a JPEG, GIF, BMP, illetve PNG képeket. Segítségével a hálózaton található gépek osztott mappái között is böngészhetünk, a csomag részét képező *Registry Editor* pedig egyszerű és gyors módzatot kínál a registry szerkesztésére.

Ugyancsak hasznos funkció a ZIP állományok kezelése, amely természetesen a becsomagolást és a kibontást is magában foglalja. A fájl-titkosítási funkcióknak azok vehetik jó hasznát, akik biztonságra vágyanak. Számos titkosítási algoritmus közül választhatunk, s ha asztali gépünkre is telepítettük a Resco Explorer 2003 PC oldali alkalmazásait, ezt a lehetőséget ott is kihasználhatjuk.

A Resco Explorer egyébként PalmOS-re is kapható, s funkcióit tekintve (a titkosítás kivételével) a két változat egyenértékű.

WorldMate 2005 Pro – információkérdésre

A *WorldMate* az idők folyamán túlnőtt a PDA-s szoftver kategórián, immár szinte minden mobil eszközre elérhető. Segítségével fontos információkhoz juthatunk hozzá pillanatok alatt, zűléses és könnyen átlátható felületen. Talán a legérdekesebb funkciója az időjárás-jelentés: a szoftver a *Weather Channel* adatai alapján egy hetes előrejelzést ad a várható időjárásról. Sőt, akár animált időjárás térképet is nézegethetünk vele.

Utazóknak hasznos segítség a repülési menetrend, amelyben nyomon követhetjük, mikor, honnan, milyen gépünk indul. A programnak ezenkívül világlóra funkciója is van: egyszerre öt város pontos idejét láthatjuk, illetve ide-oda ugrálhatunk a világtérképen az időzónák között. Sőt, az aktuális árfolyamokat is frissíthetjük, így bármikor naprakészen számolhatunk különböző pénzmenekben. A program segítséget nyújt a különböző mértékegységek

Kinek kell egy PDA?

Ha szeretné tudni, hogy Ön használna-e egy PDA-nak, akkor lapozza fel *Hardver* ovatunk *Kézzsámítógépek mindenkinek* cikkét, s választ kaphat erre a kérdésre.

68. oldal

közötti átváltásban, legyen szó akár hosszú-, akár súly- stb. egységekről. Szép hosszú listát kapunk még a nemzetközi behívószámokról is – a listában az időkülönbség is szerepel, így nem fogjuk felcsörgetni álomba szenderült barátunkat az éjszaka közepén.

Az időjárás adatok és a valutaárfolyamok nem csak a PC-val való szinkronizáláskor frissíthetők, hanem GPRS vagy éppen WLAN kapcsolaton keresztül is bármikor lehívhatjuk az új adatokat. A *WorldMate* világlóra- és időjárás-figyelő funkcióit egyébként a *Windows Mobile* esetében a *Today* képernyőre is kivihetjük, ahol kis ikonok formájában láthatjuk az aktuális és a következő két nap időjárását, illetve a helyi és két további város pontos idejét.

Nákovics L.

Legyen otthon Ön is a modern világban

CP Computer PANORÁMA előfizetéssel

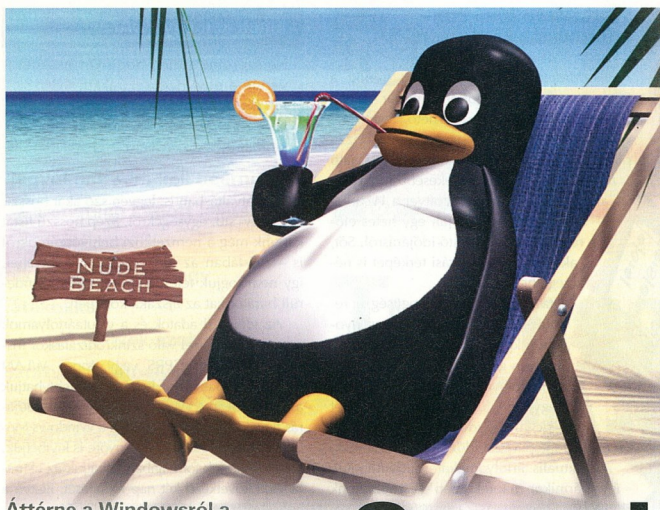
hónapról hónapra!

1/2 évre Light: 5 994 Ft, Classic: 6 990 Ft, Premium: 11 940 Ft, 1 évre Light: 11 388 Ft, Classic: 12 990 Ft, Premium: 23 880 Ft

Rendelje meg most!

☎ 06 (1) 888-3421, 22 ☎ 06 (1) 888-3499 🌐 www.itmediabolt.hu 📧 terjesztes@vogelburda.hu

Áttérne a Windowsról a Linuxra, de olyan rendszerre vágyik, amely könnyen kezelhető és gyors? Szeretné leendő linuxos gépét könnyedén beilleszteni windowsos hálózatába? Esetleg windowsos programokat is futtatna Linux alatt? Itt a lehetőség...

Próbálja ki!

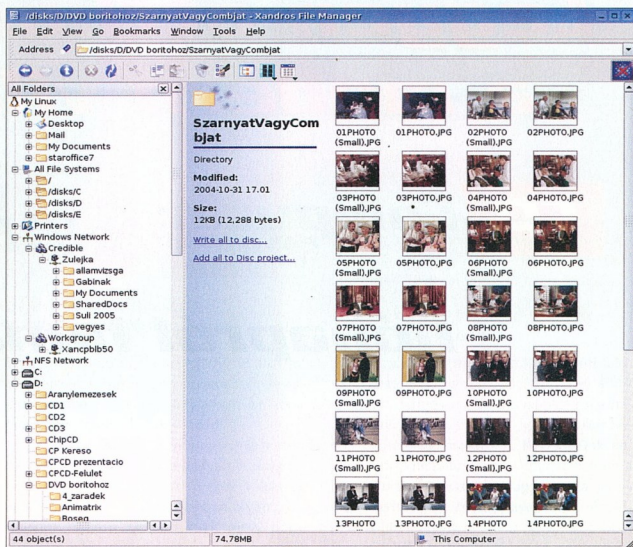
Xandros Open Circulation

Mellékletünkön megtalálják a *Xandros Linux Open Circulation* változatát, amely egy teljes értékű, telepíthető Linux rendszer. Ebben a változatban 15 napig kipróbálható a *Crossover Office* emulátor is, amelynek segítségével a windowsos programok (közte a Microsoft Office és az Adobe Photoshop) is futtathatók Linux alatt.

Mellékletünk keretprogramjában egy összefoglaló táblázat is található a Xandros disztribúció különböző változatainak (*SurfSide, OC, Standard, Deluxe, Business*) különbségeiről.

A Linux rendszerek már-már új divatot teremtettek az otthoni felhasználók körében. Van, aki a Windows állandóan foltozásra váró biztonsági rései miatt, van, aki kalandvágyból, van, aki az ingyenes szoftverek miatt választja a pingvines rendszert. És van, aki továbbra is a Linuxnál marad, van, aki visszatér, és sokan vannak, akik végül párhuzamosan használják a két rendszert. A Windows által nyújtott kényelmet és a Microsoft Office kínálta szolgáltatásokat bizony nehéz feledni, ami megnehezíti a döntést. Szerencsére egyre több disztribúció igyekszik megfelelni az „átlagfelhasználó” igényeinek, vagyis áttekinthető és könnyen konfigurálható felületet, valamint rengeteg színvonalas alkalmazást kínál.

Linux? Gyerekjáték!

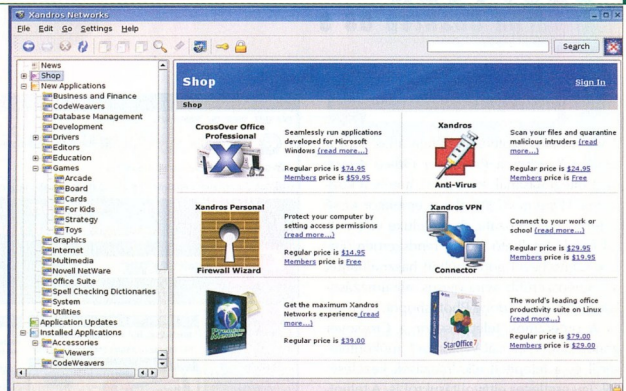
A hálózati mappák és a Windows partíciók elérése gyerekjáték

Az egyik ilyen disztribúció a *Xandros*, amely megszámálhatatlan szolgáltatásával emelkedik ki a ma fellelhető több száz Linux verzió közül. A rendszer tekintélyes múltra tekinthet vissza: annak idején *Corel Linuxként* indult hódító útjára, és igencsak sikeresnek ígérkezett. Sajnos a Corel üzleti megfontolásból kénytelen volt felhagyni a rendszer fejlesztésével.

A háztartástól az irodáig

A *Xandros* a *Debian Linux* alapjaira épül, ennek köszönhetően sebességével kiemelkedik a mezőnyből. A gyors működés ugyanakkor tetszetős felülettel párosul. Bár kevésbé csillog-villog, mint mondjuk az előző számunkban bemutatott *Linspire 5*, cserébe viszont áttekinthetőbb, és rendszerigénye is jóval visszafogottabb. Grafikus felületnek a KDE-t kapjuk, természetesen a „xandrosítva”, vagyis szépen átrajkizva itt-ott.

Mi a *Business Editiont* vettük górcső alá, amelynek már a nevéből is kiténik, hogy első sorban irodáknak, kisvállalkozásoknak szánták. Éppen ezért a rendszer kiválóan integrálható az *Active Directory* szerverekkel, képes

A *Xandros Networks* segítségével frissíthetjük az alkalmazásainkat, vagy újakat telepíthetünk

megosztani, illetve elérni a fájlokat és a nyomtatókat a windowsos hálózatokban, tartalmazza a *StarOffice* irodai csomag 7-es változatát, valamint beépített víruskeresőt és tűzfalat, és most jön csak a java: képes futtatni a *Microsoft Office* csomagot és számos más windowsos alkalmazást. Így minden nehézség nélkül beilleszthetjük gépünket a windowsos/linuxos hálózatunkba, ráadásul még a *Microsoft Office*-

ról sem kell lemondanunk. Az otthoni felhasználókat megcélzó *Standard* és *Deluxe* változatok nem tartalmazzák a *StarOffice* 7-et, illetve nem támogatnak bizonyos bővített hálózati funkciókat (Windows NT PDC azonosítás, Windows 2000 Active Directory stb.), de ezek nem is nagyon kellene otthonra. A *StarOffice* helyett az *OpenOffice.org* irodai csomagot kapjuk.

LINKSYS®

A Division of Cisco Systems, Inc.

www.linksys.hu

WRT54GP2

RT31P2

PAP2

NeoPhone X

a NETtelefon

Hálózaton belül: 0,00 Ft
 Belföldi vezetékes csatlakozás: 6,60 - 8,00 Ft
 Belföldi vezetékes csatlakozás kívülről: 4,40 - 5,90 Ft
 USA Kanada Anglia: 5,20 Ft

Linksys VoIP csomagok:
 internetes telefon-adapter vagy router
 és NeoPhone előfizetői kártya,
 1000Ft lebeszélhetőséggel.

*A hálózaton belüli NeoPhone-e-kereslet díjmentes, melyet NeoPhone hálózatközpont fizet.

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:

AlphaSonic

AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
 Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099 www.alphasonic.hu

CISCO SYSTEMS

Majdnem Windows...

A windowsos szoftverek futtatásának képességét a Xandros a Crossover Office 4 csomag integrálásának köszönheti, amely a közismert Wine névű Windows emulátor kissé felturbózott változata, és a Deluxe változattól felfelé található meg a rendszerben. Ennek segítségével gond nélkül használhatjuk a legnépszerűbb windowsos alkalmazásokat, például az Adobe Photoshopot.

A programok telepítéskor a Crossover gondoskodik az „ál-Windows” működéséről és a telepített alkalmazások kezeléséről, így esetleges eltávolításukról is. A telepített windowsos szoftverek külön programcsoportba kerülnek, s éppoly egyszerűen indíthatók/használhatók, mintha Windows alatt dolgoznánk velük. De sajnos nem mindegyik program ilyen, csodákra ugyanis a Crossover sem képes, így sok esetben már a telepítésnél elvázernek a programok.

Természetesen mi is meggyűztük a rendszert, és örömmel tapasztaltuk, hogy a dobozon beférg Office és Photoshop futtatás valóban nem okoz gondot. Az Office XP magyar változatával könnyedén megbirkózott a rendszer. Emellett futtattunk számos multimédiás alkalmazást és apró shareware játékokat is, amelyek problémamentesen elindultak. Ettől függetlenül a Crossover inkább az irodai alkalmazások használatára hivatott, a windowsos játékok futtatására csak korlátozottan alkalmas. A Microsoft Office alkalmazások viszont kelően gyorsan és megbízhatóan működtek.

Irány az internet a népszerű Firefoxsal

Mégis Linux...

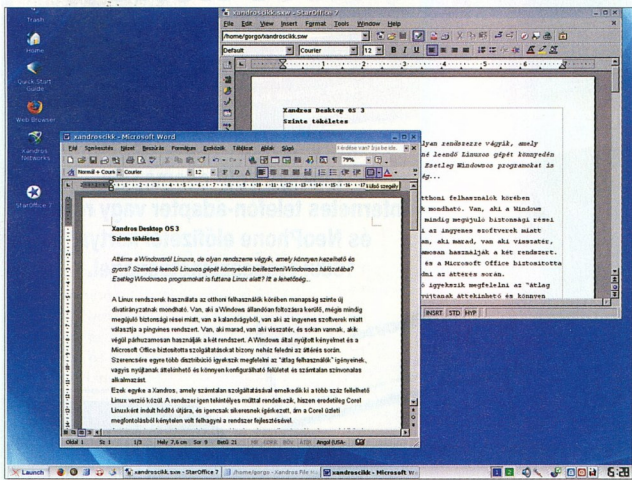
Természetesen egy átlagos irodai napi teendők ellátására a Xandros az adott StarOffice 7 is kiválóan alkalmas (ez egyébként díjmentesen fríszíthető a 8-as verzióra), és játszani is inkább a Linuxra fordított játékokkal érdemes (van már belőlük éppen

elég). A Xandros azonban akkor is jó választás, ha a Windowshoz csak annyi közünk lesz később, hogy a helyi hálózatban windowsos gépekkel kell osztoznunk a fájlokra és a nyomtatókon. A hálózatok konfigurálása és a megosztás nagyon egyszerű, és a szorosan segédkező „varázslóknak”.

A KDE fájlkezelőjét a Xandros File Manager alkalmazásra cserélték. Ez sokkal kényelmesebb és gyorsabb megoldás, mint az eredeti: ha vegyes rendszert használunk (vagyis a Linux mellett Windows is található a gépünkön), az könnyedén megy vele, sőt pillanatok alatt körülnézhetünk a hálózati gépek osztott mappáiban, és még a CD/DVD-írást is segíti. A biztonság jegyében a felhasználók akár titkosíthatják is saját Home könyvtáruk teljes tartalmát.

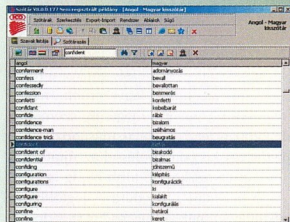
A rendszer beépített vírusellenőrzőt is tartalmaz, amely képes felügyelni levelező-szűnetet, valamint beépített tűzfalát, PDF nézegetőt és Macromedia Flash lejátszót. Sőt, csatlakozhatunk vezeték nélküli hálózatokhoz is. A Skype segítségével pedig akár telefonálhatunk is az interneten keresztül.

A Xandros amúgy olyan, mint a többi Linux. Számtalan alkalmazással dolgozhatunk rajta, hallgathatunk zenét, nézhetünk DivX-es filmetek vagy DVD-eket, böngészhetünk az interneten (Firefox 1.0.4), levelezhetünk, játszhatunk stb.

Tessék választani...

Nákovics L.

Az otthoni felhasználók körében az egyik legnépszerűbb szótárprogram a *Szótár* elnevezésű, magyar nyelvű és magyar fejlesztésű szoftver. Népszerűsége oka (a könnyű kezelhetőségen kívül) az, hogy tulajdonképpen csak egy „keret”, amelybe tetszőleges adatbázisokat tölthetünk, így variálva belőle számítástechnikai szótárt, vagy éppen cigány-magyar, esetleg tünde-angol kizsótárt. A telepítés utáni első indításkor egy „kérem regisztráljon” felirat jelenik meg – de nem kell megijedni, a szótár magánszemélyek és intézmények részére is ingyenes.

A regisztráció során csak a nevüket és az e-mail címüket kell beírniuk, mire kapunk egy kódot. Célja nem több, mint visszajelzés a fejlesztő felé – ha időnkénti, regisztráljunk: nemes gesztus cserébe az ingyenes szoftverért. A program alapfelületben egyszerű angol-magyar-angol szótárként funkcionál, további adatbázisokat a fejlesztő honlapjáról (www.jomagam.hu) tölthetünk le.

A kezelés és szótárak roppant egyszerű: első indításkor a *szótárak/szótár megnyitása* menüpontban választhatjuk ki a telepített csomagokból azt, amellyel dolgozni akarunk. Kezdetben itt nem sok minden található, viszont a *szótár állomány letöltése* menüpontra kattelve tapasztalhatjuk, hogy rengeteg egyéb szótár is létezik a programhoz, a portugál szótártól kezdve egészen a névnapok listájáig.

A letöltést nagyon igényesen integrálták a szoftverbe: ez teljesen automatikus, nem kell kilépnünk a felületről, nem indul el a böngésző, és egyéb zavaró dolgok sem történnek. A szótár egyszerűen letölti az új adatbázist, mi pedig pár múlva már használhatjuk is.

Rendszerkövetelmény: Windows XP/2000/ME

Tudásszint: 3/10, kezdő

+ nagyon könnyű kezelni, további letölthető adatbázisok

● kevés extra funkció

SEGÉDPROGRAM

SendTo 1.6 (próba verzió)

Az üzemszerűen fájlok letöltőjét (például fájlcsérlegetőt) felhasználók bevett gyakorlata, hogy a fájlok – tartalmuktól függetlenül – egyetlen könyvtárba irányítják, mert így csak ezt az egy könyvtárat kell megosztaniuk a társaikkal. Ez viszont egyben azt is jelenti, hogy utólag kell szétválogatniuk az állományokat, ami igen időigényes lehet.

A rendszerezésben nagy segítséget jelenthet a jobb oldali egérkattintás után előbukkanó menüben a *Küldés* (angolul *Send to*) parancs – persze csak egy kis tuningolás után!

A nem túl eredeti nevű *SendTo* alkalmazással éppen a szükséges változtatásokat véghezvitelük el. A program befészkelje magát a *Küldés* menübe, később innen indítható el. Használata egyszerű, hiszen csak ki kell vá-

lasztani a célkönyvtárat, és meg kell adni, hogy mozgatni vagy másolni szeretnék-e. Az ily módon definiált útvonalakat legközelebb már közvetlenül is elérhetjük. Készítsünk tehát elérési a zenéhez, filmekhez, programokhoz, és máris gyorsabb a válogatás.

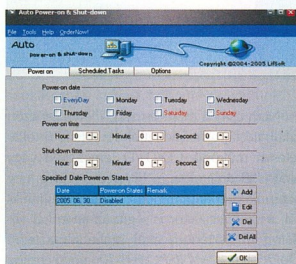
És ez még nem minden! A program segítségével ftp szerverre küldhetjük a fájlokat, sőt az egyes programokkal való társítás is új értelmet nyer: MPEG fájl küldhetünk például a *Media Player*nek vagy egy videoszerver alkalmazásnak is. Ha később megfontoljuk magunkat, vagy más helyre költöztetjük valamelyik könyvtárat, a meglévő hivatkozásainkat könnyűszerrel módosíthatjuk vagy törölhetjük.

A végére egy nagyon lényeges információ: a program nem rezidens, ezért meg a memóriát sem foglalja feleslegesen.

Rendszerkövetelmény:	Windows XP/2000
Tudásszint:	7/10, közepes
+ hálózaton és ftp szerverrel is használható	
● lassú az új elemek felvitele	

SEGÉDPROGRAM

Auto Power-on & Shut-down (próba verzió)

Az *Auto Power-on & Shut-down* alkalmazás nevéből már sejtethető, hogy egy olyan programmal van dolgunk, amely a megadott időben elindítja vagy kikapcsolja a számítógépet. Az programnak azonban nem ez az egyetlen funkciója, hiszen nemcsak a PC, hanem különféle szoftverek vezérlésére, hangfájlok lejátszására és weblapok megnyitására is használható.

A tevékenységek alapja egy időzítő, amely egyfelől különbséget tesz a hét napjai

között, másfelől pedig az egyedi időpontokat is kezeli. Ilyenkor természetesen ismétlést is kérhetünk, heti, havi vagy éves intervallumokban. Egy-egy akció során kérhetjük a PC újraindítását, leállítását, hibernálását vagy lezárását (ilyenkor csak jelszóval lehet ismétlően hozzáférni a géphez), program indítását vagy leállítását, bármilyen Windows által felismert állomány megnyitását, hangfájlok lejátszását, üzenet kijelzését vagy akár egy weboldal megnyitását.

A felsorolásból is látható, hogy sokoldalú témakörrel van szó, amely nemcsak elválasztóként, hanem születésnapjaink figyelmeztetőként, a tévékártyákkal együttműködő időzítő felvevőként, ébresztőként stb. is használható.

Rendszerkövetelmény: Windows 98/2000/XP

Tudásszint: 8/10, haladó

+ egyszerűen kezelhető

● lassú az új elemek felvitele

Registry First Aid 4 (próbaverzió)

A Windows újratelepítése többe közt olyanok válik esedékessé, amikor a rendszerleíró adatbázis (egyszerűbb néven registry) olyannyira meglik szeméttel, hogy az a rendszer lelassulásához vezet. Pedig egy kis odafigyeléssel az újratelepítés – és az azt követő több napig is elhúzódó beállítási procedúra – legtöbbször elkerülhető (például ügyes kis segédprogram rendszeres használatával).

A Registry First Aid végigpásztázza az adatbázist, és feljelzi az érvénytelen elérési útvonal-, betűkészlet- és sűgőfájl-hivatkozásokat, a már nem használt DLL állományok bejegyzéseit, a törölt alkalmazások után megmaradt elemeket és a

EMLÉKEZTETŐ PROGRAMOCSKA

TimeLeft 3.07 (Freeware)

A TimeLeft – mint neve is mutatja – hasznos kis jószág, ha mondjuk arra vagyunk kíváncsiak, mennyi idő van még hátra – meddig is? Nos, ez fakultatív: ha nagyon feledékenyek vagyunk, akkor beállíthatjuk kedvenc tévé vagy rádióműsorunk kezdeti időpontját, a fontosabb tárgyalások dátumait, a születésnapokat – vagy bármilyen időpontot, amelyre fontos emlékeznünk.

Az időpont beállítása után máris megjelenik a Windows asztalon – illetve fölötté – a hollywoodi filmekből már ismerős látványos, digitális „visszaszámláló”. Ez a számláló teljesen testreszabható: ha akarjuk, csak órákban és percekben számol, de arra is utasíthatjuk, hogy hónapokat vagy akár éveket is számoljon.

A kijelző egészen elképesztő módon

szkinezhető – rengeteg látványos és kevésbé látványos felszint találunk a programba építve, de ha egyik sem tetszik, akkor sincs gond, mivel a TimeLeft a Winamp szkinet is használja. A feladat (konkrétan a visszaszámlálás) egyszerűsége ellenére egy kicsit talán sikerült túlbonyolítani a szoftver menüit – jópár percbe beletelhet, mire minden funkciót megtalálunk. Ha pedig elérkezik a kérdéses időpont, és a visszaszámlálás véget ér, rengeteg további lehetőségünk van: beállíthatjuk a TimeLeft-et úgy is, hogy egyszerűen csak hangjelzést adjon, de úgy is, hogy valamilyen MP3 fájl indítson el emlékeztetőt. Sőt úgy is rendelkezhetünk, hogy a megfelelő időben elindítson egy alkalmazást, esetleg megnyisson egy internetcímet, vagy lekapcsolja a PC-t.

Rendszerkövetelmény: Windows XP/2000/ME	
Tudásszint:	4/10, kezdő
	elsőre nem is hinnénk, mennyire funkciógazdag
	nehézség menürendszer

FÁJLTITKOSÍTÓ

Steganos Safe 8 (próbaverzió)

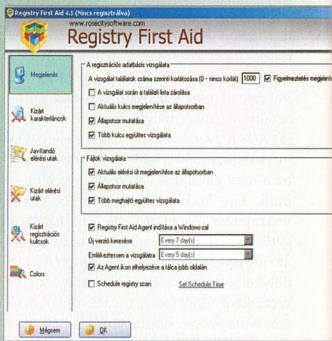
Annak, hogy miért akarjuk titkosítani adatainkat és a fájljainkat, több oka is lehet. Esetleg a munkánk miatt van szükségünk a titkosításra, de az is lehet, hogy annyira félünk a hackerektől, hogy nem szívesen hagyjuk féltett dolgainkat kódoatlanul.

Bármilyen okból titkosítunk is, a legjobb, amit tehetünk, ha a Steganos Safe segítségével zároljuk meghajtóinkat és állományainkat. A világ egyik legszuperbiztosabb kódolása, a 256 bites AES alapú enkripció fogja védeni dolgainkat ez esetben. A szuperbiztos jelző itt nem pusztá reklámfogás: a legnagyobb cégek, sőt az amerikai kormányzat is ilyen kódolást használ (na jó, nem pontosan ezt, de valami hasonlót...). Egyszerűen csak kiválasztjuk, hogy mit szeretnénk bezárni a „virtuális széfbe”, majd egy gombnyomást követően megadjuk a jelszót, és már készen is vagyunk. A titkosítást akár teljes meghajtókra is alkalmazhatjuk! A választott jelszót ne felejtsek el, ha ugyanis elfelejtjük, akkor még a Steganos szakemberei sem képesek visszanyerni adatainkat – erre a honlapon külön fel is hívják a figyelmet.

Nem csak a merevlemez, illetve az azon található fájlakat védhetjük le: a Safe 8 tőkéletesen működik CD/DVD lemezekre vagy akár USB drájkvokon is. Ha pedig végleg meg akarunk szabadulni nemkívánatos fájljainktól, a szoftver akkor is segít: az amerikai védelmi minisztérium által szabadalmaztatott DoD 5220.22M/NISPOM 8-306 nevű eszköz elképesztő eljárással törli le az állományokat – ez magyar nyelven annyit tesz, hogy soha az életben nem fogja azokat visszaállítani senki. A diszkréció tehát garantált.

Rendszerkövetelmény: Windows XP/2000/ME	
Tudásszint:	8/10, haladó
	professzionális kódoló és törő algoritmusok
	inkább haladóknak...

kéretlen Start menü elemeket is). A folyamat végzetével valamennyi megtalált objektumot egyetlen gombnyomással törölhetjük, de ha kedvünk tartja, a kijelölésbe akár kézzel is beavatkozhatunk. A program hasznos szolgáltatása, hogy a registryben olyan útvonalakat is meghatározhatunk, amelyeket szeretnénk kihagyani a kereséskor.

Bár a program alkotói a legnagyobb körültekintéssel jártak el, sajnos még így is előfordulhat, hogy olyan elemet eltávolítottunk, amelyre még szükségünk lenne. Az ilyenfajta kellemetlenségét úgy küszöbölhetjük ki, ha a tisztító hadművelet előtt biztonsági másolatot készítünk a rendszerleíró adatbázisról.

Rendszerkövetelmény: Windows XP/2000	
Tudásszint:	8/10, haladó
	magyar nyelvű kezelőfelület
	kicsit lassú

Adobe GoLive CS2

(próbaverzió)

A dizájnereknek és webfejlesztőknek valószínűleg felesleges bemutatni a dinamikus/CSS alapú portálok és website-ok szerkesztésének egyik előfutárát, a GoLive-ot. Jo hír, hogy immáron megjelent a CS2 verzió is, nem elhanyagolható újdonságokkal...

A legnépszerűbb szolgáltatások és a teljes Adobe termékcsalád integrált támogatása természetesen most sem hiányozhat, így továbbra is közvetlenül használhatjuk az Adobe szoftverek (pl. a Photoshop) fájlformátumait: a GoLive automatikusan elvégzi az optimalizációt, mégpedig úgy, hogy a forrástíjl sértetlen marad. Nem szükséges például egy grafika átméretezéséhez vagy torzításához állandóan visszatérnünk a Photoshopba, közvetlenül a szerkesztőből is dolgozhatunk.

A mobil eszközök térhódítása a GoLive-re is hatott: ezentúl szabványos CSS kódot készíthetünk, amelynek alapján a mobil eszközökön is ugyanúgy néz majd ki a weboldalunk, webalkalmazásunk, mint bármely más böngészőben – ezt rögtön „on the fly” ellenőrizhetjük is az Opera-alapú Small-Screen Rendering (SSR) előnézet segítségével.

Az MMS szolgáltatások fejlesztéséhez is rengeteg segítséget kapunk a CS2 verzióban, a sablonoktól kezdve a szintaxis-ellenőrzésig. Az Adobe ebben a verzióban is gondolt a profikra, így egyetlen kattintással átválthatunk a forráskódszerkesztőre, ha inkább középszinten szeretünk weboldalt készíteni.

Nagyobb projektek esetében diagramok segítségével készíthetjük el oldalaink struktúráját. A csomaghoz megkapjuk az Adobe Stock Photos online képtárház elérését is – itt több mint 230 ezer kiváló minőségű képet találunk oldalaink vizuális tuningolásához. A GoLive CS2-vel az Adobe ismét megmutatta, hogy azert a webfejlesztésben is le tud tenni valamit az asztalra – nem csak a Macromedia létezik ám a világon!

Rendszerkövetelmény:	Windows XP/2000/ME
Tudásszint:	10/10, profi
	rengeteg újítás, fantasztikus funkciók
	semmi negatívum

WEBSZERKESZTŐ

NVU 1.0 (freeware)

Az NVU fejlesztői (a név a new-view, azaz új nézőpont kifejezésből származik) nem vádolhatók álszerénységgel: állításuk szerint ezzel a WYSIWYG webszerkesztővel erős ellenfelet ohajtanak kreálni a Microsoft FrontPage-nek, valamint minden idők legjobb és legsikeresebb webszerkesztőjének, a Dreamweavernek. Mielőtt azonban hanyatt-homlok rohannánk unistallálni jól bevált weboldalkészítő szoftverünket, vessünk egy pillantást az NVU-ra és szolgáltatásaira közelebből.

Hogy a FrontPage helyett az NVU is jó választás lehet, már első ránézésre is nyilvánvaló. Hogy az igazi profikkal (ISPPage, Dreamweaver) hogyan veszi majd fel a versenyt, azt az idő, a felhasználók és persze a

Rendszerkövetelmény:	Windows XP/2000/ME
Tudásszint:	6/10, közepes
	néhány érdekes, és néhány kevésbé érdekes újítás
	nem annyira forradalmi, mint a fejlesztők állítják

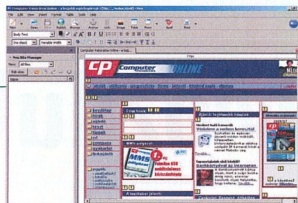
SEGÉDPROGRAM

SaveLayout (próbaverzió)

A Windows egyik kellemetlen szokása, hogy az asztal elemeit időnként átrendezi. Az asztal jobb oldalára helyezett ikonok például előszeretettel vándorolnak odébb, ha a szokásosnál kisebb felbontásra váltunk, a többmonitoros üzemmódok velejárója pedig az, hogy valamennyi ikon pozíciója megváltozik.

A 12Ghosts nevű cég számos apró utilityt készít, amelyek közül az egyik éppen a hasonló esetekben lehet segítségünkre. A SaveLayout alapvető szolgáltatása, hogy elmenti az ikonok helyzetét, majd később kérsére visszaállítja azt.

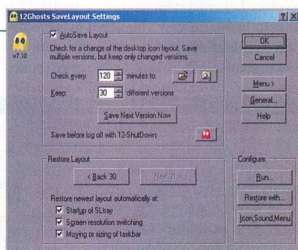
A mentéseket egyenlően is kérhetjük, de az alkalmazás arra is utasítható, hogy bizonyos időközönként egy-egy „fényképet” készítsen (alapbeállításként 120 perc van megadva). Komolyabb beavatkozások esetén – például a felbontás változtatásakor vagy a tálca átméretezésekor/áthelyezésekor – a mentés automatikus. Ezek a funkciók értelemszerűen csak akkor működnek, ha a program fut a háttérben (ilyenkor meg kell tűrünk a tálcán).

fejlesztések (hiszen ez még csak az 1.0-verzió) döntik majd el.

Funkcióiban nem lesz hiány: az NVU rögtön négyféle szerkesztőablakban képes megmutatni készülő weboldalunkat – ebből kettő amolyan WYSIWYG kezdeményezés, egy a forráskód, az utolsó pedig a preview. Sajnos a preview ablak nem kezeli a Java és a Flash elemeket (nem is beszélve a DHTML-ről és egyebekről), így a komolyabb weboldalakat ebben az esetben a böngészőben kell tesztelnünk. Ezt leszámítva azonban mind az előnézet, mind a WYSIWYG ablakok viszonylag pontosan visszaadják majdani oldalainkat – itt valóban azt látjuk viszont a böngészőben (és nem csak az IE-ben), amit a szerkesztőben is.

A szolgáltatások amolyan jó képezések, nagy előnye viszont a szerkesztőnek, hogy mindenféle HTML tudás nélkül is készíthetünk aránylag komplex weboldalakat.

A program kezelése nem okoz gondot, mindössze két gumó funkcióját kell ismerünk: ezek arra valók, hogy az egyes elrendezések (layoutok) között váltogassunk. Haladó felhasználóként listából is válogathatunk, ami azért lehet hasznos, mert így a könnyebb azonosítás kedvéért minden mentésnek külön nevet adhatunk.

Rendszerkövetelmény:	Windows 98/XP/2000
Tudásszint:	7/10, közepes
	képernyőjelmezők gyorselérése
	nem túl dizájnos

Mozdulj ki!

Javában tombol a nyár, ilyenkor a legel-szántabb számítógépguruk tartanak csak ki gépeik előtt, ám a többség inkább ki-mozdul otthonról, ha másért nem, csobbani egyet, talán éppen a Balatonban. Az augusztus egyébként mindig izgalmas hónap, a szervezők ekkorra időzítik a szabadtéri fesztiválok zömét, hiszen ilyenkor a legki-sebb az esélye annak, hogy elmossa az eső a bulit. Persze ez olykor mégis megesik. Nettesztünkben a hónap legjobbnak ígérke-ző eseményeit, pontosabban ezek weboldalait kóstoltgattuk, mégpedig meglehetősen vegyesen; hiszen zenei, összművészeti és filmesfesztiválhoz egyaránt volt szerencsénk. Az ország legkülönbözőbb részein, Szeged-től Esztergomig, Budapestől a Balaton-felvi-délig találtunk programokat, ám azt hiszem, egy igazán jó buliért sokan hajlandók majd párszáz kilométert utazni.

www.sziget.hu

A Sziget fesztivál fogalom, én legalábbis már jó előre bekarikáztam az augusztus 10–17-e közötti hetet, nehogy véletlenül más program szervezzek erre az időre. Az anno Di-ákszigetként induló buli az aktuális szpon-

Tanakodtunk a kollégákkal, hogy mi is érdekelheti az olvasókat a nyár kellős közepén, amikor senkinek sincs kedve a gép előtt izzadni. Szabadtéri buli? Az biztosan! S minthogy az augusztus egyébként is a fesztiválok időszaka, megnéztük hát, milyen programokat találunk a weben.

Sziget.hu - Mozilla Firefox
 http://www.sziget.hu/fesztival

NYÜZSGÉSVESZÉL
 2005. AUGUSZTUS 10-17. ÓBUDA-SZIGET

44 nap van hátra a Szigetig!

Amíg a keszlet tart!

Minden idők legjobb Sziget bulijára már most hatalmas az érdeklődés. A külföldi turistáknál eddig kétszer annyi jegyet vásároltak, mint tavaly ilyenkor és a hazai árusítókra is a napokban visszatér az utolsó áru helyjegyet. A Sziget történetében először – a nagy érdeklődésre való tekintettel – már napjegyeket is lehet előfoglalni venni.

Csak egy maradhat - a 13. kérdés

Utolsó előtti kérdéséhez érkezett az oldalunkon már több hónapja rajgó játék, mely 13+1 kérdéssel 13+1 héten át zajlik, s melynek győztese "látványtervezésen" vehet részt a Sziget Fesztiválon, azaz megismerkedhet a rendezvény izgalmas kulisszáival. A játék győztesét azok közül soroljuk ki, akik a 13+1 hét folyamán az összes kérdésre helyesen válaszolnak a kérdésenként megadott

ONLINE JEGY-RENDELÉS

THE SOUND WAVE

KAPCSOLOD BE AZ ADÁSBÓ!

Jegyet a neten – így a leggyorsabb

zorok szerint változtatta a nevét, ám ez tulajdonképpen érdektelen, a lényeg az, hogy a budai Hajógyári szigeten Közép-Kelet-Európa legnagyobb szabadtéri zenei buliját élvezhetjük majd.

Aki már volt kint a monstre eseményen, és tapasztalta a legapróbb részletekre is kiterjedő profizmust, az biztosan nem lepődik meg az oldal profizmusán. Nem a külsőre gondolok, hiszen nem repkednek a flashanimációk, sőt igazán különleges webdesign-megoldásokat is hiába keresnénk, ám cserébe a potenciális szigetlakó minden fontos információhoz hozzájuthat. Bár a Sziget fesztivál a legnagyobb projekt, a *Gerendai Péter* nevével fémjelzett cégnek egy sor egyéb bulija is van, így például a *Budapest Paradét*, a *WAN2* és a *VOLT* fesztiválokat, valamint az *Extrém Sportszigetet* is ők jegyzik. Aziket valamelyik érdekel, az a *sziget.hu* oldalról bármelyik oldalára eljuthat, ám mi a legnagyobb, a Sziget felé

Amikor kinézünk egy jó programot, akkor az első kérdés, amely eszünkbe szokott jutni, hogy vajon időben vagyunk-e, nem fogyott-e el minden jegy? Ilyenkor jönnék jól az online jegyirodák, amelyekről akár az interneten keresztül, bankkártyával is megvásárolhatjuk a belépőpónt.

Az *InterTicket* (www.interticket.hu) rendelési rendszere könnyen használható, mindössze a megjelenő listából kell kiválasztanunk, hogy mit szeretnénk. Próbálkoztam hely alapján szűkíteni a kutatást, ám ezzel többnyire rosszul jártam, mert a kiválasztott színházakba a rendszer nem tudott jegyet adni. A mozik közül csak az általam nagyon kedvelt Vörösmarty mozi találtam meg, így azonnal erre vettem az irányt. A nézőteret egy Java képen nézhettem meg, ezen zöld színnel jelölték a még szabad helyeket, ha sikerült választanunk, akkor már csak a *kosár* feliratot kell megpiszkálnunk. Ezután megkapjuk a kiválasztott székek adatait, a dátum-

mal és a film kezdési idejével, valamint a fizetendő összeggel egyetemben. Ezután már csak a szükséges személyi adatokat, valamint a kártyaszámokat és annak lejáratát idejélt kell megadnunk, a *fizetés* gomb megnyomását követően pedig legkésőbb másfél perc múlva megtudjuk, hogy sikerült-e a tranzakció. Jegyünket előadás előtt a pénztárban vehetjük át a bankkártyánk vagy az e-mailben megkapott visszaigazolásnak a felmutatásával.

A *Ticket Express* (www.tex.hu) oldalán hasonló módon vásárolhatunk jegyet az interneten keresztül, ám itt előbb regisztrálnunk kell magunkat. Ezt követően az e-mail címünkkel és a titkos kódunkkal léphetünk be a rendszerbe, ahol először a szállítás és a fizetés módját kell kiválasztanunk. A jegyek ellenértékét banki átutalással is kiegyenlíthetjük, ilyenkor a megadott számlaszámra három napon belül kell átutalunk az összeget, míg ha bankkártyával fizetünk, akkor azonnal levonják a jegy árát. Fontos, hogy átutalásnál csak az összeg megérkezése után végeztessük a megrendelést, azaz ha valaki gyorsabb nálunk, akkor elhappolhatja előlünk a jegyeket. A jegyeket a cég budapesti irodájában személyesen is átvethetjük, de természetesen postán is elküldhetik.

The screenshot shows the website interface for the Sziget Festival. It features a navigation bar with options like 'Emlé', 'Szerkesztés', 'Tételek', 'Ugrás', 'Egyenlítő', 'Eszközök', and 'Súgó'. Below this is a search bar and a 'Ugrás' button. The main content area includes a 'Jegyzendek' section with a 'Köszönjük a megrendelést' message and a 'Hátrévl-felrakozás' button. A '9:30 Collective' section lists various acts like 'Accord', 'Vörösmartyú', 'Arctus Tarsulat', 'Bakula Zoltán', 'Bakula Vokaband', 'Frank Carlhoff [D]', 'Courtney Pine [GB]', 'Dolka Sándor', 'Dobla Vándorlás', 'Ensemble Ictus [H]', and 'Ensemble Modern [D]'. A 'Események listája [H]' section shows details for 'Esemény Ictus [H]' on '2005.10.14 19:30 | Műhely III-IV - Székely'. The program details include 'Videó-opera szöveg: székely, zene: kankor, műve: videó és elektronika', 'Vezényel | Georges-Elie Ockler', 'Zene | Fausto Romitelli, Székely | Kenka Lékovich, Videa | Leonardo Ronconi | Paolo Pacchini', 'Zenei informátika és programozás | Székely, Bonetti | Paolo Pacchini', and 'Közreműködők | Ensemble Ictus [H]'. A 'Gépek' section lists 'Gépek: székely, székely, székely'.

vettük az irányt. A buli nemzetközi rangját jelzi, hogy az oldal a magyarok kívül angol, francia, német, olasz, holland, orosz, finn, svéd és szlovák nyelven is elérhető, és az előzetes jegyeladások szerint várhatóan nem csak a színpadon, de a közönség között is szép számmal akad majd külföldi.

Az oldalon könnyű eligazodni: a bal oldali menüsorban a *Programok* az első pont, ahol megtudhatjuk, hogy melyik színpadon mikor ki lép fel. Szuper, hogy ha a fellépők

nevére klikkelünk, akkor azonnal megkapjuk a banda biográfiáját, de sok csapatról cikket és linkeket is találtam itt. A *Helyszínek* menüpontban a színpadokon kívül a többi programot is megnézhetjük, például az utcaszínházról, a civil szervezetek rendezvényeiről, valamint a néprajzi és kézműves helyszínről is olvashatunk pár sort. Így ha valamelyik program érdekel bennünket, akkor célirányosan kereshetünk, ami jelenlegesen javít a dolog hatékonyságán. A hosszasan kígyózó menü itt most képtelenség végigvenni, elég legyen az, hogy akár jegyet is vehetünk a neten keresztül, de ha gondban vagyunk, hogy miként jussunk ki a Szigetre – érkezünk bár repülővel, autóval, vonattal vagy busszal –, akkor ebben is segítenek, sőt még egy szállást is írtak ide. Összefoglalva hasznos és gyors oldalhoz van szerencsénk. Erősen ajánlott kategória!

www.sziget.hu

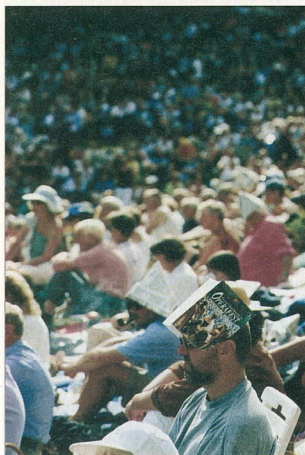
Dátum: Sziget fesztivál, augusztus 10-17.

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

96 Értékelés: csúcskategória

www.fesztivalvaros.hu

Csaknem 10 éve a *Budapesti Fesztiválokörpont Közhatalny Társaság* menedzseli a *Fővárosi Önkormányzat* kulturális eseményeit, így a *Budapesti Tavasz Fesztivál*, a *Budapesti Őszi Fesztivál* és a *Budapesti Búcsú* is az ő gondnokságuk alá tartozik. Ezért ha

ezekről szeretnénk többet megtudni, akkor a legjobb helyen járunk, de más eseményekről is akad itt bőven használható információ. Az oldal első blikkre mutatós és barátságos, legördülve az aktuális ajánlatokból csemegezhethünk.

Amennyiben konkrét elképzelésekkel érkezünk, és mondjuk az októberi őszi fesztivál programjára vagyunk kíváncsiak, akkor nincs más dolgunk, mint kiválasztani azt, és máris megkapjuk a kínálatot. A programokat kronológiai sorrendben is végignézhethjük, de a fellépők listájából is válogathatunk, ahonnan egy kattintással részletesebben is olvashatunk az adott eseményről. Sőt, ha már ott járunk, akár azonnal meg is rendelhetjük a jegyünket, így kisebb az esélye annak, hogy elhappolják előlünk az utolsó jegyeket. Be kell vallanom, hogy jegyet végül nem vettem, ám úgy tűnt, hogy rendben is dolog.

Elsőször is azt kell megadnunk, hogy hány jegyet szeretnénk, majd eldönthetjük, hogy biztonságos kapcsolatot választunk-e, ami főként a bankkártyás fizetésnél jöhet jól. Ha

az elmúlt időszak bankkártyabotránya nem vette el tőle a kedvünket – erről részletesebben a *Tóptéma* rovatunkban írunk –, akkor *Visa*, *EC/MC*, *AMEX* és *JCB* lapjainkat egyaránt használhatjuk, ehhez a szokott módon a kártyaszámunkat, illetve a lejárat idejét kell bepötyögnünk. Innen azonban nem mentem tovább, pedig már majdnem sikerült hozzájutnom két *Dimitri de Perrot* jegyhez, így lemaradtam a svájci DJ és a két táncos-akrobata érdekesnek tűnő produkciójáról a Trafóban.

A Budapesti Tavasz Fesztivál felé véve az irányt egészen más felület fogad bennünket, itt az időrendbe szedett programok zongorázhatunk végig, s ha megetszett valami, akkor pedig egy kattintás, és máris érkezik a bővebb információ, az előbb bemutatott jegyrendelési rendszerrel egyetemben.

www.esztergomiunnepijatekok.hu

A *Esztergomi Ünnepi Játékok* programjainak sokszínűsége még engem is meglepett, hiszen július 8. és augusztus 12. között többek között *Pitti Katalin*, a *Győri Balett*, *Lajkó Félix* és *Ákos* is ellátogat a Dunaparti városba. Az oldal először kicsit lassan töltődött be, de az intro átugrása itt is segített. A lap mutatós, bár túl sok fantáziát nem vittek bele a készítőik, hiszen a programokat már a kezdőlapon láthatjuk, a bővebb információkhoz pedig elég egyetlen klikkelés a megfelelő helyre.

www.esztergomiunnepijatekok.hu

Dátum: Esztergomi Ünnepi Játékok, júl. 8.-aug. 12.

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	25	30
Dizájn	8	10

88 pont
Értékelés:
felsőkategória

Érdekes a *fesztiválok* menüpontot is megnézni, mert itt más esztergomi fesztiválokról is találunk anyagokat, augusztusban például bor- és káposztafesztivál, kórus- és jazzfesztivál várja az érdeklődőket. Ha kedvet kaptunk valamelyik rendezvényhez, akkor itt is lehetőségünk van az interneten keresztül megvásárolni a belépőt, ám az oldal ekkor a *Ticket Express* weboldalára navigál át bennünket.

http://www.esztergomiunnepijatekok.hu Esztergomi Ünnepi Játékok 2005 - Mozilla ...

ESZTERGOMI ÜNNEPI JÁTÉKOK

2005

Augusztus 5. 21:00 (Augusztus 6. esőnap)

LAJKÓ FÉLIX

és zenekarának koncertje

A vajdasági Topolyán született hegedű és zenei művészi színvonalával, sokrétűségével, szuggesztív és hiteles játékkal Esztergom királyi méltóságához illő rangot képvisel. Zenejében éppúgy megtalálhatók a klasszikus és magyar zenei elemek, mint más kelet-európai népzenei motívumai, de a jazz és a blues is. Ezeket a látványlag távol eső elemeket a művész virtuozitása, játékaának sodró ereje köti össze. Lajkó Félix több színházi előadásához és mozifilmhez szerzett zenét, de egyenlőre zenei pályáját adta koreografikailag is. Nem tartja magát a szó hagyományos értelmében véve komponistának, koncertjein többnyire improvizál. Régiózzási azonban közelebb esnek a komolyzenehez, ma a jazzhez, elsősorban erőtlen játéka mely nyomokat hagy az őt hallgató közönségben.

Jegyárak: A övezet: 1300 Ft, B övezet: 1100 Ft, C övezet: 800 Ft

www.fesztivalvaros.hu

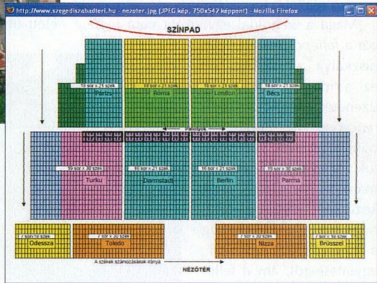
Dátum: Budapesti Őszi Fesztivál, október 14–23.

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	29	30
Dizájn	6	10

93 pont
Értékelés:
csúscategória

Ez az oldal kicsit kilóg a sorból, mert bár neve alapján fesztiválról, fesztiválokról kellene, hogy szóljon, valójában a *Magyar Színházi Portált* érhetjük el ezen a címen. Ám ha már itt jártunk, kicsit szétnéztünk az oldalon, és mivel bőven találtunk érdekességet, végül helyet kapott a tesztkünkben. Az oldal hamar betöltődött, és bár külsőre nem izgalmas, a készítőik tisztességes munkát végeztek. Középen – bár bohányi betűkkel kiírva – egy műsorkező fogadja a betérőt, ahol megudhatjuk, hogy az ország színházaiban mit játszanak mostanság. Próbaképpen Celdömölköt választottam, majd rákerestem a következő két hét előadásaira, így kiderült, hogy ekkor a Csongor és Tünde lesz műsoron.

Ezután a bal oldali menü felé vettem az irányt, ahol a *színházak, színházi intézmények* pontban a színházak linkjeit találjuk, kicsit lejjebb gördülve pedig a *színeszkezlő* és a *színházi emberekről* tudhatunk meg többet. Már éppen kezdett belterjesnek tűn-

téri Színhádon jazz és könnyűzene is színesíti a repertoárt.

A rendezvénysorozat weboldala kissé lassan töltődött be, de az intro átgrágrásával hamar lendítettünk a dolgon, így végül csak bejött a kissé szürke és unalmas oldal, amelyre egy magányosan árvalkódó fénykép próbált reménytelenül fesztiválhangulatot varázsolni. Az egyszerűségnek persze előnyei is vannak: az oldal könnyen használható és jól átlátható, így hamar kiválaszthatjuk a nekünk tetsző programokat.

Ha sikerült döntenünk, akkor persze jó lenne minél hamarabb megszerezni a jegyeket is, hiszen a jobb darabok többnyire teltházzal mennek. A *jegyrendelés* menüpontban megtaláltam azokat a helyeket, ahol hozzájuthatunk a belépőkhöz, ám érdekes módon a bankkártyás értékesítésnél csak egy telefonszámot találtam. Kicsit útánajártam a dolognak. Így kedves, ám elképesztően hadaró hölgy – az *InterTicket* jegyirodából – felvilágosított, hogy nincs más dolgom, mint kiválasztani az előadást, illetve a helyet a nézőtéren – ezt a weblapon lévő rajzon tehetem meg –, majd miután meg-

adtam a kártyám számát és lejárat dátumát, levonják a jegyek ellenértékét. A belépőket azután majd a helyszínre vehetem át, a bankkártyám felmutatásával. Na, hát mindenki döntse el, hogy belevág-e a dologba, mindenesetre furcsa, hogy az egészről semmilyen igazolást nem kapunk.

Az oldalon beleolvashatunk még a játékok történetébe, megnézhetjük az archívumot, de egy kis Szeged térkép is segít megtalálni a helyszínt. Azt hiszem, hogy egy ilyen esemény a külföldieket is érdekelteti, így nem értem, hogy a magyarok kívül miért csak angol olvasható az oldal, hiszen a szomszédos Szerbia-Montenegrórból is biztosan jönnek vendégek, ahogy az alföldi gyógyfürdők előtt is mind több a szabadkai, újdéki rendszámú autó.

www.fesztival.hu

Dátum: itt több fesztiválról tájékozódhatunk	
Kezelhetőség	28 / 30
Tartalom	26 / 30
Gyorsaság	27 / 30
Dizájn	7 / 10
pont 88	Értékelés: felsőkategória

ni a dolog, amikor egy részletesebb műsorkezőt is találtam, amellyel város, színház, időpont és alkotó szerint egyaránt kutakodhatunk a kulturális repertoárban, de akár az éppen műsoron lévő darabok teljes listáját is lekérhetjük. Ha kedvet kaptunk valamelyik darabhoz, akkor a jegyrendelési rendszeren keresztül akár azonnal biztosíthatjuk a helyünket. Ehhez az oldal az *InterTicket* rendszerhez navigál át bennünket, ahol bankkártyaadataink megadásával kényelmesen és gyorsan fizethetünk, már ha van bizodalunk a dologhoz. Arra azért készülünk fel, hogy a darabok többségére ottjártunkkor már minden jegy elkelt.

www.szegediszabadtéri.hu

A *Szegedi Szabadtéri Játékok* a dél-alföldi régió egyik legrangosabb kulturális eseménye, ahol az opera, az operett, a musical, a néptánc, sőt a dixieland kedvelői is biztosan találnak nekik tetsző programot. A fő helyszín természetesen a pár éve megszületett Dóm tér, de újabban az Újszegedi Szabad-

www.szegediszabadtéri.hu

Dátum: Szegedi Szabadtéri Játékok, júl. 1-aug. 21.	
Kezelhetőség	29 / 30
Tartalom	27 / 30
Gyorsaság	25 / 30
Dizájn	5 / 10
pont 86	Értékelés: felsőkategória

www.szin.org

Dátum: Szegedi Ifjúsági Napok, augusztus 24–27.

Kezelhetőség	25	30
Tartalom	27	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	6	10

pont 86 Értékelés:
felső kategória

meg is szűnt a rendezvény, amely csak nemrégiben éledt fel, lényegesen szerényebb és konszolidáltabb formában.

Maga a weboldal egyébként nem rossz, bár a *fellépők* menüt megpiszkálva „az elnézést, de ez a modul nem aktív” üzenetet kaptuk, ám szerencsére a *programok* pont alatt már megtaláltuk, hogy kik is játszanak majd a Tisza partján. A kezdőlapon gyanús volt, hogy miért az a sok anyag a *Cure* és az *Alphaville* együttesekről, ám a fellépők listájából hamar kiderült, hogy a fiatalságom két meghatározó, bár merőben más zenét játszó csapata lesz idén a főfogás.

Az oldal sajnos meglehetősen kusza, nehéz eligazodni rajta, ám az online jegyrendelést legalább könnyű megtalálni, igaz, fizetni csak utánvétellel tudunk. Ám ez mostanság nem feltétlenül baj. Aki nem ismeri Szegedet, annak segítségül megadják, hogy miként juthat el a helyszínre, ha vonattal vagy busszal jönne, de különösen jópofa, hogy még a stopposok is kapnak tippet, hogy meddig vitessék el magukat.

<http://kapolcs.szinhez.hu>

A Balaton-felvidéki Művészetek Völgye kulturális eseményt aligha kell bemutatnom, hiszen akkora körülötte mindig a hírérés, hogy aki még nem járt *Kapolcson* és környékén

<http://kapolcs.szinhez.hu>

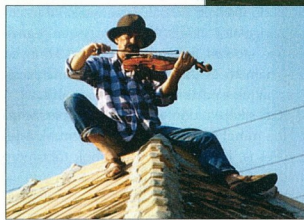
Dátum: Művészetek Völgye, júl. 29.–aug. 7.

Kezelhetőség	26	30
Tartalom	22	30
Gyorsaság	27	30
Dizájn	5	10

pont 80 Értékelés:
felső kategória

ilyenkor, az is biztos hallott már róla. A fenti címen bejövő oldalon egy menüsor fogadott, ahol a magyaron kívül még a német és az angol nyelvet kínálták fel. A *Völgy települései* menüpontot hiába piszkálgattam, mindig a főoldal ugrott vissza, ám a *hasznos* gombbal már több sikerrel jártam. Itt megudhatjuk a rendezvényben résztvevő falvak között ingázó Csigabuszok menürendjét, de a busz- és vonatmenetrendekhez is találunk linkeket.

A jegyek árait megtaláltam, ám az interneten keresztül nem vásárolhatunk, mint ahogy a kiegészítő programokra is csak a kapuknál válthatunk belépőt. Ha semmit sem bízunk a véletlenre, akkor a gépünk előtt ülve akár azonnal szállást is foglalha-

tunk magunknak, a listában kempingek, házak mögötti füves placcok, kiadó szobák és vendégházak egyaránt akadtak. Azt azért jó tudni, hogy a környék lakói ilyenkor mindenből pénzt csinálnak, néha még az istállót is kiadják a szerényebb igényű fiataloknak, így a feltételeket érdemes előre kipróbálnunk. A legfelkészültebbek még az aktuális időjárást is megnézhetik, bár ha valaki a rendezvény teljes tíz napján részt vesz, az készüljön fel rá, hogy eső nélkül aligha úszhatja meg a dolgot.

Az oldal egy kicsit fapadosnak tűnik, ám ez az egész Művészetek Völgyéről elmondható, de talán éppen ez benne az, ami ezeket vonz ide évről évre az ország legkülönbözőbb részeiből. A lap egyébként jól használható és informatív, ráadásul még gyors is, így ha tervezgetjük az utazást, akkor mindenképpen ajánlom az oldalt.

www.jewishfestival.hu

A budapesti nyárutó egyik különlegessége az immár nyolcadik *Zsidó Nyári Fesztivál*, amelynek színes programjában koncertek, gasztronómiai és táncbemutatók, valamint filmvetítések egyaránt lesznek. A kínálat olyan bőséges, hogy még végigolvasni sem könnyű, ám a fenti oldalon egy kis kitarással minden fontos információhoz hozzájuthatunk.

A főoldalon legördülve kivonatot kapunk a programokból, ám ha több információt szeretnénk, akkor a *Pesti Est* ingyenes különszámát is letölthetjük, mégpedig PDF-ben, ám ezt modulus kapcsolattal élőknek azért nem javaslom. A szerkesztők nem vitték túlzásba a

dolgot, online jegyrendelést például hiába keresem, az oldalsó menüsor pedig nem sokat tett hozzá a kezdőoldal tartalmához.

Fülöp Norbert

www.jewishfestival.hu

Dátum: Zsidó Nyári Fesztivál, aug. 28.–sept. 4.

Kezelhetőség	29	30
Tartalom	22	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	5	10

pont 84 Értékelés:
felső kategória

**Keresse a hírlapárusoknál
és az ITmédiabOLT-okban!**

CP Computer
KÖZLEKEDÉSTECHNIKA

mobilélet

Újdonságok · Innováció · életstílus · 2005/10. kiadás · www.mobilarus.hu Ár: 790 Ft

Multi mobilok

Az iPod nyomában
Sony Ericsson K730i
Nokia 6230i

Hurra GPS-szel nyaralunk!

Eltévedés kizárva!
A legújabb eszközök és térképszoftverek

A jövő autói

A legújabb

Lifedrive
A PALM esztétége
Nokia 6680
UMTS már Itthon is!
Exkluzív bemutató

A 10 legjobb PSP-játék
Fehér mágia
iPod-kiegészítők

A 10 legjobb PSP-játék
Fehér mágia
iPod-kiegészítők

Szerzők véleménye
iPod-kiegészítők A legjobb
Térképszoftverek CarPC Számítógépek

autói
Wireless

MEGJELENT!

Rendelje meg!

☎ 06 (1) 888-3421, 22 ☎ 06 (1) 888-3499 🌐 www.itmediabolt.hu 📧 terjesztes@vogelburda.hu

A Treo 650-es készülék

Ha sürgős és bizalmas...

Az üzleti élet olyannyira felgyorsult manapság, hogy komoly pénzek foroghatnak kockán egy-egy üzenet gyors és biztonságos célba juttatásán, ráadásul az sem közömbös, hogy mit tudhat meg belőle a konkurencia. Az internet ugyan behálózza a világot, ám sérülékeny és a hozzáférés sem mindig egyszerű. Szerencsére segítségünkre vannak a rádióhullámok, a GSM, valamint az amerikai Good Technology rendszer, amelyet a Hands On révén vehetünk igénybe.

Egyre erősödő igény van rá, és az elmúlt időszakban számtalan megoldás is született központi szerverünk távoli elérésére, az adatok lekérdezésére, beavatkozásra stb. A megoldások értelemszerűen a világhálókat használják, de persze azt el is kell ér-

nünk, ami például utazás közben némi nehézségbe ütközik, és az adatbiztonság sem mindig megoldott. Az sem utolsó szempont, hogy otthon megszokott szoftverünket használhassuk a távoli eléréskor, ne kelljen adatokat konvertálni,

A GoodLink rendszer európai lefedettsége

új rendszert megtanulni stb.

A Good Technology fejlesztői nem kevesebb célt tűztek maguk elé a távoli eléréshez, mint

- felhasználni a meglévő világhálókat,
- felhasználni a világszerte elterjedt mobil rádióhálózatot (GSM),
- felhasználni a jól megszokott Outlook szoftvert,
- minden korábbinál nagyobb adatbiztonságot, titkosítást alkalmazni,
- kis- és középvállalkozások számára is elérhető hardvereszközök és szolgáltatási díjakat kínálni.

Az utazó nagykövet és a net

A rendszer egyik végén az „utazó nagykövet” van, akinek a zsebében egy – erre a célra ki-

A GPRS-től a DUN-ig

GPRS (General Packet Radio

Service = általános csomagkapsolt rádiószolgáltatás): „csomagokat” küld rádióhullámokon keresztül (a GSM hálózaton). A csomagkapcsolás úgy működik, mint egy kirakósjáték: a rendszer az adatot több részre bontja, ezeket továbbítja a hálózaton keresztül, majd a céllállomáson összerakja. A GPRS-nél csak akkor foglalkunk le a csatornával, amikor adatokat küldünk, vagyis folyamatosan kapcsolatban lehetünk az egyik csatornával, de ténylegesen csak adatküldéskor használjuk azt. A ma szokásos időalapú számlázás helyett az adatforgalom után fizetünk.

A felhasználók állandóan kapcsolatban maradhatnak a hálózattal, amely így gyors elérhetőséget és ugyanakkor gyors hozzáférést tesz lehetővé a webhez, az elektronikus levelekhez vagy cégek magánhálózataihoz.

EDGE (magnövelt sebességű csomagkapsolt adatátvitel): a hagyomá-

nyos GPRS sebesség háromszorosát kínálja, így sokkal kényelmesebb a nagyobb fájlok letöltése. A GPRS-hez hasonlóan itt is csak az átvitt adat számít a díjak alakulásánál.

AES (Advanced Encryption Standard = fejlett titkosítási szabvány): A NIST (National Institute of Standards and Technology), a Nemzeti Szabványügyi és Technológiai Intézet az Egyesült Államokban egy kriptográfiai versenyt írt ki. Ennek eredménye az AES új szabvány, amely rögzíti, hogy a blokkoknak 128, a kulcsoknak pedig 128, 192 vagy 256 bitesnek kell lenniük. Az AES-nek gyakorlatilag két változata van: az egyik 128 bites blokkokat és 128 bites kulcsot, a másik pedig 128 bites blokkokat és 256 bites kulcsot alkalmaz.

DUN (Dial-up Networking): Az internet vagy egy intranet elérését vonalkapcsolt telefonos hálózaton keresztül, segítségével lehetővé tevő elérési mód.

fejlesztett – okostelefon (smartphone) található, amely mobil összeköttetés révén kommunikál a GSM hálózattal, GPRS vagy EDGE adatátvitellel. A kapcsolat az interneten folytatódik, eljut az Amerikában telepített Good Security operációs központba, ahol tömörítik és titkosítják az üzenetet, majd a kapcsolat tűzfalon és a GoodLink szerveren keresztül jut el a célszerverre, központi számítógépünkre. Titkosításra az AES-t (Advanced Encryption Standard) használják, amelynek fontos jellemzője, hogy sohasem adják ki az adatkulcsot.

Három a szolgáltató

A GoodLink szabad választást enged meg mind a mobil készülékek, mind a GSM szolgáltatók között. Így Magyarországon mindhárom szolgáltató számításba jöhet, hiszen valamilyen képesek mindkét adatátviteli módot (GPRS és EDGE) technikailag biztosítani.

GoodLink-kompatibilis mobil készülékek

Az adatátvitel a teljes vonalon duplex, azaz a mobil eszközzel lehet adatokat lekérni a központi számítógépről és beavatkozni is szerverünkbe. Az operációs központban tömörített és titkosított adatok a tűzfalon keresztül jutnak a GoodLink szerverre, majd vissza.

A Hands On együttműködést alakított ki a hálózati rendszerek üzemeltetésével foglalkozó InfoSecure-rek, hogy a GoodLink rendszer teljes körű telepítését és fenntartását kínálhassa ügyfelei részére. Mobil készülékek tekintetében a palmtopok és a smartphone-ok jöhetnek számításba. A használat egyetlen fontos kritériuma, hogy a készülék a kicsisége mellett könnyen kezelhető legyen, hiszen a Microsoft Outlookkal kell dolgoznunk, így nem hátrány az érintő képernyő és a

QWERTY billentyűzet. Ismervén az élvonalbeli (2.5 kompatibilis) mobiltelefonok nehézkes üzenetkezelését, valamint a palmtopok telefon-adapter problémáit, a Hands On kifejlesztett egy olyan okostelefon-családot (Treo 600 és Treo 650), amelyet kifejezetten a GoodLink alkalmazásra ajánl.

A PalmOne Treo készüléksalád

A készüléksalád GoodLink kompatibilis, vagyis tartalmazza az AES dekódolót, és minden egyéb funkciójában központi számítógépünk kihelyezett mobil meghosszabbításának tekinthető. Windows Mobile operációs rendszere segítségével az üzenetküldés világszerte kedvelt és elterjedt szövegre, az Outlook futtatható rajta. A készüléket a Motorola smartphone-ból fejlesztették tovább, a GoodLink kívánalmai szerint.

A készülékeknek nagyméretű színes érintőképernyőjük van, és QWERTY billentyűzet is segíti az üzenetek megírását. Az Outlook üzenethez természetesen fájlok is csatolhatók (Microsoft Office, WordPerfect, HTML, PDF és RTF).

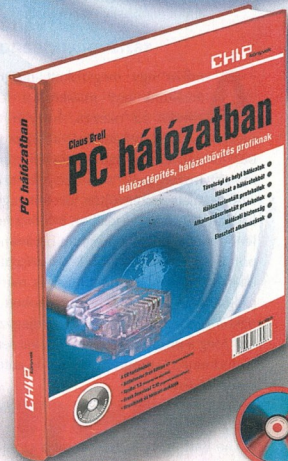
A készülékek MP3-lejátszót és digitális kamerát is tartalmaznak, a memóriájuk kiértesíthető SD vagy MMC kártyával, ráadásul infravörös porttal és Bluetooth-szal is diszcedhetnek. A GoodLink-hoz szükséges tudományok mellett DUN képességgel és javított Palm OS 5.4 felhasználói felülettel is felruházták őket. Kivehető akkumulátorral "bírják a gyűrődést".

Lambert Miklós

Kinek jó, mire jó?

A szolgáltatás díja havi 10 ezer forint, ami még kisvállalkozás esetén is megfizethető, bár ezen gyors és rugalmas üzenetküldési módra inkább a közepes és nagyvállalkozásoknak van szükségük. A Treo 650-es készülék ára nem magasabb, mint a hasonló smartphone-oké, és csak egyszeri beruházás. Tény, hogy a rendszer Microsoft programokra épül, linuxos változat nem várható, így csak Microsoft-elkötelezettek gondolkodjanak az igénybevételéről. Azoknak viszont, akiknek fontos a gyorsaság, az adatbiztonság és a titkos adatkezelés, jó választás lehet a GoodLink rendszer.

Hálózatépítés, hálózatbővítés profiknak

Ára: 3490 Ft

- Távolsági és helyi hálózatok
- Hálózat a hálózatokból
- Hálózatorientált protokollok
- Alkalmazásorientált protokollok
- Hálózati biztonság

Keresse az ITmédiaBOLT-okban vagy rendelje meg a kiadótól!

06 (1) 888-3421, 22

www.itmediabolt.hu

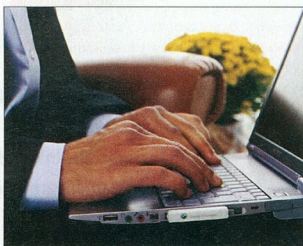
terjesztes@vogelburda.hu

A RitLabs levelezőprogramja, a The Bat! olyasmiket is tud, amiket más program nem, legfőbb vetélytársát, a Microsoft beépített megoldását is beleértve. A 3.5-ös változatot látva alighanem olvasóinknak is érdemes elgondolkodniuk a váltáson.

Amikor egy megszokott programról átváltunk egy másikra, a legtöbb gondot az okozza, hogyan tudjuk meglévő adatainkat áttölteni az új programba. Ez fokozottan igaz a levelezőprogramokra, hiszen senki sem dobja ki szívesen az évek alatt összegyűjtött leveleit vagy címlistáját. A The Bat! esetében mindez nem jelent gondot, mivel a program hibátlanul importálja a legelterjedtebb levelezőszoftverek adatait. Néhány egérkattintás, és már az új programban láthatjuk a megszokott mappákba rendezett leveleinket, címjegyzékünket. Még a postafiókok beállításával sem kell bajlódniuk, a program ezeket is automatikusan átveszi.

Okos postahivatal

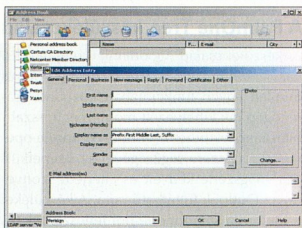
A The Bat! egyik leghasznosabb szolgáltatása az okos levélválogatás. A *Sorting Office* szűrőrendszer nemcsak szétválogatja a bejövő, kimenő, elolvasott és megválaszolt le-

Szinkronizált levelek

A The Bat! programból több példányt is használhatunk. A *Mail Synchronization* utasítással napra, pontosabban percre kész állapotban tarthatjuk a postafiókok beállításait, a levelezési mappákat és a címjegyzéket.

Olyat tud, amit más nem

A The Bat! a leggyakrabban használt külső címjegyzékformátumokat is kezelni tudja

veleket, hanem előre meghatározott műveleteket is végre tud hajtani az üzenetekkel. Ilyen például az automatikus válasz, amelyhez különböző sablonokat is fel tud használni, a továbbítás, az átirányítás, a nyomtatás, a visszaigazolás küldése vagy külső program elindítása. Még levelezőlista-szerként is működtethetjük a programot.

Személyre szóló aláírások

A legtöbb levelezőprogramban úgynevezett aláírást illeszthetünk a levélünk végére. Ez nagyon hasznos, mivel ebben az aláírásban

Ne töröld ki a múltat!

Aligha kellene bárkinek is egy olyan levelezőprogram, amelybe a más programokban már meglévő üzeneteinket nem tudjuk áttenni, hiszen ez kicsit olyan, mintha a múltunkat törölnénk ki. Szerencsére a zomban van megoldás: egy új levelezőrendszer.

A The Bat! az alábbi programokból képes importálni az üzeneteket:

- Microsoft Outlook Express v4.xx, 5.xx, 6.0
- Microsoft Office Outlook 97, 2000, XP, 2003
- Netscape Communicator v4.xx
- Netscape Mail v2.xx, 3.xx

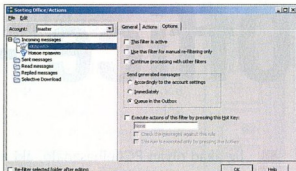
A The Bat! a következő címjegyzékekkel boldogul:

- Eudora Lite/Pro
- Pegasus Mail v2.xx, 3.xx
- Outlook Express (Windows Address Book)
- Microsoft Office Outlook (Contacts Folder)
- LDIF-file
- Business Card (VCard)
- Comma-separated (plain text)
- Tab delimited (plain text)
- INI-file
- Eudora Address Book
- Pegasus Tag File

szerepelhetnek az adataink: munkahelyünk, e-mail címünk, telefonszámunk. A The Bat! makrókat is kínál ezekhez az aláírássokhoz, így olyan részek is szerepelhetnek azokban, amelyeket más levelekből vagy az operációs rendszer adataiból generál a program. Az aláírásokon kívül ügyvezetett sablonokat is felhasználhatunk levélíráskor. Természetesen ezek is tartalmazhatnak makrókat, így

Szerintem ...

A tapasztalatokat összegezve megállapítható, hogy a The Bat! 3.5 minden tekintetben megőrzi a helyét a windowsos levelezőprogramok versenyében. Ráadásul 30 napig ingyenesen használhatjuk, s kipróbálhatjuk, hogyan működik, milyen többlet- és kényelmi szolgáltatásokat kínál. Aki nek megteszi a program, 45 dollár fejében az egy hónap letelte után is használhatja. A program próbaverziója a Computer Panoráma CD-mellékletén is megtalálható.

Automatikus műveletek is tud végezni a program a beérkezett levelekkel

például egy több helyre küldött körlevél esetében sem okoz gondot a személyes megszólítás.

Steril környezet

Még a spameknél is nagyobb veszélyt jelentenek az elektronikus levelekben érkező vírusok. A The Bat! éppen ezért nagyon óvatosan bánik a csatolt állományokkal. Minden esetben figyelmeztet, ha meg akarunk nyitni egyet. Más levelezőprogramokkal ellentétben a scripteket nem nyitja meg automatikusan. A program számos pluginje között olyat is találunk, amely a levelek beérkezésekor vagy a csatolt állomá-

Szemétké a szeméttel!

Az egyre több bosszúságot okozó kéretlen levéláradattal szemben is hatékony védelmet nyújt a program. A beépített *Bayesian* spamszűrő már kezdetben is csodákra képes, de még tovább tanítható. Minél több kétséges eredetű levélről mondjuk meg neki, hogy spam-e vagy sem, annál tökéletesebb munkát várhatunk el tőle.

nyok mentésekor hívja meg a külső vírusellenőrző programot. Ezzel a megoldással erőforrásokat szabadíthatunk fel, mert az antivírus programnak nem kell állandóan futnia.

Biztonságos levéltár

Rossz arra gondolni, mi is volna, ha elvesztenénk elektronikus leveleinket, címjegyzékünket! Nem árt tehát, ha biztonsági másolat készül levelezési adatainkról. A The Bat!-ben egy beépített mentő-visszatöltő rendszer gondoskodik erről. Az intelligens backup segítségével könnyen elmenthetjük a címjegyzéket és a különböző mappákat. Akár minden mappát külön, jelszóval védett állományba is archiválhatunk.

Gyarmati László

Vásároljon interneten!

Előnyei:

- Egyszerű, gyors és biztonságos ügyintézést garantálunk!
- A teljes kínálatunkat megtalálja egy helyen!
- Gyors postázás!
- A postaköltséget átvállaljuk!

Kínálatunk:

- Előfizetés a CHIP, IT-BUSINESS, PC GURU és Computer Panoráma magazinokra.
- Könyvek, különszámok, PC-s játékok.
- Korábbi lapszámok.

www.itmediabolt.hu

egyszerű

gyors

biztonságos

Az idő pénz, s ha Office dokumentumokat használunk a weben, akkor rengeteg időt takaríthatunk meg. Megmutatjuk, hogy miként lehet könnyedén Word szövegeket, Excel táblázatokat és PowerPoint diákat publikálni a weben.

Office – online

A lig akad olyan PC-felhasználó, aki a napi számítógépes teendőket nem a Microsoft Office csomag programjával végzi el. A Word, az Excel és a PowerPoint dokumentumok megtalálhatók a legtöbb számítógépen. Miért ne használhatnánk a bennük rejlő információkat az interneten is?

A Word, az Excel és a PowerPoint a 2002-es verzió óta, más szóval az Office XP óta kifinomult funkciókat kínál a dokumentumok internetkompatibilis formátumba való exportálására. Statikus, vagyis a weboldalak látogatói által nem befolyásolható, vagy dinamikus HTML dokumentumok hozhatók így létre. A dinamikus fájlok

révén a felhasználók ugyanúgy használhatják az Office adatokat a weben, mint a Wordben, az Excelben vagy a PowerPointban. Ha például egy Excel táblázatot exportálunk dinamikus HTML dokumentumként, akkor az interneten keresztül értékeket adhatunk be a táblázatba, és számításokat végzetünk benne. Azonban a dinamikus oldalak megtekintőjének majdnem minden esetben szükségére van az *Internet Explorerre* és az Excel interaktív elemei esetében egy kiegészítő beépülő modulra is, amelyet a Microsoft ad a webböngészőhöz. A statikus oldalak ellenben minden webböngészőben és mindenféle speciális kiegészítő eszközök nélkül tekinthetők meg.

HTML és Office

A HTML a weboldalak programozási nyelve. A HTML fájlok a tartalom mellett különféle utasításokat tartalmaznak a webböngésző számára, hogy az miként jelenítse meg a tartalmakat. Amennyiben egy HTML fájlt egy Office alkalmazásból hozunk létre, a szoftver automatikusan a megfelelő parancsokat írja be, hogy a fájl ugyanúgy jelenjen meg a böngészőben, mint a Wordben, az Excelben vagy a PowerPointban. A tartalmak részben az XML nevű adatbázisnyelv segítségével csatolódnak.

1 A Word dokumentumok előkészítése

A Word dokumentumokat néhány lépésben készíthetjük fel a webre. A lépések folyamatan rendszerint statikus HTML oldalak keletkeznek, amelyek minden további probléma nélkül átveszik a formázásokat, a képeket stb.

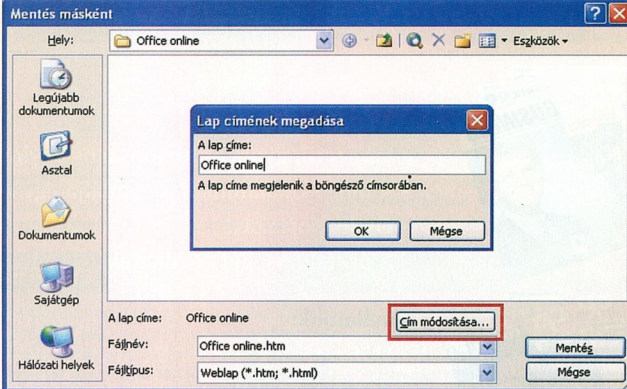
A *Mentés másként* párbeszédablakban először kattintsunk a *Cím módosítása* gombra. Ezt követően *A lap címe* mezőben adjunk nevet a weboldalnak. Ez később a webböngésző címsorában jelenik meg. Beállításunkat zárjuk be az *OK* gombra kattintva.

Firefox beépülő

Ha nincs egyetlen FTP programunk sem, és a Firefox böngészőprogramot használjuk, ehhez is letölthetünk egy ügyes kis ingyenes FTP eszközt, amelynek a neve *FireFTP*, és amely a <http://fireftp.mozdev.org/> címen található. A Firefox böngésző egyébként szintén ingyenes, és a www.mozilla.org/products/firefox címről tölthető le.

A FireFTP program FTP képességeket látja el a Firefox böngészőt

A publikálendő dokumentumot mentjük el HTML fájlként

Nyissuk meg azt a Word dokumentumot, amelyet HTML dokumentumként szeretnénk elmenteni. Kattintsunk a *Fájl* menüpont alatt a *Mentés weblapként* parancsra – egy párbeszédablakba jutunk.

A *Mentés másként* párbeszédablakban a megszokott módon válasszuk ki a fájl mentésére a megfelelő mappát, és adjunk nevet a fájlunk. Ugyeljünk arra, hogy a *.htm* fájljelölést megmaradjon.

2 A PowerPoint diák exportálása

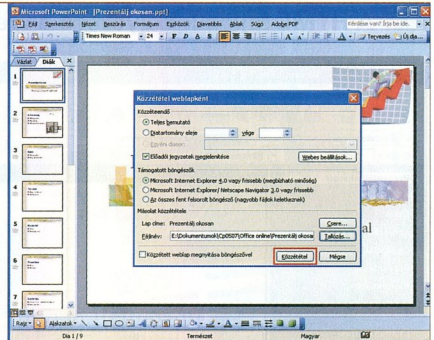
A PowerPoint prezentációk egy az egyben megjeleníthetők a webben. Ez nemcsak az olyan külső munkatársak esetében jó ötlet, akik laptop nélkül látogatják meg ügyfeleiket. Még ha nem is ismerjük ki magunkat a HTML-programozásban, a PowerPoint prezentáció a webben minden esetben hasznos dolog.

Nyissuk meg azt a PowerPoint dokumentumot, amelyet HTML fájlként szeretnénk elmenteni. Ezt követően kattintsunk a **Fájl** menüpont alatt található **Mentés weblapként** parancsra.

A **Mentés másként** párbeszédablakban először is módosítsuk a lap nevét a Word dokumentum pontja alatt leírtak alapján. Ezt követően kattintsunk a **Közzététel** gombra. A most felbukkanó párbeszédablakban a **Közzététel** alatt határozzuk meg azt, hogy az összes diát meg szeretnénk-e jeleníteni a weblapon.

Amennyiben azt szeretnénk, hogy a főlírákkal kapcsolatos jegyzeteink szintén megjelenjenek a weblapon, hagyjuk bekapcsolva az **Előadói jegyzetek megjelenítése** beállítást. Ellenkező esetben távolítsuk el az előtte található kis négyzetből a pipát. A **Támogatott böngészők** tartomány alatt ajánlatos a **Microsoft Internet Explorer 4.0** vagy **frissebb (megbízható minőség)** alapbeállítást megtartani.

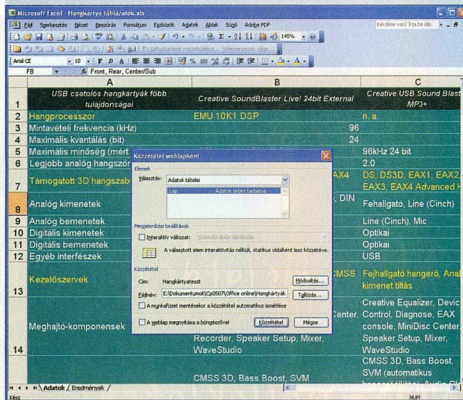
Kattintsunk a **Tallózás** pontra, és adjunk meg egy mentési helyet a HTML fájl számára. Határozzuk meg egy fájlnevet. Ügyeljünk arra, hogy a **.htm** fájlki-

A PowerPoint prezentációt weblapként elmentve tehetjük alkalmassá a közzétételre

terjesztés megmaradon. Zárjuk be az ablakot OK-val. A **Közzététel** gombra kattintva beérkezik a PowerPoint főlírák exportálását.

3 Excel táblázatok közzététele

Az Excel táblázatot statikus vagy dinamikus változatban is közzétehetjük

Az összes Office alkalmazás közül az Excel tartalmazza a legtöbb beállítást a HTML formátumba való exportáláshoz. Az alábbiakban csak a legfontosabb alapfunkciókat tekintjük át. További információkat az Excel Súgójában kaphatunk.

Nyissuk meg azt az Excel dokumentumot, amelyet HTML fájlként szeretnénk elmenteni. Kattintsunk a **Fájl** menüpont alatt a **Mentés weblapként** pontra.

Módosítsuk a weblap nevét a Word és a PowerPoint lépéseiben leírtak alapján. Kattintsunk a **Közzététel** pontra.

Most keressük ki azokat az elemeket, amelyeket publikálni szeretnénk. Határozzuk meg a **Választás** területen, hogy az egész munkafüzetet vagy csupán egyetlen táblázat bizonyos elemeit szeretnénk-e felhasználni a weblapon. Ebben az esetben választjuk az **Előzőleg közzétett elemek** ez alatt található beállítást, majd az kiválasztómezőben jelöljük ki az elemeket. Alternatíváként meghatározhatjuk egy **Táblázat Cellatartományát** is, amelyet weblapként szeretnénk elmenteni.

Amennyiben azt szeretnénk, hogy a webes felhasználók az általunk nyilvánosságra hozott adatokat megjeleníthessék a webböngészőben, azonban azt ne szerkeszthessék, töröljük ki a pipát az **Interaktív**

változat beállítás előtt. Ellenkező esetben viszont használjuk a **Számolótableta ábrázolás** beállítást, amennyiben az Excel táblázat képleteket tartalmaz.

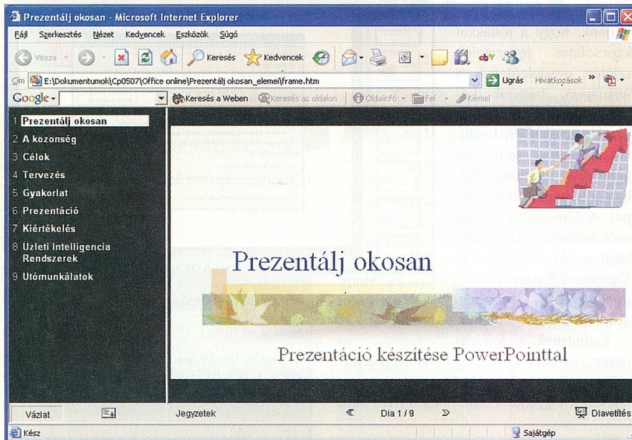
Ügyeljünk arra, hogy az interaktív változat, mint már említettük, csak az Internet Explorer alatt működik, és a felhasználóknak ehhez telepítenie kell egy beépülő modult.

Amennyiben az interaktivitást mégis használni szeretnénk, a legjobb, ha a felhasználót egy előzetesen megjelenő weblapon figyelmeztetjük a működés módra. Az olyan weblap első előhívásakor, amely beépülő modult igényel, az Internet Explorer felkínálja a letöltést és a telepítést a Microsoft weblapjáról.

Választás szerint aktiváljuk az **A munkafüzet mentésekor a közzététel automatikus ismétlése** beállítást is. Ez a funkció az Excel dokumentumban található adatokat automatikusan egyeztetni a HTML dokumentumban található adatokkal az Excel dokumentum elmentésekor.

Kattintsunk ezt követően a **Tallózás** gombra, majd válasszuk ki a HTML fájl mentési helyét. Ezen kívül a **Fájlneve** mezőben adjunk nevet a fájlunk. Ügyeljünk arra, hogy a **.htm** fájlkiterjesztés megmaradjon, hogy a HTML fájl felismerhető maradjon. A **Közzététel** gombra kattintva zárjuk le az adatok exportálását.

4 A HTML fájlok kihelyezése a webre

Az elkészült weblapot a böngészőprogrammal ellenőrizhetjük

Az előző lépések után még megvannak a Word, a PowerPoint és az Excel fájlok másolatai. Ezeket kipróbálhatjuk számítógépünkön, a legegyszerűbben az Internet Explorerrel. Ehhez nyissuk meg a böngészőt, majd a *Fájl* menüpont alatt található *Megnyitás* beállítással válasszuk ki egy HTML fájlt. Amennyiben meg vagyunk elégedve az eredménnyel, különböző lehetőségek állnak rendelkezésünkre a fájlok további szerkesztését illetően. Például szerkeszthetjük a HTML fájlt egy webszerkesztő szoftver segítségével, ilyen például a *Macromedia Dreamweaver* (www.macromedia.com) vagy a *NetObjects Fusion* (www.netobjects.com), ha módosítani akarjuk az oldal megjelenését, vagy ha egy már létező oldalt új adatokkal akarunk bővíteni. A CP lemez melléketlen mindkét program próbaverziója megtalálható. Ha már van tárhelyünk a weben, akkor a HTML fájlokat legkönnyebben egy úgynevezett FTP klienssel hozhatjuk nyilvánosságra. ■

Keresd a **PC GURU** legfrissebb számát
augusztus 5-től a hírlapárusoknál!!!

Teljes játék a DVD-mellékleten!

HÉGEMONIA
A SOLON HAGYATÉK

minden idők legsikeresebb magyar fejlesztésű
úrstratégiai játékának folytatása!

g2
autó h2to
 külökiadványok

2005 "MOTORVEVŐ"
 Ár: 1499 Ft
 Robogók - Csúrók - Kúragépek - Sportmotorok - Cruiserek - Chopperok

2005 "AUTÓVEVŐ"
 Ár: 1990 Ft
 A hazai újautó kínálat, valamennyi modell értékelése

Hyosung GT 650 R / S / Naked
 Ár: 1 529 000 Ft (GT 650 R)
 Ár: 1 499 000 Ft (GT 650 R)

Keresse az újságosoknál!

Megéri Computer Panorámát olvasni!

Vágja ki a lap alján található kupont, és vásároljon kedvezményesen a Bluefish boltjaiban!

Sencor SFP-1100 MP3-lejátszó 128MB memóriával és 2 év garanciával
 11 240 Ft helyett **csak 10 615 Ft**

- Beépített memória: 128 MB
- Digitális MP3/WMA lejátszás
- Digitális diktafon
- Lejátszási idő akár 8 óra
- LCD kijelző
- 7 equalizer mód
- Méret: 100 x 31 x 21 mm
- Tömeg 35 g (elem nélkül)

Sencor SFP-1100 MP3-lejátszó
 128MB memóriával és 2 év garanciával
 11 240 Ft helyett **csak 10 615 Ft**

Vágja ki a kupont, és hozza magával!

Az üzletek címei a www.bluefish.hu oldalon találhatóak. Az akció a készlet erejéig, de legkésőbb 2005. szeptember 1-ig érvényes! Vásárlásként egy kupont fogadunk el!

Szereld magad!

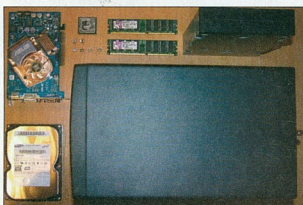
Hazavittük a barebone rendszert. Nincs más hátra, neki kell állnunk összerakni a rendszert, hiszen a csomagolásban csak egy félkész masina lapul! Az alkatrészekon kívül csak néhány szerszámra, egy kis közügyességre, no meg persze némi időre lesz szükségünk ahhoz, hogy összeszereljük és végre használatba vehessük új számítógépünket.

Cikkünk elkészítéséhez egy AOpen XCcube EA65-II típusjelzésű barebone-t használtunk, az írásunkban szereplő képek és egyéb információk erre a termékre vonatkoznak. Más modellek eltérő paraméterekkel rendelkezhetnek!

Előkészületek

Lássuk, hogy mire is lesz szükségünk! Először is kell maga a barebone PC és a csomagolásból előkerülő két doboz. Ezekben található a HTPC-hez elengedhetetlen TV-kártya, a távirányító, valamint a szükséges kábelek és leírások.

A processzorhító esetünkben már a gép házában lapul. Külön kellett beszerezniük a merevlemez, a memóriát, a processzort és az optikai meghajtót, a játékhoz pedig a videokártyát. A keresztélű (Philips) csavarhúzó mellett nyolc csavarra (4 durva és 4 fi-

Íme a kellékek

nommenetesre) lesz még szükségünk. A szerelésnél nem szabad türelmetlenkedni! A helyhiány miatt minden nagyon zsúfolt, ezért óvatosságnak kell lenniük.

A CPU-hűtő és a meghajtókeret kiserelése, a meghajtók rögzítése

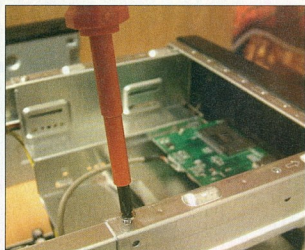
Csavarjuk ki a hátoldalon található 3 csavart. Húzzuk hátra a borítást, majd emeljük le, hogy bejussunk a készülékház belsejébe.

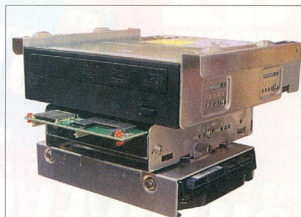
A borítást három gyorscsavar tartja

A merevlemez és az optikai meghajtót egy tartókeretbe kell tennünk, a kényelmes szereléshez azonban ezt is ki kell emelnünk a gépből! Ehhez a keret szélén, a felső részen oldalanként egy-egy csavart kell meg lazítanunk, és az egész keretet leemelniük.

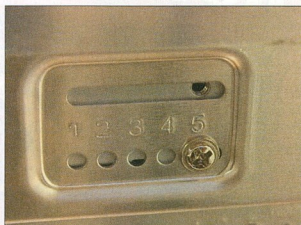
Rögzítsük csavarokkal a HDD-t és a DVD-meghajtót. Figyeljünk arra, hogy a HDD csatlakozói a keretet szemből nézve jobbra essenek. A DVD-íróra a leghátsó lyukaknál (ezeket 5-ös számmal jelölték) fogassuk meg.

A keret kiemeléséhez két csavart kell eltávolítanunk

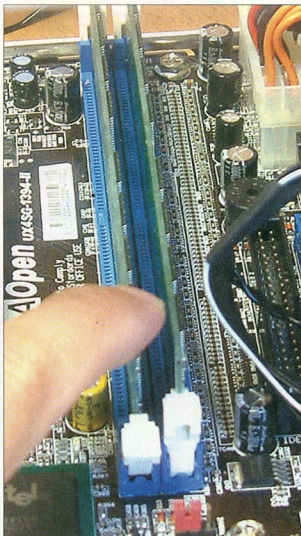
Igy néz ki a keret beszerelt optikai meghajtóval és HDD-vel

A merevlemez érdemes stabilan rögzíteni

Ha megvagyunk, még ne tegyük vissza a keretet (és a meghajtókat), mert ez feleslegesen nehezítené a további munkánkat!

Szereljük ki a processzorhítót: nyomjuk le egyenként a műanyag pöccöket, majd a másik kezünkkel húzzuk fölfelé a fémkampó végét, hogy a tartó eleressze a hűtőbordát és a ventilátort.

400 MHz-es DDR modulokat használjunk!

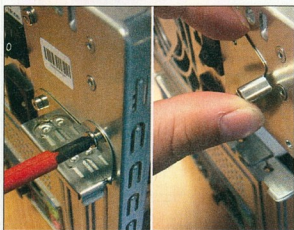
A CPU és a memória beszerelése

Most, hogy szinte semmi sincs már a házban, kicsivel nagyobb a mozgásterünk is. Helyezzük be a processzort a foglalatba. Ügyeljünk arra, hogy a processzoron és a foglalon látható jelölések egy irányba mutassanak! Nyomjunk borsónyi hővezető pasztát a processzor közepére, majd helyezük vissza a coolert. A tökéletes illeszkedéshez valamennyi kámpót be kell akasztanunk! Még más csatlakoztassuk a ventilátor dugaszát a megfelelő felíratú alaplapi csatlakozóhoz, nehogy később megfélekedzzünk róla!

A memóriamodulokat (vagy a modult, ha csak egyet vettünk) egyszerűen csak pattintjuk be a foglalatba. A helyes irányt segít megtalálni a bevágás a memóriamodulokon, valamint a kis pócók a foglalon.

Bővítőártyák

A barebone rendszerekben csak két bővítőártya számára van elegendő hely, ráadásul ebből az egyik csak videokártya lehet. (Természetesen ha nem akarunk játszani, és

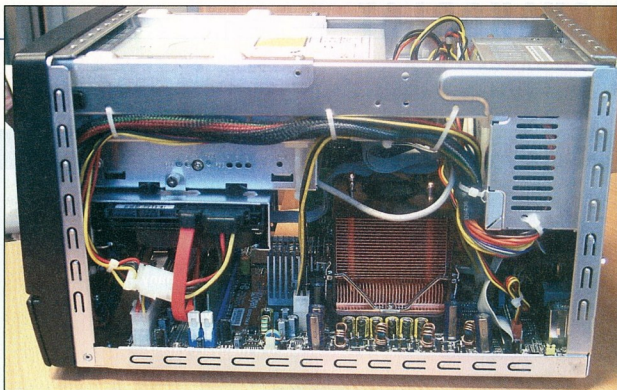
Trükkös megoldás tartja a helyükön a bővítőártyákat

emiatt nem vettünk külön kártyát, ezt a lépést kihagyhatjuk.)

Az AOpen készülékébe egy speciális rögzítő tartalmaz, amely mindkét kártyát egyszerre fogja. Csavarozzuk ki a hátlapon a biztosítócsavart, majd hájtsuk fel a kallan-

Az AGP foglalat rögzítőjét is pattintjuk be!

Végre minden a helyére került

Ha a kijelzőn megjelenik az idő, az jó jel ☺

tyút. Ki kell vennünk a hátsó takarólemezeket, hiszen ezek helyére kerülnek majd a kártyák!

Elsőként a külön kártyán található TV-tunert kell beszerelnünk, mert a PCI foglalat esik közelebb a processzorhoz.

Ha megvagyunk, következhet a videovezérlő. Miután a helyére raktuk, toljuk előre a rögzítőcsint is, hogy a kártya stabilabban a helyén maradjon. Ha szükséges, csatlakoztassuk a plusz tápkábelt is.

Forgassuk vissza a kallantyút, és csavarjuk vissza a rögzítőcsavart.

Kábelek

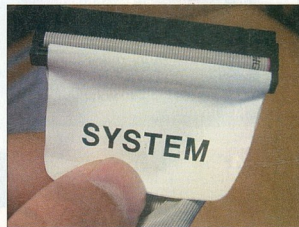
Szerencsére a kábelkkel nincs sok dolgnak, hiszen nagy részük már eleve csatlakoztatva

HTPC az InterVideoval

Ha az újonnan összerakott számítógéppünket HTPC-ként szeretnénk használni, ezt Windows nélkül is megtehetjük. Ebben az esetben az InterVideo InstantON nevezetű alkalmazására van szükségünk. A programot egy külön partícióra kell telepítenünk, amelynek 350 Mb-ánál nem kell nagyobbak lennie. (Figyeljünk arra, hogy mind a merevlemez, mind az optikai meghajtó elsődleges, azaz master drávj legyen.)

van az alaplaphoz, vagy pedig pontosan oda vezették el őket, ahol szükségünk lesz rájuk (pl. a HDD-nél).

Először csatlakoztassuk az alaplaphoz a szalag- és a SATA-kábelt, a tartókeret visszahelyezése után ugyanis már sokkal nehe-

Végezetül a merevlemez kábele is a helyére kerül

zebben férhetnek az egyes csatlakozókhoz. A kábelek végeit felíratokkal jelölték meg, az optimális elhelyezést végezték.

Most már visszatehetjük a tartókeretet. Ne felejtjük el, hogy két csavarral rögzíteni is kell!

Az IDE- és a SATA-kábel másik végét csatlakoztassuk az optikai meghajtóhoz, illetve a HDD-hez.

Utolsó simítások

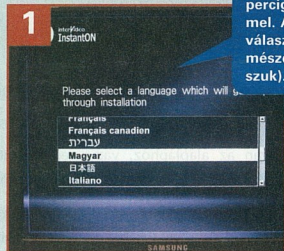
Ha mindezzel megvagyunk, még ne tegyük vissza a fedőlapot, hátha valamit elfelejtettünk. Csatlakoztassuk a billentyűzetet, az egeret és a monitort, majd legvégül az elektromos hálózat kábelét. Az előlap kijelzőjén megjelenik az óra.

A módváltó gombbal keressük meg a PC-beállítás, és kapcsoljuk be a rendszert. Ha eljutunk a BIOS bejelentkező képernyőjéhez, sikerült az összeszerelés. Most már visszatehetjük az oldallapot, és végleges helyére tehetjük a számítógépet.

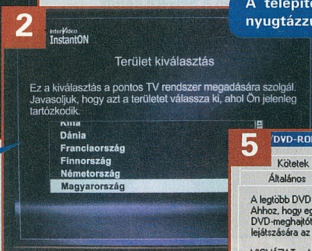
Higyed Gábor

Az InterVideo InstantON telepítése lépésről lépésre

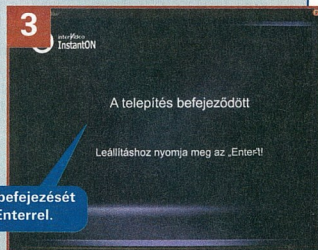
Az alábbiakban az *InterVideo InstantON* program telepítését mutatjuk be, lépésről lépésre. A már összeszerelt PC mellett mindössze a mellékelt telepítő CD-re lesz szükségünk. Helyezzük a lemezt az optikai meghajtóba, válasszuk ki a PC funkciót és indítsuk el a számítógépet.

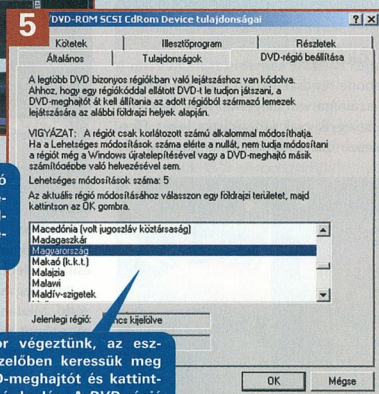
1 A telepítő elindulása néhány percig tart, legyünk türelmekel. Az első képernyőn ki kell választanunk a nyelvet (természetesen a magyart választjuk).

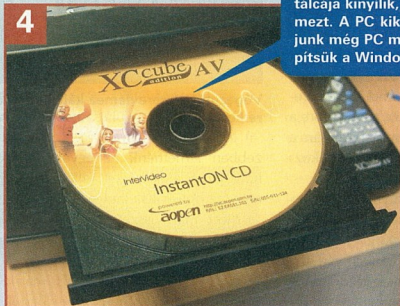
2 A telepítés a továbbiakban magyar nyelven folytatható. A terület kiválasztásánál is adjuk meg Magyarországot. Ez fontos opció, a tévéadások vételéhez mindenképpen meg kell adnunk.

3 A telepítés befejezését nyugtázzuk Enterrel.

4 Amikor az optikai meghajtó tálcája kinyílik, vegyük ki a lemezt. A PC kikapcsol. Maradjunk még PC módban, és telepítsük a Windows XP-t.

5 Amikor végeztünk, az eszköztartóban keressük meg a DVD-meghajtót és kattintunk rá duplán. A DVD-régió beállítása fülön válasszuk ki Magyarországot. Ha megvagyunk, kapcsoljuk ki a PC-t.

6 Próbaképpen válasszuk ki a DVD/VCD módot, és kapcsoljuk be újra az immáron teljes értékű HTPC-t.

7 Tegyük egy másoros DVD lemezt a meghajtóba, és nyomjuk meg a Play gombot a film elindításához.

Legjobb Ár!

A legtakarékosabb
CHIP előfizetési
ajánlat.

**CHIP smart előfizetés lemezmelléklet nélkül
most hihetetlenül alacsony áron!**

**1 évre 949 Ft/lapszám*
1/2 évre 999 Ft/lapszám***

*Áraink csak 1/2 éves vagy 1 éves előfizetés esetén érvényesek. Előfizetési díj 1/2 évre 5 994 Ft, 1 évre 11 388 Ft.

RENDELJE MEG MOST!

06 (1) 888-3421, 22 06 (1) 888-3499 www.itmediabolt.hu terjesztes@vogelburda.hu

Felkészülni, vigyázz...!

Megvettük a kormányunkat, joystickünket vagy más pozicionáló eszközünket, de nem csak a kicsomagolásig szeretnénk eljutni?

A telepítésben nincs semmi ördögösség, csak mindent jó sorrendben kell csinálni.

Már a vásárlás során érdemes meggyőződnünk arról, hogy a vezérlőt játéppal vagy USB-csatolóval látták-e el – míg az utóbbi divatosabb és gyorsabb pozíciólekerdeztet tesz lehetővé, az előbbi egyes alaplapú hangkártyákhoz már nem csatlakoztatható. Sajnáljuk is, meg nem is, hogy a gyártóknak át kellett térniük az USB-re, mivel a hagyományos játépport tökéletesen kompatibilis volt valamennyi játékkészítővel (aki ügyes volt, még Y kábelt is készíthetett, így ketten is játszhattak a DOS alapú verekedős és sportjátékokkal).

A játépport hátránya a kevés kezelt tengelyben és gombban mutatkozott meg, a csatlakozóra ugyanis két joysticket, illetve összesen négy tengelyt és négy gombot lehetett kötni. Ez azt jelentette, hogy vagy egyedül játszottunk egy kéttengelyes négygombos joystickkel, vagy ketten, két kéttengelyessel. Ezt a hátrányt néhány cég különleges meghajtóprogramokkal igyekezett átlépni, de az operációs rendszerek töretlen fejlődése miatt nem sok sikerrel.

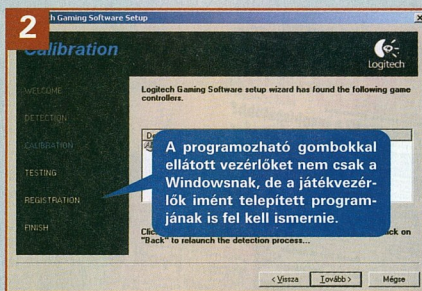
Az USB ebből a szempontból univerzális: gyakorlatilag mindegy, hány játékkészítőt csatlakoztatunk a számítógéphez, a korlátot csak a játékprogramok jelentik.

A játékkészítőt kétféleképpen telepíthetjük. Először nézzük azt az esetet, amikor márkás terméket vásároltunk, amelyet speciális gombokkal láttak el (négynél több gombbal vagy két analóg pozicionálóval), a mellékelt lemezzel pedig a működéshez, valamint a különleges funkciók kihasználásához szükséges programok egyaránt megtalálhatók. A tálcára ülő programok legnagyobb előnye, hogy segítségével a játékkészítő összes gombját szabadon programozhatjuk: a gamepad egyik gombjainak lenyomásával például akár teljes szöveges utasításokat, gombkombinációkat is küldhetünk a játékprogramnak.

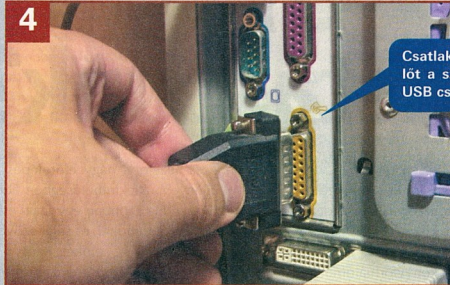
Ez roppant hasznos olyankor, ha például egy repülőgépszimulátorban csak a fékszárnyak és a futómű vezérléséért kellene a billentyűzethez fordulnunk. További előnyt jelent, hogy a vezetékek nélküli perifériák az egyszerűbb távirányító feladatait is el tudják látni.

A másik eset, ha egyszerűbb perifériákat (legfeljebb négy gomb, nézőpontkapcsoló, négy tengely) telepítünk – ilyenkor szinte bármelyik játékkészítő munkára fogható, kivéve a Windows 3.1 és DOS alá készült különleges vezérlőket, amelyekhez nincs új meghajtóprogram. Cikkünk második részében ez utóbbit mutatjuk be, lépésről lépésre.

Először: amikor a játékkészítőhöz adnak kezelőprogramot

Második eset: amikor a játékevezérlőhöz nem kaptunk semmilyen programot

4

Csatlakoztassuk a játékevezérlőt a számítógép Game vagy USB csatlakozójához.

5 vezérlők

Az alábbi beállítások segítségével konfigurálhatja a számítógépre telepített játékevezérlőket.

Telepített játékevezérlők

Vezérlő	Állapot

Nyissuk meg a Vezérlőpult/Játékevezérlők ablakot, majd kattintsunk a Hozzáadás gombra.

Hozzáadás...

Eltávolítás

Tulajdonságok

Speciális...

Hibakeresés...

OK

6 vezérlők

- Gravis Xteaminator Digital játékpad (játékportos változat)
- Gravis Xteaminator Dual Control (játékportos változat)
- InterAct ProPads
- Két darab 2 tengelyű és 2 gombos botkormány egy játékporton
- Kormány csúrkormányval és pedállal
- Logitech WingMan digitális eszközök (automatikus felismerés)
- Logitech WingMan Extreme

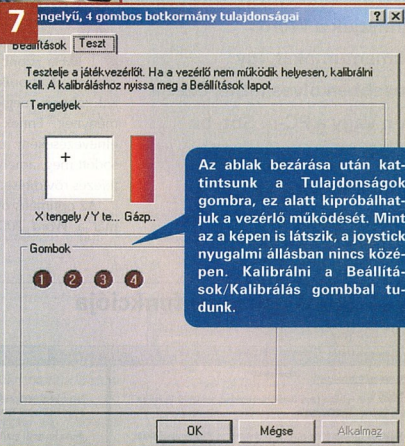
Kormány és pedálok engedélyezése

Egyszerű...

OK

Mégse

Válasszuk ki játékevezérlőnket. Egy joystick általában két tengelyű. Ha gázkar is van rajta, akkor négy. A tűzgombokat csak meg tudjuk számolni. Az Egyszerű gombbal saját típust definiálhatunk.

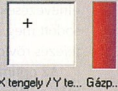

7

4 tengelyű, 4 gombos botkormány tulajdonságai

Testelje a játékevezérlőt. Ha a vezérlő nem működik helyesen, kalibrálni kell. A kalibráláshoz nyissa meg a Beállítások lapot.

Tengelyek

X tengely / Y te... Gázp.

Gombok

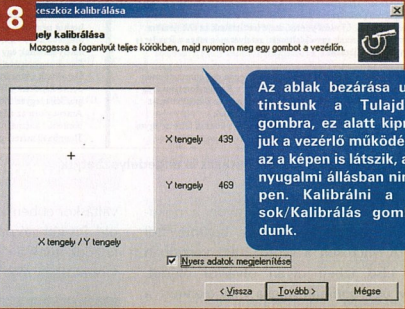
1 2 3 4

Az ablak bezárása után kattintsunk a Tulajdonságok gombra, ez alatt kipróbálhatjuk a vezérlő működését. Mint az a képen is látszik, a joystick nyugalmi állásban nincs középen. Kalibrálni a Beállítások/Kalibrálás gombbal tudunk.

OK

Mégse

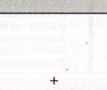
Alkalmaz

8

Játékevezérlő kalibrálása

Mozgassa a fogantyút teljes körökben, majd nyomjon meg egy gombot a vezérlőn.

X tengely 439

Y tengely 469

X tengely / Y tengely

Nyers adatok megjelenítése

< Vissza

Tovább >

Mégse

Az ablak bezárása után kattintsunk a Tulajdonságok gombra, ez alatt kipróbálhatjuk a vezérlő működését. Mint az a képen is látszik, a joystick nyugalmi állásban nincs középen. Kalibrálni a Beállítások/Kalibrálás gombbal tudunk.

Zárjuk be az összes ablakot, majd kedvenc játékunkat elindítva keressük meg a Controls menüt, és válasszuk ki a Joystick, Wheel (kormány) vagy Joypad opciót. Ha ilyen nincs, a Define Controls menüben definiáljuk a mozgásokat. Például válasszuk ki

a Move Left (mozgás balra) menüpontot, majd húzzuk balra a joysticket. Ha minden rendben van, a játékban a JOY X jelenik meg a kérdéses sorban. Az összes többi irányítás beállítása után már a kívánalmak szerint kell működnie játékevezérlőnknek.

Olvassunk vagy olvastassunk?

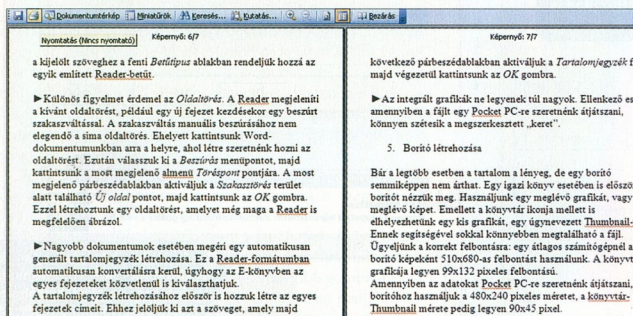
Egy ingyenes eszköz – a Microsoft Reader – segítségével e-könyvekké alakíthatjuk a Word dokumentumokat, így könnyebben olvashatjuk őket a PDA-n vagy a PC-n. Sőt, ha meguntuk az olvasást, a programmal fel is olvastathatjuk a szövegeket.

A Word kitűnően alkalmas a dokumentumok írására és szerkesztésére. Ha azonban az olvashatóságot nézzük, az elektronikus könyvfórmátumok sokkal jobban megfelelnek ennek a követelménynek. Ennek a könyvfórmátumnak az elnevezéseként az *e-könyv* kifejezés honosodott meg, amely az elektronikus könyv kifejezés rövidítése.

Az optimális olvashatóság szempontjából már a *Word 2003*-as verziójának *Olvassási*

elrendezés nézete is nagy előrelépés. Ez a nézet könnyebb áttekinthetőségben ábrázolja a szöveget. Ha azonban egy igazi e-könyvet szeretnénk létrehozni, és saját szövegeinket szeretnénk előkészíteni egy kézziszámítógép (PDA) számára, szükségünk van az ingyenes *Microsoft Reader*. Ennek segítségével nemcsak e-könyveket olvashatunk, hanem saját Word-dokumentumainkat is átalakíthatjuk e-könyvekké. Az ilyen könyvek azután ütökzben is könnyen olvashatók.

1 A Word olvasási funkciója

Egyszerre két oldal megjelenítését is engedélyezhetjük

Az olvashatóság a képernyőn a dokumentum elrendezésétől és a betűmérettől függ. A Microsoft a Word 2003 verzióban kínál első ízben olyan olvasási módot, amely úgy optimalizálja a megjelenítést a képernyőn, hogy közben a dokumentumon, illetve a nyomtatási beállításokon is bármilyen változtatni kellene.

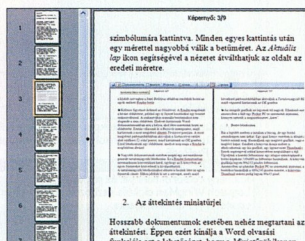
Kapcsoljuk be az olvasási módot a Nézet ponton keresztül, majd az almenüben válasszuk az *Olvassási elrendezés* parancsot. A megjelenítés optimalizálásához kattintsunk a *Több oldal engedélyezése* ikonra. Ennek az ikonnak a bekapcsolásával egyidejűleg két oldal jelenik meg. A következő oldalra

váltáskor ebben a nézetben mindig az előző oldal is látható marad, így könnyebben tájékozódhatunk a szövegben. Ha a szöveg olvashatósága még mindig nem az igazi, ak-

Mire jók a miniatűrök?

Hosszabb dokumentumok esetében nehéz megőrizni az áttekinthetőséget. A Word olvasási funkciója itt is segítségünkre siet: a *Miniatűrök* ikonon keresztül megtekinthetjük, hogy jelenleg éppen hol tartunk a dokumentumban. Kattintsunk az *Olvassási elrende-*

kor nagyítsuk meg a betűket a nagyított szimbólumra kattintva. Minden egyes kattintás után egy fokozattal megnő a betűméret. Az *Aktuális lap* ikon segítségével az oldalt átválthatjuk az eredeti méretre. Az *Olvassási elrendezés* nézetet bármikor aktiválhatjuk a *Nézet* menüben vagy az ablak bal alsó sarkában látható szimbólumra kattintva.

A Miniatűrök segítségével a teljes dokumentumot áttekinthetjük

zés eszköztárban a *Miniatűrök* ikonra. Most a képernyő bal oldalán az összes oldal áttekintését láthatjuk. Az egyik miniatűrödra kattintva egyet az nagyítva jelenik meg. A strukturált dokumentumok esetében az eszköztár *Dokumentumtérkép* pontjára kat-

2 A Microsoft Reader telepítése

Az „igazi” e-könyveket a *Microsoft Reader* állíthatjuk elő. Az ingyenesen letölthető program a www.microsoft.com/reader weboldalon található. Ez a program valamennyi Windows verzióval működik, valamennyi platformon, az asztali számítógépektől kezdve, a laptopokon át a Pocket PC 2002/2003 operációs rendszerrel működő kéziszámitógépekig.

Telepítjük a *Microsoft Reader* ügy, hogy kétszer rákattintunk az elmentett fájlra, és követjük a lépéseket. Hogy a végén aktiváljuk-e a programot, az teljes mértékben rajtunk múlik. Az aktiválásnak semmi köze a Windowshoz vagy az Office XP-hez, és a program korlátozás nélkül fut. A másolás elleni védelem miatt az aktiválás csupán a fizetős szövegek online vásárlásakor szükséges. Más szövegek aktiválás nélkül is olvashatók.

Hogy a *Microsoft Word*ből saját fájlokhoz hozzunk létre a *Reader* számára, szükségünk van még a *Word Reader* plug-injére. Ezt töltsük le számítógépünkre a www.microsoft.com/reader/developers/rmr.asp *Microsoft*-oldalról, a *Download* hivatkozásra kattintva. A plug-in telepítése előtt zárjuk be a szövegszerkesztőt, kattintsunk kétszer az exe fájlra, majd kövessük a többi setup lépést.

A plug-in telepítése és a *Windows* újraindítása után az eszköztárban új ikonra bukkanhatunk: egy kis „r”-t láthatunk három lappal. Emellett a *Fájl* menüpont alatt találhatunk egy új parancsot is, a *Reader*. Egyetlen kattintással erre az ikonra aktívált dokumentumunkat e-könyv formátumban menthetjük el.

A *Word* megjeleníti a *Read in Microsoft Reader* párbeszédablakát: itt meghatározhatjuk, hogy hol legyen elmentve a fájl. A

Reader a PDA-kon

A *Microsoft Reader* immár hozzátartozik a PDA-k szoftver-alapfelszereltségéhez. Éppen ezért használjuk ki a lehetőségeket, és a *Word*-dokumentumot alakítsuk át igazi e-könyvvé. A *Word*-szöveg ebben a formátumban nagyon hasonlít egy nyomtatott könyvhöz. A *Reader* kezelése a könyvjelzőknek, a szövegmegjelőléseknek és a megjegyzéseknek köszönhetően nagyon egyszerű. A szöveg ábrázolásához a program a *ClearType* technikát használja, amely különösen tisztán ábrázolja a betűket.

helymeghatározást erősítjük meg az *OK* gombra kattintva, ezzel indítjuk el a konverztálást. A fájlok a *lit* kiterjesztést kapják.

3 Az e-könyv optimalizálása

Minél jobban előkészítünk egy *Word*-dokumentumot az e-könyvvé konvertálására, annál jobb lesz az elrendezése és az olvashatósága. A következő tippel optimalizálható az eredmény.

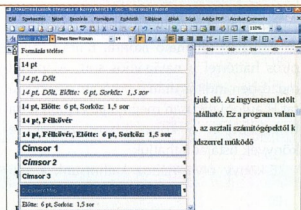
A *Reader* a dokumentumba beszúrt oldaltöréseket is értelmezni tudja

Lehetőség szerint ne használjunk táblázatokat. Ha nem tudunk lemondani a táblázatokról, az lehetőleg maradjon kicsi, különben olvashatatlan lesz. Betűtípusként használjuk a *Reader*ben telepített három betűtípust – a *Berling Antiqua*, a *Frutiger Linotype* és a *Lucida Sans Typewriter* – egyikét.

A már meglévő dokumentumban jelöljük ki ehhez a szöveg teljes tartalmát a **Ctrl + A**

billentyűkombináció segítségével, majd a kijelölt szöveghez rendeljük hozzá a *Betűtípus* ablakban az egyik említett *Reader*-betűt.

Különös figyelmet érdemel az *Oldaltörés*. A *Reader* megjeleníti a kívánt oldaltörést, például egy új fejezet kezdésekor vagy beszúrt szakaszváltással. A szakaszváltás manuális beszúrásához nem elegendő a *Word* oldaltörés. Ehelyett kattintsunk dokumentumunkban arra a helyre, ahol szeretnénk létrehozni az oldaltörést. Ezután válasszuk ki a *Beszúrás* menüpontot, majd kattintsunk az almenü *Töréspont* pontjára. A most megjelenő párbeszédablakban aktivál-

A *Microsoft Reader* immár hozzátartozik a PDA-k szoftver-alapfelszereltségéhez. Éppen ezért használjuk ki a lehetőségeket, és a *Word*-dokumentumot alakítsuk át igazi e-könyvvé. A *Word*-szöveg ebben a formátumban nagyon hasonlít egy nyomtatott könyvhöz. A *Reader* kezelése a könyvjelzőknek, a szövegmegjelőléseknek és a megjegyzéseknek köszönhetően nagyon egyszerű. A szöveg ábrázolásához a program a *ClearType* technikát használja, amely különösen tisztán ábrázolja a betűket.

Tartalomjegyzék létrehozása

A tartalomjegyzék létrehozásához először is hozzuk létre az egyes fejezetek címét. Ehhez jelöljük ki a szöveget, amely majd címként szolgál, és válasszuk ki a *Stílus* alatt az egyik *Címsort*. A tartalomjegyzék létrehozásához aktiváljuk a *Beszúrás* menüpontot, majd válasszuk ki az almenüben a *Hivatkozás* menüpont alatt található *Tárgymutató és Tartalomjegyzék* bejegyzést. A következő párbeszédablakban aktiváljuk a *Tartalomjegyzék* fület, majd végezetül kattintsunk az *OK* gombra.

A tartalomjegyzék-készítéshez előbb a címetek kell megformázzunk

jük a *Szakaszváltás* terület alatt található *Új oldal* pontot, majd kattintsunk az *OK* gombra. Ezzel létrehozunk egy oldaltörést, amelyet még maga a *Reader* is megfelelően ábrázol.

Nagyobb dokumentumok esetében érdemes létrehozni automatikusan generált tartalomjegyzéket. Ez a *Reader* formátumban automatikusan konvertálódik, úgyhogy az e-könyvben az egyes fejezetek közvetlenül is kiválaszthatjuk.

Az integrált grafikák ne legyenek túl nagyok. Ellenkező esetben, ha a fájlt átvisszük egy *Pocket PC*-re, könnyen szétesik a meg szerkesztett „keret”.

4 Borítóval mutatósabb

Helyes méretek

A borító létrehozásakor ügyeljünk a helyes felbontásra: egy átlagos számítógépre szánt borítókép esetében használjunk 510×680-as felbontást. A könyvtár grafikája 99×132 pixel felbontású legyen. Ha az adatokat szeretnénk Pocket PC-re is átvinni, a borítóhoz használjuk a 480×240 pixeles méretet, a könyvtár thumbnaill mérete pedig legyen 90×45 pixel.
xxx

Bár a legtöbb esetben a tartalom a lényeg, egy mutatós borító sosem árt. Egy igazi könyv esetében is először a borítót nézzük meg. Használjunk egy meglévő grafikát vagy egy meglévő képet. Ezenkívül a könyvtár ikonja mellett is elhelyezhetünk egy kis grafikát, egy úgynevezett *thumbnaill*. Ennek segítségével sokkal könnyebben megtaláljuk a fájlt.

Első lépésként válasszuk ki a kívánt képet. Ezt követően menüskel el abban a könyvtárban, amelyben a Word-dokumentum is található. Egyéni borítónk kialakításához töltjük be a Word-fájlt, amelyhez sze-

retnének hozzárendelni a borítót. Most kattintsunk a *Read* ikonra, majd az ezt követően megjelenő ablakban az e-könyv elmentése előtt nyomjunk a *Customize Covers* gombra.

A *Cover Graphics* párbeszédablakban, a *Cover Graphic* kiválasztólista segítségével válasszuk ki a kívánt borító- és könyvtárképet. A *Browse* gombon keresztül rendeljük a kívánt grafikát a megfelelő borítóhoz. Egyetlen kattintás a *Make Default* gombra, és a kiválasztott grafika alapértelmezés szerint minden további e-könyv esetében alkalmazásra kerül.

5 Olvasás a Readerben

Miután létrehoztuk első e-könyvünket, azt az előzőleg telepített *Microsoft Readerben* olvashatjuk. Az e-könyvek a program indítása után áttekinthetően jelennek meg a könyvtárban.

Indítsuk el a Readert duplán rákattintva az Asztalon található ikonra. Balra találjuk, piros háttérrel a navigációs sort. Alapértelmezésben indítás után a program a könyvtárat is automatikusan megnyitja. A jobb oldali képernyőn a könyvtárban szereplő e-könyvek listáját láthatjuk.

E-könyv olvasásához kattintsunk a szó-

ban forgó könyvtárra, majd válasszuk ki az egérrel az egyik e-könyvet. Ha borítót is készítettünk hozzá, az jelenik meg először. Ezt követően megnyílik a címloldal, ahonnan az egér segítségével megnyithatjuk az e-könyvet. Ha a tartalomjegyzéket is készítettünk az e-könyvhöz, válasszuk ki azt közvetlenül az almenüből: az olvasás kezdése parancssal megnyílik az első könyvoldal. Miután megnyitottuk az e-könyvet, lapozzuk át az egér segítségével, az alsó területen az oldalszám mellett található háromszögre kattintva.

Ha az egérrel egy szóra kattintunk, meg-

jelenik egy legördülő menü, amelyben könyvjelzőket, kijelöléseket, megjegyzéseket és rajzokat illeszthetünk be e-könyvünkbe, illetve szerkeszthetjük vagy törölhetjük azokat.

A címsor parancsregiszterének *Címloldal* parancsa rögtön a Reader indítóoldalához vezet bennünket. Itt szükség esetén a könyvtár navigációs gombján keresztül válasszuk ki egy másik könyvet. Ha egy e-könyv nem jelenik meg a könyvtárban, nyissuk meg a könyvet az *Intézőn* keresztül. Az első megnyitást követően felvételre kerül a könyvtárba.

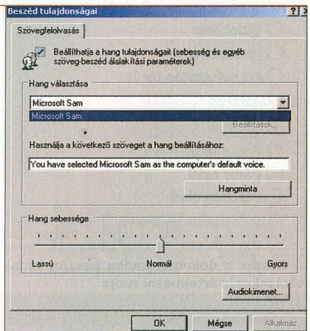
6 Olvasson inkább a Reader!

Miért olvassunk mindent magunk? A Microsoft Reader is felolvashatja nekünk a szövegeket. Ehhez azonban telepítenünk kell a *Microsoft Reader Text-to-Speech Package 1.0.t*. A Microsoft Reader Text-to-Speech Package egyelőre három nyelven elérhető: angol, német és francia nyelven. Ha például az angol verziót szeretnénk letölteni, menjünk a www.microsoft.com/reader/developers/downloads/tts.asp oldalra, és töltsük le a fájlt. Letöltés után dupla kattintással in-

dítsuk el a *Setup*t, majd kövessük a telepítési utasításokat. A program konfigurálásához kattintsunk a *Start* menüben található *Vezérlőpult* menüpont *Beszéd* pontjára. A *Beszéd tulajdonságai* párbeszédablakban válasszuk ki a hangot, majd a *Hangminta* gombon keresztül olvassassuk fel a megjelenített szöveget. Ízlés szerint változathatjuk a beszéd sebességét a csúszka segítségével.

Indítsuk el a Microsoft Readert majd kattintsunk a navigációs sorban a *Beállítások* gombra. A *Tulajdonságok* pont alatt lapozunk a navigációs háromszögek segítségével egészen a *Nyelvi beállítások* oldalig. Ha azt szeretnénk, hogy állandó figyelmeztetést kapjunk arról, hogy éppen hol navigálunk, aktiváljuk a *Verbosity* ellenőrző négyzetet.

Ha a Reader felolvassa a szöveget, aktiváljuk a *Szöveg kijelölése olvasás közben* ellenőrző négyzetet. Válsunk át a könyvtárra, nyissuk meg a szöveget, és olvassassuk

A felolvasásebességét csúszka segítségével állíthatjuk

fel azt. Ha ez nem működik automatikusan, kattintsunk a jobb egérgombbal az oldalszámra, hogy a *Lapozás irányítása* pontot megjelenítse. A *Lejátszás* ponton keresztül indulhat a felolvasás.

Olvasás PDA-n

Kedvet kapott ahhoz, hogy elektronikus könyvet olvasson PDA-n, de nem tudja, melyik kéziszámitógépet válassza? *Hardver* rovatunk *Kéziszámitógépek mindenkinek* cikke segít megoldani dilemmáját.

68. oldal

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XVI. évfolyam 8. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Fülöp Norbert
Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Krizsán György
Tesztlaborvezető-helyettes: Köhler Zsolt
Olvasószerkesztő: Kudella Magdolna
Szerkesztők: Hígyey Gábor, Posta Gábor
CD/DVD-tartalom: Nákovics László
Cimlap és grafika: Szincsó László
CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)
E-mail címek: kerasztnvelovel@vetuzetknevv@vogelburda.hu
■ **Szerkesztőség:** 1088 Budapest, Rákocti út 1-3.
Telefon: 888-3411, fax: 888-3499
E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu
■ **Kiadó:** Vogel Burda Communications Kft.
■ **Felelős kiadó:** Carsten Gerlach ügyvezető igazgató
1088 Budapest, Rákocti út 1-3.
Telefon: 888-3470
■ **Lapigazgató:** Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407
E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu
■ **Terjesztés:** ☒ 1426 Budapest, Pf.: 339
Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499
www.itmediaboft.hu
E-mail: terjesztés@vogelburda.hu

■ **Ügyfélszolgálat és bolt:**
az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszt a Magyar Posta Rt. Hírlop Üzletága
1088 Budapest, Orczy tér 1.

Féléves előfizetések		
CP LIGHT	lemezmellettel nélkül	5 994 Ft
CP CLASSIC	CD-mellettel	6 990 Ft
CP PREMIUM	DVD-mellettel	11 940 Ft
Éves előfizetések		
CP LIGHT	lemezmellettel nélkül	11 388 Ft
CP CLASSIC	CD-mellettel	12 990 Ft
CP PREMIUM	DVD-mellettel	23 890 Ft

Terjeszti: a Lapker Rt.,
az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszt a Magyar Posta Rt. Hírlop Üzletága
1088 Budapest, Orczy tér 1.

Hirdetésfelvétel:

Hirdetési igazgató: Tasnádi Rózsa rtasnadi@vogelburda.hu
Tel: 888-3443, tel./fax: 888-3495
Hirdetésszerző: Kuba Ilona lkuba@vogelburda.hu
Tel: 888-3428
Hirdetésszerző: Háder Judit jhader@vogelburda.hu
Tel: 888-3426
További információ: Bálint Sámuel sbalint@vogelburda.hu
Tel: 888-3451

■ **Előfizetés:** az ügyfélszolgálatnál személyesen, levélben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítésként, e-mailben: hirlopfeluzetes@posta.hu; faxon: 303-3440
További információ: 06-80-444-444

A Computer Panorámát a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) adataira

■ A Computer Panorámát készítette:

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolások bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerre való tárolás stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhetnek. A Mozaik rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közölünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciók, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvánlataunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kedvencéire, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztésünk lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.
ISSN 0965-5243

E számunk hírdetői

A	Acer	B/2
	Acomp	25, 63
	Alphasonic	101
	AtComp	51
	Autó2 Magazin	119
B	Budapest Rádió	11
C	CHIP Smart	123
	Coop-Ker	65
	CP előfizetés	99
G	Gold Comp	53
	GTS Magyarország	67
H	Hama	39
	HCS Hungary	43
	HP	49
I	ITMB hálózat	82
	itmediaboft.hu	115
J	Játsszunk hálózatban!	37
K	Képszerkesztés haladóknak	87
M	Mediker	11
	MMS pályázat	15
	Mobil Élet	111
	Nero könyv	18
P	Pannon GSM	B/4
	PC Guru	118
	PC hálózatban	113
	Pont 5N	CD
S	Sagem M.o.	B/3
	SCH-Computing	CD
	SG.hu	11
V	VLR-Computer	95
	VOX Magazin	59

akciók - előfizetés - megrendelés - fórum - hírfelvet - fitnesseti napló - sitemap

Friss hírek: 2005. július 25.

MMS pályázat: **Friss: Felmérés 656 mobiltelefonos készletművelet**

Alma a fájáknál Apple Mac min!

Hardver - Hordozó: Műtároló a gépágyúban...

Keresés - hatékonyabban Google Desktop Search

Archívum ajánló:

Ajánló: legfrissebb írásaink

Tapasztalatok első kézből? Bankkártyával az interneten

Gyakorlat: Könnyen, érthetően

Digitális fotóalkotás képpan vágó...

Mi várható a jövőben? Online játékbiztosítások

Aktuális események: 2005/07

Keresés a CP-ban

Megrendelés: MINDEN ÉRTÉKES

Fórum: Hot Spot

TOPTÉMA

Minden az USB-ről

Nem is olyan régen egy számítógép csupán 2-3 párhuzamos és soros csatlakozóhelyet kínált fel a külső eszközök számára. Ez akkoriban rendszerint elegendő is volt, hiszen nem volt nagy kínálat a perifériákból. Az új külső eszközök kifejlesztésével, például a hordozható merevlemezekkel, a digitális kamerákkal vagy a CD-, DVD-írókkal az új operációs rendszerek mellett új és gyors csatlakozókra is szükség volt, így született meg, s terjedt el szélesebben az USB. E remek csatlakozófelület ellenére azonban az eszközök és a számítógép közötti kommunikáció nem minden esetben sikeres. Hogy ennek mi az oka, s mit tehetünk ellene, arról következő számunkban olvashatnak.

SZOFTVER

Képnézegetők és -rendszerezők

Export

A nyaralás alkalmával készült fényképek nagy részét talán soha nem fogjuk kinyomtatni, ám fontos lehet számunkra, hogy a digitális formában tárolt anyagokhoz bármikor könnyen hozzáférhessünk. Szerencsére képnézegető szoftvekről nincs hiány, így jövő hónapban a

legnépszerűbb programok közül válogatunk össze egy nagy csokorra valót, hogy mindenki kiválaszthassa a neki legmegfelelőbbet.

GYAKORLAT

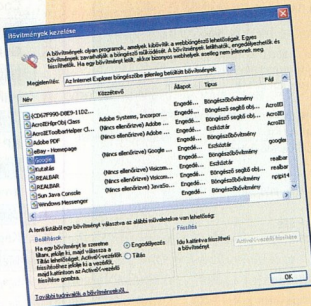
Tőzsdézzünk az Excellel!

Egyre gyakoribb manapság, hogy valaki a tőzsdén is szerencsét próbál, s ott forgatja meg a pénzt. Azután nem győzi lapozni az újságokat, s számolgatni, hogy is áll valójában. Nos, közelebb van egy ügyes segítőtárs, mint gondolnánk: az Excel segítségével ugyanis figyelemmel kísérhetjük befektetésünk aktuális értékét.

GYAKORLAT

Windows XP: 50 kérdés, 50 válasz

Ötven kérdés és ötven válasz segít jobban megérteni a Windows XP működését. A kérdéseket három kategóriába soroltuk. Az elsőkben arról olvashatnak, miként lehet megoldani a széles körben elterjedt problémákat. A kérdések második csoportja a

PC-k mindennapjaival foglalkozik. Itt többek között arról lesz szó, hogy miként lehet a számítógépes munkát a lehető legjobban megkönnyíteni. A harmadik és egyben utolsó részben a biztonság, különösen a Service Pack 2 áll a középpontban.

GYAKORLAT

Mobil PC-k update-je

Ami az asztali gépeken viszonylag könnyen elvégezhető, az a noteszgépeken nem ritkán akadályversennyé válik. Cikkünkben lépésről lépésre ismertetjük, hogyan lehet modernizálni egy korosodó laptopot úgy, hogy közben a pénztárcánkat is kíméljük.

HARDVER

Asztali készülékek internetes rádióadások vételére

Óriási választék az interneten keresztül fogható rádióadásokból. Szerencsére már számítógép sem kell, ha ezek közül szeretnénk válogatni, mi több, meglévő hifi-berendezésünkön keresztül hallgathatjuk a műsorokat. Összeállításunkban asztali internetrádiókat mutatunk be, amelyek egy része képeket és videókat is le tud játszani.

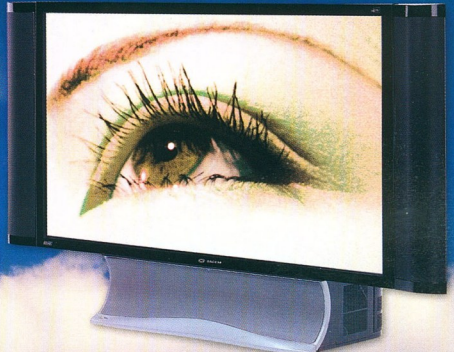
COBRA
COMPUTER

SAGEM

Multifunkciós eszközök

- nyomtató/fax/színes szkennel/SMS/fénymásoló funkció
- QWERTY billentyűzet
- közvetlen e-mail küldési lehetőség (scan to e-mail)
- közvetlen hálózati helyre történő szkennelési lehetőség
- directory card
- 2 év garancia

DLP és LCD televíziók

- 27", 45", 56"
- 1280x720-as felbontás
- HDTV kompatibilitás
- VGA PC bemenet
- Integrált fotókártya olvasó
- 2 év garancia

Projektorok

- DLP technológia
- kompakt kialakítás
- 3 év garancia

Mobiltelefonok

SAGEM myX-8

- 262.000 színes kijelző
- 1,3 megapixeles kamera, 8x-os zoom
- teljes multimédia
- bluetooth, infravörös kapcsolat
- mp3 lejátszó
- SD kártya támogatás

*A képek illusztrációk az aktuális szállítmányban eltérések adódhatnak

Szakmai disztribútor (iroda- és vizuáltechnika): Cobra Computer Kft. 1134. Budapest, Róbert Károly krt. 59. Tel: (1)577-0100
Kiemelt Partnerek (iroda- és vizuáltechnika):

Budapest - Poli Computer PC Kft. Tel: (1)354-0898 Budapest - Extreme Media Kft. Tel: (1)326-2588
Budapest - Bluefish Kft. Tel: (1)814-1111 Budapest - LS Computer Tel: (1)311-5456 Budapest - FEFO Kft. Tel: (1)412-3581
Tapolca - Balaton Elektronika Tel: (87)412-564 Debrecen - CTS Kft. Tel: (52)521-420 Pécs - FEFO Kft. Tel: (72)516-316
Szeged - FEFO Kft. Tel: (62)550-646 Győr - FEFO Kft. Tel: (96)519-062

Szakmai disztribútor (kártyafüggetlen mobiltelefonok): Rightphone Kft. 1101 Budapest, Kőbányai út 49/b.

www.cobra.hu www.sagem.com

EURÓPAI TERMÉKEK

Keresse a megújult DVD-mellékletes Computer Panorámát
szeptember 1-től a hírlapárusoknál mindössze 1845 Ft-ért!

Tisztelt Olvasóink!

Mint ahogy Ön is tapasztalhatta, a Computer Panoráma, mint Magyarország első állandó DVD-melléklettel megjelenő számítástechnikai magazinja, mindig is nagy hangsúlyt helyezett az újdonságok bevezetésére. Ehhez kapcsolódva ismét jelentős fordulóponthoz érkezünk: szeptembertől a DVD-mellékletes Computer Panoráma ára az eddigi **2490 Ft helyett**

csak 1845 Ft!

Felméréseink egyértelműen igazolták, hogy olvasóink jelentős része már DVD-olvasóra cserélte CD-ROM-ját. Árcsökkenésünkkel éppen a megváltozott igényeknek igyekszünk megfelelni: elérhető áron kínálva az eddiginél is színesebb, sokoldalúbb tartalmat. A 14 darab CD-t helyettesítő, dupla rétegű 9 Gb-ítos DVD korongon hasznos programokat, értékes, teljes verziós szoftvereket, egyedülálló programválogatásokat, izgalmas filmet találhatnak minden hónapban.

Egyéves DVD-mellékletes Computer Panoráma-előfizetés csak 13 920 Ft! Fizessen elő MOST, lapszámonként **mindössze 1160 Ft-ért!** A megrendeléshez nem kell mást tennie, mint a levél alján található csekket olvashatóan, nyomtatott nagybetűkkel kitöltenie, és az ott szereplő összeget befizetnie.

Reméljük, szeptembertől Önt is előfizetőként köszönhetjük!

Üdvözlettel

Horváth Annamária

Horváth Annamária

főszerkesztő

Előfizetéssel kapcsolatos kérdéseire szívesen válaszolnak ügyfélszolgálatunk munkatársai:
Rehó Rita (06-1) 888-3421, Fehér Ildikó (06-1) 888-3422

eladóvény

ÖSSZEG Forint

13920

Összeg betétivel kívül

*Tizenháromezer-kilencszáz-

húsz*

Postai érvényesítés helye

A befizetés jogcíme

Egyéves DVD-s
CP-előfizetés

Befizető neve, címe

Számlatulajdonos számlaszáma, neve

0918001-00000014-17420063
VOGEL BURDA COMMUNICATIONS KFT.
BUDAPEST
RÁKÓCZI ÚT 1-3.
1088

KÉSZPÉNZTUTALÁSI MEGBÍZÁS

ÖSSZEG Forint

13920

Összeg betétivel kívül

Tizenháromezer-kilencszázhúsz

FIGYELEMI
Kérjük olvassa el a tájékoztatót a hátoldalon.

Befizetőazonosító

Befizető neve, címe

VOGELBURDA/3805

<09>

<00013920> <24> <53>

<18> <109180010000001417420063> <00038052> <511> <53>

kozlató a Késpénzátutalási megbízás használatához

megbízás kézírással, írógéppel vagy nyomtatással egyaránt kitölthető.

Kitöltéshez kérjük, hogy kék vagy fekete színt sziveskedjen használni.

Az "Összeg" rovat kézi kitöltésénél kérjük, hogy:

- minden osztásközbbe egy-egy számjegy kerüljön és azok legyenek jól olvashatóak,
- az összeg utolsó számjegye az utolsó kockába kerüljön, (A helyiértéket ezres számcsoportonként vastag vonal jelzi.)
- az összeg előtt maradjon üres osztásközbök egy vízszintes vonással sziveskedjen kihúzni úgy, hogy a vonal ne érintse a számjegyet tartalmazó osztásközt.

Minta a helyes kitöltéshez

ÖSSZEG	Forint
1714	58

Helytelen kitöltés

ÖSSZEG	Forint
171745	8

2. A "Befizetőazonosító" rovat kézi kitöltésekor (ha a számlatulajdonos az adatot rendelkezésre bocsátotta) kérjük, hogy az adat az első osztásközzel kezdve kerüljön feltüntetésre, az esetlegesen fennmaradó üres osztásközöket kihúzni nem kell.
3. Az írógéppel, vagy egyéb nyomtatási módszerekkel való kitöltéskor az "Összeg" és a "Befizetőazonosító" rovatok osztásközzeit nem szabad figyelembe venni, a számjegyeket normál betűközzel kell gépelni (nyomtatni).
  - Közvetlenül az "Összeg" előtt és után kérjük, hogy három-három "*" vagy "x" jelet sziveskedjen alkalmazni.
  - A "Befizetőazonosító" feltüntetésénél sem előtte, sem utána nem kell a számjegyeken kívül egyéb jeleket alkalmazni.
4. A "Késpénzátutalási megbízás"-t kérjük óvni a sérülésektől, gyűrődéstől és szennyeződéstől, a perforáció mentén való visszahajtáson kívül, ne hajtja össze.

Avított, sérült, szakadt vagy szennyeződött - "Késpénzátutalási megbízást" a Posta nem fogad el.

ÖSZÖNJÜK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉT

Magyar Posta Rt.

Tud. _____ / _____

A feladó (meghatalmazottja) felszólalt

_____, ____ év ____ hó ____ nap

Postás dolgozó aláírása

Pannon Navigátor

Navigációs rendszer
mobiltelefonra

Recycle Bin

Válassza a Pannon Navigátort útitársul, és sosem téved el!

- » GPS-vevő, szoftverhasználat és 5 napos korlátlan térképhozzáférés egyetlen csomagban
- » Folyamatosan frissített, részletes térképek hazánkról és 18 európai országról
- » Útvonaltervezés
- » Aktuális pozíció meghatározása Bluetooth GPS segítségével
- » Szóban és írásban érkező navigációs útmutatások
- » Átlagsebesség és a várható érkezési idő kiszámítása
- » Hasznos objektumok (benzinkút, hotel, bankautomata stb.) megjelenítése
- » Útvonaltervek és aktuális pozíció elküldése SMS-ben, MMS-ben vagy e-mailben

A szolgáltatás igénybevételéhez erre alkalmas mobiltelefon, GPRS-alapú WAP-hozzáférés és megfelelő egyenleg szükséges. A térképhozzáférés díja nem tartalmazza a használatához kapcsolódó adatforgalmi díjat. A további részleteket keresse bemutatóterminkben, illetve a www.pannongsm.hu/navigator oldalon. Telefonos ügyfélszolgálat: 1220

www.pannongsm.hu

PANNON GSM
Az élvonal.